Intitulé : Burgerlijk Wetboek van Aruba

Citeertitel: Burgerlijk Wetboek van Aruba

Vindplaats : AB 1989 no. GT 100

Wijzigingen: AB 1989 no. GT 100A; AB 1992 nos. 78 en 86; AB 1995 no. 49; AB 1998 no. 74; AB 2007 no. 73 (inwtr. AB 2007 no. 88); AB 2009 no. 75; AB 2012 no. 54; (inwtr. AB 2013 no. 15); 2013 13 (gewijzigd: AB 2016 no. 51[1]); 2013 20; AB 2016 no. 51[2]; AB 2020 no. 156 (inwtr. 2020 no. 172)

Boek 2 RECHTSPERSONEN

Titel 1 Algemene bepalingen

Artikel 1

1. De bepalingen van deze titel gelden voor de in dit Boek in afzonderlijke rechtsvormen geregelde rechtspersonen, namelijk de stichting, de vereniging, de coöperatie, de onderlinge waarborgmaatschappij, de naamloze vennootschap en de vennootschap met beperkte aansprakelijkheid.

2. Artikel 3 is ook van toepassing ten aanzien van andere rechtsvormen die als rechtspersoon hebben te gelden. Voor zover het tegendeel niet uit de wet voortvloeit en de aard van de rechtspersoon zich niet daartegen verzet, kunnen de overige bepalingen van deze titel analogisch worden toegepast op die andere rechtspersonen.

3. Van de bepalingen van dit Boek kan slechts worden afgeweken in de statuten of in een reglement, en alleen voor zover dit uit de wet blijkt.

4. Bepalingen in een reglement zijn nietig voor zover zij leiden tot gevolgen die in strijd zijn met de statuten.

5. Onder statuten wordt in dit Boek verstaan een uitdrukkelijk als zodanig aangeduid document dat de fundamentele organisatieregels van de rechtspersoon bevat.

6. Onder reglement wordt in dit Boek verstaan een als zodanig aangeduid document dat nadere organisatieregels van de rechtspersoon bevat.

Artikel 2

1. Een rechtspersoon ontstaat niet bij het ontbreken van een door een notaris ondertekende akte, voor zover door de wet voor de totstandkoming vereist. Het ontbreken van kracht van authenticiteit aan een door een notaris ondertekende akte verhindert het ontstaan van de

1 Deze wijziging treedt in werking op een bij landsbesluit te bepalen tijdstip en is derhalve niet in deze doorlopende tekst vermeld

2 Idem

rechtspersoon niet. Een stichting is nietig indien de uiterste wilsbeschikking waarbij zij is opgericht, nietig is.

2. Vernietiging van de rechtshandeling waardoor een rechtspersoon is ontstaan, tast diens bestaan niet aan. Het vervallen van de deelneming aan de oprichtingshandeling van een of meer oprichters van een rechtspersoon heeft op zichzelf geen invloed op de rechtsgeldigheid van de deelneming der overblijvende oprichters.

3. Is ten name van een niet bestaande rechtspersoon een vermogen gevormd, dan benoemt de rechter op verzoek van een belanghebbende of het openbaar ministerie een of meer vereffenaars. Het vermogen wordt vereffend als het vermogen van een ontbonden rechtspersoon. Degenen die hebben gefungeerd als oprichter, bestuurder, commissaris, lid of aandeelhouder, zijn hoofdelijk aansprakelijk voor een bij de vereffening blijkend tekort indien zijn wisten of behoorden te weten dat zij handelden voor een niet-bestaande rechtspersoon.

4. De rechter kan desverzocht toestaan dat het vermogen niet wordt vereffend, maar dat het wordt ingebracht in een rechtspersoon die ter opvolging in het vermogen is of zal worden opgericht.

Artikel 3

1. Een rechtspersoon staat wat het vermogensrecht betreft, met een natuurlijk persoon gelijk, voor zover uit de wet niet het tegendeel voortvloeit.

2. Leden, aandeelhouders en anderen die krachtens de wet of de statuten bij de organisatie van de rechtspersoon zijn betrokken, zijn niet persoonlijk aansprakelijk voor de schulden van de rechtspersoon, voor zover uit de wet niet het tegendeel voortvloeit.

Artikel 4

1. Is een notariële akte van oprichting vereist dan wordt deze verleden in de taal die de oprichters kiezen, mits de notaris deze taal verstaat. Is de taal een andere dan de Papiamentse, Nederlandse, Engelse of Spaanse taal, dan wordt een door een beëdigd vertaler ondertekende Nederlandse vertaling aan de akte gehecht.

2. De akte bevat in elk geval:

a. de voor een partij bij een notariële akte vereiste gegevens van de oprichter of oprichters;
b. de statuten van de rechtspersoon;
c. tenzij het gaat om een stichting die bij uiterste wilsbeschikking wordt opgericht, de namen en woonplaatsen van de eerste bestuurders en indien vereist volgens de statuten, de eerste commissarissen; en
d. indien van toepassing, de naam en het adres van de eerste wettelijk vertegenwoordiger.

3. Waar in dit Boek wordt gesproken van notaris of van een notariële akte, wordt daaronder verstaan een in Aruba gevestigde notaris respectievelijk een akte verleden door of ten overstaan van een zodanige notaris. Een volmacht tot medewerking aan de akte moet schriftelijk zijn verleend.

Artikel 5

1. De notaris, ten overstaan van wie de akte van oprichting wordt verleden, draagt zorg dat deze voldoet aan het in dit Boek bepaalde en dat de vereiste stukken daaraan zijn gehecht. Hij draagt vervolgens zorg dat de rechtspersoon zo spoedig mogelijk wordt ingeschreven in het handelsregister en dat tegelijkertijd een authentiek afschrift van de akte met de ingevolge dit Boek daaraan gehechte stukken ten kantore van het handelsregister wordt gedeponeerd.

2. Is de akte van oprichting notarieel verleden dan is voor een wijziging van de statuten steeds ook een notariële akte vereist. De statuten, zoals zij na de wijziging luiden, worden in hun geheel in de akte van statutenwijziging opgenomen of daaraan gehecht. Iedere bestuurder is bevoegd de akte te doen verlijden, onverminderd de bevoegdheid van de algemene vergadering daarnaast een ander daartoe te machtigen. Het eerste lid is van overeenkomstige toepassing.

3. Bij verzuim in de naleving van de uit het eerste en tweede lid voortvloeiende verplichtingen is de notaris persoonlijk aansprakelijk jegens hen die daardoor schade hebben geleden.

Artikel 6

1. Uit rechtshandelingen verricht ten behoeve van een op te richten rechtspersoon ontstaat het rechtsgevolg voor de rechtspersoon slechts doordat hij dat na zijn oprichting aanvaardt, of wanneer hij ingevolge het vijfde lid wordt verbonden.

2. Totdat aanvaarding als bedoeld in eerste lid, door de rechtspersoon is geschied, zijn degenen die een rechtshandeling hebben verricht ten behoeve van een op te richten rechtspersoon daardoor hoofdelijk verbonden, tenzij uitdrukkelijk anders is bedongen. Is reeds voor aanvaarding een rechtsgeding aanhangig gemaakt, dan duurt in afwijking van de vorige zin, de verbondenheid ten behoeve van de eiser ook na aanvaarding voort, totdat de vordering bij in kracht van gewijsde gegane uitspraak is afgewezen of de eis is ingetrokken.

3. Indien de rechtspersoon de uit de aanvaarding voortvloeiende verplichtingen niet nakomt, zijn degenen die namens de op te richten rechtspersoon handelden hoofdelijk aansprakelijk voor de schade die de derde dientengevolge lijdt, indien zij wisten of redelijkerwijs konden weten dat de rechtspersoon zijn verplichtingen niet zou kunnen nakomen, onverminderd de aansprakelijkheid ter zake van de bestuurders wegens de aanvaarding. De wetenschap dat de rechtspersoon zijn verplichtingen niet zou kunnen nakomen, wordt vermoed aanwezig te zijn, wanneer de rechtspersoon binnen een jaar na de oprichting in staat van faillissement wordt verklaard.

4. Aanvaarding als bedoeld in het eerste lid, laat onverlet dat het met het handelen ten behoeve van een vennootschap in oprichting behaalde netto voordeel kan worden bestemd tot storting op aandelen.

5. De oprichters kunnen de rechtspersoon in de akte van oprichting slechts verbinden door het aanstellen van bestuurders, commissarissen of andere functionarissen die er volgens de wet of statuten moeten zijn, en voorts:

- in geval van oprichting van een naamloze vennootschap of vennootschap met beperkte aansprakelijkheid, door het uitgeven van aandelen, het aanvaarden van stortingen daarop en het toekennen van eni-

gerlei voordeel aan een oprichter of een persoon die bij de oprichting aandelen neemt;
- in geval van oprichting van een vereniging, coöperatie en onderlinge waarborgmaatschappij, door het toelaten van de eerste leden en het aanvaarden van betaling van een eventueel door hen ingevolge de statuten vereiste inleg; en
- in geval van oprichting van een stichting, door het aanvaarden van een dotatie.

Artikel 7

1. De rechtspersoon en degenen die krachtens de wet, de statuten of het reglement als bedoeld in artikel 150, tweede lid, bij zijn organisatie zijn betrokken, moeten zich als zodanig jegens elkander gedragen naar hetgeen door redelijkheid en billijkheid wordt gevorderd.
2. Een tussen hen krachtens wet, gewoonte, statuten, reglement, besluit of overeenkomst geldende regel of beslissing is niet van toepassing voor zover dit in de gegeven omstandigheden naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid onaanvaardbaar zou zijn.

Artikel 8

1. Iedere rechtspersoon heeft een bestuur.
2. Behoudens beperkingen voortvloeiend uit de wet, de statuten of een reglement als bedoeld in artikel 150, tweede lid, is het bestuur belast met het besturen van de rechtspersoon. Individuele bestuurders oefenen hun bevoegdheden uit met inachtneming van de besluiten van het bestuur.
3. Bij de vervulling van zijn taak richt het bestuur zich naar het belang van de rechtspersoon en, voor zover daarvan sprake is, de met deze verbonden onderneming.
4. Tenzij de statuten anders bepalen is het bestuur van een rechtspersoon die niet een stichting is, zonder opdracht van de algemene vergadering niet bevoegd aangifte te doen tot faillietverklaring van de rechtspersoon. Het bestuur van een stichting is bevoegd aangifte tot faillietverklaring te doen, tenzij de statuten die bevoegdheid beperken of uitsluiten.
5. Een veroordeling tot herstel van de arbeidsovereenkomst tussen rechtspersoon en bestuurder kan niet door rechter worden uitgesproken.
6. In geval van faillissement van de rechtspersoon zijn de vergoedingen die de bestuurder toekomen in verband met de uitoefening van zijn functie, vanaf de dag van de faillietverklaring niet voor rekening van de boedel, voor zover de rechter-commissaris in het faillissement niet anders beslist.
7. Het bepaalde in het zesde lid is van overeenkomstige toepassing op vergoedingen die toekomen aan leden van andere organen van de rechtspersoon.

Artikel 9

1. Het Gerecht in eerste aanleg van Aruba neemt kennis van alle rechtsvorderingen die krachtens dit Boek of de statuten tegen een bestuurder of de rechtspersoon, die zijn statutaire zetel hier te lande heeft, worden ingesteld, alsook van de rechtsvorderingen waartoe de

overeenkomst tussen een bestuurder en de rechtspersoon aanleiding geeft. Hetzelfde geldt voor alle overige in dit Boek geregelde procedures.

2. De statuten kunnen bepalen dat alle of bepaalde geschillen tussen twee of meer van de in artikel 7, eerste lid, bedoelde personen als zodanig worden beslist door arbitrage of bindend advies.

Artikel 10

1. Behoudens beperkingen die uit de wet of de statuten voortvloeien, wordt de rechtspersoon vertegenwoordigd door het bestuur. Indien er meer bestuurders zijn wordt de rechtspersoon vertegenwoordigd door iedere bestuurder, voor zover niet anders voortvloeit uit een regeling als bedoeld in de eerste volzin.

2. Beperkingen van de bestuursbevoegdheid, bedoeld in artikel 8, tweede lid, strekken mede tot beperking van de daarmee samenhangende vertegenwoordigingsbevoegdheid.

3. Voor zover de statuten dit niet uitsluiten, kan een beperking van de vertegenwoordigingsbevoegdheid als bedoeld in het eerste en het tweede lid worden tegengeworpen aan een wederpartij die:

a. van de beperking op de hoogte was of zonder eigen onderzoek moest zijn;
b. door raadpleging van het handelsregister op de hoogte kon zijn van de beperking.

Het tweede en derde lid van artikel 61 van Boek 3 vinden overeenkomstige toepassing. Aan de wederpartij komt slechts toe een beroep op het vijfde lid.

4. Indien een regeling, waarbij de bevoegdheid van het bestuur en bestuurders tot vertegenwoordiging wordt beperkt, tot gevolg heeft dat voor het verrichten van een rechtshandeling bevoegdheid tot vertegenwoordiging ontbreekt, is het bestuur bevoegd tot vertegenwoordiging met machtiging van de algemene vergadering, verleend bij besluit genomen overeenkomstig de regels die gelden voor een besluit tot statutenwijziging.

5. Het bestuur is verplicht om op verzoek van een wederpartij uitsluitsel te geven over de vraag of aan de voorwaarden voor opheffing van een beperking als bedoeld in het eerste of het tweede lid is voldaan. Wordt het gevraagde uitsluitsel niet binnen een door de wederpartij gestelde redelijke termijn gegeven, dan kan deze de rechtshandeling als ongeldig van de hand wijzen, mits dit onverwijld na afloop van die termijn geschiedt.

6. Het uitsluitsel, bedoeld in het vijfde lid, wordt schriftelijk gegeven. Een onvolledige of onduidelijke verklaring kan niettemin op andere wijze worden aangevuld of verduidelijkt.

7. De statuten kunnen ook aan andere door of krachtens de statuten aan te wijzen functionarissen, al dan niet tezamen met bestuurders, vertegenwoordigingsbevoegdheid toekennen.

Artikel 11

1. In alle gevallen van tegenstrijdig belang tussen de rechtspersoon en een bestuurder wordt de rechtspersoon slechts verbonden indien de algemene vergadering en het bestuur met het verrichten van de rechtshandeling instemmen. De statuten kunnen bepalen dat het ontbreken

van instemming als bedoeld in de eerste volzin, de vertegenwoordigingsbevoegdheid van het bestuur of bestuurders niet aantast. Van het verrichten van rechtshandelingen bedoeld in dit lid wordt afzonderlijk melding gemaakt in het jaarverslag van de rechtspersoon.

2. Het eerste lid is niet van toepassing ter zake van een rechtshandeling die de rechtspersoon onder dezelfde condities en in gelijke omstandigheden in zijn bedrijfsvoering gebruikelijk ook met derden of, als de rechtspersoon een coöperatie of onderlinge waarborgmaatschappij is, met haar leden verricht, dan wel ter zake van een rechtshandeling waarbij strijdigheid van belangen is uitgesloten.

3. In de statuten kan van het eerste lid worden afgeweken ten aanzien van rechtshandelingen met groepsmaatschappijen.

4. Indien de statuten hierin voorzien, kan de algemene vergadering de haar ingevolge het eerste lid toekomende bevoegdheden overdragen aan één of meer aandeelhouders dan wel leden, of een ander orgaan, niet zijnde het bestuur. De overdracht vergt een uitdrukkelijk besluit en vermeldt de rechtshandelingen waarop zij betrekking heeft alsmede de eventuele aan de uitoefening van de bevoegdheid gestelde beperkingen. De overdracht kan te allen tijde worden ingetrokken.

5. Een rechtshandeling verricht in strijd met het eerste tot en met het derde lid, kan steeds worden bekrachtigd door de algemene vergadering.

6. Bij de besluitvorming inzake de in het eerste lid toegekende bevoegdheid heeft degene wiens tegenstrijdige belang in het geding is geen stemrecht, behoudens indien er geen andere leden dan wel aandeelhouders zijn buiten de rechtspersoon. De eerste volzin is van overeenkomstige toepassing op een door de betrokkene beheerste rechtspersoon.

7. In alle gevallen van tegenstrijdig belang tussen de stichting en een bestuurder, wordt de stichting vertegenwoordigd door de raad van commissarissen. Ontbreekt een raad van commissarissen of is tevens sprake van een tegenstrijdig belang tussen de stichting en een commissaris, dan wordt de stichting vertegenwoordigd door een persoon die daartoe bij of krachtens de statuten of op verzoek van een belanghebbende door de rechter is aangewezen.

8. Bij rechtsgedingen tegen een bestuurder wordt de rechtspersoon vertegenwoordigd door één of meer door de algemene vergadering aan te wijzen personen, onverminderd de bevoegdheid van de raad van commissarissen en de overige bestuurders tot het treffen van de noodzakelijk of wenselijk geachte conservatoire maatregelen. De desbetreffende bestuurder kan de rechtspersoon in dezen niet vertegenwoordigen.

9. Bij rechtsgedingen tegen een bestuurder wordt de stichting vertegenwoordigd door de raad van commissarissen of, zo een raad van commissarissen ontbreekt, door een persoon die daartoe bij of krachtens de statuten of op verzoek van een belanghebbende door de rechter is aangewezen.

Artikel 12

1. De statuten bevatten voorschriften over de wijze waarop in het bestuur van de rechtspersoon tijdelijk wordt voorzien in geval van ontstentenis of belet van alle bestuurders.

2. De statuten kunnen bepalen dat het orgaan dat een bestuurder benoemt een plaatsvervangend bestuurder kan aanwijzen, die bij ontstentenis of belet van een bestuurder diens taken waarneemt en diens be-

voegdheden uitoefent. De aanwijzing kan te allen tijde door het orgaan dat de aanwijzing heeft gedaan worden ingetrokken.

Artikel 13

1. De rechtspersoon treedt niet buiten zijn statutaire doelomschrijving.

2. Een door de rechtspersoon verrichte rechtshandeling is vernietigbaar indien daardoor het doel wordt overschreden en de wederpartij dit wist of zonder eigen onderzoek moest weten. Slechts de rechtspersoon kan een beroep op deze grond tot vernietiging doen.

3. Vernietiging van een rechtshandeling wegens doeloverschrijding is niet mogelijk indien de algemene vergadering met de rechtshandeling heeft ingestemd of deze nadien heeft bevestigd, bij besluit genomen overeenkomstig de regels die gelden voor een besluit tot statutenwijziging.

Artikel 14

1. Elke bestuurder is tegenover de rechtspersoon gehouden tot een behoorlijke vervulling van zijn taak.

2. Tot de taak van de bestuurder behoren alle bestuurstaken die niet bij of krachtens de wet, de statuten of een reglement aan een of meer andere bestuurders zijn toebedeeld.

3. De bestuurders aan wie ingevolge het tweede lid bepaalde taken zijn toebedeeld, houden de overige bestuurders regelmatig op de hoogte van de stand van zaken op dat taakgebied.

4. Elke bestuurder draagt verantwoordelijkheid voor de algemene gang van zaken. Hij is voor het geheel aansprakelijk ter zake van onbehoorlijk bestuur. Niet aansprakelijk is echter de bestuurder aan wie, mede gelet op de aan anderen toebedeelde taken en de periode gedurende welke hij in functie is geweest, geen ernstig verwijt kan worden gemaakt, mits hij niet nalatig is geweest in het treffen van maatregelen om de gevolgen van onbehoorlijk bestuur af te wenden.

5. Wordt in geval van faillissement van de rechtspersoon een vordering uit hoofde van dit artikel ingesteld door de curator dan komt aan de bestuurder een beroep op kwijting, in welke vorm dan ook door de rechtspersoon verleend, niet toe. De bestuurder kan in dit geval ook geen beroep doen op verrekening met een vordering op de rechtspersoon.

Artikel 15

1. Het bestuur is verplicht van de vermogenstoestand van de rechtspersoon en van alles betreffende de werkzaamheden van de rechtspersoon, naar de eisen die voortvloeien uit deze werkzaamheden, op zodanige wijze een administratie te voeren en de daartoe behorende boeken, bescheiden en andere gegevensdragers op zodanige wijze te bewaren, dat te allen tijde de rechten en verplichtingen van de rechtspersoon kunnen worden gekend.

2. Onverminderd het elders in de wet bepaalde, is het bestuur verplicht jaarlijks binnen acht maanden na afloop van het boekjaar een jaarrekening, ten minste bestaande uit een balans en een staat van baten en lasten, op te maken en op papier te stellen.

3. Het bestuur is verplicht de in het eerste en tweede lid bedoelde boeken, bescheiden en andere gegevensdragers gedurende tien jaren te bewaren.

4. De op een gegevensdrager aangebrachte gegevens, uitgezonderd de op papier gestelde balans en staat van baten en lasten, kunnen op een andere gegevensdrager worden overgebracht en bewaard, mits de overbrenging geschiedt met juiste en volledige weergave van de gegevens en deze gegevens gedurende de volledige bewaartijd beschikbaar zijn en binnen redelijke tijd leesbaar kunnen worden gemaakt.

5. Het boekjaar van een rechtspersoon is het kalenderjaar, indien in de statuten geen ander boekjaar is aangewezen.

6. Iedere bestuurder heeft recht op inzage in en toegang tot alle boeken, bescheiden en andere gegevensdragers ten aanzien waarvan op het bestuur een wettelijke of statutaire bewaarplicht rust, voor zover het inzagerecht niet door of krachtens de betrokken regeling ten opzichte van een of meer bestuurders is beperkt.

7. Het bestuur zorgt dat de wettelijk vertegenwoordiger, zo deze is aangesteld, te allen tijde toegang heeft tot de boekhouding en administratie en de beschikking heeft over de daarin opgenomen gegevens.

Artikel 16

1. In geval van faillissement van de rechtspersoon is iedere bestuurder jegens de boedel hoofdelijk aansprakelijk voor het tekort, zijnde het bedrag van de schulden voor zover deze niet door vereffening van de overige baten kunnen worden voldaan, indien er sprake is geweest van kennelijk onbehoorlijk bestuur en aannemelijk is dat dit een belangrijke oorzaak is van het faillissement. Artikel 14, vijfde lid, is van overeenkomstige toepassing.

2. Indien niet is voldaan aan artikel 15 of de jaarrekening niet tijdig is of wordt opgemaakt, wordt vermoed dat er ook voor het overige sprake is geweest van kennelijk onbehoorlijk bestuur en dat onbehoorlijk bestuur een belangrijke oorzaak is van het faillissement. Hetzelfde geldt indien de rechtspersoon volledig aansprakelijk vennoot is van een openbare vennootschap en niet voldaan is aan artikel 15i van Boek 3. Een onbelangrijk verzuim wordt niet in aanmerking genomen. Het enkele feit dat de tijdig opgemaakte jaarrekening niet voldoet aan de wettelijke of statutaire maatstaven is niet voldoende voor het intreden van het vermoeden, bedoeld in de eerste volzin.

3. Bij de toepassing van het eerste lid wordt slechts in aanmerking genomen het onbehoorlijk bestuur in de periode van drie jaren voorafgaande aan het faillissement of de in de zin van artikel 238 van de Faillissementsverordening daaraan voorafgaande surseance van betaling. Hetzelfde geldt ten aanzien van het niet voldoen aan de in het tweede lid bedoelde verplichtingen, voor zover deze voortvloeien uit het eerste of tweede lid van artikel 15 van dit Boek of uit artikel 15i van Boek 3. Ten aanzien van de in het tweede lid bedoelde verplichting tot het tijdig opmaken van de jaarrekening wordt alleen gelet op de jaarrekening over de laatste twee boekjaren die vóór het in de eerste volzin van dit derde lid bedoelde tijdstip waren afgesloten.

4. Niet aansprakelijk is de bestuurder die bewijst dat hem, mede gelet op de aan anderen toebedeelde taken en de periode gedurende welke hij in functie is geweest, geen ernstig verwijt treft ter zake van het onbehoorlijk bestuur dat een belangrijke oorzaak is geweest van het

faillissement, en dat hij niet nalatig is geweest in het treffen van maatregelen om de gevolgen daarvan af te wenden.

5. Het tweede lid vindt geen toepassing ten aanzien van de bestuurder die bewijst dat hem, mede gelet op de aan anderen toebedeelde taken en de periode gedurende welke hij in functie is geweest, geen ernstig verwijt treft ter zake van het niet voldoen aan de daar omschreven verplichtingen, en dat hij niet nalatig is geweest in het treffen van maatregelen om een verbeterde nakoming van die verplichtingen te bevorderen.

6. De rechter kan het bedrag waarvoor de bestuurders of bepaalde bestuurders aansprakelijk zijn verminderen indien hem dit bovenmatig voorkomt, gelet op de aard en de ernst van het onbehoorlijk bestuur, de andere oorzaken van het faillissement, alsmede de wijze waarop dit is afgewikkeld.

7. Is de omvang van het tekort nog niet bekend, dan kan de rechter, al dan niet met toepassing van het zesde lid, bepalen dat van het tekort tot betaling waarvan hij de bestuurders veroordeelt, een staat wordt opgemaakt overeenkomstig Boek 2, titel 6 van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering van Aruba.

8. Op vordering van de curator of een aangesproken bestuurder kan de rechter bepalen dat bij de berekening van het tekort en de verdeling van de opbrengst uit hoofde van dit artikel via de uitdelingslijst de vordering van een schuldeiser geheel of gedeeltelijk buiten beschouwing blijft, indien en voor zover analogische toepassing van artikel 101, eerste lid, van Boek 6 daartoe aanleiding geeft. De vordering wordt ingesteld tegen de daartoe in het geding geroepen schuldeiser.

9. Met een bestuurder wordt voor de toepassing van dit artikel gelijkgesteld degene die gedurende enig tijdvak binnen de in het derde lid bedoelde periode het beleid van de rechtspersoon heeft bepaald of mede heeft bepaald, als ware hij bestuurder, dan wel als oprichter kennelijk onzorgvuldig heeft gehandeld. De vordering kan niet worden ingesteld tegen een door de rechter, anders dan ingevolge de laatste volzin van artikel 2, derde lid, benoemde functionaris.

10. Het eerste tot en met negende lid zijn van toepassing ten aanzien van de in dit Boek geregelde vennootschappen. Zij zijn ook van toepassing ten aanzien van de rechtspersoon die gedurende enig tijdvak binnen de in het derde lid bedoelde periode aan een onderneming in de zin van de Handelsregisterverordening toebehoorde, waarbij dan alleen onbehoorlijk bestuur gedurende dat tijdvak in aanmerking wordt genomen.

11. Het eerste tot en met tiende lid zijn van toepassing dan wel van overeenkomstige toepassing op de aansprakelijkheid van bestuurders van een door buitenlands recht beheerste rechtspersoon, indien deze hier te lande failliet wordt verklaard. Als bestuurders zijn eveneens aansprakelijk degenen die met de leiding van de hier te lande verrichte werkzaamheden zijn belast. Bevoegd is de rechter die het faillissement heeft uitgesproken.

12. Dit artikel laat onverlet de bevoegdheid van de curator tot het instellen van een vordering op grond van de overeenkomst met de bestuurder of op grond van artikel 14.

Artikel 17

1. De aansprakelijkheid van een rechtspersoon als bestuurder van een andere rechtspersoon rust tevens hoofdelijk op ieder die ten tijde

van het ontstaan van de aansprakelijkheid van de rechtspersoon daarvan bestuurder is.

2. Ten aanzien van de aan het slot van het eerste lid bedoelde bestuurder zijn artikel 14, vierde en vijfde lid, en artikel 16, vierde en vijfde lid, van overeenkomstige toepassing.

Artikel 18

1. De statuten kunnen bepalen dat een of meer bestuursleden zijn belast met de uitvoering van het bestuur, terwijl de overige bestuursleden zijn belast met het houden van toezicht daarop, mits de met de uitvoering van het bestuur belaste leden een minderheid vormen en tezamen in het bestuur minder stemmen kunnen uitbrengen dan de overige leden van het bestuur tezamen. De uitvoering van het bestuur omvat de dagelijkse leiding van de rechtspersoon en zijn activiteiten, het geven van uitvoering aan de ingevolge de wet of statuten bevoegd genomen besluiten voor zover nodig en het voldoen aan de bij of krachtens de wet aan het bestuur opgelegde verplichtingen.

2. Indien de rechtspersoon een bestuur kent als bedoeld in het eerste lid fungeert een van het uitvoerend bestuur uitgesloten bestuurder als voorzitter van het bestuur.

3. De met het uitvoerend bestuur belaste bestuurders verschaffen het bestuur en elk van de bestuursleden, dan wel bij toepassing van het zevende lid, het algemeen bestuur en zijn leden, tijdig de voor de uitoefening van hun taak noodzakelijke, alsmede de door hen verlangde inlichtingen en gegevens.

4. Iedere met het uitvoerend bestuur belaste bestuurder kan te allen tijde worden geschorst en, indien de statuten hierin voorzien, worden ontslagen bij een bestuursbesluit, dan wel bij toepassing van het zevende lid, een besluit van het algemeen bestuur, waarbij uitsluitend de van het uitvoerend bestuur uitgesloten bestuursleden stemrecht toekomt. Tenzij de statuten anders bepalen, vervalt een schorsing indien het niet binnen drie maanden is gevolgd door het ontslag van de betrokken bestuurder.

5. Voor de toepassing van artikel 10 en van wettelijke bepalingen waarbij of krachtens welke specifiek aan het bestuur of een bestuurder verplichtingen worden opgelegd, worden alleen de met het uitvoerend bestuur belaste bestuurders, dan wel bij toepassing van het zevende lid, het uitvoerend bestuur respectievelijk zijn leden, als zodanig aangemerkt. Waar de wet ondertekening voorschrijft door alle bestuurders, zijn hieronder begrepen de met de uitvoering van het bestuur belaste bestuurders alsmede de overige bestuurders, dan wel bij toepassing van het zevende lid, de leden van het uitvoerend bestuur alsmede de leden van het algemeen bestuur.

6. De statuten kunnen categorieën van handelingen noemen waarover het bestuur een uitdrukkelijk besluit moet nemen. Het bestuur kan bepaalde handelingen of categorieën van handelingen benoemen waarvoor het bestuur een uitdrukkelijk besluit moet nemen. Deelname aan besluitvorming over handelingen als bedoeld in dit lid wordt niet aangemerkt als het deelnemen aan het uitvoerend bestuur.

7. De statuten kunnen bepalen dat de verdeling van bestuurstaken als bedoeld in het eerste lid geschiedt over een algemeen bestuur en een uitvoerend bestuur. De statuten kunnen in dat geval bepalen dat het algemeen bestuur bevoegd is tot:

a. het als zodanig benoemen en ontslaan van uitvoerende bestuurders; en
b. het vaststellen van hun bezoldiging als zodanig.

Het algemeen bestuur beslist over aangelegenheden die de dagelijkse gang van zaken te boven gaan. Bij twijfel of een aangelegenheid tot de dagelijkse gang van zaken behoort, beslist daarover het algemeen bestuur.

8. De statuten kunnen bepalen dat een of meer leden van het algemeen bestuur tevens lid zijn van het uitvoerend bestuur, mits zij in het algemeen bestuur een minderheid vormen en tezamen in het algemeen bestuur minder stemmen kunnen uitbrengen dan de overige leden van het algemeen bestuur tezamen.

9. Het uitvoerend bestuur oefent zijn bevoegdheden als zodanig uit met inachtneming van de besluiten van het algemeen bestuur. Binnen het uitvoerend bestuur oefenen individuele bestuurders hun bevoegdheden uit met inachtneming van de besluiten van het uitvoerend bestuur.

Artikel 19

1. De statuten kunnen bepalen dat er een raad van commissarissen is of kan zijn, tenzij de statuten voorzien in een taakverdeling in het bestuur als bedoeld in artikel 18.

2. De raad van commissarissen bestaat uit natuurlijke personen, tenzij de statuten anders bepalen. Indien een rechtspersoon commissaris is, wijst hij voor de uitoefening van zijn bevoegdheden in de raad van commissarissen een natuurlijke persoon als vertegenwoordiger aan.

3. De raad van commissarissen is belast met het houden van toezicht op het bestuur en de overige hem bij wet of statuten opgedragen taken. De raad van commissarissen is bevoegd tot schorsing van iedere bestuurder en, indien de statuten hierin voorzien, tot ontslag van iedere bestuurder. Tenzij de statuten anders bepalen, vervalt een schorsing indien het niet binnen drie maanden is gevolgd door het ontslag van de betrokken bestuurder.

4. De statuten kunnen aan de raad van commissarissen en een of meer van zijn leden andere taken en nader omschreven bevoegdheden toekennen.

5. Het bestuur verschaft de raad van commissarissen en de individuele commissarissen tijdig de voor de uitoefening van hun taak noodzakelijke, alsmede de met het oog daarop door hen verlangde inlichtingen en gegevens.

6. In de statuten van een stichting of vereniging behoeft het orgaan dat is belast met het toezicht op het bestuur, niet te worden aangeduid als raad van commissarissen. Het bepaalde in dit artikel is van overeenkomstige toepassing op dit orgaan en zijn leden.

7. De artikelen 9, 14 en 16 zijn van overeenkomstige toepassing ten aanzien van commissarissen. In dit verband gelden als commissaris alle personen die krachtens de statuten met toezicht op het bestuur zijn belast.

8. Bij de vervulling van zijn taak, richt de raad van commissarissen zich naar het belang van de rechtspersoon en, zo daarvan sprake is, de met deze verbonden onderneming. Tenzij de statuten anders bepalen, sluit dit niet uit dat een commissaris, met inacht-

neming van de eerste volzin, in het bijzonder opkomt voor de belangen van degene die hem heeft benoemd of voorgedragen en deze belangen relatief zwaar laat wegen.

9. Op de benoeming, de schorsing en het ontslag van commissarissen zijn onderscheidenlijk de artikelen 51, eerste lid, onderdeel c, en 80 van overeenkomstige toepassing. Bij de naamloze vennootschap is, behoudens artikel 139, artikel 136 van overeenkomstige toepassing met dien verstande dat de statuten de bevoegdheid tot benoeming van een of meer commissarissen, doch ten hoogste een derde van het gehele aantal, kunnen toekennen aan anderen. Bij de vennootschap met beperkte aansprakelijkheid is artikel 184 van overeenkomstige toepassing.

Artikel 20

1. Een stem is nietig in de gevallen waarin een eenzijdige rechtshandeling nietig is; een stem kan niet worden vernietigd.

2. Een handelingsonbekwame die lid is van een vereniging, kan zijn stemrecht daarin zelf uitoefenen, voor zover de statuten zich daartegen niet verzetten. In andere gevallen komt de uitoefening van het stemrecht toe aan zijn wettelijke vertegenwoordiger.

3. Tenzij de statuten anders bepalen, is het in de vergadering van een orgaan van een rechtspersoon uitgesproken oordeel van de voorzitter omtrent de uitslag van een stemming beslissend. Hetzelfde geldt voor de inhoud van een genomen besluit, voor zover werd gestemd over een niet schriftelijk vastgelegd voorstel.

4. Wordt onmiddellijk na het uitspreken van het oordeel van de voorzitter de juistheid daarvan betwist, dan vindt een nieuwe stemming plaats, indien de meerderheid der vergadering of, indien de oorspronkelijke stemming niet hoofdelijk of schriftelijk geschiedde, een stemgerechtigde aanwezige dit verlangt. Door deze nieuwe stemming vervallen de rechtsgevolgen van de oorspronkelijke stemming.

Artikel 21

1. Een besluit van een orgaan van de rechtspersoon dat in strijd is met de wet of de statuten is nietig, tenzij iets anders uit de wet voortvloeit.

2. Is een besluit nietig, omdat het is genomen in afwijking van een door de wet of de statuten voorgeschreven voorafgaande handeling van of mededeling aan een ander dan het orgaan dat het besluit heeft genomen, dan kan het door die ander worden bekrachtigd. Is voor de ontbrekende handeling een vereiste gesteld, dan geldt dat ook voor de bekrachtiging.

3. Bekrachtiging is niet meer mogelijk na afloop van een redelijke termijn, die aan de ander is gesteld door het orgaan dat het besluit heeft genomen of door de wederpartij tot wie het was gericht.

4. Een besluit van een orgaan van de vennootschap is, onverminderd het elders in de wet omtrent de mogelijkheid van een vernietiging bepaalde, vernietigbaar:

a. wegens strijd met wettelijke of statutaire bepalingen die het tot stand komen van besluiten regelen;

b. wegens strijd met de redelijkheid en billijkheid die door artikel 7 wordt geëist;
c. wegens strijd met een reglement.

Tot de bepalingen als bedoeld in onderdeel a, behoren niet die welke de voorschriften bevatten als bedoeld in het tweede lid.

5. Vernietiging geschiedt door een uitspraak van de rechter:

a. op een vordering tegen de rechtspersoon van iemand die een redelijk belang heeft bij de naleving van de verplichting die niet is nagekomen, of
b. op vordering van de rechtspersoon zelf, ingesteld krachtens bestuursbesluit tegen degene die door de rechter is aangewezen op een daartoe gedaan verzoek van de rechtspersoon; in dat geval worden de kosten van het geding door de rechtspersoon gedragen.

6. Indien een bestuurder in eigen naam de vordering instelt, verzoekt de rechtspersoon de rechter iemand aan te wijzen, die ter zake van het geding in de plaats van het bestuur treedt.

7. De bevoegdheid om vernietiging van het besluit te vorderen, vervalt zes maanden na het einde van de dag, waarop hetzij aan het besluit voldoende bekendheid is gegeven, hetzij de belanghebbende van het besluit kennis heeft genomen of daarvan is verwittigd.

8. Een besluit dat vernietigbaar is op grond van het eerste lid, onderdeel a, kan door een daartoe strekkend besluit worden bevestigd; voor dit besluit gelden dezelfde vereisten als voor het te bevestigen besluit. De bevestiging werkt niet zolang een tevoren ingestelde vordering tot vernietiging aanhangig is. Indien de vordering wordt toegewezen, geldt het vernietigde besluit als opnieuw genomen door het latere besluit, tenzij uit de strekking van dit besluit het tegendeel voortvloeit.

9. Voor de toepassing van het eerste tot en met het vierde lid staat een reglement als bedoeld in artikel 150, tweede lid, gelijk aan statuten.

Artikel 22

1. De onherroepelijke uitspraak die de nietigheid van een besluit van een rechtspersoon vaststelt of die zulk een besluit vernietigt, is voor eenieder, behoudens herroeping of verzet door derden, bindend, indien de rechtspersoon partij in het geding is geweest. Herroeping komt ieder lid of aandeelhouder toe.

2. Is het besluit een rechtshandeling van de rechtspersoon, die tot een wederpartij is gericht, of is het een vereiste voor de geldigheid van zulk een rechtshandeling, dan kan de nietigheid of vernietiging van het besluit niet aan die wederpartij worden tegengeworpen, indien deze het gebrek dat aan het besluit kleefde niet kende of behoefde te kennen. Niettemin kan de nietigheid of vernietiging van een besluit tot uitgifte van aandelen aan de beoogde aandeelhouder en een besluit tot benoeming van een bestuurder of een commissaris aan de benoemde worden tegengeworpen; de rechtspersoon vergoedt echter de schade van de wederpartij, indien deze het gebrek in het besluit niet kende of behoefde te kennen.

Artikel 23

Bij de vaststelling in hoeverre bij stemmingen is voldaan aan een quorum of meerderheidseis, wordt geen rekening gehouden met lidmaatschappen of aandelen waarvan de wet bepaalt of de statuten dan wel het reglement als bedoeld in artikel 150, tweede lid, bepalen dat daarvoor ten aanzien van het aan de orde zijnde onderwerp geen stem kan worden uitgebracht.

Artikel 24

1. De rechter kan de rechtspersoon ontbinden indien:
a. zijn doel geheel of ten dele in strijd is met de goede zeden, de openbare orde of de wet;
b. de oprichtingshandeling ernstige gebreken vertoont;
c. de statuten of het reglement als bedoeld in artikel 150, tweede lid, in strijd zijn met de wet;
d. in geval van ontstentenis van alle bestuurders, niet op de voet van de in artikel 12, eerste lid, bedoelde voorschriften tijdelijk in het bestuur is voorzien;
e. hij in ernstige mate in strijd met zijn statuten of reglement als bedoeld in artikel 150, tweede lid, handelt.

2. De rechter kan een vereniging, coöperatie of onderlinge waarborgmaatschappij ook ontbinden bij het geheel ontbreken van leden.

3. De rechter kan een naamloze vennootschap of vennootschap met beperkte aansprakelijkheid voorts ontbinden indien:
a. niet ten minste zoveel aandelen dat ten aanzien van ieder onderwerp stemrecht kan worden uitgeoefend en één aandeel dat deelt in de winst, worden gehouden door een ander dan de vennootschap zelf;
b. het verzoek tot ontbinding is gedaan binnen een jaar na de oprichting en de vennootschap niet kan aantonen dat de in artikel 101, tweede lid, of artikel 155, derde lid, bedoelde verklaring juist was, dan wel de in artikel 101, derde lid, of artikel 155, vierde lid, bedoelde oprichtingsbalans bij waardering van de getoonde activa en passiva naar in het maatschappelijk verkeer aanvaardbare maatstaven de toen bestaande toestand juist weergaf.

4. Ontbinding kan worden verzocht door een belanghebbende of het openbaar ministerie. Van de indiening van het verzoek wordt door de indiener mededeling gedaan in de Landscourant van Aruba. Indien de rechtspersoon is ingeschreven in het handelsregister wordt van de indiening tevens opgave gedaan ten kantore van het handelsregister, ter inschrijving.

5. De rechter gaat niet over tot ontbinding voordat hij de rechtspersoon in de gelegenheid heeft gesteld de gronden voor ontbinding weg te nemen. Voor wat betreft de in het derde lid, onderdeel b, genoemde grond geldt dat de rechter de ontbinding niet uitspreekt alvorens hij de vennootschap in de gelegenheid heeft gesteld binnen een door hem te bepalen termijn haar eigen vermogen alsnog in overeenstemming te brengen met de daar bedoelde verklaring of balans.

6. De beschikking, waarbij de rechtspersoon ontbonden wordt verklaard, houdt in de benoeming van een curator en de aanwijzing van een rechter-commissaris.

7. De vereffening van de ontbonden rechtspersoon geschiedt door de curator onder toezicht van de rechter-commissaris, overeenkomstig de bepalingen van de Faillissementsverordening.

8. Van de beschikking, waarbij de rechtspersoon ontbonden wordt verklaard, wordt door de curator mededeling gedaan in de Landscourant van Aruba. Indien de rechtspersoon is ingeschreven in het handelsregister wordt van de beschikking tevens opgave gedaan ten kantore van het handelsregister, ter inschrijving.

9. Is de ontbindingsgrond geheel of gedeeltelijk te wijten aan de grove schuld of de grove nalatigheid van een of meer oprichters, huidige of voormalige bestuurders of commissarissen, dan wel huidige of voormalige leden of aandeelhouders, dan zijn deze jegens de ontbonden rechtspersoon hoofdelijk aansprakelijk voor een bij de vereffening blijkend tekort. Artikel 14, vijfde lid, is van overeenkomstige toepassing.

Artikel 24a

1. Een rechtspersoon waarvan de werkzaamheden in strijd zijn met de openbare orde, wordt door de rechter op vordering van het openbaar ministerie verboden verklaard en ontbonden. Artikel 24, negende lid, is van overeenkomstige toepassing.

2. Het openbaar ministerie kan de rechter verzoeken voor recht te verklaren dat het doel of de werkzaamheid van een buitenlandse rechtspersoon of andere als zelfstandige eenheid of organisatie naar buiten optredend lichaam en samenwerkingsverband, in strijd is met de openbare orde. De verklaring werkt voor en tegen eenieder met ingang van de eerste dag na de uitspraak. De verklaring wordt door de zorg van de griffier geplaatst in de Landscourant van Aruba. Is de desbetreffende rechtspersoon of entiteit in het handelsregister ingeschreven, dan wordt de verklaring aldaar eveneens ingeschreven.

3. De rechter kan de in Aruba gelegen goederen van de in het tweede lid bedoelde rechtspersoon of entiteit desverlangd onder bewind stellen. Artikel 25a is van overeenkomstige toepassing.

4. De in Aruba gelegen goederen van een rechtspersoon of entiteit ten aanzien waarvan de rechter een verklaring voor recht als bedoeld in het tweede lid heeft gegeven, worden vereffend door een of meer door hem te benoemen curatoren. Artikel 24, zesde, zevende en negende lid, zijn van overeenkomstige toepassing, met dien verstande dat onder bestuurders mede worden begrepen degenen die feitelijk leiding geven of hebben gegeven aan de activiteiten in Aruba, die grond waren voor de verklaring van recht.

5. De rechter kan desverzocht bepalen dat het saldo na vereffening van een rechtspersoon als bedoeld in het eerste lid of de goederen als bedoeld in vierde lid vervalt aan het Land.

Artikel 25

1. Een in het handelsregister ingeschreven rechtspersoon wordt door een beschikking van de Kamer van Koophandel en Nijverheid ontbonden, indien de Kamer is gebleken dat ten minste twee van de navolgende omstandigheden zich voordoen:

a. de rechtspersoon heeft het voor zijn inschrijving in het handelsregister of voor de inschrijving van een aan hem toebehorende onderneming verschuldigde bedrag niet voldaan gedurende ten minste een jaar na de datum waarvoor hij dat bedrag had moeten voldoen;
b. er staan gedurende ten minste een jaar geen bestuurders van de rechtspersoon in het register ingeschreven, terwijl gedurende die periode ook geen opgaaf tot inschrijving is gedaan, dan wel er doet zich, indien er wel een bestuurder staat ingeschreven, met betrekking tot elke ingeschreven bestuurder ten minste een jaar een of meer van de navolgende omstandigheden voor:
   1°. de bestuurder is overleden;
   2°. de bestuurder is niet bereikbaar gebleken op het in het register vermelde adres;
c. de rechtspersoon is niet of niet meer bereikbaar gebleken op het in het handelsregister ingeschreven adres, terwijl ook geen opgaaf tot wijziging van de inschrijving is gedaan;
d. de rechtspersoon is ten minste een jaar in gebreke met de nakoming van de verplichting tot deponering van de jaarrekening overeenkomstig de artikelen 116, 120 of 171;
e. de rechtspersoon is ten minste een jaar in gebreke met de nakoming van de verplichting tot deponering van het register overeenkomstig de artikelen 109 of 165;
f. de rechtspersoon is ingevolge artikel 144 dan wel artikel 187 verplicht een wettelijk vertegenwoordiger aan te stellen en er staat gedurende ten minste een jaar geen wettelijk vertegenwoordiger van de vennootschap in het handelsregister ingeschreven, terwijl ook geen opgaaf tot inschrijving is gedaan.

2. Indien de Kamer op grond van haar bekende gegevens gebleken is dat een rechtspersoon als bedoeld in het eerste lid voor ontbinding in aanmerking komt, deelt zij de rechtspersoon en de ingeschreven bestuurders bij aangetekende brief aan hun laatst bekende adres mee, dat zij voornemens is tot ontbinding van de rechtspersoon over te gaan, met vermelding van de omstandigheden waarop het voornemen is gegrond. De Kamer schrijft deze mededeling in het register in. Als de omstandigheden, bedoeld in het eerste lid, onderdelen b en c, zich voordoen, geeft de Kamer van het voornemen tot ontbinding kennis in de Landscourant van Aruba, een in Aruba verschijnend nieuwsblad en op de webpagina van de Kamer. Voor zover de kosten van deze publicatie niet uit het vermogen van de rechtspersoon kunnen worden voldaan, komen deze ten laste van de begroting van de minister, belast met justitiële aangelegenheden.

3. Na verloop van acht weken na dagtekening van de aangetekende brief, de publicatie in de Landscourant van Aruba, in een in Aruba verschijnend nieuwsblad en op de webpagina van de Kamer, ontbindt de Kamer de rechtspersoon bij beschikking, tenzij voordien aan de Kamer is gebleken dat de gronden, bedoeld in het eerste lid, voor het voornemen zich niet of niet meer voordoen. Een beschikking als bedoeld in de vorige volzin, kan betrekking hebben op twee of meer rechtspersonen.

4. De beschikking wordt bekend gemaakt aan de rechtspersoon en de ingeschreven bestuurders, tenzij de omstandigheden, bedoeld in het eerste lid, onderdelen b en c, zich voordoen.

5. De Kamer geeft van de ontbinding kennis in de Landscourant van Aruba. Het tweede lid, laatste volzin, is van overeenkomstige toepassing.

6. Als op grond van artikel 29, eerste lid, geen vereffenaars kunnen worden aangewezen, treedt de Kamer op als vereffenaar van het vermogen van de ontbonden rechtspersoon. Op verzoek van de Kamer benoemt de rechter in haar plaats een of meer andere vereffenaars. Artikel 25, tweede lid, laatste volzin, is van overeenkomstige toepassing op de mededeling, bedoeld in artikel 31, tweede, derde, vijfde, zesde en zevende lid.

7. Ten aanzien van een beschikking als bedoeld in het eerste lid zijn de artikelen 7, 8, 15 tot en met 19 en 53a tot en met 53d van de Landsverordening administratieve rechtspraak. (AB 1993 no. 45) niet van toepassing. In afwijking van artikel 21 van de Landsverordening administratieve rechtspraak wordt de beslissing op het bezwaarschrift met redenen omkleed.

8. Indien tegen een beschikking als bedoeld in het eerste lid beroep ingevolge de Landsverordening administratieve rechtspraak wordt ingesteld, schrijft de Kamer dat in het handelsregister in. De beslissing op het beroep wordt tevens ingeschreven. Indien de beslissing op beroep strekt tot vernietiging van de beschikking geeft de Kamer kennis daarvan in de Landscourant van Aruba, een in Aruba verschijnend nieuwsblad en op de webpagina van de Kamer. Heeft de beschikking betrekking op twee of meer rechtspersonen, dan heeft voor de toepassing van de vorige volzin, de vernietiging slechts betrekking op de in die beslissing aangeduide rechtspersoon of rechtspersonen. Gedurende het tijdvak waarin de rechtspersoon na de beschikking tot ontbinding had opgehouden te bestaan, is er een verlengingsgrond als bedoeld in artikel 320 van Boek 3 ten aanzien van de verjaring van rechtsvorderingen van of tegen de rechtspersoon.

9. De Kamer is niet aansprakelijk voor schade die het gevolg is van de ontbinding of de vereffening op grond van dit artikel, tenzij de Kamer met betrekking tot de ontbinding opzettelijk onbehoorlijk heeft gehandeld dan wel met kennelijk grove miskenning van hetgeen een behoorlijke taakvervulling meebrengt.

Artikel 25a

1. De rechter voor wie een vordering of verzoek tot ontbinding van de rechtspersoon aanhangig is, kan de goederen van die rechtspersoon desverlangd, of ambtshalve indien het een ontbindingsverzoek als bedoeld in artikel 24 betreft en hij daartoe gronden aanwezig acht, onder bewind stellen; de beschikking vermeldt het tijdstip waarop zij in werking treedt.

2. De rechter benoemt bij zijn beschikking een of meer bewindvoerders, en regelt hun bevoegdheden en hun beloning.

3. In het geval van onderbewindstelling, is de bewindvoerder bevoegd tot voldoening van aan de Kamer van Koophandel en Nijverheid verschuldigde bedragen ten laste van het vermogen van de rechtspersoon. Onverminderd het vijfde lid, beslist de rechter in ieder geval over de ontbinding of verlenging van de onderbewindstelling nadat een jaar sinds onderbewindstelling is verstreken.

4. Voor zover de rechter niet anders bepaalt, kunnen de organen van de rechtspersoon zonder voorafgaande goedkeuring van de bewindvoerder geen besluiten nemen en kunnen vertegenwoordigers van de rechtspersoon zonder diens medewerking geen rechtshandelingen verrichten.

5. De rechter kan de beschikking desverlangd of ambtshalve te allen tijde wijzigen of intrekken; het bewind eindigt in ieder geval, zodra de uitspraak op het verzoek tot ontbinding in kracht van gewijsde gaat.

6. De bewindvoerder doet aan de registers waar de rechtspersoon is ingeschreven, opgaaf van de beschikking en van de gegevens over zichzelf die omtrent een bestuurder worden verlangd.

7. Een rechtshandeling die de rechtspersoon ondanks zijn uit het bewind voortvloeiende onbevoegdheid vóór de inschrijving heeft verricht, is niettemin geldig, indien de wederpartij het bewind kende noch behoorde te kennen.

Artikel 25b

1. Voor of bij het instellen van een vordering door het openbaar ministerie tot ontbinding van een naamloze vennootschap of een vennootschap met beperkte aansprakelijkheid, kan het openbaar ministerie de rechter bij verzoekschrift vragen te bevelen dat, tot de uitspraak op genoemd verzoek in kracht van gewijsde gaat, aan de aandeelhouders de bevoegdheid tot het vervreemden, verpanden of met vruchtgebruik belasten van aandelen wordt ontzegd.

2. De rechter beslist na summier onderzoek. Het bevel wordt gegeven onder voorwaarde dat het instellen van het verzoek tot ontbinding geschiedt binnen een door de rechter daartoe te bepalen termijn. Tegen deze beschikking is geen hogere voorziening toegelaten.

3. De beschikking wordt onverwijld, zo mogelijk op dezelfde dag, betekend aan de aandeelhouders en de vennootschap. De griffier van de rechterlijke instantie waarvoor de zaak laatstelijk aanhangig was draagt zorg voor de inschrijving van de beschikking in het register waarin de rechtspersoon is ingeschreven.

4. Binnen acht dagen na de betekening vermeld in het vorige lid kunnen de aandeelhouders tegen de beschikking in verzet komen. Het verzet schorst het bevel niet, behoudens de bevoegdheid van de aandeelhouders om daarop in kort geding te doen beslissen. Verzet tegen de beschikking kan niet gegrond zijn op de bewering dat de aandeelhouder zijn aandelen wil overdragen. Het verzoek tot ontbinding moet binnen acht dagen nadat dit is ingesteld aan de aandeelhouder worden betekend.

Artikel 26

1. De rechter voor wie een verzoek tot ontbinding van een rechtspersoon aanhangig is, kan op verzoek van een belanghebbende of het openbaar ministerie een voorziening treffen als bedoeld in artikel 276, vierde lid, indien het belang van de rechtspersoon of een andere in artikel 7, eerste lid, bedoelde persoon, dan wel het belang van de crediteuren van de rechtspersoon, dit eist.

2. Artikel 276, derde lid, eerste volzin, en vijfde tot en met het zevende lid is van overeenkomstige toepassing.

Artikel 27

1. De rechtspersoon wordt, onverminderd het elders in de wet bepaalde, ontbonden:

a. door een daartoe strekkend besluit van de algemene vergadering of, indien de rechtspersoon een stichting is en de statuten dat toelaten, door een besluit van een daartoe in de statuten aangewezen orgaan of derde;
b. na faillietverklaring, door hetzij opheffing van het faillissement wegens gebrek aan baten, hetzij insolventie.

2. Van de ontbinding wordt door de vereffenaars, en in het geval van het eerste lid, onderdeel b, door de curator, mededeling gedaan in de Landscourant van Aruba. Indien de rechtspersoon is ingeschreven in het handelsregister wordt van de ontbinding tevens opgave gedaan ten kantore van het handelsregister, ter inschrijving.

3. De statuten kunnen andere wijzen van ontbinding aangeven. Een ontbinding krachtens een statutaire bepaling als bedoeld in dit lid treedt niet in werking alvorens daaraan bekendheid is gegeven overeenkomstig het tweede lid. De statutaire bepaling verliest haar geldigheid, indien de vereffenaars niet binnen zes maanden na het tijdstip waarop dat voor het eerst mogelijk was, al het nodige hebben gedaan om de in het tweede lid bedoelde mededeling en inschrijving te doen plaatsvinden.

Artikel 28

1. Na zijn ontbinding geldt als doel van de rechtspersoon de vereffening van zijn vermogen en alles wat daartoe dienstig kan zijn.

2. In alle van de rechtspersoon uitgaande stukken worden aan de naam van de rechtspersoon aan het slot toegevoegd de voluit geschreven woorden ‘in liquidatie’ of de vertaling daarvan in de daarvoor in aanmerking komende taal.

Artikel 29

1. Indien noch bij de statuten noch door de algemene vergadering of, bij de stichting, door het bestuur vereffenaars zijn aangewezen, treedt het bestuur als zodanig op. De rechter is te allen tijde bevoegd om op verzoek van een belanghebbende of het openbaar ministerie een vereffenaar te ontslaan, een of meer andere vereffenaars aan te wijzen, deze van de nodige instructies te voorzien en een beslissing te nemen ten aanzien van de beloning van vereffenaars en de onderlinge verdeling van die beloning.

2. Zijn er twee of meer vereffenaars, dan kan ieder van hen alle werkzaamheden tot vereffening verrichten, tenzij anders is bepaald. Bij verschil van mening tussen de vereffenaars beslist de rechter op de voet van het eerste lid, tweede volzin. Voor het overige vinden de bepalingen omtrent de bevoegdheden, plichten en aansprakelijkheid van bestuurders ten aanzien van de vereffenaars zo veel mogelijk toepassing, onverminderd artikel 28, eerste lid.

3. Blijkt de vereffenaar dat de schulden de baten vermoedelijk zullen overtreffen dan doet hij aangifte tot faillietverklaring, tenzij alle bekende schuldeisers desgevraagd schriftelijk instemmen met voortzetting van de vereffening buiten faillissement.

4. Indien noch bij de statuten, noch bij besluit van de algemene vergadering of bij de aanwijzing van vereffenaars door de rechter anders is bepaald, heeft de raad van commissarissen ten aanzien van de

vereffenaars dezelfde taak als hij voor de ontbinding ten aanzien van het bestuur had.

5. Tegen een beslissing van de rechter op de voet van het eerste lid, tweede volzin, staat geen rechtsmiddel open.

Artikel 30

1. De vereffenaar maakt de activa van de rechtspersoon te gelde, wikkelt de verhoudingen tot derden af en betaalt de schulden. Wat na de voldoening van de schuldeisers overblijft, wordt aan hen die krachtens de statuten daartoe zijn gerechtigd uitgekeerd, of anders aan de leden of aandeelhouders. Bij de naamloze vennootschap is artikel 118, derde lid, van overeenkomstige toepassing. Bij de vennootschap met beperkte aansprakelijkheid is artikel 172, vijfde lid, van overeenkomstige toepassing. Heeft geen ander recht op het overschot dan keert de vereffenaar dit uit aan het Land.

2. De vereffenaar is bevoegd om, indien de staat van de boedel daartoe aanleiding geeft, uitkeringen bij voorbaat te doen.

Artikel 31

1. Zodra het einde van de vereffening in zicht is, stelt de vereffenaar een rekening en verantwoording op van de vereffening waaruit blijkt in hoeverre elk van de schuldeisers is voldaan en, zo van een overschot sprake is, de omvang en samenstelling daarvan. Ter zake van het overschot stelt hij een plan van uitkering op dat de grondslagen van de uitkering bevat.

2. De vereffenaar legt de in het eerste lid genoemde stukken gedurende een periode van ten minste dertig dagen ter inzage ten kantore van de rechtspersoon en het handelsregister. In de Landscourant van Aruba, alsmede schriftelijk aan alle bekende leden en houders van aandelen en aan alle bekende crediteuren, deelt hij mede waar en tot wanneer deze stukken ter inzage liggen.

3. Uiterlijk op de dertigste dag nadat zowel de ter inzagelegging als de bekendmaking daarvan in het blad, bedoeld in het tweede lid, heeft plaatsgevonden, kan iedere schuldeiser of gerechtigde tegen de in het eerste lid genoemde stukken door een verzoekschrift bij de rechter in verzet komen. De vereffenaar doet van gedaan verzet op dezelfde wijze mededeling als van de terinzagelegging. Is geen verzet gedaan of is het gedaan verzet ingetrokken dan gaat de vereffenaar tot verdere afwikkeling en uitkering van het overschot over.

4. De rechter kan na gedaan verzet zodanige instructies voor een voortgezette vereffening geven en zodanige wijzigingen in het plan van uitkering aanbrengen als hem juist voorkomt.

5. Zodra de beslissing op elk verzet onherroepelijk is geworden, doet de vereffenaar daarvan mededeling op dezelfde wijze als van het gedaan verzet. Hij gaat vervolgens tot verdere afwikkeling en uitkering van het overschot over.

6. De vereffening eindigt en de rechtspersoon houdt op te bestaan op het tijdstip waarop een schriftelijke verklaring van de vereffenaar dat geen aan hem bekende baten meer aanwezig zijn op de in het tweede lid voorziene wijze is ter inzage gelegd en medegedeeld.

7. Het eerste tot en met het zesde lid vinden geen toepassing indien de vereffenaar terstond bij zijn aantreden vaststelt dat geen aan

hem bekende baten aanwezig zijn. Alsdan eindigt de vereffening en houdt de rechtspersoon op te bestaan op het tijdstip waarop een verklaring met die strekking, waarin de in de eerste volzin bedoelde vaststelling is opgenomen, door de vereffenaar bij het handelsregister is gedeponeerd en in de Landscourant van Aruba is bekendgemaakt.

8. De vereffenaar stelt in alle gevallen een slotverantwoording op en legt deze ter inzage ten kantore van het handelsregister en, zo mogelijk, ten kantore van de rechtspersoon.

Artikel 32

1. Op verzoek van iemand die daarbij een redelijk belang heeft, kan de rechter de vereffening heropenen of alsnog openen en een of meer vereffenaars benoemen.

2. Indien het verzoek is gedaan door een achteraf opkomende schuldeiser is de vereffenaar bevoegd van de rechthebbenden tot het overschot het door ieder te veel ontvangen geldbedrag terug te vorderen.

3. Gedurende het tijdvak waarin de rechtspersoon had opgehouden te bestaan, is er een verlengingsgrond als bedoel in artikel 320 van Boek 3 van het Burgerlijk Wetboek van Aruba ten aanzien van de verjaring van rechtsvorderingen van of tegen de vennootschap.

Artikel 33

1. Na afloop van de vereffening blijven de boeken, bescheiden en andere gegevensdragers van de ontbonden rechtspersoon gedurende tien jaren berusten onder een bewaarder.

2. Indien noch bij de statuten noch door de algemene vergadering of, bij de stichting, door het bestuur een bewaarder is aangewezen, treedt de vereffenaar als zodanig op. Artikel 29, eerste lid, is voor het overige overeenkomstig van toepassing.

3. Tegen een beslissing van de rechter op de voet van artikel 29, eerste lid, staat geen rechtsmiddel open.

Artikel 34

1. Iedere bewaarder is gehouden zijn aanwijzing of benoeming als zodanig ter inschrijving op te geven aan het kantoor van de handelsregisters, waar de ontbonden rechtspersoon was ingeschreven.

2. De rechthebbenden tot het overschot en hun rechtverkrijgenden kunnen door de rechter worden gemachtigd tot inzage van de boeken, bescheiden en andere gegevensdragers, indien zij aantonen als zodanig bij die inzage een redelijk belang te hebben.

3. Tegen een beslissing krachtens het tweede lid staat geen rechtsmiddel open.

Artikel 35

1. Rechterlijke uitspraken, inhoudende:

a. doorhaling, aanvulling of wijziging van hetgeen in het handelsregister ten aanzien van een rechtspersoon is ingeschreven;
b. wijziging of tijdelijke afwijking van de statuten van de rechtspersoon;

c. ontslag, schorsing of aanstelling, al dan niet tijdelijk, van een bestuurder of commissaris;
d. nietigverklaring of vernietiging van een besluit tot ontbinding of wijziging van de statuten;
e. ontbinding van een rechtspersoon of een beschikking als bedoeld in artikel 2, derde lid;
f. vernietiging van een uitspraak als bedoeld onderdeel a tot en met e;

worden door de griffier van de rechterlijke instantie waarvoor de zaak laatstelijk aanhangig was aan de beheerder van het handelsregister gezonden met het verzoek zorg te dragen voor deponering en inschrijving van het uit die uitspraak blijkende relevante feit, zulks onverminderd de elders uit de wet voortvloeiende verplichting van anderen om van dat feit opgaaf ter inschrijving te doen.

2. In geval van faillissement of surseance van betaling van een rechtspersoon die is ingeschreven in het handelsregister, worden de aankondigingen welke krachtens de Faillissementsverordening in de Landscourant van Aruba worden opgenomen, door hem die met die openbaarmaking is belast, mede ter inschrijving in dat register opgegeven.

Artikel 36

1. Voor de toepassing van de bepalingen van dit Boek wordt met een schriftelijke uiting gelijkgesteld een per exploot, telegram, telex, telefax, e-mail of ander tekst overbrengend communicatiemiddel gedane uiting. De statuten kunnen het gebruik van deze communicatiemiddelen beperken.

2. Alle geschriften, gedrukte stukken en schriftelijke uitingen van de rechtspersoon, met uitzondering van uitingen per telegram, telex, telefax, e-mail of ander tekstoverbrengend communicatiemiddel, moeten de volledige naam van de rechtspersoon, zijn statutaire zetel en het adres waar hij feitelijk gevestigd is of kantoor houdt bevatten. Is de rechtspersoon ingeschreven in het handelsregister dan wordt ook het inschrijfnummer vermeld.

Artikel 37

1. Onder vergaderrecht wordt in dit Boek verstaan het recht om, in persoon of bij gevolmachtigde, in de vergadering van een orgaan te verschijnen en daar het woord te voeren.

2. Bij of krachtens de statuten kan worden bepaald dat in vergaderingen van een of meer organen:

a. het vergaderrecht en het stemrecht kan worden uitgeoefend door een gevolmachtigde; daarbij kunnen nadere eisen worden gesteld aan de volmacht en beperkingen worden aangegeven ten aanzien van het gebruik van een volmacht;
b. het vergaderrecht en het stemrecht kan worden uitgeoefend met gebruikmaking van daarbij aangewezen elektronische middelen.

Artikel 38

1. Dochtermaatschappij van een rechtspersoon is:

a. een rechtspersoon waarin de rechtspersoon of een of meer van zijn dochtermaatschappijen, al dan niet krachtens overeenkomst met ande-

re stemgerechtigden, alleen of samen meer dan de helft van de stemrechten in de algemene vergadering kunnen uitoefenen;

b. een rechtspersoon waarvan de rechtspersoon, of een of meer van zijn dochtermaatschappijen lid of aandeelhouder zijn en, al dan niet krachtens stemovereenkomst met andere stemgerechtigden, alleen of samen meer dan de helft van de bestuurders of van de commissarissen kunnen benoemen of ontslaan, ook indien alle stemgerechtigden stemmen.

2. Met een dochtermaatschappij wordt gelijkgesteld een onder eigen naam optredende vennootschap waarin de rechtspersoon of een of meer dochtermaatschappijen als vennoot volledig jegens de schuldeisers aansprakelijk is voor de schulden.

3. Voor de toepassing van het eerste lid, worden aan aandelen verbonden rechten niet toegerekend aan de degene die de aandelen voor rekening van anderen houdt. Aan aandelen verbonden rechten worden toegerekend aan degene voor wiens rekening de aandelen worden gehouden, indien deze bevoegd is te bepalen hoe de rechten worden uitgeoefend dan wel zich de aandelen te verschaffen.

4. Voor de toepassing van het eerste lid, worden stemrechten, verbonden aan verpande aandelen, toegerekend aan de pandhouder, indien hij mag bepalen hoe de rechten worden uitgeoefend. Zijn de aandelen evenwel verpand voor een lening die de pandhouder heeft versterkt in de gewone uitoefening van zijn bedrijf, dan worden stemrechten hem slechts toegerekend, indien hij deze in eigen belang heeft uitgeoefend.

Artikel 39

Een groep is een economische eenheid waarin rechtspersonen en vennootschappen organisatorisch zijn verbonden. Groepsmaatschappijen zijn rechtspersonen en vennootschappen die met elkaar in een groep zijn verbonden.

Titel 2 De stichting

Artikel 50

1. De stichting is een als zodanig bij notariële akte opgerichte rechtspersoon die beoogt met behulp van een daartoe bestemd vermogen een in de statuten vermeld doel te verwezenlijken.

2. De stichting heeft geen leden of aandeelhouders. Als leden van een stichting worden uit dien hoofde niet aangemerkt:

a. personen aan wie bij of krachtens de statuten de bevoegdheid is gegeven om in de vervulling van ledige plaatsen in organen van de stichting te voorzien of om bestuurders of leden van andere organen van de stichting te schorsen en te ontslaan,

b. deelnemers aan een pensioenfonds dat door de stichting wordt beheerd.

3. Het doel van een stichting mag niet inhouden het doen van uitkeringen aan oprichters of aan hen die deel uitmaken van haar organen noch ook aan anderen, tenzij wat deze laatsten betreft de uitkeringen een ideële of sociale strekking hebben.

4. Uitkeringen die voortvloeien uit een recht op pensioen, worden niet aangemerkt als uitkeringen als bedoeld in het derde lid.

Artikel 51

1. De statuten moeten inhouden:

a. de naam van de stichting, met het woord stichting of een vertaling daarvan als deel van de naam;
b. het doel van de stichting;
c. de wijze van benoeming en ontslag van de bestuurders;
d. de vermelding dat de stichting haar zetel heeft in Aruba;
e. de bestemming van het overschot na vereffening in geval van ontbinding van de stichting of de wijze waarop de bestemming zal worden vastgesteld.

De naam van de stichting mag geen verwarring veroorzaken bij het publiek doordat de naam gelijk is aan of te sterke gelijkenis vertoont met een reeds eerder in het handelsregister ingeschreven naam van een andere rechtspersoon of onderneming, dan wel niet verenigbaar is met het doel van de stichting.

2. De statuten van de stichting kunnen door haar organen slechts worden gewijzigd, indien en voor zover de statuten daartoe de mogelijkheid openen, onverminderd artikel 5.

3. De statuten kunnen bepalen dat personen die zich als aangeslotene of deelnemer of onder een soortgelijke benaming met de stichting hebben verbonden, bepaalde verplichtingen tegenover de stichting hebben of dat aan hen op in de statuten aangegeven wijze bepaalde verplichtingen kunnen worden opgelegd. Ter zake van de beëindiging van de verbinding is alsdan artikel 79 van overeenkomstige toepassing.

Artikel 53

1. Indien ongewijzigde handhaving van de statuten zou leiden tot gevolgen, die bij de oprichting redelijkerwijze niet kunnen zijn gewild, en de statuten de mogelijkheid van wijziging uitsluiten of daarin niet voorzien, of zij die tot wijziging de bevoegdheid hebben zulks nalaten, kan de rechter op verzoek van een oprichter, van het bestuur of van het openbaar ministerie de statuten wijzigen.

2. De rechter wijkt daarbij zo min mogelijk van de bestaande statuten af. Indien wijziging van het doel noodzakelijk is, wijst hij een doel aan dat aan het bestaande verwant is. Met inachtneming van het vorenstaande is de rechter bevoegd, zo nodig, de statuten op andere wijze te wijzigen dan is verzocht.

3. Met overeenkomstige toepassing van het eerste en tweede lid kan de rechter de statuten wijzigen om ontbinding van de stichting op een grond als vermeld in artikel 24 of artikel 57, eerste lid, onderdeel a, te voorkomen.

4. In een geding waarin ontbinding van een stichting op een grond als in het derde lid vermeld wordt verzocht, kan de rechter de in dit artikel bedoelde bevoegdheden ook ambtshalve uitoefenen.

Artikel 54

1. Bij ernstige twijfel of de wet of de statuten te goeder trouw worden nageleefd dan wel het bestuur naar behoren wordt gevoerd, is het openbaar ministerie bevoegd aan het bestuur inlichtingen te verzoeken. De inlichtingen worden desgevraagd op schrift gesteld.

2. Bij niet of niet behoorlijke voldoening aan het verzoek, alsmede wanneer er gegronde redenen zijn om aan een juist beleid te twijfelen, kan het openbaar ministerie een of meer deskundige personen belasten met het inwinnen van nadere inlichtingen over het beleid en de gang van zaken bij de stichting.

3. Het bestuur is verplicht de gevraagde inlichtingen te verschaffen en desgevraagd ook inzage in zijn boeken, bescheiden en andere gegevensdragers te geven aan het openbaar ministerie en de deskundigen.

Artikel 55

1. Op verzoek van het openbaar ministerie of een belanghebbende kan een bestuurder door de rechter worden ontslagen indien:

a. hij iets doet of nalaat in strijd met de bepalingen van de wet of de statuten, dan wel zich schuldig maakt aan wanbeleid;
b. hij niet of niet behoorlijk voldoet aan zijn verplichtingen uit artikel 54, derde lid.

2. De rechter kan, hangende het onderzoek, een voorziening als bedoeld in artikel 276, vierde lid, treffen. Artikel 276, derde lid, eerste volzin, en het vijfde tot en met het zevende lid, is van overeenkomstige toepassing.

3. De rechter kan bepalen dat een door hem ontslagen bestuurder gedurende vijf jaren nadat het ontslag onherroepelijk is geworden geen bestuurder van een stichting kan zijn.

Artikel 56

1. Telkens wanneer het door de statuten voorgeschreven bestuur geheel of gedeeltelijk ontbreekt en daarin niet overeenkomstig de statuten wordt voorzien, kan de rechter op verzoek van een belanghebbende of het openbaar ministerie in de vervulling van de ledige plaats voorzien. De rechter neemt daarbij zoveel mogelijk de statuten in acht.

2. De rechter kan desverzocht of ambtshalve in de ledige plaats voorzien tegelijk met de toewijzing van een verzoek als bedoeld in artikel 55, eerste lid.

Artikel 57

1. De rechter ontbindt de stichting op verzoek van een belanghebbende of het openbaar ministerie, indien:

a. het vermogen van de stichting ten enenmale onvoldoende is voor de verwezenlijking van haar doel en in hoge mate onwaarschijnlijk is dat een voldoende vermogen door bijdragen of op andere wijze binnen afzienbare tijd zal worden verkregen;
b. het doel der stichting is bereikt of niet meer kan worden bereikt en wijziging van het doel niet in aanmerking komt.

2. De rechter kan desverzocht of ambtshalve de stichting ontbinden tegelijk met de afwijzing van een verzoek als bedoeld in artikel 53 of 56.

3. Artikel 24, vierde tot en met achtste lid, zijn van overeenkomstige toepassing.

Artikel 58

De statuten kunnen bepalen dat de artikelen 120 tot en met 126 van overeenkomstige toepassing zijn, met dien verstande dat:
a. in artikel 120, eerste lid, in plaats van 'de algemene vergadering' wordt gelezen: het bestuur;
b. artikel 120, zesde lid, niet van toepassing is;
c. in artikel 121, tweede lid, in plaats van 'de algemene vergadering' wordt gelezen: het in de statuten aangewezen orgaan;
d. in artikel 121, zevende lid, in plaats van 'de algemene vergadering' en 'zij' telkens wordt gelezen: het bestuur;
e. in artikel 124, eerste lid, de zinsnede vanaf 'en bovendien' niet van toepassing is.

Titel 3 De vereniging

Artikel 70

1. De vereniging is een rechtspersoon met leden die is gericht op een bepaald doel, anders dan omschreven in artikel 90, eerste of tweede lid.
2. Een vereniging wordt bij meerzijdige rechtshandeling opgericht.
3. Een vereniging mag geen winst onder haar leden verdelen.

Artikel 71

1. Wordt een vereniging opgericht bij een notariële akte dan moeten, onverminderd het bepaalde in artikel 4, de volgende bepalingen in acht worden genomen.
2. De statuten moeten inhouden:
a.de naam van de vereniging en de vermelding dat zij haar zetel heeft in Aruba;
b. het doel van de vereniging;
c. de verplichtingen die de leden tegenover de vereniging hebben, of de wijze waarop zodanige verplichtingen kunnen worden opgelegd;
d. de wijze van bijeenroeping van de algemene vergadering;
e. de wijze van benoeming en ontslag van de bestuurders;
f. de bestemming van het overschot na vereffening in geval van ontbinding van de vereniging of de wijze waarop de bestemming zal worden vastgesteld.

De naam van de vereniging mag geen verwarring veroorzaken bij het publiek doordat de naam gelijk is aan of te sterke gelijkenis vertoont met een reeds eerder in het handelsregister ingeschreven naam van een andere rechtspersoon of onderneming, dan wel niet verenigbaar is met het doel van de vereniging.

Artikel 72

De algemene vergadering van een vereniging, die niet overeenkomstig artikel 71, eerste lid, is opgericht, kan besluiten de statuten te doen opnemen in een notariële akte. Alsdan is artikel 71 van overeenkomstige toepassing.

Artikel 73

1. Een vereniging waarvan de statuten niet zijn opgenomen in een notariële akte, kan geen registergoederen verkrijgen en kan geen erfgenaam zijn.

2. De bestuurders van een zodanige vereniging zijn hoofdelijk naast de vereniging verbonden voor schulden uit een rechtshandeling die tijdens hun bestuur ontstaan of opeisbaar worden. Na hun aftreden zijn zij voorts hoofdelijk verbonden voor schulden, voortspruitend uit een tijdens hun bestuur verrichte rechtshandeling. Aansprakelijkheid ingevolge een der voorgaande volzinnen rust niet op degene die niet tevoren over de rechtshandeling is geraadpleegd en die heeft geweigerd haar, toen zij hem bekend werd, als bestuurder voor zijn verantwoording te nemen. Ontbreken personen die ingevolge de eerste of tweede volzin naast de vereniging zijn verbonden, dan zijn degenen die handelden, hoofdelijk verbonden.

3. De bestuurders van een zodanige vereniging kunnen haar doen inschrijven in het handelsregister. Daarbij leggen zij een afschrift van de statuten ten kantore van dat register neer. Is een afschrift bij het register neergelegd dan zijn in geval van statutenwijziging de bestuurders verplicht aldaar tevens een afschrift van de wijziging en van de gewijzigde statuten neer te leggen.

4. Heeft de inschrijving, bedoeld in het derde lid, plaatsgevonden, dan is degene die uit hoofde van het tweede lid wordt verbonden slechts aansprakelijk, voor zover de wederpartij aannemelijk maakt dat de vereniging niet aan de verbintenis zal voldoen.

Artikel 74

1. Een vereniging kan naast gewone leden ook een of meer andere soorten van leden hebben.

2. Gewone leden hebben de rechten en verplichtingen die in dit Boek aan leden zijn toegekend. Leden, niet zijnde gewone leden, hebben deze rechten en verplichtingen voor zover de statuten niet anders bepalen.

Artikel 75

Tenzij de statuten anders bepalen, beslist het bestuur over de toelating van een lid en kan bij niet-toelating de algemene vergadering alsnog tot toelating besluiten.

Artikel 76

1. Het lidmaatschap van de vereniging is persoonlijk, tenzij de statuten anders bepalen.

2. Tenzij de statuten van de vereniging anders bepalen, gaat het lidmaatschap van een rechtspersoon die door fusie of splitsing ophoudt te bestaan, over op de verkrijgende rechtspersoon, onderscheidenlijk overeenkomstig de aan de akte van splitsing gehechte beschrijving op een van de verkrijgende rechtspersonen.

Artikel 77

Verbintenissen kunnen slechts bij of krachtens de statuten aan het lidmaatschap worden verbonden.

Artikel 78

1. Het lidmaatschap eindigt:
a. door de dood van het lid, tenzij de statuten overgang krachtens erfrecht toelaten;
b. door opzegging door het lid;
c. door opzegging door de vereniging;
d. door ontzetting.

2. Is het lidmaatschap verbonden aan de kwaliteit van eigenaar van of gerechtigde tot een registergoed, dan kunnen de statuten bepalen dat bij opzegging door het lid de aan het lidmaatschap verbonden verplichtingen geheel of gedeeltelijk op de betrokkene blijven rusten zolang hij eigenaar of gerechtigde is.

3. De vereniging kan het lidmaatschap opzeggen in de gevallen in de statuten genoemd, en voorts wanneer een lid heeft opgehouden aan de vereisten door de statuten voor het lidmaatschap gesteld, te voldoen, alsook wanneer redelijkerwijs van de vereniging niet gevergd kan worden het lidmaatschap te laten voortduren. Tenzij de statuten dit aan een ander orgaan opdragen, geschiedt de opzegging door het bestuur.

4. Ontzetting kan alleen worden uitgesproken wanneer een lid in strijd met de statuten, reglementen of besluiten der vereniging handelt, of de vereniging op onredelijke wijze benadeelt.

5. Tenzij de statuten dit aan een ander orgaan opdragen, geschiedt de ontzetting door het bestuur. Het lid wordt ten spoedigste schriftelijk van het besluit, met opgave van redenen, in kennis gesteld. Hem staat, behalve wanneer krachtens de statuten het besluit door de algemene vergadering is genomen, binnen één maand na ontvangst van de kennisgeving van het besluit, beroep op de algemene vergadering of een daartoe bij de statuten aangewezen orgaan of derde open. De statuten kunnen een andere regeling van het beroep bevatten, doch de termijn kan niet korter dan op één maand worden gesteld. Gedurende de beroepstermijn en hangende het beroep is het lid geschorst.

6. Wanneer het lidmaatschap in de loop van een boekjaar eindigt, blijft, tenzij de statuten anders bepalen, desniettemin de jaarlijkse bijdrage voor het geheel verschuldigd.

Artikel 79

1. Tenzij de statuten anders bepalen, kan opzegging van het lidmaatschap slechts geschieden tegen het einde van een boekjaar en met inachtneming van een opzeggingstermijn van vier weken. In ieder geval kan het lidmaatschap worden beëindigd door opzegging tegen het eind van het boekjaar, volgend op dat waarin wordt opgezegd, of onmiddellijk, indien redelijkerwijs niet gevergd kan worden het lidmaatschap te laten voortduren.

2. Een opzegging in strijd met het eerste lid doet het lidmaatschap eindigen op het vroegst toegelaten tijdstip volgende op de datum waartegen was opgezegd.

3. Een lid kan voorts zijn lidmaatschap met onmiddellijke ingang opzeggen binnen een maand nadat een besluit of statutenwijziging waarbij zijn rechten zijn beperkt of zijn verplichtingen zijn verzwaard, hem is bekend geworden of medegedeeld. Het besluit of de gewijzigde statutaire bepaling is alsdan niet op hem van toepassing. Deze bevoegdheid tot opzegging kan de leden bij de statuten worden ontzegd voor het geval van wijziging van daar nauwkeurig omschreven rechten en verplichtingen.

4. Een lid kan zijn lidmaatschap ook met onmiddellijke ingang opzeggen binnen een maand nadat hem een besluit is meegedeeld tot omzetting van de vereniging in een andere rechtsvorm, tot fusie of tot splitsing.

Artikel 80

1. Het bestuur wordt uit de leden benoemd. De statuten kunnen echter bepalen dat bestuurders ook buiten de leden kunnen worden benoemd.

2. De benoeming geschiedt door de algemene vergadering. De statuten kunnen de wijze van benoeming echter ook anders regelen, mits elk lid middellijk of onmiddellijk aan de stemming over de benoeming der bestuurders kan deelnemen.

3. De statuten kunnen bepalen, dat een of meer der bestuurders, mits minder dan de helft, door andere personen dan de leden worden benoemd.

4. Is in de statuten bepaald dat een bestuurder in een vergadering uit een bindende voordracht moet worden benoemd, dan kan aan die voordracht het bindend karakter worden ontnomen door een met ten minste twee derden van de uitgebrachte stemmen genomen besluit van die vergadering. In de statuten kan worden bepaald dat op deze vergadering ten minste een bepaald aantal stemmen moet kunnen worden uitgebracht; dit aantal mag niet hoger worden gesteld dan twee derden van het aantal stemmen dat door de stemgerechtigden gezamenlijk kan worden uitgebracht.

5. Indien ingevolge de statuten een bestuurder door leden of afdelingen buiten een vergadering wordt benoemd, dan moet aan de leden gelegenheid worden geboden kandidaten te stellen. De statuten kunnen bepalen dat dit recht slechts aan een aantal leden gezamenlijk toekomt, mits hun aantal niet hoger wordt gesteld dan een vijfde van het aantal leden dat aan de verkiezing kan deelnemen. De statuten kunnen voorts bepalen dat aldus gestelde kandidaten slechts zijn benoemd, indien zij ten minste een bepaald aantal stemmen op zich hebben verenigd, mits dit aantal niet groter is dan twee derden van het aantal der uitgebrachte stemmen.

6. Een bestuurder kan, ook al is hij voor een bepaalde tijd benoemd, te allen tijde door het orgaan dat hem heeft benoemd, worden ontslagen of geschorst. Voor de toepassing van deze bepaling worden de bestuurders die bij de oprichting zijn aangewezen geacht te zijn benoemd door de algemene vergadering, tenzij uit de statuten anders voortvloeit. Tenzij de statuten anders bepalen, vervalt een schorsing indien het niet binnen drie maanden is gevolgd door het ontslag van de betrokken bestuurder.

7. Tenzij de statuten anders bepalen, wijst het bestuur uit zijn midden een voorzitter, een secretaris en een penningmeester aan.

Artikel 81

1. Behoudens artikel 82 hebben alle leden die niet geschorst zijn, in de algemene vergadering vergaderrecht en hebben zij daar ieder één stem. Een geschorst lid heeft toegang tot de vergadering waarin het besluit tot schorsing wordt behandeld, en is bevoegd daarover het woord te voeren. De statuten kunnen aan bepaalde leden meer dan één stem toekennen.

2. Tenzij de statuten anders bepalen, treden de voorzitter en de secretaris van het bestuur of hun vervangers, als zodanig ook op bij de algemene vergadering.

3. De statuten kunnen bepalen dat personen die deel uitmaken van andere organen van de vereniging en die geen lid zijn, in de algemene vergadering vergaderrecht en stemrecht kunnen uitoefenen. Het aantal door hen gezamenlijk uitgebrachte stemmen zal echter niet meer mogen zijn dan de helft van het aantal door de leden uitgebrachte stemmen.

Artikel 82

1. De statuten kunnen bepalen dat de algemene vergadering zal bestaan uit afgevaardigden die door en uit de leden worden gekozen. De wijze van verkiezing en het aantal van de afgevaardigden worden door de statuten geregeld; elk lid moet middellijk of onmiddellijk aan de verkiezing kunnen deelnemen. Artikel 80, vierde en vijfde lid, zijn bij de verkiezing van overeenkomstige toepassing. Artikel 81, derde lid, is van overeenkomstige toepassing op personen die deel uitmaken van andere organen der vereniging en die geen afgevaardigde zijn.

2. De statuten kunnen bepalen dat bepaalde besluiten van de algemene vergadering aan een referendum zullen worden onderworpen. De statuten regelen de gevallen waarin, de tijd waarbinnen, en de wijze waarop het referendum zal worden gehouden. Hangende de uitslag van het referendum wordt de uitvoering van het besluit geschorst.

Artikel 83

1. Aan de algemene vergadering komen in de vereniging alle bevoegdheden toe, die niet door de wet of de statuten aan een ander orgaan zijn toegekend.

2. Een eenstemmig besluit van alle leden of afgevaardigden, ook al zijn deze niet in een vergadering bijeen, heeft, mits met voorkennis van het bestuur genomen, dezelfde kracht als een besluit van de algemene vergadering.

Artikel 84

1. Het bestuur roept de algemene vergadering bijeen, zo dikwijls het dit wenselijk oordeelt, of wanneer het daartoe volgens de wet of de statuten verplicht is. De statuten kunnen deze bevoegdheid ook aan anderen dan het bestuur verlenen.

2. Op schriftelijk verzoek van ten minste een zodanig aantal leden of afgevaardigden als bevoegd is tot het uitbrengen van een tiende gedeelte der stemmen in de algemene vergadering of van een zoveel geringer aantal als bij de statuten is bepaald, is het bestuur verplicht

tot het bijeenroepen van een algemene vergadering op een termijn van niet langer dan vier weken na indiening van het verzoek.

3. Indien aan het verzoek binnen veertien dagen geen gevolg wordt gegeven, kunnen, tenzij in de statuten de wijze van bijeenroeping der algemene vergadering voor dit geval anders is geregeld, de verzoekers zelf tot die bijeenroeping overgaan op de wijze waarop het bestuur de algemene vergadering bijeenroept of bij advertentie in ten minste één ter plaatse waar de vereniging gevestigd is, veelgelezen dagblad. De verzoekers kunnen alsdan anderen dan bestuurders belasten met de leiding der vergadering en het opstellen der notulen.

4. Tenzij de statuten anders bepalen wordt de vergadering hier te lande gehouden.

Artikel 85

De artikelen 80 tot en met 84 zijn van overeenkomstige toepassing op de afdelingen van een vereniging die geen rechtspersonen zijn en die een algemene vergadering en een bestuur hebben. Hetgeen in die artikelen omtrent de statuten is bepaald, kan in een afdelingsreglement worden neergelegd.

Artikel 86

1. Onverminderd artikel 5 kan in de statuten van de vereniging geen wijziging worden aangebracht dan door een besluit van een algemene vergadering, waartoe is opgeroepen met de mededeling dat aldaar wijziging van de statuten zal worden voorgesteld. De termijn voor oproeping tot een zodanige vergadering bedraagt ten minste zeven dagen, de dag van de oproeping en de dag van vergadering niet meegerekend.

2. Zij die de oproeping tot de algemene vergadering ter behandeling van een voorstel tot statutenwijziging hebben gedaan, moeten ten minste vijf dagen vóór de vergadering een afschrift van dat voorstel, waarin de voorgedragen wijziging woordelijk is opgenomen, op een daartoe geschikte plaats voor de leden ter inzage leggen tot na afloop van de dag waarop de vergadering wordt gehouden. Aan de afdelingen waaruit de vereniging bestaat en aan afgevaardigden moet het voorstel ten minste veertien dagen vóór de vergadering ter kennis zijn gebracht; de eerste volzin is dan niet van toepassing.

3. Het eerste en tweede lid is niet van toepassing, indien in de algemene vergadering alle leden of afgevaardigden aanwezig of vertegenwoordigd zijn en het besluit tot statutenwijziging met algemene stemmen wordt genomen.

4. Het eerste tot en met het derde lid en artikel 87, eerste en tweede lid, zijn van overeenkomstige toepassing op een besluit tot ontbinding.

Artikel 87

1. Tenzij de statuten anders bepalen, behoeft een besluit tot statutenwijziging ten minste twee derden van de uitgebrachte stemmen.

2. Voor zover de bevoegdheid tot wijziging bij de statuten mocht zijn uitgesloten, is wijziging niettemin mogelijk met algemene stemmen

in een vergadering, waarin alle leden of afgevaardigden aanwezig of vertegenwoordigd zijn.

3. Een bepaling in de statuten, welke de bevoegdheid tot wijziging van een of meer andere bepalingen beperkt, kan slechts worden gewijzigd met inachtneming van gelijke beperking.

4. Een bepaling in de statuten, welke de bevoegdheid tot wijziging van een of meer andere bepalingen uitsluit, kan slechts worden gewijzigd met algemene stemmen in een vergadering, waarin alle leden of afgevaardigden aanwezig of vertegenwoordigd zijn.

Artikel 88

De vereniging kan, voor zover uit de statuten niet het tegendeel voortvloeit, ten behoeve van de leden rechten bedingen en, voor zover dit in de statuten uitdrukkelijk is bepaald, te hunnen laste verplichtingen aangaan. Zij kan nakoming van bedongen rechten jegens en schadevergoeding aan een lid vorderen, tenzij dit lid zich daartegen verzet.

Artikel 89

1. Het bestuur brengt op een algemene vergadering binnen acht maanden na afloop van het boekjaar, behoudens verlenging van deze termijn door de algemene vergadering, een jaarverslag uit over de gang van zaken in de vereniging en over het gevoerde beleid. Het legt een jaarrekening, ten minste bestaande uit een balans, een staat van baten en lasten en een toelichting op deze stukken, ter goedkeuring aan de vergadering voor. De jaarrekening wordt ondertekend door de bestuurders en, zo die er zijn, de commissarissen; ontbreekt de ondertekening van een of meer van hen, dan wordt daarvan onder opgave van redenen melding gemaakt. Na verloop van de termijn kan ieder lid van de gezamenlijke bestuurders in rechte vorderen dat zij deze verplichtingen nakomen.

2. Ontbreekt een raad van commissarissen en wordt omtrent de getrouwheid van de stukken aan de algemene vergadering niet overgelegd een verklaring afkomstig van een deskundige als bedoeld in artikel 121, eerste lid, dan benoemt de algemene vergadering jaarlijks een commissie van ten minste twee leden die geen deel van het bestuur mogen uitmaken. De commissie onderzoekt de stukken, bedoeld in de tweede volzin van het eerste lid, en brengt aan de algemene vergadering verslag van haar bevindingen uit. Het bestuur is verplicht de commissie ten behoeve van haar onderzoek alle door haar gevraagde inlichtingen te verschaffen, haar desgewenst de kas en de waarden te tonen en de boeken, bescheiden en andere gegevensdragers van de vereniging voor raadpleging beschikbaar te stellen.

3. De statuten kunnen bepalen dat de artikelen 120 tot en met 126 van overeenkomstige toepassing zijn, al dan niet tezamen met de artikelen 123 en 124. In dat geval zijn ook de artikelen 125 en 126 van toepassing en zijn het eerste en tweede lid van dit artikel niet van toepassing.

Titel 4 De coöperatie en de onderlinge waarborgmaatschappij

Artikel 90

1. De coöperatie is een bij notariële akte als coöperatie opgerichte rechtspersoon met leden. Zij moet zich blijkens de statuten ten doel stellen in bepaalde stoffelijke behoeften van haar leden te voorzien krachtens overeenkomsten, anders dan van verzekering, met hen gesloten in het bedrijf dat zij te dien einde te hunnen behoeve uitoefent of doet uitoefenen.

2. De onderlinge waarborgmaatschappij is een bij notariële akte als onderlinge waarborgmaatschappij opgerichte rechtspersoon met leden. Zij moet zich blijkens de statuten ten doel stellen met haar leden verzekeringsovereenkomsten te sluiten of leden en mogelijk anderen in het kader van een wettelijke regeling verzekerd te houden, een en ander in het verzekeringsbedrijf dat zij te dien einde ten behoeve van haar leden uitoefent.

3. De statuten van een coöperatie kunnen haar veroorloven overeenkomsten als die welke zij met haar leden sluit, ook met anderen aan te gaan. Hetzelfde geldt voor de statuten van een onderlinge waarborgmaatschappij die geen bepaling als bedoeld in artikel 92 kennen.

4. Indien een coöperatie of een onderlinge waarborgmaatschappij de in het derde lid bedoelde bevoegdheid uitoefent, mag zij dat niet in een zodanige mate doen, dat de overeenkomsten met de leden slechts van ondergeschikte betekenis zijn.

5. De naam van een coöperatie moet het woord 'coöperatief' bevatten of een afleiding daarvan, die van een onderlinge waarborgmaatschappij het woord 'onderling' of 'wederkerig' of een afleiding daarvan. Is de akte van oprichting in een andere taal dan de Nederlandse gesteld dan kan het equivalent van deze woorden in die andere taal worden gebruikt.

Artikel 91

Titel 3 is, met uitzondering van artikel 70, derde lid, op de coöperatie en de onderlinge waarborgmaatschappij van overeenkomstige toepassing, voor zover daarvan in deze titel niet wordt afgeweken.

Artikel 92

1. De statuten kunnen bepalen dat zij die bij de ontbinding leden waren, of minder dan een jaar tevoren hebben opgehouden leden te zijn, tegenover de rechtspersoon naar de daarbij aangegeven maatstaf voor een tekort aansprakelijk zijn; wordt een coöperatie of onderlinge waarborgmaatschappij ontbonden door haar insolventie nadat zij in staat van faillissement is verklaard, dan wordt de termijn van een jaar niet van de dag der ontbinding, maar van de dag der faillietverklaring gerekend. De statuten kunnen een langere termijn dan een jaar vaststellen.

2. Bevatten de statuten niet een maatstaf voor ieders aansprakelijkheid, dan zijn allen voor gelijke delen aansprakelijk.

3. Kan op een of meer van de leden of oud-leden het bedrag van zijn aandeel in het tekort niet worden verhaald, dan zijn voor het ontbrekende de overige leden en oud-leden, ieder naar evenredigheid van

zijn aandeel, aansprakelijk. Deze aansprakelijkheid bestaat ook, indien de vereffenaars afzien van verhaal op een of meer leden of oud-leden, op grond dat door de uitoefening van het verhaalsrecht een bate voor de boedel niet zou worden verkregen. Indien de vereffening geschiedt onder toezicht van personen, bij of krachtens de wet met dat toezicht belast, kunnen de vereffenaars van dat verhaal slechts afzien met machtiging van deze personen.

4. De aansprakelijke leden en oud-leden zijn gehouden tot onmiddellijke betaling van hun aandeel in een geraamd tekort, vermeerderd met 50 ten honderd, of zoveel minder als de vereffenaars voldoende achten, tot voorlopige dekking van een nadere omslag voor de kosten van invordering en van het aandeel van hen, die in gebreke mochten blijven aan hun verplichting te voldoen.

5. Een lid of oud-lid is niet bevoegd tot verrekening van zijn schuld uit hoofde van dit artikel.

Artikel 93

1. Indien de statuten een regeling bevatten als bedoeld in artikel 92, eerste lid, kunnen zij de verplichting van de leden of oud-leden om in een tekort bij te dragen, tot een maximum beperken.

2. Bevatten de statuten geen regeling als bedoeld in artikel 92, eerste lid, dan zijn de leden of oud-leden niet gehouden om in een tekort bij te dragen.

Artikel 94

1. Jaarlijks binnen acht maanden na afloop van het boekjaar, behoudens verlenging van deze termijn door de algemene vergadering op grond van bijzondere omstandigheden met ten hoogste zes maanden, maakt het bestuur een jaarrekening op, ten minste bestaande uit een balans, een winst- en verliesrekening en een toelichting op deze stukken.

2. De opgemaakte jaarrekening wordt door alle bestuurders ondertekend. Zij wordt medeondertekend door de commissarissen die in functie zijn. Ontbreekt een handtekening dan wordt de reden daarvoor medegedeeld.

3. De opgemaakte jaarrekening wordt aan de algemene vergadering ter goedkeuring voorgelegd. De statuten kunnen bepalen dat de algemene vergadering of een commissie uit die vergadering bevoegd is aanwijzingen te geven omtrent de inrichting van de jaarrekening.

4. De jaarrekening geeft volgens normen die in het maatschappelijk verkeer als aanvaardbaar worden beschouwd een zodanig inzicht dat een verantwoord oordeel kan worden gevormd omtrent het vermogen en het resultaat alsmede, voor zover de aard van een jaarrekening dat toelaat, omtrent de solvabiliteit en de liquiditeit van de coöperatie of onderlinge waarborgmaatschappij.

5. Artikel 15, derde lid, is overeenkomstige toepassing op de opgemaakte en goedgekeurde jaarrekening en de daarbij behorende stukken.

6. De statuten kunnen bepalen dat de artikelen 120 tot en met 126 van overeenkomstige toepassing zijn, al dan niet tezamen met de artikelen 123 en 124. In dat geval zijn ook de artikelen 125 en 126 van toepassing en zijn het eerste tot en met het vijfde lid van dit artikel niet van toepassing.

Artikel 95

1. Coöperaties en onderlinge waarborgmaatschappijen zijn niet bevoegd door een besluit wijzigingen in de met haar leden in de uitoefening van haar bedrijf aangegane overeenkomsten aan te brengen, tenzij zij zich deze bevoegdheid in de overeenkomst op duidelijke wijze hebben voorbehouden. Een verwijzing naar statuten, reglementen, algemene voorwaarden of dergelijke, is daartoe niet voldoende.

2. Op een wijziging als in het eerste lid bedoeld, kan de rechtspersoon zich tegenover een lid slechts beroepen indien de wijziging schriftelijk aan het lid was medegedeeld.

Artikel 96

Voor de coöperatie geldt voorts dat, met behoud van de vrijheid van uittreding uit de coöperatie, daaraan bij de statuten voorwaarden, in overeenstemming met haar doel en strekking, kunnen worden verbonden. Een voorwaarde welke verder gaat dan geoorloofd is, wordt in zoverre voor niet geschreven gehouden.

Artikel 97

Voor een coöperatie, die in haar statuten een regeling heeft opgenomen als bedoeld in artikel 92, gelden bovendien de volgende bepalingen:

a. Het lidmaatschap wordt schriftelijk aangevraagd. Aan de aanvrager wordt eveneens schriftelijk bericht, dat hij als lid is toegelaten of geweigerd. Wanneer hij is toegelaten, wordt hem tevens medegedeeld onder welk nummer hij als lid in de administratie der coöperatie is ingeschreven. Niettemin behoeft, ten bewijze van de verkrijging van het lidmaatschap, van een schriftelijke aanvrage en een schriftelijk bericht als hiervoor bedoeld, niet te blijken.
b. De geschriften, waarbij het lidmaatschap wordt aangevraagd, worden gedurende ten minste tien jaren door het bestuur bewaard. Echter behoeven de hier bedoelde geschriften niet te worden bewaard voor zover het betreft diegenen, van wie het lidmaatschap kan blijken uit een door hen ondertekende, gedagtekende verklaring in de administratie van de coöperatie.
c. De opzegging van het lidmaatschap kan slechts geschieden, hetzij bij een afzonderlijk geschrift, hetzij door een door het lid ondertekende, gedagtekende verklaring in de administratie van de coöperatie. Het lid dat de opzegging doet, ontvangt daarvan een schriftelijke erkenning van het bestuur. Wordt de schriftelijke erkenning niet binnen veertien dagen gegeven, dan is het lid bevoegd de opzegging op kosten van de coöperatie bij deurwaardersexploot te herhalen.
d. Een door het bestuur gewaarmerkt afschrift van de ledenlijst wordt ten kantore van het handelsregister neergelegd bij de inschrijving van de coöperatie. Binnen een maand na het einde van ieder boekjaar wordt door het bestuur een schriftelijke opgave van de wijzigingen die de ledenlijst in de loop van het boekjaar heeft ondergaan, aan de ten kantore van het handelsregister neergelegde lijst toegevoegd of wordt, indien de Kamer van Koophandel en Nijverheid dit nodig oordeelt, een nieuwe lijst neergelegd.

Artikel 98

Voor een onderlinge waarborgmaatschappij gelden voorts de volgende bepalingen:

a. Zij die als verzekeringnemer bij een onderlinge waarborgmaatschappij een overeenkomst van verzekering lopende hebben, zijn van rechtswege lid van de waarborgmaatschappij. Bij de onderlinge waarborgmaatschappij die krachtens haar statuten ook verzekeringnemers die geen lid zijn mag verzekeren, kan van deze bepaling worden afgeweken.
b. Tenzij de statuten anders bepalen, duurt het lidmaatschap dat uit een verzekeringsovereenkomst ontstaat, voort totdat alle door het lid met de waarborgmaatschappij gesloten verzekeringsovereenkomsten zijn geëindigd. Bij overdracht of overgang van de rechten en verplichtingen uit zodanige overeenkomst gaat het lidmaatschap, voor zover uit die overeenkomst voortvloeiende, op de nieuwe verkrijger of de nieuwe verkrijgers over, een en ander behoudens afwijkende bepalingen in de statuten.

Artikel 99

1. Het is aan een persoon die geen coöperatie of een onderlinge waarborgmaatschappij is, verboden zaken te doen met gebruik van de aanduiding ‘coöperatief’, ‘onderling’ of ‘wederkerig’ of een afleiding daarvan.
2. In geval van overtreding van dit verbod kan iedere coöperatie of onderlinge waarborgmaatschappij vorderen, dat de overtreder zich op straffe van een door de rechter te bepalen dwangsom onthoudt het gewraakte woord bij het doen van zaken te gebruiken.

Titel 5 De naamloze vennootschap

Afdeling 1 Algemene bepalingen

Artikel 100

1. De naamloze vennootschap is een als zodanig aangeduide rechtspersoon met een of meer op naam gestelde aandelen. Aandelen aan toonder kunnen niet worden uitgegeven.
2. De vennootschap wordt door een of meer personen opgericht bij notariële akte. Bij de oprichting worden ten minste zoveel aandelen bij een oprichter of een derde geplaatst dat ten aanzien van ieder onderwerp stemrecht kan worden uitgeoefend en ten minste één aandeel dat deelt in de winst.
3. Rechten die stemrecht noch aanspraak op een uitkering als bedoeld in artikel 118 omvatten, worden niet als aandeel aangemerkt.

Artikel 101

1. Onverminderd artikel 4, tweede lid, bevat de akte van oprichting in elk geval:

a. de aantallen en de soorten van de bij de oprichting geplaatste aandelen;

b. de voor een partij bij een notariële akte vereiste gegevens van degenen die de aandelen hebben genomen;
c. het op de aandelen te storten en bij oprichting gestorte bedrag.

2. In de akte van oprichting wordt opgenomen of daaraan wordt gehecht een verklaring van alle oprichters dat het eigen vermogen van de vennootschap als omschreven in artikel 118, vijfde lid, niet lager is dan het bedrag waarmee na oprichting in het kapitaal wordt deelgenomen.

3. Wordt anders dan in geld gestort dan wordt bovendien aan de akte gehecht een door alle oprichters getekende oprichtingsbalans die een eigen vermogen toont als bedoeld in het tweede lid. De oprichtingsbalans heeft betrekking op een tijdstip dat ten hoogste drie maanden vóór de dag van de akte ligt.

4. De akte wordt in persoon of bij schriftelijke volmacht getekend door iedere oprichter en door ieder die blijkens de akte een of meer aandelen neemt.

Artikel 102

1. De statuten vermelden de naam van de vennootschap, Aruba als de plaats waar de vennootschap haar zetel heeft en het doel van de vennootschap. De naam vangt aan of eindigt met de woorden naamloze vennootschap, hetzij voluit geschreven, hetzij afgekort tot ‘N.V.’ of ‘NV’. De naam mag niet in andere dan Latijnse schrifttekens gesteld zijn. In het internationale verkeer mag zij zich ook bedienen van de aanduiding Limited Company dan wel Sociedad Anónima, hetzij voluit geschreven, hetzij afgekort tot Ltd., respectievelijk SA of S.A. De naam van de vennootschap mag geen verwarring veroorzaken bij het publiek doordat de naam gelijk is aan of te sterke gelijkenis vertoont met een reeds eerder in het handelsregister ingeschreven naam van een andere vennootschap of onderneming, dan wel niet verenigbaar is met het doel van de vennootschap.

2. De statuten vermelden de nominale waarde van de aandelen. Zijn er verschillende soorten aandelen dan vermelden de statuten de nominale waarde van elke soort. De nominale waarde kan in een of meer vreemde muntsoorten worden uitgedrukt, met dien verstande echter dat per soort aandeel steeds dezelfde muntsoort wordt gebruikt.

3. Als nominaal kapitaal heeft te gelden de som van de nominale waarden van de uitgegeven aandelen. Door statutenwijziging kan de nominale waarde worden gewijzigd.

4. Kennen de statuten verschillende soorten aandelen of aandelen met een verschillende nominale waarde, dan bevatten zij bepalingen met betrekking tot de aan die aandelen en andere aandelen verbonden stem- en uitkeringsrechten.

Afdeling 2 De aandelen

Artikel 103

1. Voor zover de wet of de statuten niet anders bepalen, zijn aan alle aandelen gelijke rechten en verplichtingen verbonden.

2. De statuten kunnen bepalen dat ter zake van aandelen van een of meer soorten onderaandelen kunnen worden uitgegeven, die de bij de uitgifte aan te geven fractie van een aandeel vertegenwoordigen.

3. De bepalingen van dit Boek over aandelen en aandeelhouders vinden overeenkomstige toepassing op onderaandelen en houders daarvan voor zover uit die bepalingen niet anders blijkt.

Artikel 104

1. De algemene vergadering of een daartoe in of krachtens de statuten aangewezen ander orgaan is bevoegd na de oprichting te besluiten tot uitgifte van nieuwe aandelen. De daaropvolgende uitgifte geschiedt bij een door de vennootschap en de nemer getekende akte, dan wel door een vanwege de vennootschap aan de nemer gezonden verklaring van uitgifte en een al dan niet bij voorbaat door de nemer aan de vennootschap verzonden verklaring van aanvaarding. Artikel 15, derde lid, is van overeenkomstige toepassing op de in dit lid bedoelde stukken.

2. De uitgifte geschiedt niet eerder dan nadat de identiteit van de nemer is vastgesteld en deze identiteit door de vennootschap is geverifieerd aan de hand van documenten, gegevens of inlichtingen uit betrouwbare en onafhankelijke bron. Kopieën van de documenten worden bewaard bij het in artikel 109 bedoelde register.

3. Uitgifte van beursgenoteerde aandelen, daaronder begrepen aandelen die onmiddellijk na de uitgifte tot een beursnotering worden toegelaten, kan ook geschieden overeenkomstig het bij die beurs gebruikelijke of door die beurs toegelaten systeem.

Artikel 106

1. De statuten kunnen bepalen dat, al dan niet krachtens besluit van een daartoe aangewezen orgaan, bepaalde of alle aandeelhouders bij uitgifte van bepaalde of alle aandelen een voorkeursrecht hebben in een daarbij te bepalen verhouding.

2. Worden aandelen met voorkeursrecht uitgegeven dan wordt dit bekend gemaakt aan alle aandeelhouders met overeenkomstige toepassing van artikel 131, eerste lid. Het voorkeursrecht kan worden uitgeoefend gedurende ten minste twee weken na de bekendmaking.

Artikel 107

1. De nemer van een aandeel is verplicht de tegenprestatie te voldoen die in de akte van oprichting of het besluit tot uitgifte is vastgesteld. Indien anders dan in geld moet worden gestort, wordt de waarde van de storting in de akte van oprichting of de akte van uitgifte in een bedrag weergegeven. De waarde wordt bepaald met inachtneming van in het maatschappelijk verkeer aanvaardbare maatstaven. Worden aandelen met een nominale waarde genomen dan bedraagt de waarde van de tegenprestatie ten minste het nominale bedrag van het aandeel.

2. Een storting anders dan in geld moet bij of onverwijld na de oprichting of de uitgifte geschieden. Ten aanzien van een storting in geld kan in de akte van oprichting, in de statuten of in het besluit tot uitgifte worden bepaald dat het verschuldigde bedrag, of een deel daarvan, pas na verloop van een bepaalde tijd opeisbaar zal zijn of pas opeisbaar zal zijn na een daartoe strekkend besluit van een daarbij aangewezen orgaan. Ontbreekt een bepaling als bedoeld, dan moet de storting bij de oprichting of uitgifte geschieden.

3. Als bijstortingsplicht wordt in de wet aangeduid iedere stortingsplicht die niet onmiddellijk en onvoorwaardelijk opeisbaar is.

4. Behoudens ontheffing van stortingsplicht op de voet van artikel 115 kan de houder van een aandeel niet worden ontheven van zijn verplichtingen uit hoofde van dit artikel. Bij vervreemding van een aandeel blijft de vervreemder nog gedurende een jaar naast de verkrijger hoofdelijk aansprakelijk voor uit dit artikel voortvloeiende verplichtingen.

5. Ten aanzien van een stortingsplicht kan de wederpartij van de vennootschap zich nimmer op verrekening beroepen.

6. De vereffenaar van een vennootschap en, in geval van faillissement of ontbinding door de rechter op de voet van artikel 24 of 25 de curator, zijn bevoegd tot uitschrijving en inning van alle nog niet gedane stortingen op de aandelen. Deze bevoegdheid geldt onverschillig hetgeen daaromtrent op grond van het tweede lid van dit artikel is bepaald. Indien echter uit het bepaalde voortvloeit dat een storting eerst hoeft plaats te vinden op een tijdstip na de dag van de faillietverklaring of ontbinding, kan worden volstaan met voldoening van de contante waarde daarvan op de dag van de faillietverklaring of ontbinding.

Artikel 108

1. Aan de nemer of houder van een aandeel wordt desgevraagd een op naam gesteld aandeelbewijs afgegeven. De afgifte van een aandeelbewijs geschiedt niet eerder dan nadat de identiteit van de persoon op wiens naam de bewijzen van aandeel worden gesteld, is vastgesteld en deze identiteit is geverifieerd aan de hand van documenten, gegevens of inlichtingen uit betrouwbare en onafhankelijke bron. De dag van afgifte en alle op het aandeel betrekking hebbende gegevens, zoals deze op de dag van afgifte ingevolge het eerste lid van artikel 109 in het aandeelhoudersregister behoren te zijn opgenomen, worden op het aandeelbewijs vermeld.

2. Als aandeelbewijs kan ook gelden een ten name van de aandeelhouder gesteld uittreksel uit het aandeelhoudersregister als bedoeld in artikel 109 dat de op die aandelen betrekking hebbende gegevens bevat.

3. Aan de latere verkrijger te goeder trouw kan niet worden tegengeworpen dat het daarop door of vanwege de vennootschap vermelde onjuist of onvolledig is, zulks onverminderd de aansprakelijkheid van de vennootschap voor schade door de verkrijger te goeder trouw geleden, indien de onjuistheid of onvolledigheid aan de vennootschap is te wijten.

4. Indien een aandeelhouder ten genoege van de vennootschap aannemelijk maakt dat een aandeelbewijs is verloren gegaan, kan de vennootschap hiervoor een nieuw, als duplicaat aangemerkt aandeelbewijs uitgeven.

Artikel 108a

1. Bij de statuten kunnen aan het aandeelhouderschap verplichtingen van verbintenisrechtelijke aard worden verbonden mits deze daarin zijn omschreven; bepaald kan worden dat een of meer van de verplichtingen eerst werking verkrijgen na een daartoe strekkend besluit van een orgaan van de vennootschap.

2. Een statutenwijziging waarbij verplichtingen als bedoeld in het eerste lid aan het aandeelhouderschap worden verbonden of kunnen worden verbonden, heeft jegens de betrokken aandeelhouders slechts werking indien zij met die wijziging hebben ingestemd dan wel de desbetreffende verplichtingen nadien hebben aanvaard.

3. Het tweede lid is van overeenkomstige toepassing op een statutenwijziging waarbij de overdraagbaarheid van aandelen tijdelijk of voor onbepaalde tijd wordt uitgesloten.

4. De statuten kunnen voorzien in ontheffing van verplichtingen die ingevolge dit artikel aan het aandeelhouderschap zijn verbonden.

Artikel 108b

1. De statuten kunnen bepalen dat onder daarin omschreven en objectief bepaalbare omstandigheden een aandeelhouder één of meer van diens aandelen dient aan te bieden en over te dragen overeenkomstig een in de statuten op te nemen regeling; de vennootschap kan in de statuten onherroepelijk worden gevolmachtigd om de aandelen aan te bieden en over te dragen. Behoudens voor zover de statuten anders bepalen, dient de aandeelhouder die dit verlangt een prijs te ontvangen, gelijk aan de waarde van zijn aandeel of aandelen, vastgesteld door een of meer onafhankelijke deskundigen.

2. Een volmacht als bedoeld in het eerste lid, eindigt niet door faillissement van de aandeelhouder of enige andere oorzaak waardoor hij het vrije beheer over zijn vermogen heeft verloren.

3. De statuten kunnen bepalen dat een aandeelhouder onder daarin omschreven en objectief bepaalbare omstandigheden de aan één of meer aandelen verbonden nader omschreven rechten niet of slechts ten dele kan uitoefenen of dat in deze rechten wijziging wordt gebracht. Een regeling waarbij de uitoefening van het stemrecht wordt opgeschort of ontnomen, blijft buiten toepassing in het geval dat zij tot gevolg heeft dat er geen houders van aandelen zijn aan wie volledig stemrecht toekomt.

4. Een statutenwijziging waarbij een regeling als bedoeld in het eerste lid of het derde lid, wordt ingevoerd, heeft geen werking jegens een aandeelhouder die ten tijde van het nemen van het daartoe strekkende besluit verkeerde in de omstandigheden als beschreven in de desbetreffende regeling, tenzij hij met de wijziging heeft ingestemd.

5. Wanneer er geen gegadigden zijn aan wie de aandeelhouder zijn ingevolge het eerste lid aangeboden aandelen zal kunnen overdragen, is de aandeelhouder onherroepelijk van de verplichting tot aanbieding en overdracht ontheven en ontbreekt een onherroepelijke volmacht als bedoeld in het eerste lid.

6. Indien op grond van het derde lid, de uitoefening van het vergaderrecht, winstrecht of stemrecht is opgeschort, vervalt deze opschorting, wanneer de vennootschap niet binnen drie maanden na een verzoek daartoe van de aandeelhouder gegadigden heeft aangewezen aan wie hij al zijn aandelen waarop de opschorting betrekking heeft, zal kunnen overdragen volgens een regeling in de statuten. De slotzin van het eerste lid is van overeenkomstige toepassing.

7. De statuten kunnen voorzien in ontheffing van de in dit artikel bedoelde vereisten voor het behouden van aandelen of het kunnen uitoefenen van de daaraan verbonden rechten.

Artikel 109

1. Het bestuur houdt een register bij, waarin de namen, een kopie van de documenten aan de hand waarvan de identiteit is vastgesteld en adressen van alle houders van aandelen zijn opgenomen, met vermelding van het soort aandeel, het daaraan verbonden stemrecht, het daarop gestorte of als gestort weergegeven bedrag, de eventueel nog openstaande stortingsplicht met vermelding of het gaat om een bijstortingsplicht en zo ja, de modaliteiten daarvan, de dag en de modaliteiten van de verkrijging, de eventuele aansprakelijkheid uit hoofde van artikel 108a, eerste lid, en het al of niet afgegeven zijn van een aandeelbewijs. Aangetekend worden ook de gegevens met betrekking tot de vestiging of overdracht van vruchtgebruik op de aandelen en de vestiging van pandrecht op de aandelen, alsmede met betrekking tot een daarmee samenhangende overgang van stemrecht. De naam en het adres van de vruchtgebruiker en de pandhouder worden in het register vermeld. Overeenkomstige gegevens worden vermeld met betrekking tot vergadergerechtigden, die geen aandeelhouder, pandhouder of vruchtgebruiker zijn.

2. Het register wordt regelmatig bijgehouden. Bij iedere mutatie wordt de dag waarop deze is aangebracht vermeld.

3. Aandeelhouders en anderen van wie gegevens in het register moeten worden opgenomen, verschaffen het bestuur tijdig de nodige gegevens. Voor zover dat niet eerder is geschied verschaffen zij het bestuur ook nadere gegevens en inlichtingen als bedoeld in artikel 104, tweede lid, en leggen zij documenten over als daar bedoeld. Kopieën van de documenten worden bewaard bij het register.

4. Aandeelhouders en anderen van wie gegevens in het register zijn opgenomen hebben recht op inzage in het register. De statuten kunnen het inzagerecht aan andere personen toekennen. Zij kunnen ook het inzagerecht beperken tot de gegevens die betrekking hebben op de rechten die toekomen aan degene die om inzage vraagt. Zij kunnen ook bepalen dat de betrokkene slechts recht heeft op toezending van een uittreksel uit het aandeelhoudersregister dat de op hem betrekking hebbende gegevens bevat. Inzage in het register hebben voorts de minister, belast met economische aangelegenheden, of een door hem aan te wijzen instantie.

5. Tenzij de statuten anders bepalen kan het aandeelhoudersregister:

a. onder verantwoordelijkheid van het bestuur door een derde worden bijgehouden;

b. in elektronische vorm worden bijgehouden.

6. Het bestuur deponeert een kopie van het register, inclusief de mutaties over het voorafgaande boekjaar, binnen acht maanden na afloop van het boekjaar bij de Kamer van Koophandel en Nijverheid.

7. De verplichtingen, bedoeld in het eerste, tweede en zesde lid, rusten ook op de wettelijk vertegenwoordiger als bedoeld in artikel 144.

Artikel 110

1. Aandelen zijn overdraagbaar, behoudens het in artikel 111 en elders in de wet bepaalde.

2. Levering van aandelen geschiedt door een door partijen getekende akte van overdracht en hetzij betekening van die akte aan de ven-

nootschap, hetzij erkenning van de overdracht door de vennootschap. Erkenning geschiedt door een ondertekende aantekening op de akte van overdracht of een aan de verkrijger gerichte schriftelijke verklaring van de vennootschap. Betreft het aandelen waarop een stortingsplicht of bijstortingsplicht rust, dan kan erkenning slechts geschieden wanneer de akte van overdracht een vaste dagtekening draagt. Zowel het bestuur als elke bestuurder afzonderlijk alsmede de wettelijk vertegenwoordiger als bedoeld in artikel 144 is bevoegd de overdracht te erkennen.

3. Indien een aandeelbewijs door de vennootschap is afgegeven kan dat stuk, voorzien van een door partijen ondertekende aantekening tot overdracht, als akte van overdracht gelden.

4. De statuten kunnen bepalen dat, indien een aandeelbewijs door de vennootschap is afgegeven, als akte van overdracht uitsluitend kan gelden een stuk als bedoeld in het derde lid. Zij kunnen ook bepalen dat erkenning of betekening slechts kan geschieden na inlevering van het afgegeven aandeelbewijs, zulks onverminderd het recht van de opvolgend aandeelhouder op afgifte van een te zijnen name gesteld aandeelbewijs op de voet van artikel 108, eerste of tweede lid. In beide gevallen lijdt de regel uitzondering wanneer de vervreemder ten genoege van de vennootschap aannemelijk maakt dat zijn aandeelbewijs verloren is gegaan. De vervreemder, die zich op deze bepaling beroept, is tegenover de vennootschap en derden aansprakelijk voor alle als gevolg hiervan te lijden schade.

5. Met betrekking tot volgestorte aandelen kunnen de statuten bepalen dat levering ook kan geschieden door een tot de vennootschap gerichte schriftelijke verklaring van de gerechtigde tot dat aandeel, waarin van de levering mededeling wordt gedaan, met een daarop aansluitende tot de vennootschap gerichte schriftelijke verklaring van de verkrijger, gevolgd door een van de vennootschap uitgaande, aan beide partijen gerichte schriftelijke verklaring van erkenning.

6. De levering en de dag daarvan worden in het register, bedoeld in artikel 109, aangetekend.

7. Levering van beursgenoteerde aandelen kan ook geschieden overeenkomstig het bij die beurs gebruikelijke of door die beurs toegelaten systeem.

Artikel 111

1. De overdraagbaarheid van aandelen kan bij de statuten worden beperkt of uitgesloten. Hetzelfde geldt voor de mogelijkheid van toedeling van aandelen uit een gemeenschap.

2. Een overdracht of toedeling die in strijd is met een regeling als bedoeld in het eerste lid is ongeldig, tenzij deze de instemming heeft van alle aandeelhouders.

3. In geval van executoriaal beslag, faillissement, afgifte van een legaat, toedeling uit een gemeenschap of pandrecht, kan de rechter bepalingen als bedoeld in het eerste lid geheel of gedeeltelijk buiten toepassing verklaren. Het verzoek daartoe kan worden gedaan door onderscheidenlijk de executant, de curator of een belanghebbende bij de afgifte van het legaat of de toedeling of de pandhouder. De rechter wijst het verzoek, zo nodig in afwijking van artikel 474g, vierde lid, van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering van Aruba, slechts toe indien de belangen van de verzoeker dat bepaaldelijk vorderen en de belangen van anderen daardoor niet onevenredig worden geschaad. De rech-

ter kan bepalen dat de vennootschap aan de executant of de curator inzage moet geven in het register bedoeld in artikel 109.

Artikel 112

1. De bevoegdheid tot het vestigen van vruchtgebruik op aandelen kan niet bij de statuten worden beperkt of uitgesloten.
2. Tenzij bij de vestiging van het vruchtgebruik anders is bepaald, komen het stemrecht en de overige zeggenschapsrechten toe aan de aandeelhouder. De statuten kunnen het toekennen van deze rechten aan de vruchtgebruiker beperken of uitsluiten.
3. Bij een vruchtgebruik als bedoeld in de artikelen 19 en 21 van Boek 4 komt het stemrecht aan de vruchtgebruiker toe, tenzij bij de vestiging van het vruchtgebruik door partijen of door de rechter in eerste aanleg op de voet van artikel 23, vierde lid, van Boek 4 anders wordt bepaald.

Artikel 113

1. De bevoegdheid tot het vestigen van een pandrecht op aandelen kan bij de statuten worden beperkt of uitgesloten. Artikel 111, tweede lid, is van overeenkomstige toepassing.
2. Voor zover het tegendeel niet volgt uit een voorziening als bedoeld in het derde lid komen de aan het aandeel verbonden rechten toe aan de aandeelhouder.
3. Tenzij de statuten anders bepalen kan bij de vestiging of in een aanvullende akte tussen aandeelhouder en pandhouder worden bepaald dat de aan de aandelen verbonden rechten, al dan niet voorwaardelijk, geheel of gedeeltelijk toekomen aan de pandhouder.
4. Wordt pandrecht gevestigd met toepassing van het tweede lid van artikel 236 van Boek 3 en vervolgens in een aanvullende akte een voorziening als bedoeld in het derde lid getroffen, dan is voor de geldigheid van die akte vereist dat artikel 110, tweede lid, overeenkomstige toepassing heeft gevonden. Ook artikel 110, derde, vierde en zesde lid, zijn van overeenkomstige toepassing.
5. In afwijking van het tweede lid van artikel 236 van Boek 3 kan pandrecht op aandelen worden gevestigd zonder betekening of erkenning als bedoeld in artikel 110. Artikel 239 van Boek 3 is dan van overeenkomstige toepassing.

Artikel 114

1. De vennootschap kan geen eigen aandelen nemen.
2. Onverminderd titel 7 kunnen de statuten de verkrijging door de vennootschap van eigen aandelen van derden uitsluiten, beperken of aan voorwaarden onderwerpen. Zolang de vennootschap direct of indirect eigen aandelen houdt, kunnen de daaraan verbonden rechten niet worden uitgeoefend.
3. Artikel 118, vijfde en zesde lid, zijn van overeenkomstige toepassing op verkrijging van eigen aandelen.
4. De statuten kunnen bepalen dat in gevallen, in de statuten omschreven, de vennootschap gehouden is tot inkoop en verkrijging van eigen aandelen van een of meer aandeelhouders tegen voorwaarden zoals de-

ze bij de statuten zijn bepaald of krachtens de statuten door onafhankelijke deskundigen zullen worden vastgesteld.

5. De vennootschap kan door een daarop gericht besluit van de algemene vergadering of een door de statuten aangewezen ander orgaan door de vennootschap gehouden eigen aandelen intrekken.

Artikel 114a

De vennootschap verstrekt aan of ten behoeve van een aandeelhouder of de verkrijger van een aandeel geen garantie ten aanzien van de waarde van een of meer aandelen in haar kapitaal.

Artikel 115

De algemene vergadering of een bij de statuten aangewezen ander orgaan kan ten aanzien van alle aandelen of van een bepaalde soort aandelen besluiten tot gehele of gedeeltelijke terugbetaling van een verrichte storting of tot gehele of gedeeltelijke ontheffing van de stortingsplicht. Artikel 118, vijfde en zesde lid, zijn van overeenkomstige toepassing.

Afdeling 3 De jaarrekening

Artikel 116

1. Jaarlijks binnen acht maanden na afloop van het boekjaar, behoudens verlenging van deze termijn door de algemene vergadering op grond van bijzondere omstandigheden met ten hoogste zes maanden, maakt het bestuur een jaarrekening op, ten minste bestaande uit een balans, een winst- en verliesrekening en een toelichting op deze stukken.

2. De opgemaakte jaarrekening wordt door alle bestuurders ondertekend. Zij wordt medeondertekend door de commissarissen die in functie zijn. Ontbreekt een handtekening dan wordt de reden daarvoor medegedeeld.

3. De jaarrekening wordt aan de algemene vergadering ter goedkeuring voorgelegd. De statuten kunnen bepalen dat de algemene vergadering van aandeelhouders of een commissie uit die vergadering, bevoegd is aanwijzingen te geven omtrent de inrichting van de jaarrekening.

4. De jaarrekening geeft volgens normen die in het maatschappelijk verkeer als aanvaardbaar worden beschouwd een zodanig inzicht dat een verantwoord oordeel kan worden gevormd omtrent het vermogen en het resultaat alsmede, voor zover de aard van een jaarrekening dat toelaat, omtrent de solvabiliteit en de liquiditeit van de vennootschap.

5. Iedere aandeelhouder en iedere houder van schuldbrieven aan toonder heeft gedurende twee jaren na het tijdstip van opmaken, onderscheidenlijk goedkeuren van de jaarrekening recht op inzage in de krachtens het zevende lid bewaarde stukken.

6. Het bestuur deponeert de jaarrekening binnen acht dagen, nadat deze is goedgekeurd, dan wel binnen acht dagen nadat zij ter goedkeuring aan de algemene vergadering van aandeelhouders is voorgelegd, bij de Kamer van Koophandel en Nijverheid.

7. De goedgekeurde jaarrekening en de daarbij behorende stukken worden door de Kamer van Koophandel en Nijverheid gedurende tien jaren bewaard. De Kamer mag de op deze bescheiden geplaatste

gegevens overbrengen op andere gegevensdragers, die zij in hun plaats in het handelsregister bewaart, mits die overbrenging geschiedt met juiste en volledige weergave der gegevens en deze gegevens gedurende de volledige bewaartijd beschikbaar zijn en binnen redelijke tijd leesbaar kunnen worden gemaakt. De verplichting bedoeld in dit lid, rust ook op de wettelijk vertegenwoordiger als bedoeld in artikel 144.

8. Indien door de jaarrekening een misleidende voorstelling van zaken wordt gegeven van de toestand van de vennootschap zijn de bestuurders alsmede de commissarissen, die de jaarrekening hebben ondertekend, tegenover derden hoofdelijk aansprakelijk voor de schade die zij als gevolg daarvan hebben geleden. Een commissaris die bewijst dat hem ter zake hiervan geen tekortkoming in het toezicht kan worden verweten, is niet aansprakelijk.

Artikel 117

1. De algemene vergadering of een ander daartoe bij de statuten aangewezen orgaan is zonder beperking bevoegd om een externe deskundige te benoemen ten einde op de boekhouding regelmatig toezicht te houden, alsmede aan de algemene vergadering verslag uit te brengen omtrent de door het bestuur opgemaakte jaarrekening.

2. De deskundige is gerechtigd tot inzage van alle boeken, bescheiden en andere gegevensdragers van de vennootschap, waarvan de kennisneming tot een juiste vervulling van zijn taak nodig is. Het is hem verboden hetgeen hem nopens de zaken der vennootschap blijkt of medegedeeld wordt, verder bekend te maken dan zijn opdracht met zich brengt.

3. De deskundige brengt zijn verslag ook ter kennis van het bestuur, de raad van commissarissen en het orgaan dat hem heeft benoemd.

Artikel 118

1. In onmiddellijke samenhang met de goedkeuring van de jaarrekening, beslist de algemene vergadering of een ander bij de statuten aangewezen orgaan over de uitkering of inhouding van de uit die jaarrekening blijkende winst en over het doen van andere uitkeringen ten laste van het uit die jaarrekening blijkende eigen vermogen.

2. De algemene vergadering of een ander bij de statuten aangewezen orgaan kan besluiten tot het doen van tussentijdse uitkeringen ten laste van een lopend boekjaar of ten laste van een afgesloten boekjaar, waarvan de jaarrekening nog niet is goedgekeurd.

3. Voor zover de statuten niet anders bepalen geeft ieder aandeel bij iedere uitkering recht op een gelijk bedrag en geeft ieder onderaandeel recht op de dienovereenkomstige fractie van dat bedrag. De statuten kunnen bepalen dat de aandelen die de vennootschap zelf houdt meetellen bij de berekening van de verdeling van uitkeringen. De statuten kunnen de verdeling van uitkeringen geheel of gedeeltelijk overlaten aan een daartoe aangewezen orgaan.

4. Het recht op uitkering vervalt door een tijdsverloop van drie jaren na het einde van de dag, waarop hetzij daaraan voldoende bekendheid is gegeven, hetzij de uitkeringsgerechtigde daarvan kennis heeft genomen of daarvan is verwittigd. De statuten kunnen deze termijn verlengen of door een langere verjaringstermijn vervangen.

5. Uitkeringen aan aandeelhouders en andere uitkeringsgerechtigden mogen niet worden gedaan indien het eigen vermogen van de vennootschap minder bedraagt dan het bedrag waarmee in het kapitaal is deelgenomen eventueel vermeerderd met reserves die ingevolge de statuten moeten worden aangehouden dan wel indien het eigen vermogen door die uitkering onder dat bedrag zou dalen. Tot het eigen vermogen worden gerekend:
a. het bedrag waarmee in het kapitaal is deelgenomen;
b. agio;
c. statutaire reserves;
d. overige reserves; en
e. niet verdeelde winsten.
Voor de toepassing van dit lid wordt met het bedrag waarmee in het kapitaal is deelgenomen slechts rekening gehouden met het gestorte en opgevraagde deel daarvan.

6. Een uitkering als bedoeld in dit artikel wordt vermoed te zijn gedaan in strijd met de eerste volzin van het vijfde lid, indien de jaarrekening van het boekjaar ten laste waarvan de uitkering wordt gedaan, met inachtneming van die uitkering een eigen vermogen toont dat negatief is. Betreft het een uitkering als bedoeld in het eerste lid dan is het vermoeden onweerlegbaar.

Artikel 119

De statuten kunnen bepalen dat de artikelen 120 tot en met 122 van toepassing zijn, al dan niet tezamen met de artikelen 123 en 124. In dat geval zijn ook de artikelen 125 en 126 van toepassing en zijn de artikelen 116 en 117 niet van toepassing.

Artikel 120

1. Jaarlijks binnen zes maanden na afloop van het boekjaar, behoudens verlenging van deze termijn door de algemene vergadering op grond van bijzondere omstandigheden met ten hoogste zes maanden, maakt het bestuur een jaarrekening op en een jaarverslag en legt het deze stukken voor alle aandeelhouders ter inzage ten kantore van de vennootschap. De stukken worden opgemaakt in de taal van de statuten, tenzij de algemene vergadering tevoren anders heeft beslist.

2. Het bestuur voegt aan de jaarrekening toe: de laatste beschikbare jaarrekening met de daarbij eventueel behorende deskundigenverklaring en het jaarverslag van de dochtermaatschappijen, voor zover deze niet zijn geconsolideerd tenzij, blijkens de toelichting op de jaarrekening, vermelding van deze gegevens van te verwaarlozen betekenis is voor het door de vennootschap te verschaffen inzicht als in het derde lid bedoeld.

3. De jaarrekening geeft een zodanig inzicht dat een verantwoord oordeel kan worden gevormd omtrent het vermogen en het resultaat, alsmede, voor zover de aard van een jaarrekening dat toelaat, omtrent de solvabiliteit en de liquiditeit van de vennootschap. Zij wordt opgesteld volgens een stelsel van verslaggevingsstandaarden dat is vastgesteld door de International Accounting Standards Board (IASB) of de International Public Sector Accounting Standards Board. Zij kan ook worden opgesteld volgens een vergelijkbaar stelsel van verslaggevingsstandaarden dat voor een bepaald rechtsgebied is vastgesteld door een geautoriseerde of erkende instantie die standaarden vaststelt (standards

setting organization). Uit de toelichting op de jaarrekening blijkt volgens welk stelsel van verslaggevingsstandaarden de jaarrekening is opgesteld en, indien gekozen is voor een stelsel als bedoeld in de vorige volzin, welke overwegingen daartoe hebben geleid.

4. De opgemaakte jaarrekening wordt door alle bestuurders ondertekend. Zij wordt medeondertekend door de commissarissen die in functie zijn. Ontbreekt een handtekening dan wordt de reden daarvoor medegedeeld.

5. Het jaarverslag geeft een getrouw beeld van de toestand op de balansdatum en de gang van zaken gedurende het boekjaar van de vennootschap en van de dochtermaatschappijen waarvan de financiële gegevens in haar jaarrekening zijn opgenomen. Het bevat mede inlichtingen omtrent gebeurtenissen van bijzondere betekenis, die na het einde van het boekjaar hebben plaatsgevonden, terwijl voorts mededelingen worden gedaan over de verwachte gang van zaken. Het jaarverslag mag niet in strijd zijn met de jaarrekening.

6. Het jaarverslag wordt onverwijld na afloop van de in het eerste lid genoemde termijn aangeboden aan de algemene vergadering. Tegelijkertijd wordt de opgemaakte jaarrekening aan de algemene vergadering ter goedkeuring voorgelegd. De statuten kunnen bepalen dat de algemene vergadering de bevoegdheid heeft alle of bepaalde posten te wijzigen dan wel het bestuur op te dragen de jaarrekening te wijzigen volgens door de algemene vergadering of een commissie uit die vergadering te geven aanwijzingen.

7. Artikel 15, derde lid, is van overeenkomstige toepassing op het jaarverslag, de opgemaakte en goedgekeurde jaarrekening en de daarbij behorende stukken.

8. Artikel 116, zesde lid, is van overeenkomstige toepassing.

Artikel 121

1. De vennootschap verleent aan een externe deskundige die bevoegd is tot het afleggen van de in het vijfde lid bedoelde verklaring, de opdracht tot onderzoek van de jaarrekening. De opdracht kan worden verleend aan een organisatie waarin deskundigen die mogen worden aangewezen, samenwerken.

2. Tot het verlenen van de opdracht is de algemene vergadering bevoegd. Gaat deze daartoe niet over dan is de raad van commissarissen bevoegd of, zo deze ontbreekt of in gebreke blijft, het bestuur.

3. De deskundige onderzoekt of de jaarrekening voldoet aan de in artikel 120, derde lid, gestelde vereisten. Hij gaat voorts na of het jaarverslag voor zover hij dat kan beoordelen, in overeenstemming met het in artikel 120, vijfde lid, bepaalde is opgesteld en met de jaarrekening verenigbaar is.

4. De deskundige is gerechtigd tot inzage van alle boeken, bescheiden en andere gegevensdragers van de vennootschap waarvan de kennisneming tot richtige invulling van zijn taak nodig is. Het is hem verboden hetgeen hem nopens de zaken der vennootschap blijkt of medegedeeld wordt, verder bekend te maken dan zijn opdracht met zich brengt.

5. De deskundige brengt omtrent zijn onderzoek verslag uit aan het orgaan dat hem heeft benoemd, het bestuur en, zo die er is, de raad van commissarissen. Hij geeft de uitslag van zijn onderzoek weer in een schriftelijke verklaring, waarin hij zijn oordeel geeft over de getrouwheid van de jaarrekening en de gebleken tekortkomingen.

6. Tot het afleggen van de in het vijfde lid bedoelde verklaring is bevoegd een natuurlijk persoon die is ingeschreven in het accountantsregister van de Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants. Bevoegd is ook een natuurlijk persoon die is ingeschreven bij een instelling die vergelijkbaar is met de Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants en die onderworpen is aan een gelijkwaardig regime van gedrags-, beroeps- en tuchtregels.

7. De jaarrekening kan door de algemene vergadering eerst worden goedgekeurd nadat zij kennis heeft kunnen nemen van de verklaring van de deskundige, die aan de jaarrekening moet zijn toegevoegd.

Artikel 122

1. De vennootschap is verplicht binnen acht dagen na goedkeuring van de jaarrekening en gedurende twee jaren daarna een volledig afschrift van de jaarrekening, waarop de dag van de goedkeuring is aangetekend, alsmede van het jaarverslag en de verklaring van de deskundige, ten kantore van de vennootschap en van de wettelijk vertegenwoordiger als bedoeld in artikel 144 ter inzage te leggen voor belanghebbenden.

2. Is de jaarrekening niet binnen twee maanden na afloop van de in artikel 120, eerste lid, voor het opmaken daarvan voorgeschreven termijn goedgekeurd, dan wordt de opgemaakte jaarrekening onverwijld ten kantore van de vennootschap ter inzage gelegd voor belanghebbenden, tezamen met het jaarverslag en de verklaring van de deskundige.

3. Van de ter inzagelegging als bedoeld in het eerste en tweede lid wordt onverwijld mededeling gedaan ten kantore van het handelsregister, in het geval van het tweede lid met vermelding dat het een niet goedgekeurde jaarrekening betreft.

4. De statuten kunnen bepalen dat een belanghebbende die inzage wil zich moet laten vertegenwoordigen door een persoon als bedoeld in artikel 121, zesde lid. Is dat het geval dan wordt daarvan melding gemaakt bij de mededeling ten kantore van het handelsregister, bedoeld in het derde lid.

5. Aan de tot inzage gerechtigde belanghebbende of vertegenwoordiger wordt desgevraagd tegen kostprijs een afschrift van de ter inzage gelegde stukken verschaft.

6. Het eerste tot en met het vijfde lid zijn niet van toepassing op de vennootschap die met inachtneming van de in het eerste tot en met het derde lid genoemde termijnen en bijkomende eisen haar goedgekeurde dan wel opgemaakte jaarrekening voor eenieder ter inzage legt bij de Kamer van Koophandel en Nijverheid.

Artikel 123

De op een vennootschap rustende verplichtingen als bedoeld in artikel 122 zijn niet van toepassing, indien:

a. de financiële gegevens van de vennootschap over het betrokken boekjaar door een andere rechtspersoon of een contractuele vennootschap zijn geconsolideerd in een jaarrekening die voldoet aan de normen als gesteld in artikel 120, derde lid; en
b. de in onderdeel a bedoelde andere rechtspersoon of contractuele vennootschap schriftelijk heeft verklaard zich hoofdelijk aansprakelijk te stellen voor de uit rechtshandelingen voortvloeiende schulden van de vennootschap die zijn ontstaan of zullen ontstaan

binnen twee jaren na de afloop van het in onderdeel a bedoelde boekjaar, met vermelding van de datum van afloop van dat boekjaar; en

c. de verklaring als bedoeld in onderdeel b binnen zes maanden na afloop van het in onderdeel a bedoelde boekjaar is neergelegd ten kantore van het handelsregister waar de vennootschap is ingeschreven; en

d. binnen zes maanden na de balansdatum van de in onderdeel a bedoelde geconsolideerde jaarrekening, of op een later ingevolge artikel 122 geoorloofd tijdstip, die geconsolideerde jaarrekening is neergelegd ten kantore van de vennootschap of het in onderdeel c bedoelde handelsregister, een en ander met overeenkomstige toepassing van artikel 122.

Artikel 124

1. De op een vennootschap rustende verplichtingen als bedoeld in artikel 121 zijn niet van toepassing indien aan de voorwaarden van artikel 123 is voldaan en bovendien alle aandeelhouders tijdens het boekjaar of binnen zes maanden na afloop daarvan schriftelijk hebben verklaard daarmee in te stemmen.

2. In het geval bedoeld in het eerste lid hoeft ook geen jaarverslag te worden opgemaakt; voorts hoeft ook artikel 120, derde lid, niet te worden toegepast mits de jaarrekening bestaat uit ten minste een balans, een winst- en verliesrekening en een toelichting op deze stukken en zij een zodanig inzicht geeft dat een verantwoord oordeel kan worden gevormd omtrent het vermogen en het resultaat, alsmede, voor zover de aard van een jaarrekening dat toelaat, omtrent de solvabiliteit en de liquiditeit van de vennootschap.

Artikel 125

1. Indien door een jaarrekening of door tussentijdse cijfers, die de vennootschap overeenkomstig artikel 122 of anderszins openbaar heeft gemaakt, een misleidende voorstelling wordt gegeven van de toestand der vennootschap, zijn de bestuurders en commissarissen tegenover derden hoofdelijk aansprakelijk voor de schade, door dezen dientengevolge geleden. De bestuurder of commissaris die bewijst dat zulks niet aan een tekortkoming zijnerzijds is te wijten, is niet aansprakelijk.

2. Het eerste lid is van overeenkomstige toepassing indien door het niet tijdig opmaken of openbaar maken van de jaarrekening schade is geleden.

3. Met een bestuurder wordt voor de toepassing van dit artikel gelijkgesteld degene die de inhoud van de jaarrekening geheel of gedeeltelijk heeft bepaald of mede heeft bepaald, als ware hij bestuurder of krachtens artikel 120, zesde lid, derde volzin.

Artikel 126

1. Iedere belanghebbende kan van de vennootschap in rechte nakoming vorderen van de in artikel 120, eerste, tweede en zesde lid, artikel 121, eerste lid en artikel 122 omschreven verplichtingen.

2. Iedere belanghebbende die van oordeel is dat de jaarrekening of het jaarverslag niet voldoet aan artikel 120, derde of vijfde lid,

dan wel artikel 124, tweede lid, kan van de vennootschap in rechte vorderen deze stukken in te richten of aan te vullen overeenkomstig bij rechterlijk bevel te geven aanwijzing. De vordering kan ook betrekking hebben op een jaarrekening die nog niet is goedgekeurd. Zij kan ook worden ingesteld door het openbaar ministerie in algemeen belang.

3. De in het tweede lid bedoelde vordering moet worden ingesteld binnen zes maanden nadat aan de verplichting tot openbaarmaking is voldaan. Zij kan ook worden ingesteld vóór de openbaarmaking. Het verzoekschrift vermeldt in welk opzicht de jaarrekening of het jaarverslag herziening behoeven. De rechter beslist niet dan nadat hij de deskundige die met het onderzoek van de jaarrekening is belast geweest, in de gelegenheid heeft gesteld te worden gehoord over de onderwerpen van de vordering.

4. Voor zover de rechter de vordering toewijst, geeft hij aan de vennootschap een bevel omtrent de wijze waarop deze de jaarrekening of het jaarverslag moet inrichten; het bevel bevat daaromtrent nauwkeurige aanwijzingen.

5. De rechter kan, ook ambtshalve, beslissen dat het bevel mede of uitsluitend een of meer toekomstige jaarrekeningen of jaarverslagen betreft. Op verzoek van de vennootschap kan de rechter dit bevel intrekken of wijzigen wegens wijziging der omstandigheden. Hierover beslist de rechter niet dan nadat hij degene op wiens vordering het bevel is gegeven, in de gelegenheid heeft gesteld te worden gehoord.

6. Indien het bevel betrekking heeft op een goedgekeurde jaarrekening, vernietigt het bevel die goedkeuring. De rechter kan de gevolgen van de vernietiging beperken.

Afdeling 4 De algemene vergadering

Artikel 127

1. Voor zover de statuten niet anders bepalen, behoort aan de algemene vergadering, binnen de bij de wet of de statuten gestelde grenzen, alle bevoegdheid die niet aan het bestuur of aan anderen is toegekend.

2. Aandeelhouders kunnen hun onderlinge verhouding en de wijze waarop zij hun bevoegdheden als aandeelhouder uitoefenen nader regelen in een aandeelhoudersovereenkomst.

Artikel 128

1. Tijdens ieder boekjaar wordt ten minste één algemene vergadering gehouden of ten minste eenmaal overeenkomstig artikel 135, eerste lid, besloten.

2. Voor zover de statuten niet anders bepalen, zijn tot het bijeenroepen van een algemene vergadering iedere bestuurder en iedere commissaris alsmede de wettelijk vertegenwoordiger als bedoeld in artikel 144 bevoegd. Het bestuur en de raad van commissarissen zijn steeds bevoegd tot bijeenroeping van de algemene vergadering.

Artikel 129

1. Het vergaderrecht komt toe aan iedere aandeelhouder en iedere stemgerechtigde. Bij of krachtens de statuten kan het vergaderrecht ook aan andere personen worden toegekend.

2. De statuten kunnen toestaan dat ten aanzien van aandelen zonder stemrecht of met beperkt stemrecht het aan die aandelen verbonden vergaderrecht dienovereenkomstig wordt uitgesloten of beperkt. De regeling kan ook inhouden dat de uitsluiting of beperking slechts betrekking heeft op de uit artikel 37, eerste lid of artikel 135, eerste lid voortvloeiende rechten, dan wel op beide categorieën van rechten.

Artikel 130

1. Stemgerechtigden die alleen of samen ten minste tien procent van de stemmen ten aanzien van een bepaald onderwerp kunnen uitbrengen, kunnen het bestuur of de raad van commissarissen schriftelijk verzoeken om een algemene vergadering bijeen te roepen teneinde te beraadslagen en te besluiten over dat onderwerp, mits zij daarbij een redelijk belang hebben.

2. Indien het bestuur of de raad van commissarissen niet binnen veertien dagen na de dag dat het verzoek de vennootschap of het betrokken orgaan heeft bereikt, gevolg geeft aan een zodanig verzoek, kunnen de verzoekers zelf tot bijeenroeping overgaan. Met het oog daarop geeft het bestuur de verzoekers inzage in het register, bedoeld in artikel 109.

3. Bij de oproeping door de stemgerechtigden worden geen andere dan de aanvankelijk aangegeven onderwerpen als te behandelen vermeld.

4. De oproeping en de daarbij behorende stukken worden mede gezonden aan iedere bestuurder en iedere commissaris.

5. Voor de toepassing van artikel 131, zesde lid, worden de in het eerste tot en met vierde lid bedoelde voorschriften mede in aanmerking genomen.

Artikel 131

1. De oproeping geschiedt schriftelijk aan het adres van de vergadergerechtigden en het adres van de bestuurders en commissarissen. Zijn een of meer adressen onbekend, dan geschiedt de oproeping tevens door een aankondiging in de Landscourant van Aruba.

2. De oproepingstermijn bedraagt ten minste twaalf dagen, de dag van oproeping en de dag van de vergadering niet meegerekend. Als dag van oproeping geldt de dag waarop de oproeping verzonden is dan wel, indien dat later is, de dag waarop de oproeping is geplaatst in het in het eerste lid bedoelde blad.

3. De oproeping vermeldt de plaats van de vergadering en de te behandelen onderwerpen. Onderwerpen die tijdig door een stemgerechtigde als te behandelen zijn voorgedragen worden op de agenda geplaatst, tenzij het belang van een goede vergaderorde zich daartegen verzet. In elk geval wordt bij de oproeping mededeling gedaan van de voorgedragen onderwerpen.

4. Wordt een voorstel tot statutenwijziging gedaan dan wordt een afschrift van dat voorstel, waarin de voorgedragen wijziging woordelijk is opgenomen, meegezonden of ten kantore van de vennootschap en, zo deze is aangesteld, van de wettelijk vertegenwoordiger als bedoeld in artikel 144 voor de aandeelhouders ter inzage gelegd. Van de terinzagelegging wordt mededeling gedaan in de aankondiging bedoeld in het eerste lid.

5. Tenzij de statuten anders bepalen, wordt een vergadering gehouden in Aruba.

6. Zijn de voorschriften, bedoeld in het eerste tot en met het vijfde lid, niet in acht genomen, dan is een desondanks genomen besluit vernietigbaar, tenzij het besluit met algemene stemmen wordt genomen in een vergadering waarin alle met betrekking tot dat onderwerp stemgerechtigden aanwezig of vertegenwoordigd zijn.

Artikel 132

1. Voor zover de statuten niet anders bepalen geeft ieder aandeel recht op het uitbrengen van één stem ten aanzien van alle onderwerpen. Stemrecht kan niet bestaan los van een meer omvattend recht van aandeel. Stemrecht kan worden uitgeoefend in persoon of bij schriftelijk gevolmachtigde.

2. De statuten kunnen bepalen dat het vergaderrecht en het stemrecht uitsluitend kunnen worden uitgeoefend door degenen die op een in de statuten vastgestelde dag, de registratiedag, die rechten hadden en als zodanig aan het bestuur van de vennootschap bekend waren. De registratiedag ligt ten hoogste twintig dagen voor die van de vergadering. Worden de aandelen verhandeld op een effectenbeurs, dan kan de in dit lid bedoelde termijn ten hoogste zestig dagen zijn en kunnen de statuten het vaststellen van de registratiedag overlaten aan een orgaan van de vennootschap. Als nadere voorwaarde voor de uitoefening van de in dit lid bedoelde rechten kunnen de statuten dan ook voorschrijven dat de betrokkene op de registratiedag in een bij of krachtens de statuten aangewezen register als rechthebbende is ingeschreven. Indien de statuten een registratiedag bevatten of een registratiedag krachtens de statuten is vastgesteld, wordt deze bij de oproeping vermeld.

3. Bestuurders en commissarissen hebben als zodanig in de algemene vergadering en bij de besluitvorming buiten vergadering een raadgevende stem. Voor zover de statuten dit niet uitsluiten of beperken, hebben zij ook een raadgevende stem ten aanzien van de besluitvorming door houders van aandelen van een bijzondere soort. In dat geval is de tweede volzin van artikel 135, eerste lid, van overeenkomstige toepassing.

Artikel 133

1. Voor zover de statuten niet anders bepalen, worden alle besluiten genomen bij volstrekte meerderheid van de uitgebrachte stemmen.

2. De statuten kunnen bepalen dat bij staken van stemmen de beslissing wordt opgedragen aan een ander orgaan of aan een derde.

3. Een door de vergadering aangewezen persoon houdt notulen bij van de beraadslagingen en de genomen besluiten. De notulen worden ondertekend door de voorzitter van de vergadering.

4. De ondertekende notulen worden door het bestuur gedurende tien jaren bewaard.

5. Iedere vergadergerechtigde heeft recht op een afschrift van de notulen.

6. De voorgaande leden zijn van overeenkomstige toepassing bij besluiten van andere organen, met dien verstande dat het recht op afschrift toekomt aan de leden van het betrokken orgaan. Ter zake van notulen van andere organen dan de algemene vergadering of het bestuur

geldt voorts dat het in artikel 15, zesde lid, bedoelde recht op inzage geheel of gedeeltelijk aan het bestuur kan worden onthouden, en dat het betrokken orgaan desgewenst een van zijn leden of een derde als bewaarder van de notulen kan aanwijzen.

7. Indien elke houder van aandelen waaraan stemrecht is verbonden tevens bestuurder is van de vennootschap, kan elk besluit van de algemene vergadering van aandeelhouders worden genomen in een vergadering van het bestuur, mits aan de overige voorschriften die gelden voor het nemen van het besluit door de algemene vergadering van aandeelhouders, is voldaan. Behoeft krachtens de wet of statuten een bestuursbesluit de instemming of goedkeuring van de algemene vergadering, dan ligt deze besloten in een bestuursbesluit als bedoeld in de vorige volzin. De statuten kunnen bepalen dat deze bepaling niet van toepassing is.

Artikel 134

1. Behoudens beperkingen volgens de statuten en onverminderd artikel 5 is de algemene vergadering bevoegd de statuten te wijzigen. Een met algemene stemmen genomen besluit tot statutenwijziging waaraan alle stemgerechtigde personen hebben meegewerkt is geldig, ongeacht het daarover in de statuten bepaalde.

2. Een statutaire bepaling die in de gegeven situatie tot gevolg zou hebben dat er geen stemgerechtigde personen als bedoeld in het eerste lid zijn, wordt, zolang die situatie voortduurt, voor niet geschreven gehouden.

3. Gedurende het faillissement van de vennootschap kunnen de statuten slechts worden gewijzigd met instemming van de curator.

4. Zijn er verschillende soorten van aandelen of aandelen met een nadere aanduiding, dan vereist een besluit tot statutenwijziging een goedkeurend besluit van elke groep van houders van aandelen van een bepaalde soort of aanduiding aan wier rechten de statutenwijziging afbreuk doet, tenzij de bevoegdheid tot deze wijziging ingevolge de statuten was voorbehouden. De voor een besluit tot wijziging van de statuten vereiste meerderheid van stemmen, geldt ook voor het goedkeurend besluit, bedoeld in de eerste volzin, behoudens voor zover de statuten hiervoor een hogere meerderheid voorschrijven.

5. Een besluit tot wijziging van een bepaling van de statuten waarmee wijziging wordt gebracht in het aan een of meer aandelen verbonden stemrecht, recht op deelname aan de benoeming van bestuurders of commissarissen of het geven van instructies aan bestuurders, kan slechts worden genomen met algemene stemmen in een vergadering, waarin alle stemgerechtigden aanwezig of vertegenwoordigd zijn.

6. Een besluit tot wijziging van een bepaling van de statuten waarmee wijziging wordt gebracht in het aan een of meer aandelen verbonden winstrecht, recht op reserves of een redelijke prijs of vergoeding voor aandelen of het recht in een overschot na vereffening van het vermogen van de ontbonden vennootschap, kan slechts worden genomen met instemming van de aandeelhouders in wier rechten wijziging wordt gebracht.

7. Ter zake van een besluit tot wijziging van een bepaling van de statuten waarbij afbreuk wordt gedaan aan specifieke rechten van houders van aandelen zonder stemrecht, alsmede ter zake van een besluit als bedoeld in het vijfde of het zesde lid komt aan de houders van die aandelen stemrecht toe.

8. Het vijfde, zesde en zevende lid zijn niet van toepassing voor zover bij het verkrijgen van de betrokken aandelen de bevoegdheid tot wijziging bij statuten was voorzien en de statuten hiervoor een andersluidende bepaling geven. De aard van de wijziging en de omstandigheden waaronder tot wijziging kan worden besloten, dienen hiertoe in de statuten te zijn vermeld.

9. Wijziging van een statutaire bepaling waarbij aan een ander dan aan aandeelhouders enig recht is toegekend, heeft jegens de gerechtigde slechts werking voor zover de bevoegdheid tot wijziging ten tijde van toekenning was voorbehouden of de gerechtigde met de wijziging instemt.

Artikel 135

1. Een besluit van de algemene vergadering kan ook tot stand komen door schriftelijke stemuitbrenging buiten vergadering, mits alle vergadergerechtigden met deze wijze van besluitvorming hebben ingestemd. Bestuurders en commissarissen worden voorafgaand aan de besluitvorming in de gelegenheid gesteld om advies uit te brengen.

2. Artikel 133, eerste tot en met vijfde lid, zijn van overeenkomstige toepassing.

Artikel 135a

1. Indien ten aanzien van een voorgenomen besluit van de algemene vergadering voor geen van de aandelen stem kan worden uitgebracht, beslist het bestuur. De statuten kunnen een andere regeling treffen. Deze regeling kan inhouden dat de beslissing wordt opgedragen aan een ander orgaan of een derde.

2. Een statutaire regeling als bedoeld in het eerste lid blijft buiten toepassing indien deze er niet toe leidt dat binnen een redelijke termijn een besluit tot stand komt.

3. Het bestuur bevordert zo veel mogelijk dat een toestand als bedoeld in het eerste lid wordt voorkomen of hersteld.

Afdeling 5 Het bestuur

Artikel 136

1. De benoeming van bestuurders, die niet in de akte van oprichting zijn aangewezen, geschiedt door de algemene vergadering, voor zover de statuten niet anders bepalen.

2. Het orgaan dat of degene die de bestuurder heeft benoemd is te allen tijde bevoegd die bestuurder te schorsen of te ontslaan. De statuten kunnen deze bevoegdheid ook aan een ander orgaan toekennen. Ten aanzien van de bestuurders die in de akte van oprichting zijn aangewezen, komen de in de eerste volzin omschreven bevoegdheden toe aan de algemene vergadering, tenzij uit de statuten anders voortvloeit.

3. Tenzij de statuten anders bepalen komt de bevoegdheid de bezoldiging van een bestuurder vast te stellen toe aan de algemene vergadering.

4. Een schorsing in de zin van dit artikel vervalt indien de betrokkene niet binnen drie maanden na de dag van schorsing is ontslagen.

Artikel 137

1. De algemene vergadering van aandeelhouders kan het bestuur of, zo deze is aangesteld, de raad van commissarissen, schriftelijk verzoeken een onderzoek in te stellen of zich een grond voordoet voor een aansprakelijkheidstelling van één of meer bestuurders wegens onbehoorlijke taakvervulling alsmede om één of meer bestuurders daarvoor aansprakelijk te stellen.

2. Bij statuten kan de bevoegdheid bedoeld in het eerste lid tevens worden toegekend aan één of meer aandeelhouders.

3. Aan de beraadslagingen van het bestuur omtrent een dergelijk verzoek nemen de beweerdelijk aansprakelijke bestuurders niet deel. Binnen dertig dagen na ontvangst van het verzoek roept het bestuur of, zo deze is aangesteld en het verzoek aan hem is gericht, de raad van commissarissen een algemene vergadering van aandeelhouders bijeen waarop de algemene vergadering van aandeelhouders wordt bericht of al dan niet aan het verzoek gehoor zal worden gegeven.

4. Wordt aan het verzoek geen gehoor gegeven of wordt niet binnen de in het derde lid genoemde termijn een algemene vergadering van aandeelhouders bijeengeroepen, dan is elke aandeelhouder bevoegd de bestuurder of bestuurders namens de vennootschap aansprakelijk te stellen en daartoe een rechtsgeding in te stellen, alsmede tot het treffen van de noodzakelijk of wenselijk geachte conservatoire rechtsmiddelen, behoudens indien de algemene vergadering van aandeelhouders besluit van aansprakelijkstelling af te zien of de statuten anders bepalen. De algemene vergadering van aandeelhouders is steeds bevoegd tot aanwijzing van één of meer personen die namens de vennootschap het rechtsgeding zullen voeren of voortzetten.

5. Uitsluitend de vennootschap en de betrokken bestuurder of bestuurders kunnen in de kosten van het geding worden veroordeeld.

Artikel 138

Degene die, zonder deel uit te maken van het bestuur, voor zekere tijd of onder zekere omstandigheden, al dan niet krachtens een voor de vennootschap geldende regeling, het beleid van de vennootschap bepaalt of mede bepaalt als ware hij bestuurder, wordt ter zake van dat optreden, wat zijn verplichtingen ten opzichte van de vennootschap en van derden betreft, alsmede voor de toepassing van artikel 9, als bestuurder aangemerkt.

Afdeling 6 De onafhankelijke raad van commissarissen

Artikel 139

Bepalen de statuten dat er een raad van commissarissen is, dan kunnen zij tevens bepalen dat deze onafhankelijk is in de zin van dit artikel. In dat geval gelden, in afwijking van artikel 19, de artikelen 140 tot en met 143.

Artikel 140

1. De raad van commissarissen bestaat uit ten minste drie natuurlijke personen. Is het aantal commissarissen minder dan drie dan neemt

het bestuur, of indien het bestuur dit nalaat, de raad van commissarissen onverwijld maatregelen tot aanvulling van zijn ledental door benoeming overeenkomstig artikel 141. Commissarissen mogen direct noch indirect aandelen in de vennootschap of een groepsmaatschappij of daarvan afgeleide rechten hebben.

2. Tot de taak van de raad van commissarissen behoort in elk geval het houden van toezicht op het bestuur. Bij de vervulling van zijn taak richt de raad zich op het belang van de vennootschap en de daarmee verbonden onderneming. De raad ziet erop toe dat de belangen van minderheidsaandeelhouders en werknemers niet onnodig of onevenredig worden geschaad.

3. De raad van commissarissen stelt na overleg met het bestuur een reglement vast waarin nadere regels worden gesteld ten aanzien van de taakvervulling en de besluitvorming door het bestuur. Bepaalde categorieën van handelingen of besluiten van het bestuur kunnen door of krachtens dit reglement aan de goedkeuring van de raad van commissarissen worden onderworpen.

4. De statuten kunnen aanvullende bepalingen omtrent de taak en de bevoegdheden van de raad en van zijn leden bevatten.

5. Het bestuur verschaft de raad van commissarissen en de individuele commissarissen tijdig de voor de uitoefening van hun taak noodzakelijke of met het oog daarop door de betrokkene verlangde gegevens.

6. De artikelen 9, 14 en 16 zijn van overeenkomstige toepassing ten aanzien van commissarissen.

Artikel 141

1. Een commissaris wordt in de akte van oprichting aangewezen of door de algemene vergadering benoemd voor een periode die eindigt aan het einde van de eerste algemene vergadering die gehouden wordt nadat minimaal drie en maximaal zes jaar sedert zijn aanwijzing of benoeming is verstreken.

2. De bevoegdheid tot benoeming van een commissaris kan niet anders worden beperkt dan door de vereisten van quorum, versterkte meerderheid van maximaal twee derden van de uitgebrachte stemmen of een door de raad van commissarissen zelf op te stellen bindende voordracht. Een bindende voordracht kan te allen tijde door een meerderheid van twee derden der uitgebrachte stemmen ter zijde worden gesteld. Een quorum-vereiste geldt niet in een vergadering die wordt gehouden binnen drie weken nadat het nemen van het benoemingsbesluit op dat quorumvereiste is afgestuit.

3. Tenzij de statuten anders bepalen, komt de bevoegdheid de bezoldiging van een commissaris vast te stellen toe aan de algemene vergadering. De bezoldiging kan niet afhankelijk zijn van de financiële resultaten van de vennootschap. Zij kan niet bestaan of mede bestaan uit aandelen in de vennootschap of een groepsmaatschappij of daarvan afgeleide rechten.

Artikel 142

1. Een commissaris kan te allen tijde worden geschorst of ontslagen door de raad van commissarissen op een niet voor beperking vatbare voordracht van de algemene vergadering of het bestuur of een ander in de statuten aangewezen orgaan.

2. Op verzoek van de algemene vergadering, het bestuur, de raad van commissarissen of een ander in de statuten aangewezen orgaan kan een commissaris worden geschorst of ontslagen door de rechter, indien hij zijn taak kennelijk onbehoorlijk vervult of wegens andere gewichtige redenen. De rechter kan, hangende het onderzoek, voorzieningen treffen als bedoeld in het vierde lid van artikel 276. Van overeenkomstige toepassing is artikel 276, derde lid, eerste volzin, en het vijfde tot en met het zevende lid.

3. Een schorsing vervalt indien de betrokkene niet binnen twee maanden na de schorsing is ontslagen.

Artikel 143

1. Voor de vennootschap gelden in plaats van de artikelen 116 en 117 de artikelen 120 tot en met 126.

2. De in artikel 120, vierde lid, bedoelde opgemaakte jaarrekening behoeft de instemming van de raad van commissarissen. De raad van commissarissen is bevoegd wijzigingen aan te brengen in de opgemaakte jaarrekening alvorens deze aan de algemene vergadering ter goedkeuring wordt voorgelegd. De wijzigingen worden schriftelijk toegelicht.

Afdeling 7 De wettelijk vertegenwoordiger

Artikel 144

1. Behoudens het tweede lid is de vennootschap verplicht te allen tijde vertegenwoordigd te zijn door een naar Arubaans recht opgerichte en op Aruba gevestigde naamloze vennootschap, wier statutair doel uitdrukkelijk het vertegenwoordigen van naamloze vennootschappen of vennootschappen met beperkte aansprakelijkheid omvat en die in het bezit is van de daarvoor benodigde vergunningen.

2. De verplichting, bedoeld in het eerste lid, geldt niet in het geval dat de vennootschap:

a. één of meer natuurlijke personen als bestuurder heeft die ingezetene zijn van Aruba; of
b. een rechtspersoon als bestuurder heeft die direct of indirect één of meer natuurlijke personen als bestuurder heeft die ingezetene zijn van Aruba.

3. De aanstelling van de wettelijk vertegenwoordiger geschiedt voor de eerste maal bij de akte van oprichting en later door het bestuur, tenzij de statuten anders bepalen.

4. De taken en bevoegdheden die ingevolge enige wettelijke bepaling rusten op de wettelijk vertegenwoordiger kunnen bij overeenkomst worden uitgebreid maar niet worden ingeperkt. De wettelijk vertegenwoordiger draagt zorg dat te zijnen kantore een bijgewerkt register als bedoeld in artikel 109 aanwezig is, en is bevoegd tot het verrichten van opgaven aan, inschrijvingen in en deponeringen bij het handelsregister, het doen van belastingaangiften, het afgeven van aandeelbewijzen, het aanvragen van vergunningen vereist voor de uitoefening van het bedrijf van de vennootschap en het onderhouden van contacten met de autoriteiten van Aruba. De wettelijk vertegenwoordiger is geen bestuurder.

5. De wettelijk vertegenwoordiger is bevoegd zijn dienstverlening als wettelijk vertegenwoordiger te staken indien naar zijn oordeel het

bestuur dan wel de aandeelhouders van de vennootschap na daartoe schriftelijk te zijn gemaand, nalatig zijn de voor zijn functioneren noodzakelijke gegevens te verschaffen en voorts op de gronden voorzien in de aanstellingsovereenkomst.

6. Onverminderd zijn wettelijke verplichtingen tot het verschaffen van informatie is de wettelijk vertegenwoordiger gehouden tot geheimhouding van al hetgeen hem in enige vorm wordt toevertrouwd door de vennootschap, diens aandeelhouders of bestuurders of hun vertegenwoordigers, met betrekking tot de activiteiten van de vennootschap en de bij de vennootschap betrokken personen. Op verzoek van de minister, belast met economische aangelegenheden, of een door hem aan te wijzen instantie, verschaft de wettelijk vertegenwoordiger statistische, niet tot individuele personen of ondernemingen herleidbare informatie omtrent de vennootschappen die hij onder zijn beheer heeft.

Titel 6 De vennootschap met beperkte aansprakelijkheid

Afdeling 1 Algemene bepalingen

Artikel 150

1. De vennootschap met beperkte aansprakelijkheid is een rechtspersoon met een in een of meer aandelen verdeeld kapitaal, die als zodanig is opgericht of door omzetting is gevormd. De aandelen luiden op naam.

2. Met uitzondering van artikel 10, eerste en tweede lid, en 155, tweede lid, kan al hetgeen ingevolge dit Boek kan of dient te worden opgenomen in statuten, ook worden opgenomen in een reglement, mits dit reglement is opgenomen in of is aangehecht aan een notariële akte, dan wel is gedeponeerd bij het handelsregister. De bepalingen van dit reglement prevaleren boven de bepalingen van een ander reglement, voor zover deze bepalingen strijdig zijn met elkaar.

Artikel 151

1. De naam van de vennootschap wordt gesteld in Latijnse lettertekens en begint dan wel eindigt met de woorden vennootschap met beperkte aansprakelijkheid, hetzij voluit geschreven, hetzij afgekort tot VBA of V.B.A. In het internationale verkeer mag zij zich ook bedienen van de aanduidingen Limited Liability Company dan wel Sociedad Responsabilidad Limitada, hetzij voluit geschreven, hetzij afgekort tot LLC of L.L.C., respectievelijk SRL of S.R.L.

2. De naam van de vennootschap mag geen verwarring veroorzaken bij het publiek doordat de naam gelijk is aan of te sterke gelijkenis vertoont met een reeds eerder in het handelsregister ingeschreven naam van een andere vennootschap of onderneming, dan wel niet verenigbaar is met het doel van de vennootschap.

3. Uit alle schriftelijke stukken en aankondigingen, waarin de vennootschap partij is of die van haar uitgaan, met uitzondering van uitingen per telegram, e-mail en reclames, moeten de volledige naam van de vennootschap, haar statutaire zetel en haar nummer van inschrijving in het handelsregister duidelijk blijken.

4. Indien in de stukken, genoemd in het derde lid, melding wordt gemaakt van het kapitaal van de vennootschap, wordt in elk geval ver-

meld welk bedrag is geplaatst en hoeveel van het geplaatste bedrag is gestort.

Artikel 152

1. Het doel van de vennootschap kan algemeen luiden, dan wel worden beperkt tot een specifieke economische werkzaamheid.

2. De statuten kunnen een beroep op doeloverschrijding uitsluiten. Artikel 13, tweede lid, is alsdan niet van toepassing. Van een regeling waarbij een beroep op doeloverschrijding wordt uitgesloten, alsmede van de intrekking daarvan, wordt opgaaf gedaan aan het handelsregister.

Artikel 153

1. Als orgaan bedoeld in deze titel worden aangemerkt:

a. een aandeelhouder of vergadering van aandeelhouders, of
b. een persoon of een vergadering van personen die in een hoedanigheid zijn benoemd door een daartoe bevoegde aandeelhouder of vergadering van aandeelhouders, aan wie bij of krachtens dit Boek, de statuten of een reglement als bedoeld in artikel 150, tweede lid, bevoegdheid tot het nemen van enig besluit toekomt.

2. Voor de toepassing van artikel 21 worden ook anderen aan wie bij of krachtens statuten of reglement als bedoeld in artikel 150, tweede lid, bevoegdheid tot het nemen van enig besluit toekomt, met betrekking tot die bevoegdheid als orgaan aangemerkt.

Artikel 154

De vennootschap wordt door een of meer personen opgericht bij notariële akte.

Artikel 155

1. Onverminderd artikel 4, tweede lid, bevat de akte van oprichting in elk geval:

a. de aantallen en de soorten van de bij de oprichting geplaatste aandelen;
b. de voor een partij bij een notariële akte vereiste gegevens van degenen die de aandelen hebben genomen;
c. het op de aandelen te storten en bij oprichting gestorte bedrag.

2. De statuten vermelden de naam, de zetel en het doel van de vennootschap. De zetel van de vennootschap is gelegen in Aruba.

3. In de akte van oprichting wordt opgenomen of daaraan wordt gehecht een verklaring van alle oprichters dat het eigen vermogen van de vennootschap bij oprichting niet negatief is.

4. Wordt anders dan in geld gestort dan wordt bovendien aan de akte gehecht een door alle oprichters getekende oprichtingsbalans die een eigen vermogen toont dat niet negatief is. De oprichtingsbalans heeft betrekking op een tijdstip dat ten hoogste drie maanden vóór de dag van de akte ligt.

5. De akte van oprichting wordt getekend door iedere oprichter en door ieder die blijkens de akte een of meer aandelen neemt. Een vol-

macht tot ondertekening van de akte van oprichting wordt schriftelijk verleend.

Afdeling 2 De aandelen

Artikel 156

1. Voor zover dit Boek of de statuten niet anders bepalen, zijn aan alle aandelen gelijke rechten en verplichtingen verbonden.

2. Bij statuten kan aan alle aandelen of aan aandelen van een bepaalde soort of met een nadere aanduiding een nominale waarde worden toegekend.

3. Bij statuten kan worden bepaald dat het kapitaal en het bedrag van de aandelen waarmee wordt deelgenomen in het kapitaal van de vennootschap luiden in een buitenlandse valuta, mits deze vrij verhandelbaar is.

4. Ten minste één aandeel met volledig stemrecht dat deelt in de winst, dan wel één aandeel met volledig stemrecht en één aandeel dat deelt in de winst, dient te worden gehouden door een ander dan de vennootschap of een rechtspersoon als bedoeld in artikel 178, derde lid.

5. Onderaandelen zijn de gedeelten waarin een aandeel bij of krachtens de statuten zijn of kunnen worden verdeeld. De bepalingen van dit Boek betreffende aandelen en aandeelhouders vinden overeenkomstige toepassing op onderaandelen en houders van onderaandelen voor zover uit die bepalingen niet anders voortvloeit.

Artikel 157

1. Behoudens voor zover de statuten anders bepalen, wordt aan de nemer of houder van een aandeel desverzocht een op naam gesteld aandeelbewijs afgegeven en wordt aan de nemer of houder desverzocht met betrekking tot twee of meer aandelen daarvan een verzamelbewijs afgegeven. De afgifte van een aandeelbewijs geschiedt niet eerder dan nadat de identiteit van de persoon op wiens naam de bewijzen van aandeel worden gesteld, is vastgesteld en deze identiteit is geverifieerd aan de hand van documenten, gegevens of inlichtingen uit betrouwbare en onafhankelijke bron.

2. Als aandeelbewijs kan ook gelden een ten name van de aandeelhouder gesteld uittreksel uit het aandeelhoudersregister als bedoeld in artikel 165 dat de op die aandelen betrekking hebbende gegevens bevat.

3. Op elk aandeelbewijs wordt de datum van afgifte vermeld en wordt aangetekend dat het een niet-overdraagbaar bewijsstuk is. Het aandeelbewijs vermeld de gegevens die ingevolge artikel 165 in het aandeelhoudersregister met betrekking tot die aandelen behoren te zijn opgenomen. De statuten kunnen nadere regels geven voor de op het bewijs te plaatsen gegevens.

4. Indien een aandeelhouder ten genoege van de vennootschap aannemelijk maakt dat een aandeelbewijs is verloren gegaan, kan de vennootschap hiervoor een nieuw, als duplicaat aangemerkt aandeelbewijs uitgeven.

5. Onjuistheid of onvolledigheid van hetgeen door de vennootschap op een aandeelbewijs is vermeld omtrent de waarde van de verrichte storting of hetgeen nog dient te worden gestort, kan niet aan een verkrijger te goeder trouw worden tegengeworpen.

Artikel 158

1. Uitgifte van aandelen geschiedt tegen deelname in het kapitaal van de vennootschap. Voor aandelen met een nominale waarde wordt in het kapitaal deelgenomen voor dit bedrag. Voor aandelen zonder nominale waarde wordt deelname in het kapitaal gelijkgesteld met deelname voor de waarde van de overeengekomen tegenprestatie, behoudens voor zover een deel daarvan in de akte van oprichting dan wel het besluit tot uitgifte als agio is aangemerkt.

2. De bij uitgifte van een aandeel bedongen tegenprestatie is onmiddellijk bij het nemen van het aandeel opeisbaar. In de akte van oprichting of het besluit tot uitgifte kan worden bepaald dat de tegenprestatie of een deel daarvan pas na het in vervulling gaan van een tijdbepaling of voorwaarde opeisbaar zal zijn. Is de tegenprestatie of het resterende deel daarvan pas opeisbaar nadat de vennootschap het zal hebben opgevraagd, dan gaat de bevoegdheid hiertoe in geval van ontbinding van de vennootschap over op de vereffenaars, dan wel, in geval van faillissement van de vennootschap, op de curator.

3. De bij uitgifte van een aandeel verschuldigde tegenprestatie wordt vastgesteld in de akte van oprichting dan wel het besluit tot uitgifte. Voor een aandeel met een nominale waarde bedraagt de waarde van de tegenprestatie ten minste het nominale bedrag van het aandeel. Indien anders dan in geld wordt gestort, wordt de waarde van de tegenprestatie in de akte van oprichting of bij het besluit tot uitgifte in een bedrag weergeven. Bij storting anders dan in geld, maken de oprichters dan wel het bestuur een beschrijving op van hetgeen wordt ingebracht en de waarde daarvan, vastgesteld volgens normen die in het maatschappelijke verkeer als aanvaardbaar worden beschouwd.

4. Behoudens ontheffing op de voet van artikel 169, kan een aandeelhouder niet worden ontheven van zijn verplichtingen uit hoofde van dit artikel. Bij vervreemding van een aandeel blijft de vervreemder naast de verkrijger hoofdelijk aansprakelijk voor de uit dit artikel voortvloeiende verplichtingen, behoudens indien het bestuur uitdrukkelijk met ontslag van aansprakelijkheid instemt. Bij statuten kan de bevoegdheid hiertoe aan een ander orgaan worden toegekend, worden uitgesloten of worden beperkt.

5. Op aandelen kan vóór oprichting worden gestort, mits gestaafd met schriftelijke bescheiden. Degenen die bedragen hebben onttrokken of hebben doen onttrekken aan hetgeen vóór oprichting op aandelen is gestort, zijn jegens de vennootschap hoofdelijk aansprakelijk tot vergoeding van die bedragen voor zover deze niet zijn besteed ten behoeve van de vennootschap.

6. Ten aanzien van de uit dit artikel voortvloeiende verplichtingen kan de wederpartij van de vennootschap zich niet op verrekening beroepen.

Artikel 159

1. Bij de statuten kunnen aan het aandeelhouderschap verplichtingen van verbintenisrechtelijke aard worden verbonden mits deze daarin zijn omschreven; bepaald kan worden dat één of meer van de verplichtingen eerst werking verkrijgen na een daartoe strekkend besluit van een orgaan van de vennootschap.

2. Een statutenwijziging, vaststelling of wijziging van een reglement als bedoeld in artikel 150, tweede lid, waarbij verplichtingen als bedoeld in het eerste lid aan het aandeelhouderschap worden verbonden of kunnen worden verbonden, heeft jegens de betrokken aandeelhouders slechts werking indien zij met die wijziging hebben ingestemd dan wel de desbetreffende verplichtingen nadien hebben aanvaard.

3. Het tweede lid is van overeenkomstige toepassing op een statutenwijziging of de vaststelling of wijziging van een reglement als bedoeld in artikel 150, tweede lid, waarbij de overdraagbaarheid van aandelen tijdelijk of voor onbepaalde tijd wordt uitgesloten.

Artikel 160

1. De statuten kunnen bepalen dat onder daarin omschreven en objectief bepaalbare omstandigheden een aandeelhouder één of meer van diens aandelen dient aan te bieden en over te dragen overeenkomstig een in de statuten op te nemen regeling; de vennootschap kan in de statuten onherroepelijk worden gevolmachtigd om de aandelen aan te bieden en over te dragen. Behoudens voor zover de statuten anders bepalen, dient de aandeelhouder die dit verlangt een prijs te ontvangen, gelijk aan de waarde van zijn aandeel of aandelen, vastgesteld door een of meer onafhankelijke deskundigen.

2. Een volmacht als bedoeld in het eerste lid eindigt niet door faillissement van de aandeelhouder of enige andere oorzaak waardoor hij het vrije beheer over zijn vermogen heeft verloren.

3. De statuten kunnen bepalen dat een aandeelhouder onder daarin omschreven en objectief bepaalbare omstandigheden de aan één of meer aandelen verbonden nader omschreven rechten niet of slechts ten dele kan uitoefenen of dat in deze rechten wijziging wordt gebracht. Een regeling waarbij de uitoefening van het stemrecht wordt opgeschort of ontnomen, blijft buiten toepassing in het geval dat zij tot gevolg heeft dat er geen houders van aandelen zijn aan wie volledig stemrecht toekomt.

4. Een statutenwijziging, vaststelling of wijziging van het reglement waarbij een regeling als bedoeld in het eerste lid of het derde lid wordt ingevoerd, heeft geen werking jegens een aandeelhouder die ten tijde van het nemen van het daartoe strekkende besluit verkeerde in de omstandigheden als beschreven in de desbetreffende regeling, tenzij hij met de wijziging heeft ingestemd.

5. Wanneer er geen gegadigden zijn aan wie de aandeelhouder zijn ingevolge het eerste lid aangeboden aandelen zal kunnen overdragen, is de aandeelhouder onherroepelijk van de verplichting tot aanbieding en overdracht ontheven en ontbreekt een onherroepelijke volmacht als bedoeld in het eerste lid.

6. Indien op grond van het derde lid de uitoefening van het vergaderrecht, winstrecht of stemrecht is opgeschort, vervalt deze opschorting, wanneer de vennootschap niet binnen drie maanden na een verzoek daartoe van de aandeelhouder gegadigden heeft aangewezen aan wie hij al zijn aandelen waarop de opschorting betrekking heeft, zal kunnen overdragen volgens een regeling in de statuten. De slotzin van het eerste lid is van overeenkomstige toepassing.

Artikel 161

De statuten kunnen voorzien in ontheffing van verplichtingen die ingevolge de artikelen 159 of 160 aan het aandeelhouderschap zijn verbonden, alsmede voor vereisten voor het behouden van aandelen of het kunnen uitoefenen van de daaraan verbonden rechten.

Artikel 162

1. De aandelen in het kapitaal van de vennootschap zijn overdraagbaar. Bij de statuten kan de overdraagbaarheid van aandelen worden beperkt of uitgesloten. De overdraagbaarheid kan slechts voor onbepaalde tijd worden uitgesloten, indien de statuten voorzien in de mogelijkheid dat een aandeelhouder kan uittreden. Een overdracht met instemming van alle aandeelhouders, is steeds geldig. De instemming kan, mits schriftelijk, ook buiten vergadering worden verleend.
2. Levering van aandelen vindt plaats door middel van een daartoe bestemde tussen de vervreemder en de verkrijger opgemaakte akte welke, hetzij schriftelijk is erkend door de vennootschap, hetzij is betekend aan de vennootschap. Zowel het bestuur als elke bestuurder afzonderlijk alsmede de wettelijk vertegenwoordiger als bedoeld in artikel 187 is bevoegd de overdracht te erkennen. De statuten kunnen nadere voorschriften geven waaraan de akte van levering dient te voldoen. Levering van beursgenoteerde aandelen kan ook geschieden overeenkomstig het bij die beurs gebruikelijke of door die beurs toegelaten systeem.
3. Na erkenning respectievelijk betekening als bedoeld in het tweede lid draagt het bestuur onverwijld zorg voor aantekening van de overdracht in het aandeelhoudersregister. Een zodanige verplichting rust ook op de wettelijk vertegenwoordiger als bedoeld in artikel 187.
4. Indien ingevolge de statuten elke aandeelhouder met een aandeel deelneemt in het kapitaal van de vennootschap en dit aandeel wordt weergegeven als een fractie van het totale bedrag waarvoor in het kapitaal van de vennootschap wordt deelgenomen, kunnen gedeelten van de in een aandeel besloten deelneming in het kapitaal worden overgedragen, behoudens voor zover de statuten anders bepalen. Op een zodanige overdracht is dit artikel van overeenkomstige toepassing.
5. In geval van executoriaal beslag, faillissement of afgifte van een legaat kan de rechter eventuele statutaire beperkingen of uitsluitingen van de overdraagbaarheid van aandelen in het kapitaal van de vennootschap als bedoeld in het eerste lid geheel of gedeeltelijk buiten toepassing verklaren. Het verzoek daartoe kan worden gedaan door onderscheidenlijk de executant, de curator of een belanghebbende bij afgifte van het legaat. De rechter wijst het verzoek slechts toe indien de belangen van de verzoeker dat bepaaldelijk vorderen. De rechter kan bepalen dat de vennootschap aan de executant of de curator inzage moet geven in het register, bedoeld in artikel 165.

Artikel 163

1. De bevoegdheid tot vestiging van een vruchtgebruik kan niet worden beperkt of uitgesloten. De aan een aandeel verbonden zeggenschapsrechten komen toe aan de aandeelhouder, behoudens voor zover bij de akte van vestiging of nadien bij aanvullende akte anders is bepaald

en de statuten dit niet verbieden. Bij statuten kunnen de aan de vruchtgebruiker toekomende rechten worden beperkt of uitgesloten.

2. De bevoegdheid tot vestiging van een pandrecht kan bij statuten worden beperkt of uitgesloten. De aan een aandeel verbonden rechten komen toe aan de aandeelhouder, tenzij bij de akte van vestiging of nadien bij aanvullende akte anders is bepaald en de statuten dit niet verbieden.

3. Een aanvullende akte als bedoeld in het eerste en tweede lid voldoet aan dezelfde vereisten als die welke gelden voor een akte van vestiging.

4. In afwijking van artikel 236, tweede lid, van Boek 3 van het Burgerlijk Wetboek van Aruba, kan pandrecht op aandelen ook worden gevestigd zonder betekening of erkenning als bedoeld in artikel 162. Artikel 239 van Boek 3 van het Burgerlijk Wetboek van Aruba is van overeenkomstige toepassing.

Artikel 164

1. De algemene vergadering van aandeelhouders is bevoegd na oprichting te besluiten tot het uitgeven van nieuwe aandelen, behoudens voor zover bij of krachtens statuten die bevoegdheid aan een ander orgaan is toegekend. De daarop volgende uitgifte geschiedt bij een door de vennootschap en de nemer getekende akte. Uitgifte van beursgenoteerde aandelen, daaronder begrepen aandelen die onmiddellijk na de uitgifte tot een beursnotering worden toegelaten, kan ook geschieden overeenkomstig het bij die beurs gebruikelijke of door die beurs toegelaten systeem.

2. Bij het besluit tot uitgifte kan vrijelijk worden bepaald bij wie de aandelen zullen worden geplaatst, behoudens voor zover de statuten anders bepalen; de statuten kunnen bepalen dat de aandeelhouders of de houders van aandelen van een bepaalde soort of met een nadere aanduiding dan wel derden, al dan niet krachtens besluit van een daartoe aangewezen orgaan, bij uitgifte van alle of nader aangeduide aandelen een voorkeursrecht hebben in een daarbij te bepalen verhouding.

3. Onder uitgifte van aandelen wordt voor de toepassing van het eerste en tweede lid mede begrepen het verlenen van rechten tot het nemen van aandelen.

Artikel 165

1. Het bestuur houdt een register waarin de namen, een kopie van de documenten aan de hand waarvan de identiteit is vastgesteld en de adressen van alle houders van aandelen zijn opgenomen, met vermelding van de aanduiding en de soort van het aandeel, het daaraan verbonden stemrecht, het bedrag dat op de aandelen is gestort of de daaraan toegekende waarde en het bedrag dat nog op de aandelen moet worden gestort, de dag van de verkrijging, een eventuele verbondenheid als bedoeld in artikel 159, de eventuele aansprakelijkheid als bedoeld in artikel 166 en het al of niet afgeven van een aandeelbewijs.

2. In het register worden tevens aangetekend de namen en adressen van degenen die een recht van vruchtgebruik of pandrecht op aandelen hebben, met vermelding van de dag waarop zij het recht hebben verkregen en de datum waarop eventuele wijzigingen in het recht van kracht zijn

geworden, alsmede een daarmee samenhangende overgang van stemrecht of vergaderrecht.

3. Het register wordt regelmatig bijgehouden; bij iedere mutatie wordt de dag waarop deze is aangebracht vermeld.

4. Onverminderd het elders in de wet bepaalde ligt het register ten kantore van de vennootschap en, zo deze is aangesteld, de wettelijk vertegenwoordiger ter inzage van de aandeelhouders, alsmede van de houders van een beperkt recht op wie het stemrecht is overgegaan en de minister, belast met economische aangelegenheden, of een bij landsbesluit aan te wijzen instantie. Onverminderd het elders in de wet bepaalde, worden het register en gegevens daaruit niet aan derden ter beschikking gesteld, anders dan door of met instemming van de vennootschap.

5. Indien de vennootschap aansprakelijke aandeelhouders kent als bedoeld in artikel 166, heeft iedere belanghebbende recht op inzage in het aandeelhoudersregister en afgifte van een door het bestuur gewaarmerkt uittreksel hieruit, waarop de voor hem van belang zijnde gegevens staan vermeld.

6. Het bestuur deponeert een kopie van het register, inclusief de mutaties over het voorafgaande boekjaar, binnen acht maanden na afloop van het boekjaar bij de Kamer van Koophandel en Nijverheid. De Kamer mag de op deze bescheiden geplaatste gegevens overbrengen op andere gegevensdragers, die zij in hun plaats in het handelsregister bewaart, mits die overbrenging geschiedt met juiste en volledige weergave der gegevens en deze gegevens gedurende de volledige bewaartijd beschikbaar zijn en binnen redelijke tijd leesbaar kunnen worden gemaakt.

Artikel 166

1. In afwijking van artikel 3, tweede lid, kunnen de statuten bepalen dat alle aandeelhouders of de houders van aandelen van een bepaalde soort of aanduiding, aansprakelijk zijn voor bepaalde nader aangeduide of alle schulden van de vennootschap. Behoudens voor zover de statuten anders bepalen, is de aansprakelijkheid hoofdelijk en is een aandeelhouder eerst aansprakelijk voor schulden van de vennootschap die zijn ontstaan vanaf het moment van verkrijging van een aandeel waaraan aansprakelijkheid is verbonden.

2. Indien de vennootschap aansprakelijke aandeelhouders kent, wordt hiervan opgaaf gedaan aan degene die het handelsregister houdt, onder vermelding van het aantal van de aansprakelijke aandeelhouders en de aard van hun aansprakelijkheid. Slechts aandelen gehouden door anderen dan de vennootschap worden hierbij in beschouwing genomen.

3. Een besluit tot wijziging van de statuten of het reglement waarbij de aansprakelijkheid als bedoeld in het eerste lid wordt ingevoerd, gewijzigd of afgeschaft kan slechts worden genomen bij eenstemmig besluit van alle stemgerechtigden. Het vijfde en zesde lid zijn van overeenkomstige toepassing ten aanzien van een aansprakelijkheid ingevolge dit artikel, die is ontstaan vóór een wijziging of intrekking als genoemd in dit lid.

4. Wordt door wijziging van de statuten of het reglement de aansprakelijkheid als bedoeld in dit artikel ingetrokken of verminderd, dan doet de vennootschap hiervan gespecificeerd opgaaf aan degene die het handelsregister houdt.

5. Een aansprakelijkheid die ingevolge dit artikel rust op een aandeelhouder eindigt doordat het aandeelhouderschap waaraan zijn aan-

sprakelijkheid is verbonden, wordt beëindigd; de aansprakelijkheid voor voordien bestaande schulden verjaart nadat de vordering jegens de vennootschap is verjaard of na verloop van vijf jaren na het tijdstip dat van beëindiging van zijn aandeelhouderschap aantekening is gemaakt in het register bedoeld in artikel 165.

6. De statuten kunnen van het vijfde lid afwijken, mits dit in het voordeel is van de schuldeisers van de vennootschap.

Afdeling 3 Het vermogen en de jaarrekening

Artikel 167

1. De vennootschap kan geen aandelen nemen in haar eigen kapitaal.

2. De vennootschap kan geen aandelen in haar eigen kapitaal verkrijgen, behoudens voor zover bij of krachtens de statuten anders is bepaald.

3. De statuten kunnen bepalen dat in gevallen, in de statuten omschreven, de vennootschap gehouden is tot inkoop en verkrijging van eigen aandelen van een of meer aandeelhouders tegen voorwaarden zoals deze bij de statuten zijn bepaald of krachtens de statuten door onafhankelijke deskundigen zullen worden vastgesteld.

4. Artikel 172, zesde lid, is van overeenkomstige toepassing op verkrijging van eigen aandelen.

Artikel 168

De vennootschap verstrekt aan of ten behoeve van een aandeelhouder of de verkrijger van een aandeel geen garantie ten aanzien van de waarde van een of meer aandelen in haar kapitaal.

Artikel 169

1. De algemene vergadering van aandeelhouders kan besluiten tot intrekking van aandelen die de vennootschap houdt in haar eigen kapitaal, behoudens voor zover de statuten hiertoe een ander orgaan aanwijzen. Intrekking van aandelen in andere gevallen is slechts mogelijk voor zover de statuten hierin ten tijde van het verkrijgen van de aandelen voorzien of met instemming van de betrokken aandeelhouder. Het tweede en derde lid zijn van overeenkomstige toepassing.

2. De algemene vergadering van aandeelhouders of, indien de statuten hierin voorzien, een ander orgaan van de vennootschap kan besluiten tot verlaging van het gestorte bedrag waarmee in het kapitaal is deelgenomen ter afboeking van geleden verliezen.

3. Indien de statuten hierin voorzien kan de algemene vergadering van aandeelhouders of een ander orgaan van de vennootschap, besluiten tot gehele of gedeeltelijke terugbetaling van het op aandelen gestorte bedrag of tot ontheffing van de verplichting tot storting op aandelen, mits het eigen vermogen van de vennootschap op het tijdstip van terugbetaling of ontheffing positief is en door de terugbetaling of ontheffing niet negatief wordt. Artikel 172, zesde lid, is van overeenkomstige toepassing. Behoudens instemming van alle betrokken aandeelhouders of een andersluidende bepaling in de statuten, geschiedt de terugbetaling of ontheffing naar evenredigheid op alle aandelen.

4. Een besluit als bedoeld in dit artikel wordt vermoed te zijn gedaan in strijd met het derde lid indien de jaarrekening van het boekjaar ten laste waarvan de terugbetaling of ontheffing wordt gedaan, met inachtneming van die uitkering of ontheffing een eigen vermogen toont dat negatief is.

5. Het bestuur of, zo deze is aangesteld, de wettelijk vertegenwoordiger, doet binnen acht dagen van elke kapitaalvermindering opgaaf bij degene die het handelsregister houdt.

Artikel 170

1. Jaarlijks binnen acht maanden na afloop van het boekjaar van de vennootschap, behoudens verlenging van deze termijn met ten hoogste zes maanden door de algemene vergadering van aandeelhouders op grond van bijzondere omstandigheden, maakt het bestuur een jaarrekening en jaarverslag op.

2. De jaarrekening wordt ondertekend door alle bestuurders, alsmede, zo die er zijn, door alle commissarissen. Ontbreekt een handtekening van een van hen, dan wordt daarvan onder opgave van reden melding gemaakt.

3. De jaarrekening bestaat ten minste uit een balans en een winst- en verliesrekening en een toelichting op deze stukken.

4. De jaarrekening geeft volgens normen die in het maatschappelijke verkeer als aanvaardbaar worden beschouwd, een zodanig inzicht, dat een verantwoord oordeel kan worden gevormd omtrent het vermogen en het resultaat, alsmede voor zover de aard van een jaarrekening dat toelaat, omtrent de solvabiliteit en de liquiditeit van de vennootschap.

5. De opgemaakte jaarrekening alsmede het jaarverslag liggen van de dag van de oproeping tot de algemene vergadering van aandeelhouders bestemd om te besluiten omtrent goedkeuring van de jaarrekening, ter inzage van de aandeelhouders ten kantore van de vennootschap en de wettelijk vertegenwoordiger als bedoeld in artikel 187; ieder van hen heeft recht op een volledig afschrift daarvan.

6. Indien door de jaarrekening een misleidende voorstelling van zaken wordt gegeven van de toestand van de vennootschap zijn de bestuurders alsmede de commissarissen, die de jaarrekening hebben ondertekend, tegenover derden hoofdelijk aansprakelijk voor de schade die zij als gevolg daarvan hebben geleden. Een commissaris die bewijst dat hem ter zake hiervan geen tekortkoming in het toezicht kan worden verweten, is niet aansprakelijk.

Artikel 171

1. De jaarrekening wordt aan de algemene vergadering van aandeelhouders ter goedkeuring voorgelegd. De algemene vergadering van aandeelhouders of een commissie uit die vergadering, is bevoegd aanwijzingen te geven omtrent de inrichting van de jaarrekening, tenzij de statuten anders bepalen.

2. De algemene vergadering van aandeelhouders of een ander daartoe bij statuten aangewezen orgaan is zonder beperking bevoegd, en zo de statuten dit voorschrijven verplicht, om een externe deskundige te benoemen ten einde op de boekhouding regelmatig toezicht te houden, alsmede om verslag uit te brengen omtrent de door het bestuur opgemaakte jaarrekening. Tenzij de statuten anders bepalen, benoemt de algemene

vergadering van aandeelhouders of het tot benoeming bevoegde orgaan op verzoek van een aandeelhouder een deskundige, bij gebreke waarvan de verzoeker zelf bevoegd is tot benoeming van een deskundige.

3. De ingevolge het tweede lid benoemde deskundige is gerechtigd tot inzage van alle boeken, bescheiden en andere gegevensdragers van de vennootschap waarvan kennisneming tot vervulling van zijn taak nodig is. De deskundige brengt verslag uit van zijn bevindingen aan de algemene vergadering van aandeelhouders en het orgaan dat hem heeft benoemd, alsmede aan het bestuur en, zo deze is aangesteld, de raad van commissarissen. Het verslag wordt bij de jaarrekening gevoegd. Onverminderd het elders in dit Boek of een andere landsverordening bepaalde, is het hem verboden hetgeen hem uit hoofde van zijn opdracht bekend is geworden verder bekend te maken.

4. Het bestuur, of zo deze is aangesteld, de wettelijk vertegenwoordiger, deponeert de jaarrekening binnen acht dagen nadat deze is goedgekeurd dan wel binnen acht dagen nadat zij uiterlijk ter goedkeuring aan de algemene vergadering van aandeelhouders had moeten worden voorgelegd, bij de Kamer van Koophandel en Nijverheid.

Onverminderd het elders in de wet bepaalde, wordt de jaarrekening niet aan derden ter inzage gegeven, anders dan door of met instemming van de vennootschap.

5. Tenzij de statuten hiervoor een langere termijn voorschrijven, ligt de goedgekeurde jaarrekening met de daarbij behorende stukken gedurende twee jaren na goedkeuring ter inzage van ieder van de aandeelhouders en heeft ieder van hen recht op een volledig afschrift daarvan.

6. De goedgekeurde jaarrekening en de daarbij behorende stukken worden door de Kamer van Koophandel en Nijverheid gedurende tien jaren bewaard. De Kamer mag de op de in het vierde lid bedoelde bescheiden geplaatste gegevens overbrengen op andere gegevensdragers, die zij in hun plaats in het handelsregister bewaart, mits die overbrenging geschiedt met juiste en volledige weergave der gegevens en deze gegevens gedurende de volledige bewaartijd beschikbaar zijn en binnen redelijke tijd leesbaar kunnen worden gemaakt.

Artikel 172

1. De aandeelhouders en andere uitkeringsgerechtigden hebben recht op het aan hen toekomende deel in de uit de goedgekeurde jaarrekening blijkende winst; de statuten kunnen bepalen dat het aan hen toekomende bedrag eerst op hun verzoek opeisbaar wordt.

2. In afwijking van het eerste lid kunnen de statuten bepalen dat de algemene vergadering van aandeelhouders of een ander orgaan in onmiddellijke samenhang met de goedkeuring van de jaarrekening besluit omtrent uitkering of inhouding van de uit de jaarrekening blijkende winst of een deel daarvan.

3. De algemene vergadering van aandeelhouders of een ander bij de statuten aangewezen orgaan kan in onmiddellijke samenhang met het goedkeuren van de jaarrekening besluiten over het doen van uitkeringen ten laste van het uit de jaarrekening blijkende eigen vermogen.

4. De algemene vergadering van aandeelhouders of een ander bij de statuten aangewezen orgaan kan besluiten tot het doen van tussentijdse uitkeringen ten laste van een lopend boekjaar of ten laste van een geeindigd boekjaar waarvan de jaarrekening nog niet is goedgekeurd.

5. Ieder aandeel geeft bij verdeling van de winst recht op een gelijk bedrag en ieder onderaandeel op het dienovereenkomstige gedeelte van dat bedrag, behoudens voor zover de statuten anders bepalen. De statuten kunnen bepalen dat de aandelen die de vennootschap houdt in haar eigen kapitaal meetellen bij de berekening van de verdeling van uitkeringen of bepaalde uitkeringen. Tenzij de statuten anders bepalen, geldt het bepaalde omtrent de gerechtigdheid tot de winst ook ten aanzien van andere uitkeringen aan aandeelhouders.

6. Uitkeringen aan aandeelhouders en andere uitkeringsgerechtigden mogen niet worden gedaan indien het eigen vermogen van de vennootschap minder bedraagt dan het bedrag waarmee in het kapitaal is deelgenomen eventueel vermeerderd met reserves die ingevolge de statuten moeten worden aangehouden dan wel indien het eigen vermogen door die uitkering onder dat bedrag zou dalen. Een besluit tot het doen van een zodanige uitkering heeft geen enkele rechtskracht. Artikel 22, tweede lid, is niet van toepassing. Tot het eigen vermogen worden gerekend:

a. het bedrag waarmee in het kapitaal is deelgenomen;
b. agio;
c. statutaire reserves;
d. overige reserves; en
e. niet verdeelde winsten.

Voor de toepassing van dit lid wordt met het bedrag waarmee in het kapitaal is deelgenomen slechts rekening gehouden met het gestorte en opgevraagde deel daarvan.

7. Een recht op uitkering verjaart door verloop van vijf jaren nadat de gerechtigde wist of behoorde te weten van de opeisbaarheid daarvan, tenzij de statuten hiervoor een langere termijn stellen. De statuten kunnen in afwijking van de eerste volzin bepalen dat de vordering vervalt op het moment waarop zij anders zou verjaren.

Artikel 173

De statuten kunnen bepalen dat de artikelen 120 tot en met 122 van toepassing zijn, al dan niet tezamen met de artikelen 123 en 124. In dat geval zijn ook de artikelen 125 en 126 van toepassing en zijn de artikelen 170 en 171 niet van toepassing.

Afdeling 4 De algemene vergadering van aandeelhouders

Artikel 174

1. Aan de algemene vergadering van aandeelhouders behoort, binnen de door de wet, de statuten en het reglement als bedoeld in artikel 150, tweede lid, gestelde grenzen, alle bevoegdheid, die niet aan het bestuur of aan anderen is toegekend.

2. Het bestuur en, zo die is aangesteld, de raad van commissarissen verschaffen aan de algemene vergadering van aandeelhouders alle door haar verlangde inlichtingen, tenzij een zwaarwichtig belang van de vennootschap zich daartegen verzet.

3. Het in het tweede lid bedoelde recht op informatie kan bij statuten tevens worden toegekend aan individuele aandeelhouders. Ingeval inlichtingen zijn verschaft, stelt het orgaan dat de inlichtingen heeft verschaft de overige aandeelhouders hiervan onverwijld op de hoogte met het aanbod hen die informatie ook te verschaffen.

4. Onverminderd het elders in dit Boek bepaalde, wordt aan de algemene vergadering van aandeelhouders of een aandeelhouder op eerste verzoek een afschrift van de meest recente versie van de reglementen van de vennootschap verschaft.

5. Aandeelhouders kunnen hun onderlinge verhouding en de wijze waarop zij hun bevoegdheden als aandeelhouder uitoefenen nader regelen in een aandeelhoudersovereenkomst.

Artikel 175

1. Tot het bijeenroepen van de algemene vergadering van aandeelhouders zijn zowel het bestuur als de raad van commissarissen, zo die is aangesteld, bevoegd. Tenzij de statuten anders bepalen, komt deze bevoegdheid tevens toe aan ieder bestuurslid en iedere commissaris of aan de wettelijk vertegenwoordiger als bedoeld in artikel 187. Bij statuten kan deze bevoegdheid ook aan anderen worden toegekend.

2. Iedere aandeelhouder en andere stemgerechtigde, die daarbij een redelijk belang heeft, kan het bestuur of de raad van commissarissen schriftelijk verzoeken een algemene vergadering bijeen te roepen, ter beraadslaging en besluitvorming over het bij het verzoek aangegeven onderwerp ter zake waarvan hij stemrecht heeft. Indien het verzoek niet binnen acht dagen nadat het de vennootschap heeft bereikt, is ingewilligd dan wel is afgewezen wegens gebrek aan redelijk belang, kan de belanghebbende zelf die algemene vergadering bijeenroepen, met dien verstande dat ingeval het verzoek is afgewezen, een bijeenroeping eerst kan plaatsvinden na machtiging van de rechter. Tegen het verlenen of weigeren van de machtiging staat geen rechtsmiddel open, behoudens cassatie in het belang der wet.

3. Iedere aandeelhouder met stemrecht en iedere andere stemgerechtigde kan een verzoek richten tot het bestuur of de raad van commissarissen om een onderwerp te agenderen voor de eerstkomende algemene vergadering van aandeelhouders. Indien het verzoek is gedaan nadat de termijn voor oproeping voor deze vergadering is verstreken, wordt het onderwerp voor de eerste daarop volgende vergadering op de agenda geplaatst.

4. Behoudens voor zover de statuten anders bepalen, gelden onderaandelen die tezamen ten minste een aandeel of meer aandelen vertegenwoordigen, voor de toepassing van dit artikel, als zoveel aandelen.

Artikel 176

1. Behoudens voor zover de statuten anders bepalen, geschiedt de oproeping tot een algemene vergadering van aandeelhouders door een schriftelijke oproeping gericht aan het adres van de betrokkenen. Indien van een of meer van hen het adres onbekend is, geschiedt de oproeping tevens door aankondiging in de Landscourant van Aruba. De oproeping vermeldt de te behandelen onderwerpen.

2. De oproepingstermijn bedraagt ten minste vijf dagen, de dag van oproeping en de dag van vergadering niet meegerekend. Als dag van oproeping geldt de dag waarop de oproeping is verzonden dan wel, indien dat later is, de dag waarop de oproeping is geplaatst in de Landscourant van Aruba.

3. De oproeping vermeldt de plaats van de vergadering en de te behandelen onderwerpen. Wordt een voorstel gedaan tot statutenwijziging

of tot wijziging van het reglement als bedoeld in artikel 150, tweede lid, dan wordt de letterlijke tekst van het voorstel meegezonden of ten kantore van de vennootschap en, zo deze is aangesteld, de wettelijk vertegenwoordiger voor de aandeelhouders ter inzage gelegd. Van de terinzagelegging wordt mededeling gedaan in de aankondiging bedoeld in het eerste lid, zo hiervan sprake is.

4. Tenzij de statuten anders bepalen worden algemene vergaderingen gehouden in Aruba. Vergaderingen kunnen ook worden gehouden en aan vergaderingen kan ook worden deelgenomen, door middel van telefonie of andere communicatiemiddelen, mits zodanig dat door alle betrokkenen rechtstreeks aan de beraadslagingen en stemming kan worden deelgenomen.

5. Zijn de voorschriften bedoeld in het eerste tot en met het vierde lid niet in acht genomen, dan is een desondanks genomen besluit vernietigbaar, tenzij het besluit met algemene stemmen wordt genomen in een vergadering waarin alle met betrekking tot dat onderwerp stemgerechtigden aanwezig of vertegenwoordigd zijn.

Artikel 177

1. Iedere aandeelhouder en iedere stemgerechtigde is bevoegd in persoon of bij schriftelijk gevolmachtigde de algemene vergadering van aandeelhouders bij te wonen, daarin het woord te voeren, alsmede het stemrecht uit te oefenen voor zover hem dat toekomt. Bij of krachtens de statuten kan het vergaderrecht ook aan anderen worden toegekend.

2. De statuten kunnen bepalen dat de rechten bedoeld in het eerste lid slechts kunnen worden uitgeoefend indien aan daarin nader omschreven voorschriften is voldaan.

3. Voor zover in de statuten niet anders is bepaald, hebben bestuurders en commissarissen als zodanig een raadgevende stem in de algemene vergadering van aandeelhouders. De statuten kunnen bepalen dat deze bevoegdheid ook geldt ten aanzien van andere vergaderingen van aandeelhouders. Onverminderd het eerste lid, laatste volzin, zijn bestuurders en commissarissen als zodanig geen vergadergerechtigde.

Artikel 178

1. Aan elk aandeel is stemrecht verbonden tenzij de statuten, met inachtneming van artikel 156, anders bepalen.

2. Behoudens voor zover de statuten anders bepalen, is aan elk aandeel één stem verbonden ten aanzien van alle aangelegenheden.

3. De vennootschap kan geen stem uitbrengen voor aandelen in haar eigen kapitaal. Evenmin kan stem worden uitgebracht voor aandelen gehouden door een rechtspersoon waarin de vennootschap krachtens stemrecht direct of indirect doorslaggevende zeggenschap kan uitoefenen ook indien alle stemgerechtigden stemmen. Hetzelfde geldt voor aandelen waarop de vennootschap of een rechtspersoon, bedoeld in de tweede volzin, een recht van vruchtgebruik of een pandrecht heeft.

4. Behoudens voor zover de statuten anders bepalen, gelden onderaandelen als zoveel aandelen die zij tezamen vertegenwoordigen, ongeacht de gerechtigdheid tot de onderaandelen.

Artikel 179

1. Voor zover de wet of de statuten niet anders bepalen, worden alle besluiten genomen bij volstrekte meerderheid van de uitgebrachte stemmen.
2. De geldigheid van besluiten is niet afhankelijk van het ter vergadering vertegenwoordigde gedeelte van het geplaatste kapitaal voor zover de wet of de statuten niet anders bepalen.
3. De statuten kunnen voorzien in al dan niet afzonderlijke stemmingen door houders van onderscheiden, nader aangeduide aandelen.
4. De statuten kunnen bepalen dat bij staken van stemmen de beslissing wordt opgedragen aan een ander orgaan of aan een derde.
5. Een door de vergadering aangewezen persoon houdt notulen bij van de beraadslagingen en de genomen besluiten. De notulen worden ondertekend door de voorzitter van de vergadering.
6. Het bestuur houdt ter inzage van de aandeelhouders een administratie waarin de notulen en de besluiten van vergaderingen van aandeelhouders zijn opgenomen, alsmede de besluiten genomen buiten vergadering en het verslag van de stemming daaromtrent, en voorts van alle besluiten betreffende de uitgifte van aandelen, de inkoop van aandelen, het opvragen van kapitaal, kapitaalvermindering, alsmede het onderzoek en de goedkeuring van de jaarrekening. Artikel 15, derde lid, is van overeenkomstige toepassing. De in de vorige zin genoemde bescheiden worden door het bestuur ten kantore van de vennootschap en bij de wettelijke vertegenwoordiger zo deze is benoemd, gedurende tien jaren bewaard.
7. Aan ieder van de aandeelhouders wordt desgevraagd een afschrift of uittreksel van de in het zesde lid genoemde documenten verstrekt. Andere vergadergerechtigden wordt desgevraagd een afschrift of uittreksel van de in het zesde lid genoemde notulen verstrekt.
8. Het eerste tot en met vijfde lid zijn van overeenkomstige toepassing ten aanzien van besluiten van andere organen. Het zesde lid is van overeenkomstige toepassing indien een ander orgaan dan de algemene vergadering een besluit neemt dat naar regelend recht tot de bevoegdheid van de algemene vergadering behoort.
9. Indien elke houder van aandelen waaraan stemrecht is verbonden tevens bestuurder is van de vennootschap, kan elk besluit van de algemene vergadering van aandeelhouders worden genomen in een vergadering van het bestuur, mits aan de overige voorschriften die gelden voor het nemen van het besluit door de algemene vergadering van aandeelhouders, is voldaan. Behoeft krachtens de wet of statuten een bestuursbesluit de instemming of goedkeuring van de algemene vergadering, dan ligt deze besloten in een bestuursbesluit als bedoeld in de vorige volzin. De statuten kunnen bepalen dat deze bepaling niet van toepassing is.

Artikel 180

1. De algemene vergadering van aandeelhouders is bevoegd de statuten te wijzigen. Voor zover bij de statuten de bevoegdheid tot wijziging mocht zijn beperkt of uitgesloten, is wijziging niettemin mogelijk, indien het besluit daartoe genomen wordt met algemene stemmen in een vergadering, waarin het gehele geplaatste kapitaal vertegenwoordigd is.

2. Gedurende het faillissement van de vennootschap kunnen de statuten slechts worden gewijzigd met instemming van de curator.

3. Zijn er verschillende soorten van aandelen of aandelen met een nadere aanduiding, dan vereist een besluit tot statutenwijziging een goedkeurend besluit van elke groep van houders van aandelen van een bepaalde soort of aanduiding aan wier rechten de statutenwijziging afbreuk doet, tenzij de bevoegdheid tot deze wijziging ingevolge de statuten was voorbehouden. De voor een besluit tot wijziging van de statuten vereiste meerderheid van stemmen, geldt ook voor het goedkeurend besluit, bedoeld in de eerste volzin, behoudens voor zover de statuten hiervoor een hogere meerderheid voorschrijven.

4. Een besluit tot wijziging van een bepaling van de statuten waarmee wijziging wordt gebracht in het aan een of meer aandelen verbonden stemrecht, recht op deelname aan de benoeming of verkiezing van bestuurders of commissarissen of het geven van instructies aan bestuurders, kan slechts worden genomen met algemene stemmen in een vergadering, waarin alle stemgerechtigden aanwezig of vertegenwoordigd zijn.

5. Een besluit tot wijziging van een bepaling van de statuten waarmee wijziging wordt gebracht in het aan een of meer aandelen verbonden winstrecht, recht op reserves of een redelijke prijs of vergoeding voor aandelen of het recht in een overschot na vereffening van het vermogen van de ontbonden vennootschap, kan slechts worden genomen met instemming van de aandeelhouders in wier rechten wijziging wordt gebracht.

6. Ter zake van een besluit tot wijziging van een bepaling van de statuten waarbij afbreuk wordt gedaan aan specifieke rechten van houders van aandelen zonder stemrecht, alsmede ter zake van een besluit als bedoeld in het vierde of het vijfde lid, komt aan de houders van die aandelen stemrecht toe.

7. Het vierde, vijfde en zesde lid zijn niet van toepassing voor zover bij het verkrijgen van de betrokken aandelen de bevoegdheid tot wijziging bij statuten was voorzien en de statuten hiervoor een andersluidende bepaling geven. De aard van de wijziging en de omstandigheden waaronder tot wijziging kan worden besloten, dienen hiertoe in de statuten te zijn vermeld.

8. Wijziging van een statutaire bepaling waarbij aan een ander dan aan aandeelhouders enig recht is toegekend, heeft jegens de gerechtigde slechts werking voor zover de bevoegdheid tot wijziging ten tijde van toekenning was voorbehouden of de gerechtigde met de wijziging instemt.

Artikel 181

1. Het reglement, bedoeld in artikel 150, tweede lid, en een wijziging daarvan, verkrijgen rechtskracht doordat de tekst van het reglement en bij reglementswijziging, de tekst na wijziging van het reglement, wordt opgenomen in of aanhecht aan een notariële akte, dan wel door deponering van een door de bestuurders gewaarmerkt afschrift daarvan ten kantore van het handelsregister. Onverminderd het elders in de wet bepaalde, wordt het reglement niet aan derden ter inzage gegeven, anders dan door of met instemming van de vennootschap.

2. Artikel 180 is van overeenkomstige toepassing ten aanzien van een besluit tot vaststelling, wijziging of intrekking van het reglement. Het reglement kan bij oprichting worden vastgesteld door de op-

richters, mits het in de akte van oprichting is opgenomen of daaraan is gehecht. Een besluit tot intrekking van het reglement wordt van kracht op de wijze bepaald in het eerste lid.

3. Tot het doen opnemen, aanhechten of deponeren als bedoeld in het eerste lid is iedere bestuurder bevoegd, alsmede de wettelijk vertegenwoordiger zo die is aangesteld, onverminderd de bevoegdheid van de algemene vergadering van aandeelhouders een ander daartoe te machtigen. Indien het reglement is opgenomen in of is aangehecht aan een notariële akte draagt de notaris zorg voor deponering als bedoeld in het eerste lid.

4. Het reglement kan worden gesteld in elke taal. Is de taal een andere dan de Papiamentse, Nederlandse, Engelse of Spaanse taal, dan wordt van het reglement een door een beëdigd vertaler ondertekende vertaling in de Papiamentse of Nederlandse taal gehecht aan de notariële akte of het afschrift, bedoeld in het eerste lid.

5. Van het vaststellen, wijzigen of intrekken van het reglement wordt opgaaf gedaan aan de houder van het handelsregister. Indien de vaststelling of wijziging van kracht wordt door deponering als bedoeld in het eerste lid behoeft geen afzonderlijke opgaaf te worden gedaan.

Artikel 182

1. Een besluit van de algemene vergadering kan ook tot stand komen door schriftelijke stemuitbrenging buiten vergadering, mits alle vergadergerechtigden met deze wijze van besluitvorming hebben ingestemd. Bestuurders en commissarissen worden voorafgaand aan de besluitvorming in de gelegenheid gesteld om advies uit te brengen.

2. Het eerste tot en met het vijfde lid van artikel 179 zijn van overeenkomstige toepassing.

Artikel 183

1. De artikelen 175 tot en met 182 zijn van overeenkomstige toepassing op andere vergaderingen van aandeelhouders, behoudens voor zover de statuten anders bepalen of uit de wet anders voortvloeit.

2. Artikel 179, eerste en vijfde lid, is van overeenkomstige toepassing bij besluitvorming van andere organen.

Afdeling 5 Het bestuur en het toezicht op het bestuur

Artikel 184

1. De vennootschap heeft een bestuur, bestaande uit een of meer bestuurders. Met uitzondering van de eerste bestuurders, die worden benoemd in de akte van oprichting, worden de bestuurders door de algemene vergadering van aandeelhouders benoemd of, indien de statuten hierin voorzien, gekozen. De statuten kunnen bepalen dat een of meer bestuurders worden benoemd of gekozen door afzonderlijke, nader aan te duiden aandeelhouders, of worden benoemd of gekozen door een nader aan te duiden vergadering van aandeelhouders.

2. Bij statuten kan de bevoegdheid tot benoeming of verkiezing van bestuurders aan een bindende voordracht worden onderworpen. Voor zover de statuten niet anders bepalen, kan de algemene vergadering van aandeelhouders aan zodanige voordracht steeds het bindende karakter

ontnemen bij een besluit genomen met twee derde van de uitgebrachte stemmen die meer dan de helft van het geplaatste kapitaal vertegenwoordigen.

3. Iedere bestuurder kan te allen tijde worden geschorst en ontslagen door degene die bevoegd is tot diens benoeming of verkiezing. Bij statuten kan de bevoegdheid tot ontslag ook aan een ander orgaan worden toegekend. Tenzij de statuten anders bepalen, kunnen de eerste bestuurders te allen tijde worden geschorst of ontslagen door de algemene vergadering van aandeelhouders. Tenzij de statuten anders bepalen, vervalt een schorsing indien het niet binnen drie maanden is gevolgd door het ontslag van de betrokken bestuurder.

4. Voor zover de statuten niet anders bepalen, worden de vergoedingen en andere voorwaarden betreffende de rechtsbetrekking met bestuurders en commissarissen als zodanig, vastgesteld door de algemene vergadering van aandeelhouders.

5. Het eerste tot en met het vierde lid zijn van overeenkomstige toepassing ten aanzien van de benoeming, schorsing en het ontslag van commissarissen. De statuten kunnen evenwel de bevoegdheid tot benoeming van een of meer commissarissen, doch ten hoogste een derde van het gehele aantal, toekennen aan anderen.

Artikel 185

1. De algemene vergadering van aandeelhouders kan het bestuur of, zo deze is aangesteld, de raad van commissarissen, schriftelijk verzoeken een onderzoek in te stellen of zich een grond voordoet voor een aansprakelijkheidstelling van één of meer bestuurders wegens onbehoorlijke taakvervulling alsmede om één of meer bestuurders daarvoor aansprakelijk te stellen.

2. Bij statuten kan de bevoegdheid bedoeld in het eerste lid tevens worden toegekend aan één of meer aandeelhouders.

3. Aan de beraadslagingen van het bestuur omtrent een dergelijk verzoek nemen de beweerdelijk aansprakelijke bestuurders niet deel. Binnen dertig dagen na ontvangst van het verzoek roept het bestuur of, zo deze is aangesteld en het verzoek aan hem is gericht, de raad van commissarissen een algemene vergadering van aandeelhouders bijeen waarop de algemene vergadering van aandeelhouders wordt bericht of al dan niet aan het verzoek gehoor zal worden gegeven.

4. Wordt aan het verzoek geen gehoor gegeven of wordt niet binnen de in het derde lid genoemde termijn een algemene vergadering van aandeelhouders bijeengeroepen, dan is elke aandeelhouder bevoegd de bestuurder of bestuurders namens de vennootschap aansprakelijk te stellen en daartoe een rechtsgeding in te stellen, alsmede tot het treffen van de noodzakelijk of wenselijk geachte conservatoire rechtsmiddelen, behoudens indien de algemene vergadering van aandeelhouders besluit van aansprakelijkstelling af te zien of de statuten anders bepalen. De algemene vergadering van aandeelhouders is steeds bevoegd tot aanwijzing van één of meer personen die namens de vennootschap het rechtsgeding zullen voeren of voortzetten.

5. Uitsluitend de vennootschap en de betrokken bestuurder of bestuurders kunnen in de kosten van het geding worden veroordeeld.

Artikel 186

1. Een ieder die, zonder deel uit te maken van het bestuur, krachtens de statuten, het reglement als bedoeld in artikel 150, tweede lid, of krachtens een besluit van de algemene vergadering van aandeelhouders, tijdelijk of onder bepaalde omstandigheden daden van bestuur verricht, wordt ten aanzien van hun rechten en verplichtingen ten opzichte van de vennootschap en derden, alsmede voor de toepassing van artikel 9, als bestuurder aangemerkt.

2. Het goedkeuren van bepaalde bestuurshandelingen of het verlenen van machtiging daartoe geldt niet als het verrichten van daden van bestuur.

Afdeling 6 De wettelijk vertegenwoordiger

Artikel 187

1. Behoudens het tweede lid is de vennootschap verplicht te allen tijde vertegenwoordigd te zijn door een naar Arubaans recht opgerichte en op Aruba gevestigde naamloze vennootschap, wier statutair doel uitdrukkelijk het vertegenwoordigen van vennootschappen met beperkte aansprakelijkheid omvat en die in het bezit is van de daarvoor benodigde vergunningen.

2. De verplichting, bedoeld in het eerste lid, geldt niet in het geval dat de vennootschap:

a. één of meer natuurlijke personen als bestuurder heeft die ingezetene zijn van Aruba; of
b. een rechtspersoon als bestuurder heeft die direct of indirect één of meer natuurlijke personen als bestuurder heeft die ingezetene zijn van Aruba.

3. De aanstelling van de wettelijk vertegenwoordiger geschiedt voor de eerste maal bij de akte van oprichting en later door het bestuur, tenzij de statuten anders bepalen.

4. De taken en bevoegdheden die ingevolge enige wettelijke bepaling rusten op de wettelijk vertegenwoordiger kunnen bij overeenkomst worden uitgebreid maar niet worden ingeperkt. De wettelijk vertegenwoordiger draagt zorg dat te zijnen kantore een bijgewerkt register als bedoeld in artikel 165 aanwezig is, en is bevoegd tot het verrichten van opgaven aan, inschrijvingen in en deponeringen bij het handelsregister, het doen van belastingaangiften, het afgeven van aandeelbewijzen, het aanvragen van vergunningen vereist voor de uitoefening van het bedrijf van de vennootschap en het onderhouden van contacten met de autoriteiten van Aruba. De wettelijk vertegenwoordiger is geen bestuurder.

5. De wettelijk vertegenwoordiger is bevoegd zijn dienstverlening als wettelijk vertegenwoordiger te staken indien naar zijn oordeel het bestuur dan wel de aandeelhouders van de vennootschap na daartoe schriftelijk te zijn gemaand, nalatig zijn de voor zijn functioneren noodzakelijke gegevens te verschaffen en voorts op de gronden voorzien in de aanstellingsovereenkomst.

6. Onverminderd zijn wettelijke verplichtingen tot het verschaffen van informatie is de wettelijk vertegenwoordiger gehouden tot geheimhouding van al hetgeen hem in enige vorm wordt toevertrouwd door de vennootschap, diens aandeelhouders of bestuurders of hun vertegenwoor-

digers, met betrekking tot de activiteiten van de vennootschap en de bij de vennootschap betrokken personen. Op verzoek van de minister, belast met economische aangelegenheden, of een door hem aan te wijzen instantie verschaft de wettelijk vertegenwoordiger statistische, niet tot individuele personen of ondernemingen herleidbare informatie omtrent de vennootschappen die hij onder zijn beheer heeft.

Titel 7 Uitkoop en uittreding

Afdeling 1 Uitkoop

Artikel 250

1. Degene die voor eigen rekening aandelen houdt die ten minste 95% van het eigen vermogen van een vennootschap vertegenwoordigen, kan tegen de gezamenlijke andere aandeelhouders een vordering instellen tot overdracht van hun aandelen aan de eiser. Hetzelfde geldt, indien twee of meer groepsmaatschappijen samen het vereiste aantal aandelen houden en samen de vordering instellen tot overdracht aan een hunner.

2. In de statuten kan het percentage genoemd in het eerste lid worden verlaagd, mits dit niet lager wordt gesteld dan 90.

3. Indien tegen een of meer gedaagden verstek is verleend, onderzoekt de rechter ambtshalve of aan de vereisten van het eerste of het tweede lid is voldaan.

4. De rechter wijst de vordering tegen alle gedaagden af, indien een gedaagde ondanks de vergoeding ernstige stoffelijke schade zou lijden door de overdracht of een eiser jegens een gedaagde afstand heeft gedaan van zijn bevoegdheid de vordering in te stellen. Voor zover de statuten niet anders bepalen, wijst de rechter de vordering tegen alle gedaagden ook af indien een gedaagde houder is van een aandeel waaraan de statuten een bijzonder recht inzake de zeggenschap in de vennootschap verbinden.

5. Indien de rechter oordeelt dat het eerste tot en met vierde lid de toewijzing van de vordering niet belet, kan hij bevelen dat een of drie deskundigen zullen berichten over de waarde van de over te dragen aandelen. Hij kan bepalen dat de eiser zekerheid moet stellen voor de met het deskundigenrapport gemoeide kosten. Artikel 121, vierde lid, is van overeenkomstige toepassing. De rechter stelt de prijs vast die de over te dragen aandelen op een door hem te bepalen dag hebben. Zo lang en voor zover de prijs niet is betaald, wordt hij verhoogd met rente, gelijk aan de wettelijke rente, van die dag af tot de overdracht; uitkeringen op de aandelen die in dit tijdvak betaalbaar worden gesteld, strekken op de dag van betaalbaarstelling tot gedeeltelijke betaling van de prijs.

6. De rechter die de vordering toewijst, veroordeelt de overnemer aan degenen aan wie de aandelen toebehoren of zullen toebehoren de vastgestelde prijs met rente te betalen tegen levering van het onbezwaarde recht op de aandelen. De rechter geeft omtrent de kosten van het geding zodanige uitspraak als hij meent dat behoort. Een gedaagde die geen verweer heeft gevoerd, wordt niet verwezen in de kosten.

7. Staat het bevel tot overdracht bij gerechtelijk gewijsde vast, dan deelt de overnemer de dag en plaats van overdracht en betaling en de prijs schriftelijk mee aan de houders van de over te nemen aandelen van wie hij het adres kent. Tenzij hij van allen het adres kent, kon-

digt hij deze ook aan in de Landscourant van Aruba en een in Aruba verspreid nieuwsblad.

8. De overnemer die aan zijn verplichtingen uit het zevende lid heeft voldaan kan, indien een houder van over te nemen aandelen niet op de medegedeelde dag of uiterlijk binnen zes maanden daarna aan de overdracht meewerkt, zich van zijn verplichtingen ingevolge het zesde lid bevrijden door de vastgestelde prijs met rente voor alle nog niet overgenomen aandelen te consigneren, onder mededeling van hem bekende rechten van pand en vruchtgebruik en de hem bekende beslagen. Door deze mededeling gaat beslag over van de aandelen op het recht op uitkering. Door het consigneren gaat het recht op de aandelen onbezwaard op hem over en gaan rechten van pand of vruchtgebruik over op het recht op uitkering. Aan aandeel- en dividendbewijzen waarop na de overgang uitkeringen betaalbaar zijn gesteld, kan nadien geen recht jegens de vennootschap meer worden ontleend. De overnemer maakt het consigneren en de prijs per aandeel op dat tijdstip bekend op de wijze van het zevende lid.

9. Uitkering van geconsigneerde gelden geschiedt door de consignatiehouder met aftrek van administratiekosten. De hoogte van de administratiekosten worden bij landsbesluit, houdende algemene maatregelen, vastgesteld.

10. De statuten kunnen bepalen dat de vennootschap het recht heeft een vordering als bedoeld in dit artikel in te stellen tegen een aandeelhouder die, ofschoon hij herhaaldelijk en overeenkomstig de toepasselijke regeling daartoe is opgeroepen, nalaat zich tegenover de vennootschap in of buiten vergadering uit te laten over de vraag of hij instemt met een voorstel tot statutenwijziging en daardoor de totstandkoming van die statutenwijziging verhindert.

Afdeling 2 Uittreding

Artikel 251

1. De houder van aandelen, die door gedragingen van de vennootschap dan wel van één of meer medeaandeelhouders zodanig in zijn rechten of belangen wordt geschaad dat het voortduren van zijn aandeelhouderschap in redelijkheid niet meer van hem kan worden gevergd, kan tegen de vennootschap een vordering tot uittreding instellen, inhoudende dat deze zijn aandelen tegen contante betaling overneemt.

2. De eiser is niet ontvankelijk indien niet blijkt dat hij ten minste vier weken voor het aanhangig maken van de vordering zijn bezwaren schriftelijk kenbaar heeft gemaakt aan het bestuur van de vennootschap.

3. Het bestuur van de vennootschap doet onmiddellijk schriftelijk mededeling van de kenbaar gemaakte bezwaren en van het instellen van de vordering aan de commissarissen en de medeaandeelhouders.

4. Bij toewijzing van de vordering benoemt de rechter één of meer deskundigen die schriftelijk bericht moeten uitbrengen over de aan de eiser te betalen prijs, binnen een door de rechter te bepalen termijn. De artikelen 173 tot en met 174d van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering van Aruba zijn van toepassing, voor zover daarvan in dit artikel en artikel 252 niet wordt afgeweken. De rechter kan bepalen dat de eiser zekerheid moet stellen voor de met het deskundigenrapport

gemoeide kosten. Artikel 121, vierde lid, is van overeenkomstige toepassing.

5. Een statutaire of overeengekomen regeling die aan de in dit artikel voorziene overname van de aandelen door de vennootschap in de weg zou staan, is in zoverre nietig.

6. Op gezamenlijk verzoek van partijen kan de rechter die de vordering toewijst benoeming van deskundigen achterwege laten.

7. De vordering tot uittreding kan slechts met instemming van de wederpartij worden ingetrokken. Een vordering tot oproeping in vrijwaring, voeging of tussenkomst wordt niet toegelaten.

8. Zolang niet onherroepelijk is beslist op de vordering tot uittreding, kan de eiser zijn aandelen niet vervreemden, dan wel daarop een pandrecht of recht van vruchtgebruik vestigen, zonder schriftelijke toestemming van de vennootschap of, bij gebreke daarvan, van de rechter.

9. Instelling van een vordering tot uittreding laat een vordering tot vergoeding van bijkomende schade of een andere vordering, die samenhangt met de aangevoerde gedragingen, onverlet.

Artikel 252

1. De krachtens het vierde lid van artikel 251 benoemde deskundigen gaan uit van de waarde van de vennootschap op het tijdstip van de toewijzing van de vordering tot uittreding. In hun bericht vermelden zij in hoeverre rekening is gehouden met de fiscale gevolgen van de overname voor de eiser, de vennootschap en de medeaandeelhouders en met de bedrijfseconomische gevolgen van de overdracht voor de vennootschap. Bevatten de statuten of een overeenkomst tussen partijen een prijsbepalingregeling, die naar het oordeel van een der partijen relevant is, dan wordt vermeld in hoeverre daarvan is afgeweken.

2. Nadat de deskundigen hun bericht hebben uitgebracht bepaalt de rechter, na oproeping van partijen en deskundigen, het aan de eiser te betalen bedrag. Daarbij wordt desverzocht rekening gehouden met de in het eerste lid, tweede en derde volzin, genoemde factoren voor zover deze relevant worden geoordeeld en dit in het gegeven geval niet tot onredelijke gevolgen leidt.

3. In aansluiting op de in het tweede lid bedoelde beslissing bepaalt de rechter dat de aandelen zullen worden overgedragen op de wijze als in het vierde lid voorzien. Daarbij wijst hij een notaris aan met het oog op de toepassing van het vierde lid. Hij veroordeelt de vennootschap tot betaling van het door hem vastgestelde bedrag, vermeerderd met de wettelijke rente vanaf het tijdstip van de toewijzing van de vordering tot uittreding en de door hem vastgestelde kosten, die van de deskundigen en de notaris daaronder begrepen, in handen van de aangewezen notaris. Aan deze veroordeling kan hij een dwangsom ten behoeve van de eiser verbinden. Vruchten die aan de aandelen zijn opgekomen sedert het tijdstip van de toewijzing van de vordering tot uittreding vervallen aan de vennootschap. Alvorens te beslissen hoort de rechter de aan te wijzen notaris, indien daartoe naar zijn oordeel aanleiding bestaat.

4. Tenzij partijen onverwijld eenstemmig aan de notaris te kennen geven dat zij alsnog voor een andere oplossing kiezen, geldt als akte van overdracht een door de notaris na de ontvangst van het door de vennootschap verschuldigde met bekwame spoed opgemaakt proces-verbaal,

waarin de beslissing van de rechter wordt geconstateerd. De notaris neemt in die akte zodanige toevoegingen en verduidelijkingen op als hij in het belang van het rechtsverkeer nodig acht. Na het verlijden van de akte keert de notaris het door hem ontvangen bedrag na aftrek van de door de rechter vastgestelde kosten aan de eiser uit. Een afschrift van de akte wordt door de notaris aan de vennootschap en de eiser toegezonden.

5. De vordering tot uittreding kan ook worden ingesteld tegen een of meer van de medeaandeelhouders die zich afzonderlijk of samen met de vennootschap of andere medeaandeelhouders schuldig hebben gemaakt aan gedragingen als in het eerste lid van artikel 251 omschreven. De ingevolge artikel 9 bevoegde rechter kan ook in dit geval kennisnemen van een samenhangende vordering als bedoeld in artikel 251, negende lid. De vennootschap wordt in elk geval mede in het geding geroepen. Bij de toepassing van het derde lid, eerste volzin, bepaalt de rechter aan wie, en zo nodig in welke verhouding, de aandelen zullen worden overgedragen.

6. Een vordering als bedoeld in het vijfde lid kan worden afgewezen indien en voor zover toewijzing in het gegeven geval zou leiden tot een onaanvaardbare doorkruising van een statutaire regeling als bedoeld in artikel 111, eerste lid, of artikel 162, eerste lid, of een soortgelijke overeengekomen regeling.

7. Het bepaalde in het zevende lid van artikel 251 is ook gedurende de periode dat uitvoering wordt gegeven aan artikel 252 van toepassing. Gedurende die periode is ook het bepaalde in het achtste lid van artikel 251 van toepassing, behoudens overdracht overeenkomstig het vierde lid van artikel 252.

Artikel 253

1. Indien in de algemene vergadering door handelingen of gebeurtenissen die een aandeelhouder redelijkerwijs niet heeft kunnen verhinderen een zodanige meerderheid is ontstaan dat een medeaandeelhouder, alleen of samen met een groepsmaatschappij van de medeaandeelhouder of krachtens een overeenkomst met andere stemgerechtigden, meer dan de helft van de bestuurders, leden van het algemeen bestuur in de zin van artikel 18 of commissarissen kan benoemen of ontslaan, ook indien alle stemgerechtigden stemmen, kan die aandeelhouder tegen de vennootschap een vordering tot uittreding als omschreven in de artikelen 251 en 252 instellen. De vordering kan ook worden ingesteld tegen de medeaandeelhouder, de groepsmaatschappij of de andere in dit lid bedoelde stemgerechtigden. De vennootschap wordt in elk geval mede in het geding geroepen.

2. De bevoegdheid tot het instellen van de vordering vervalt zes maanden na het einde van de dag waarop de aandeelhouder kennis heeft genomen van het ontstaan van een meerderheid als bedoeld in het eerste lid of daarvan is verwittigd.

Artikel 254

1. De in de artikelen 251 en 252 bedoelde vordering tot uittreding komt ook toe aan:

a. de aandeelhouder die aan de vennootschap en zijn medeaandeelhouders op naam schriftelijk heeft medegedeeld dat hij zijn aandelen wil

vervreemden tegen daarbij genoemde voorwaarden en dat voornemen niet ten uitvoer kan leggen door de werking van een statutaire blokkeringsregeling in de zin van artikel 111 of artikel 162, of een statutaire regeling als bedoel in artikel 108b of artikel 160, indien de regeling de overdracht onmogelijk of uiterst bezwaarlijk maakt;

b. de aandeelhouder wiens rechtspositie in de vennootschap ten gevolge van een statutenwijziging ernstig wordt aangetast.

2. In de gevallen, bedoeld in het eerste lid, is het vijfde lid van artikel 252 niet van toepassing.

3. De bevoegdheid tot het instellen van de vordering vervalt zes maanden na het einde van de dag waarop de aandeelhouder is komen te verkeren in een situatie als bedoeld in het eerste lid, onderdeel a, de in het eerste lid, onderdeel b, bedoelde schriftelijke mededeling door de vennootschap is ontvangen of ten aanzien van de in onderdeel c bedoelde statutenwijziging aan de in artikel 21, zevende lid, omschreven voorwaarde is voldaan.

Artikel 255

1. In iedere stand van een geding op de voet van artikel 251, 252, 253 of 254, kan de rechter op verzoek van een belanghebbende een voorziening als bedoeld in artikel 276, vierde lid, treffen, indien het belang van de vennootschap of van een andere in artikel 7, eerste lid, bedoelde persoon dit eist. Alvorens te beslissen kan de rechter desverzocht of ambtshalve getuigen en deskundigen horen.

2. Van overeenkomstige toepassing is artikel 276, derde lid, eerste volzin, en het vijfde tot en met het zevende lid.

Artikel 256

Een vordering tot uittreding als bedoeld in de artikelen 251 tot en met 254 kan niet worden ingesteld ter zake van aandelen die worden verhandeld op een beurs.

Titel 8 Het recht van enquête

Artikel 270

1. De bepalingen van deze titel zijn van toepassing op de in artikel 1, eerste lid, genoemde rechtspersonen.

2. In deze titel wordt verstaan onder het Hof, het Gemeenschappelijk Hof van Justitie van Aruba, Curaçao, Sint Maarten en van Bonaire, Sint Eustatius en Saba.

Artikel 271

1. Op schriftelijk verzoek van degenen die krachtens artikel 272 daartoe bevoegd zijn, kan het Hof een of meer onderzoekers benoemen met de opdracht een onderzoek in te stellen naar het beleid en de gang van zaken bij de rechtspersoon, hetzij in de gehele omvang daarvan, hetzij met betrekking tot een bepaald gedeelte of gedurende een bepaald tijdvak.

2. Onder het beleid en de gang van zaken bij de rechtspersoon zijn mede begrepen het beleid en de gang van zaken bij de openbare vennootschap waarvan de rechtspersoon volledig aansprakelijke vennoot is.

3. Desgevraagd kan het Hof bepalen dat het onderzoek zich mede uitstrekt tot het beleid en de gang van zaken bij een nauw verbonden rechtspersoon, mits deze als belanghebbende is opgeroepen.

Artikel 272

1. Tot het indienen van het verzoek, bedoeld in artikel 271, zijn bevoegd:

a. indien het betreft een stichting waaraan op enig tijdstip binnen een periode van drie jaren voorafgaand aan de indiening van het verzoek een onderneming in de zin van de Handelsregisterverordening heeft toebehoord: iedere belanghebbende;
b. indien het betreft een vereniging waaraan op enig tijdstip binnen de in onderdeel a bedoelde periode een onderneming in de zin van de Handelsregisterverordening heeft toebehoord, dan wel een coöperatie of onderlinge waarborgmaatschappij: zoveel leden als ten minste een tiende gedeelte van het ledental uitmaken;
c. indien het betreft een naamloze vennootschap en een vennootschap met beperkte aansprakelijkheid: een of meer aandeelhouders die alleen of gezamenlijk ten minste een tiende van het eigen vermogen vertegenwoordigen of ten minste een tiende van het aantal stemmen ten aanzien van alle onderwerpen kunnen uitbrengen.

2. Tot het indienen van een verzoek zijn steeds bevoegd:

a. het openbaar ministerie om redenen van openbaar belang, alsmede op de grond dat een belanghebbende op dringende gronden een verzoek daartoe tot het openbaar ministerie heeft gericht;
b. de curator in geval van faillissement van de rechtspersoon of ontbinding op de voet van artikel 24;
c. de vereffenaar in andere gevallen van ontbinding van de rechtspersoon;
d. degenen aan wie daartoe bij de statuten of bij overeenkomst met de rechtspersoon de bevoegdheid is gegeven;
e. de rechtspersoon zelf.

3. Ter voorbereiding van een door het openbaar ministerie in te dienen verzoek kan het openbaar ministerie een of meer deskundige personen belasten met het inwinnen van inlichtingen over het beleid en de gang van zaken bij de rechtspersoon. De rechtspersoon is verplicht de gevraagde inlichtingen te verschaffen en desgevraagd ook inzage in zijn boeken, bescheiden en andere gegevensdragers te geven aan de deskundigen.

4. Ten aanzien van de in het eerste lid bedoelde aantallen is artikel 23 niet van toepassing.

Artikel 273

1. Met uitzondering van de gevallen waarin de rechtspersoon zelf, de vereffenaar of de curator als verzoeker optreden, zijn de verzoekers niet ontvankelijk indien niet blijkt dat zij tevoren schriftelijk hun bezwaren tegen het beleid of de gang van zaken hebben kenbaar gemaakt aan het bestuur en, zo dat er is, het toezichthoudend orgaan, en sindsdien een zodanige termijn is verlopen dat de rechtspersoon redelijker-

wijze voldoende gelegenheid heeft gehad deze bezwaren te onderzoeken en naar aanleiding daarvan maatregelen te nemen.

2. Een op de voet van enige bepaling in deze titel door de rechtspersoon zelf in te dienen verzoek kan slechts worden gedaan krachtens een besluit van het bestuur of, zo dat er is, het toezichthoudend orgaan. Daarbij kan ter zake van de aan te spannen procedure een bijzondere vertegenwoordiger worden aangewezen. Het besluit wordt niet genomen dan nadat het bestuur, onderscheidenlijk het toezichthoudend orgaan, van het voornemen daartoe op de hoogte is gesteld. Artikel 10, vierde en vijfde lid, is niet van toepassing.

3. Het eerste lid is niet van toepassing indien de rechtspersoon op het tijdstip van indiening van het verzoek in staat van faillissement verkeert.

4. Iedere belanghebbende kan een verweerschrift indienen. De indiening kan geschieden, in afwijking van het bepaalde in artikel 429h, eerste lid, van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering van Aruba, tot een door het Hof bepaald tijdstip voorafgaand aan de behandeling ter zitting. Indien het Hof dat toestaat kan indiening ook later geschieden.

Artikel 274

1. Het Hof behandelt het verzoek met de meeste spoed. Het wijst het verzoek slechts toe wanneer blijkt van gegronde redenen om aan een juist beleid of aan een juiste gang van zaken te twijfelen.

2. Indien het Hof het verzoek afwijst, en daarbij beslist dat het verzoek niet op redelijke grond is gedaan, kan het Hof op verzoek van de rechtspersoon aan deze een ten laste van de verzoekers tot enquête komende vergoeding toekennen ter zake van de directe kosten waartoe het verzoek tot enquête en de eventueel ingevolge artikel 276 getroffen voorlopige voorzieningen aanleiding hebben gegeven, voor zover deze kosten voor rekening van de rechtspersoon zijn gekomen, zulks onverminderd een eventueel door de rechtspersoon op de gewone wijze bij de burgerlijke rechter in te stellen vordering tot schadevergoeding, indien daartoe gronden zijn. De in dit lid bedoelde kostenvergoeding wordt door het Hof naar redelijkheid en billijkheid begroot.

3. Wordt het verzoek toegewezen dan benoemt het Hof een of meer onderzoekers. Daarbij stelt het Hof het bedrag vast dat het onderzoek ten hoogste mag kosten, daaronder begrepen de vergoeding van de onderzoekers en de te verwachten bijkomende kosten die in redelijkheid niet voor hun rekening behoren te blijven. Het Hof kan, hangende het onderzoek, dit bedrag op verzoek van de onderzoekers verhogen. Het Hof kan bepalen dat de rechtspersoon of de verzoekers tot enquête voor de betaling van het bedrag zekerheid moeten stellen.

4. Worden een of meer onderzoekers benoemd dan kan het Hof, al dan niet uit het midden van de kamer die de zaak behandelt, een rechter-commissaris aanwijzen. Tegen beslissingen van de rechter-commissaris staat geen rechtsmiddel open.

Artikel 275

1. Het Hof en de door het Hof aangewezen rechter-commissaris kunnen aan de onderzoekers aanwijzingen verstrekken met betrekking tot de wijze waarop zij hun onderzoek en hun verslag daarvan inrichten. Be-

langhebbenden kunnen zich te allen tijde tot het Hof of de aangewezen rechter-commissaris wenden met het verzoek de onderzoekers bepaalde aanwijzingen te geven of te bevorderen dat het Hof dat doet.

2. De in het eerste lid bedoelde aanwijzingen kunnen inhouden dat de onderzoekers tussentijds aan het Hof of de rechter-commissaris rapporteert. Geschiedt de tussentijdse rapportage schriftelijk, dan zijn de artikelen 279 en 280 van overeenkomstige toepassing, indien en voor zover het Hof zulks beslist. De in het eerste lid bedoelde aanwijzingen kunnen ook inhouden dat de onderzoekers een poging tot bemiddeling doen.

3. Op verzoek van de verzoekers tot enquête, de rechtspersoon, elk van de onderzoekers of ambtshalve, kan het Hof te allen tijde de onderzoekers of een of meer van hen van hun taak ontheffen, een of meer andere onderzoekers benoemen en de duur van het onderzoek of het tijdvak waarop deze betrekking heeft wijzigen.

Artikel 276

1. In iedere stand van het geding kan het Hof een voorlopige voorziening als bedoeld in het vierde lid treffen op verzoek van:
a. een of meer van de verzoekers tot enquête indien het belang van die verzoekers of de rechtspersoon dit eist;
b. de onderzoekers, indien het belang van het onderzoek of van de rechtspersoon dit eist;
c. op verzoek van de rechtspersoon indien diens belang dit eist;
d. op verzoek van het openbaar ministerie op een grond als omschreven in artikel 272, tweede lid, onderdeel a.

2. Is nog geen onderzoek gelast, dan wordt een voorlopige voorziening slechts getroffen indien er naar het voorlopig oordeel van het Hof gegronde redenen zijn om aan een juist beleid of een juiste gang van zaken te twijfelen. Alvorens te beslissen, kan het Hof desverzocht of ambtshalve getuigen en deskundigen horen.

3. De voorziening kan in iedere stand van het geding op verzoek van een belanghebbende of de onderzoekers worden opgeheven, verlengd, gewijzigd of vervangen. Zij vervalt op het door het Hof bepaalde tijdstip en in elk geval op het tijdstip dat een beslissing tot afwijzing van het verzoek tot enquête onherroepelijk is geworden. Bij gehele of gedeeltelijke toewijzing van het verzoek tot enquête vervalt de voorziening in elk geval door verloop van twee maanden na aanvang van de dag waarop de in artikel 279 voorziene nederlegging van het verslag heeft plaatsgehad, tenzij voordien een verzoek om verlenging als bedoeld in artikel 283, onderdeel a, is gedaan. In dat geval beslist het Hof met de meeste spoed over de gevraagde verlenging.

4. De voorziening kan inhouden:
a. schorsing van de werking van een besluit van een orgaan van de rechtspersoon, dan wel een bevel om een besluit geheel of ten dele in te trekken, de uitvoering daarvan geheel of ten dele op te schorten of de gevolgen daarvan geheel of ten dele ongedaan te maken;
b. schorsing van een of meer bestuurders of commissarissen;
c. tijdelijke aanstelling van een of meer bestuurders of commissarissen, met of zonder toekenning van een ten laste van de rechtspersoon komende beloning;

d. tijdelijke afwijking van daarbij aangegeven bepalingen van de statuten of een reglement;
e. tijdelijke ontneming van stemrecht;
f. tijdelijke overgang van aandelen ten titel van beheer;
g. een tot de rechtspersoon of andere persoon als bedoeld in artikel 7, eerste lid, gericht bevel om bepaalde handelingen te verrichten of na te laten.

5. Een voorziening kan door derden te goeder trouw verworven rechten niet aantasten. Dreigt aantasting, dan wordt de betrokken derde als belanghebbende in het geding geroepen of op zijn verzoek toegelaten. Het Hof kan, na behoorlijke oproeping en zo mogelijk het horen van de derde, bepalen dat een te geven voorziening toch tegen die derde werkt, mits binnen een daarbij door het Hof te bepalen termijn de door de derde in verband daarmee te lijden schade, zoals deze voorlopig wordt begroot door het Hof, wordt vergoed of daarvoor zekerheid wordt gesteld, dan wel bepalen dat naar zijn voorlopig oordeel een geval als bedoeld in de eerste zin zich niet voordoet. De twee vorige zinnen zijn van overeenkomstige toepassing wanneer de voorziening al gegeven is en de aantasting dreigt of reeds heeft plaatsgevonden, zulks onverminderd toepassing, in dit geval ook ambtshalve, van de eerste zin van het tweede lid.

6. Het Hof regelt zo nodig de gevolgen van de getroffen voorziening.

7. Aan het niet opvolgen van een bevel als bedoeld in vierde lid, onderdeel g, kan desverzocht door het Hof de verbeurte van een dwangsom worden verbonden. Deze wordt, onverminderd artikel 611c, tweede lid, van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering van Aruba, verbeurd ten behoeve van de rechtspersoon dan wel degenen die krachtens het eerste lid de voorziening hebben verzocht, al naar gelang het Hof bepaalt.

Artikel 277

1. De bestuurders, commissarissen en werknemers van de rechtspersoon, de voormalige bestuurders, commissarissen en werknemers daaronder begrepen, alsmede de in artikel 7, eerste lid genoemde personen, zijn gehouden aan het onderzoek alle vereiste medewerking te verlenen.

2. Alle naar het oordeel van de onderzoekers relevante boeken, bescheiden en verdere gegevensdragers moeten aan hen ter inzage of in afschrift worden gegeven en alle bezittingen van de rechtspersoon moeten desgevraagd aan hen worden getoond.

3. Ter zake van de verplichtingen in het eerste en tweede lid is het Hof bevoegd op verzoek van de onderzoeker of de rechtspersoon de hem geraden voorkomende bevelen te geven. Artikel 276, zevende lid, is van overeenkomstige toepassing, met dien verstande dat de dwangsom slechts kan worden verbeurd ten behoeve van de rechtspersoon en niet ter zake van een tot de rechtspersoon gericht bevel.

4. Het is de onderzoekers verboden hetgeen hun bij het onderzoek blijkt, verder bekend te maken dan hun opdracht met zich brengt.

Artikel 278

Op verzoek van de onderzoekers kan het Hof getuigen en deskundigen horen. De artikelen 220, 224 en 225 van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering van Aruba zijn van toepassing. De onderzoekers zijn be-

voegd bij het verhoor aanwezig te zijn en aan de getuigen en deskundigen vragen te stellen.

Artikel 279

1. De onderzoekers leggen hun bevindingen vast in een door hen ondertekend verslag. Het verslag wordt ter griffie van het Hof neergelegd en in afschrift verstrekt aan de rechtspersoon, de verzoekers tot enquête en de in artikel 272, tweede lid, onderdeel a, bedoelde belanghebbende.
2. Uit het verslag moet blijken dat de inhoud daarvan aan de leden van het toenmalige en het ten tijde van het onderzoek functionerende bestuur en, zo daarvan sprake is, van het toenmalige en ten tijde van het onderzoek functionerende toezichthoudend orgaan van de rechtspersoon in concept is voorgelegd, tot welke opmerkingen van die zijde dit heeft geleid en tot welke aanpassingen dit aanleiding heeft gegeven. Zoveel mogelijk wordt gemotiveerd waarom suggesties tot aanpassing niet zijn overgenomen, indien daarvan sprake is.
3. Het tweede lid is van overeenkomstige toepassing met betrekking tot alle personen die in het verslag worden genoemd als personen die hebben bijgedragen tot de daarin geconstateerde onjuiste gang van zaken of het daarin geconstateerde onjuiste beleid, met dien verstande dat aan hen alleen de op hen betrekking hebbende passages in concept behoeven te worden voorgelegd.
4. Het is eenieder verboden om aan derden mededelingen te doen uit de inhoud van het concept verslag of delen daarvan die hem ter voldoening aan het bepaalde in het tweede of derde lid van dit artikel zijn voorgelegd, onverminderd ieders verplichtingen uit de wet.
5. Het Hof kan bepalen dat het verslag geheel of gedeeltelijk ter inzage ligt voor door het Hof aan te wijzen personen of voor eenieder.
6. De onderzoekers zijn niet aansprakelijk voor schade die het gevolg is van hun optreden of van het verslag van de uitkomst van het onderzoek, tenzij zij bij dat optreden, dan wel met betrekking tot de in het verslag neergelegde bevindingen, met kennelijk grove miskenning van hetgeen een behoorlijke taakvervulling meebrengt hebben gehandeld.

Artikel 280

1. Ten spoedigste na de nederlegging van het verslag geeft de griffier van het Hof daarvan kennis aan de verzoekers tot enquête en de rechtspersoon.
2. Indien het Hof dit beveelt, draagt de griffier zorg voor de bekendmaking van de nederlegging en het in artikel 279, vijfde lid, bedoelde inzagerecht in de Landscourant van Aruba en door aankondiging in een in Aruba verschijnend nieuwsblad. De kosten hiervan komen ten laste van de rechtspersoon.

Artikel 281

1. Na de nederlegging van het verslag stelt het Hof, op basis van een opgave van de onderzoekers, het bedrag vast dat aan de onderzoekers als kosten van het onderzoek moet worden betaald. Dit bedrag komt ten laste van de rechtspersoon.

2. Indien uit het verslag blijkt dat het verzoek tot enquête niet op redelijke grond is gedaan is ten aanzien van dit bedrag artikel 274, tweede lid, van overeenkomstige toepassing.

3. Het hiervoor in het tweede lid bepaalde laat onverlet de mogelijkheid van verhaal van deze en andere kosten of van verdere schade op een bestuurder, commissaris of andere derde, indien daartoe gronden zijn.

Artikel 282

1. Indien naar het oordeel van het Hof uit het verslag blijkt dat er sprake is geweest van wanbeleid, kan het Hof dat vaststellen op verzoek van een persoon als bedoeld in artikel 279, eerste lid.

2. Het verzoek moet worden gedaan binnen twee maanden na nederlegging van het verslag. Het Hof behandelt het verzoek met de meeste spoed.

3. Indien het Hof vaststelt dat sprake is geweest van wanbeleid kan het een of meer van de in artikel 283 genoemde voorzieningen treffen, indien daarom is verzocht en het Hof deze op grond van de uitkomst van het onderzoek geboden acht.

4. Indien daartoe naar het oordeel van het Hof aanleiding is, kan het Hof bevelen dat een nader onderzoek wordt ingesteld ten aanzien van bepaalde onderwerpen of een bepaalde nader aan te duiden periode. De uitspraak op het verzoek ingevolge het eerste lid wordt in dat geval aangehouden. De voorgaande artikelen van deze titel zijn zoveel mogelijk van overeenkomstige toepassing.

5. Het Hof kan zijn uitspraak ten aanzien van de gevraagde voorzieningen voor een door het Hof te bepalen termijn aanhouden, indien de rechtspersoon op zich neemt bepaalde maatregelen te treffen die een einde maken aan het geconstateerde wanbeleid of de gevolgen daarvan zoveel mogelijk ongedaan maken of beperken.

Artikel 283

De in artikel 282 bedoelde voorzieningen zijn:

a. de in artikel 276, vierde lid, genoemde voorzieningen of, voor zover deze reeds op de voet van artikel 276 als voorlopige voorziening zijn getroffen en nog niet zijn vervallen, verlenging daarvan;
b. vernietiging van een besluit van een orgaan van de rechtspersoon;
c. ontslag van een of meer bestuurders of commissarissen;
d. ontbinding van de rechtspersoon.
e. splitsing van de rechtspersoon overeenkomstig een bij het verzoek gevoegd, door of vanwege de verzoeker opgesteld voorstel in de zin van artikel 340 tweede lid. De artikelen 335 tot en met 363 zijn voor het overige van overeenkomstige toepassing, met dien verstande dat de in de artikelen 345, 346, 351 en 354 aan de rechter toegedeelde taak wordt uitgeoefend door het Hof.

Artikel 284

1. Een voorziening als bedoeld in artikel 283, onderdeel a, kan te allen tijde op verzoek van een belanghebbende worden opgeheven, verlengd, gewijzigd of vervangen. Zij vervalt op het door het Hof bepaalde

tijdstip en in elk geval nadat drie jaren zijn verstreken sedert de dag waarop zij is getroffen.

2. Het Hof regelt zo nodig de gevolgen van de getroffen voorzieningen. Op deze regeling is het bepaalde in het eerste lid van overeenkomstige toepassing. Van overeenkomstige toepassing is ook artikel 276, vijfde lid.

3. Een door het Hof getroffen voorziening of regeling als bedoeld in het tweede lid kan door de rechtspersoon niet ongedaan worden gemaakt. Een besluit daartoe is nietig.

Artikel 285

De voorlopige tenuitvoerlegging van een beschikking als bedoeld in artikel 283, onderdelen d en e, kan niet worden bevolen.

Artikel 286

Tot het instellen van beroep in cassatie tegen een beschikking uit hoofde van deze titel is mede bevoegd de rechtspersoon, ongeacht of deze in de procedure is verschenen.

Artikel 287

De vernietiging van een beschikking waarbij een persoon met een onderzoek is belast dan wel is aangesteld als bestuurder, commissaris of beheerder van aandelen, heeft geen gevolgen voor de verschuldigdheid van de door het Hof aan die persoon toegekende of toe te kennen vergoeding, onderscheidenlijk beloning.

Titel 9 Omzetting, fusie en splitsing

Afdeling 1 Omzetting

Artikel 300

1. Een rechtspersoon kan zich met inachtneming van de volgende bepalingen omzetten in een andere rechtsvorm.

2. Voor omzetting is vereist een besluit tot omzetting en statutenwijziging, genomen met inachtneming van ten minste de vereisten voor een besluit tot statutenwijziging. Gelden voor de wijziging van afzonderlijke bepalingen van de statuten nadere vereisten, dan wordt bij het besluit tot omzetting mede aan deze vereisten voldaan, tenzij die bepalingen na de omzetting onverminderd zullen gelden. De omzetting komt tot stand bij notariële akte van omzetting die de nieuwe statuten bevat. Artikel 5 is van overeenkomstige toepassing.

3. Omzetting van een stichting is alleen mogelijk indien de statuten toelaten dat alle bepalingen daarvan worden gewijzigd.

4. Voor de omzetting van of in een stichting en van een naamloze vennootschap of een vennootschap met beperkte aansprakelijkheid in een vereniging is bovendien rechterlijke machtiging vereist.

5. In de gevallen waarin rechterlijke machtiging is vereist, doet het bestuur van de om te zetten rechtspersoon mededeling van het voornemen tot omzetting en van de plaats en het tijdstip van de behandeling

van het machtigingsverzoek in de Landscourant van Aruba en door aankondiging in een in Aruba verschijnend nieuwsblad.

6. Slechts de rechtspersoon kan machtiging tot omzetting verzoeken. Daarbij moet worden overgelegd een bewijs dat aan de verplichtingen uit het vijfde lid is voldaan en een notarieel ontwerp van de akte. De machtiging wordt geweigerd indien een vereist besluit nietig is of indien een vordering tot vernietiging daarvan aanhangig is. Zij wordt voorts geweigerd indien de omzetting leidt tot ongerechtvaardigde bevoordeling of benadeling van een of meer personen, alsmede indien de belangen van stemgerechtigden die niet hebben ingestemd of van anderen, van wie ten minste iemand zich tot de rechter heeft gewend, onvoldoende zijn ontzien. De rechter kan voorwaarden aan het verlenen van de machtiging verbinden. Een voorwaarde kan zijn dat aan een of meer aandeelhouders schadevergoeding wordt betaald op de voet van artikel 302, derde lid.

7. Indien voor de omzetting machtiging van de rechter is vereist, verklaart de notaris aan de voet van de akte van omzetting dat de machtiging op het ontwerp van de akte is verleend en, voor zover toepasselijk, dat aan de daarbij gestelde voorwaarden is voldaan.

8. Bij omzetting van een stichting moet uit de akte van omzetting blijken welk vermogen de stichting heeft en hoe dit is samengesteld. Na de omzetting moet uit de statuten blijken dat het netto vermogen dat zij bij de omzetting had, niet door uitkeringen aan aandeelhouders of leden mag verminderen en niet door uitkeringen aan derden mag verminderen zonder toestemming van de rechter.

9. Bij de toepassing van artikel 24 wordt telkens naast 'oprichting', 'oprichtingshandeling', en 'oprichtingsbalans' ook gelezen: omzetting, omzettingshandeling en omzettingsbalans.

10. Omzetting beëindigt het bestaan van de rechtspersoon niet.

Artikel 301

1. Bij omzetting van een rechtspersoon in een naamloze vennootschap of een vennootschap met beperkte aansprakelijkheid gelden, naast artikel 300, ook de volgende leden.

2. Door de omzetting worden van rechtswege aandeelhouder de leden of aandeelhouders in verhouding tot ieders recht. Wordt een stichting omgezet dan worden, krachtens in de akte van omzetting geregelde uitgifte, de in die akte genoemde personen aandeelhouder. De akte van omzetting wordt in persoon of bij schriftelijke volmacht door die personen getekend.

3. Aan de akte van omzetting wordt een omzettingsbalans gehecht. Bij omzetting in een naamloze vennootschap of in een vennootschap met beperkte aansprakelijkheid mag het getoonde eigen vermogen als omschreven in artikel 118, vijfde lid, niet lager zijn dan het bedrag waarmee na de omzetting in het kapitaal van de vennootschap wordt deelgenomen.

4. De omzettingsbalans heeft betrekking op een tijdstip dat ten hoogste een maand voor de dag van de akte ligt. Zij wordt getekend door alle bestuurders en commissarissen.

5. Na de omzetting kunnen aandeelhouders, vruchtgebruikers en pandhouders de aan een aandeel verbonden rechten niet uitoefenen, zolang zij niet zijn ingeschreven in het in artikel 109 of artikel 165 bedoelde register.

6. Bij omzetting van een naamloze vennootschap in een vennootschap met beperkte aansprakelijkheid en van een vennootschap met beperkte aansprakelijkheid in een naamloze vennootschap, is op het besluit tot omzetting artikel 134, vierde tot en met achtste lid respectievelijk artikel 180, derde tot en met zevende lid, en artikel 181, tweede lid, van overeenkomstige toepassing.

Artikel 302

1. Wanneer een naamloze vennootschap of een vennootschap met beperkte aansprakelijkheid zich omzet in een vereniging, coöperatie of onderlinge waarborgmaatschappij, wordt iedere aandeelhouder lid, tenzij hij de schadevergoeding heeft gevraagd, bedoeld in het tweede lid. In de oproeping tot de vergadering waarin tot omzetting en statutenwijziging wordt besloten en de publicaties bedoeld in artikel 300, vijfde lid, wordt op deze mogelijkheid gewezen.
2. Binnen twee weken nadat het besluit tot omzetting en statutenwijziging is genomen kan iedere aandeelhouder die niet met het besluit heeft ingestemd, de vennootschap schriftelijk schadevergoeding vragen voor het verlies van zijn aandelen. Deze bevoegdheid komt niet toe aan de aandeelhouder die zich al op de voet van artikel 300, zesde lid, tot de rechter heeft gewend en daarbij om schadevergoeding heeft gevraagd, tenzij de rechter in die procedure op dat verzoek niet heeft beslist.
3. Bij gebreke van overeenstemming wordt de schadevergoeding bepaald door een of meer onafhankelijke deskundigen, ten verzoeke van de meest gerede partij te benoemen door de rechter die over de in artikel 300, vierde lid, bedoelde machtiging beslist. De kosten van de deskundigen zijn voor rekening van de vennootschap.

Artikel 303

1. In plaats van een rechtspersoon in de zin van dit Boek kan bij de toepassing van artikel 300 als zich omzettende rechtspersoon ook optreden een buitenlandse rechtspersoon, mits het recht dat die buitenlandse rechtspersoon beheerst zich niet tegen een zodanige omzetting en de modaliteiten daarvan verzet. Een verklaring van die strekking, afgelegd door een op dit rechtsgebied deskundige, wordt aan de akte van omzetting gehecht. De artikelen 301 en 302 zijn zoveel mogelijk van overeenkomstige toepassing.
2. Voor de toepassing van artikel 300, tweede lid, en voor het tijdstip van totstandkoming geldt dat de voor een zodanige omzetting geldende buitenlandse regels mede in aanmerking worden genomen. Rechterlijke machtiging is alleen vereist bij omzetting in een stichting.

Artikel 304

1. Een naamloze vennootschap en een vennootschap met beperkte aansprakelijkheid kunnen zich omzetten in een buitenlandse rechtspersoon, mits ingevolge het recht dat de beoogde buitenlandse rechtspersoon beheerst, de omgezette vennootschap voort bestaat in de beoogde rechtspersoonsvorm. Indien aan de in dit lid bedoelde voorwaarden niet is voldaan, komt de omzetting niet tot stand.

2. Artikel 300, tweede en tiende lid is van overeenkomstige toepassing. De notulen van de vergaderingen waarin tot omzetting wordt besloten, worden opgemaakt bij notariële akte.

3. De omzetting komt tot stand door een notariële akte van omzetting. Artikel 4, eerste lid, is van overeenkomstige toepassing op de notariële akte van omzetting. Onverminderd het vijfde en achtste lid, draagt de notaris zo spoedig mogelijk zorg voor deponering van de akte van omzetting ten kantore van het handelsregister en inschrijving van het tijdstip waarop de omzetting tot stand is gekomen.

4. Aan de notariële akte van omzetting wordt een verklaring gehecht van de autoriteit die daartoe bevoegd is naar het recht dat de buitenlandse rechtspersoon beheerst of, bij gebreke daaraan, van een op het rechtsgebied van de buitenlandse rechtspersoon deskundige, dat het recht dat de beoogde buitenlandse rechtspersoon beheerst omzetting in de beoogde rechtspersoonsvorm toelaat.

5. Indien ingevolge het recht dat op de beoogde buitenlandse rechtspersoonsvorm van toepassing is de omzetting niet tot stand komt op het moment van het verlijden van de notariële akte van omzetting, wordt hiervan in de akte melding gemaakt. In dat geval komt, in afwijking van het derde lid, de omzetting tot stand op het door dat recht aangewezen tijdstip. De notaris draagt alsdan zorg dat zo spoedig mogelijk ten kantore van het handelsregister opgaaf wordt gedaan van het tijdstip waarop de omzetting tot stand is gekomen.

6. Indien de vennootschap aansprakelijke aandeelhouders kent, is artikel 166, vijfde lid, van overeenkomstige toepassing ten aanzien van schulden die voortvloeien uit rechtshandelingen die zijn verricht vóór het van kracht worden van de omzetting.

7. Een besluit tot omzetting kan worden genomen onder een opschortende voorwaarde. De omzetting komt alsdan tot stand met ingang van de dag waarop de in het besluit genoemde opschortende voorwaarde in vervulling is gegaan, of indien het recht dat de buitenlandse rechtspersoon beheerst dit niet toelaat, het door dat recht aangewezen tijdstip.

8. Heeft de voorwaarde als bedoeld in het zevende lid, betrekking op een buitengewone omstandigheid in Aruba, als omschreven in artikel 6, eerste lid, onderdeel a, van de Rijkswet Vrijwillige Zetelverplaatsing van rechtspersonen (Stb. 1967, 161), dan is uitsluitend artikel 305, eerste lid, onderdelen a tot en met c, en tweede tot en met vierde lid van toepassing.

Artikel 305

1. In geval van omzetting als bedoeld in artikel 304, stelt het bestuur een voorstel tot omzetting op dat vermeldt de huidige naam en zetel van de vennootschap, alsmede, voor de rechtspersoonsvorm waarin de vennootschap zich wenst om te zetten:

a. de beoogde statutaire zetel, dan wel het equivalent daarvan volgens het recht dat die rechtspersoonsvorm beheerst;
b. zijn nieuwe statuten, dan wel het equivalent daarvan volgens het recht dat die rechtspersoonsvorm beheerst;
c. zijn nieuwe benaming;
d. de gevolgen van de omzetting voor aandeelhouders, schuldeisers contractuele wederpartijen en bijzondere rechthebbenden als bedoeld in artikel 320; en

e. de waarde van de aandelen, zonodig onderscheiden naar soort en aanduiding, vastgesteld door een deskundige als bedoeld in artikel 121; van de waardering wordt een verslag opgemaakt.

Onderdeel e blijft buiten toepassing indien de algemene vergadering van aandeelhouders daartoe met instemming van alle aandeelhouders besluit of indien de aandelen zijn toegelaten tot de officiële notering van een gereglementeerde effectenbeurs die onder overheidstoezicht staat of onder toezicht staat van een van overheidswege erkende autoriteit of instelling. De leden 4 tot en met 6 blijven alsdan eveneens buiten toepassing.

2. De vennootschap legt het voorstel tot omzetting alsmede het verslag als bedoeld in het eerste lid, onderdeel e, ter inzage ten kantore van de vennootschap en, indien van toepassing, het kantooradres van de wettelijk vertegenwoordiger, voor de aandeelhouders en andere stemgerechtigden, alsmede voor bijzondere rechthebbenden als bedoeld in artikel 320.

3. Het voorstel wordt ondertekend door alle bestuurders en, zo die er zijn, alle commissarissen. Ontbreekt een handtekening van een van hen, dan wordt daarvan onder opgave van reden melding gemaakt.

4. De oproepingstermijn voor de algemene vergadering bestemd om te besluiten over het voorstel tot omzetting bedraag ten minste dertig dagen. Indien niet is voldaan aan de voor oproeping geldende voorschriften, kan het besluit tot omzetting slechts worden genomen indien hiermee alle stemgerechtigden alsmede alle aandeelhouders zonder stemrecht instemmen.

5. Aandeelhouders die tegen het voorstel hebben gestemd alsmede aandeelhouders zonder stemrecht kunnen ter vergadering waarop is besloten tot omzetting, de vennootschap verzoeken hen de waarde van hun aandelen, bedoeld in het eerste lid, onderdeel e, uit te keren. De identiteit van deze aandeelhouders wordt opgetekend in de notulen van de vergadering. Bij de statuten kan dit recht worden uitgesloten of beperkt; het eerste lid, onderdeel e, mist dan in zoverre toepassing.

6. Het bestuur gaat niet over tot uitkering van de waarde als bedoeld in het vijfde lid, dan nadat een hiertoe bijeengeroepen algemene vergadering van aandeelhouders heeft besloten tot bestendiging van het besluit tot omzetting. Aan de aandeelhouders, bedoeld in het vijfde lid, komt hierbij geen stemrecht toe. Artikel 118, vijfde lid respectievelijk artikel 172, zesde lid, zijn van overeenkomstige toepassing.

7. Onverminderd het twaalfde en dertiende lid, kan de akte van omzetting niet worden verleden voordat de waarde, bedoeld in het vijfde lid, is uitgekeerd. De aandelen waarop de uitkering betrekking heeft, vervallen op het moment dat de omzetting van kracht wordt.

8. De vennootschap legt het besluit tot omzetting en indien van toepassing het besluit, bedoeld in het zesde lid, neer ten kantore van het handelsregister, tezamen met de gegevens bedoeld in het eerste lid met vermelding van het bedrag waarmee als gevolg van de uitkeringen als bedoeld in het vijfde lid, het bedrag waarmee in het kapitaal wordt deelgenomen, wordt verlaagd. Vermelding van de gegevens bedoeld in het eerste lid, onderdeel e, kan achterwege blijven. De genoemde bescheiden kunnen worden neergelegd in het Engels of het Spaans, zonder dat hiervan een beëdigde vertaling in het Nederlands of Papiaments is bijgevoegd.

9. De vennootschap plaatst voorts een advertentie in de Landscourant van Aruba alsmede in een landelijk verspreid nieuwsblad waarbij de

voorgenomen omzetting wordt aangekondigd, met vermelding van het openbare register waar het voorstel tot omzetting, het besluit tot omzetting en de bijbehorende stukken zijn gedeponeerd en van het adres waar zij krachtens het tweede lid ter inzage liggen. Tegelijkertijd geeft de vennootschap aan elke haar bekende schuldeiser, contractuele wederpartij, alsmede iedere bijzonder rechthebbende als bedoeld in artikel 320 schriftelijk kennis van het voornemen tot omzetting en deponering van de stukken, bedoeld in de eerste volzin. Voorts geeft de vennootschap tegelijkertijd met de deponering en aankondiging, de minister, belast met justitiële aangelegenheden, en de minister, belast met economische aangelegenheden, schriftelijk kennis van het voornemen tot omzetting en van de deponering van die stukken.

10. Tot dertig dagen nadat de aankondiging en de aanschrijving, bedoeld in het negende lid, is gedaan, kan iedere schuldeiser of contractuele wederpartij van de om te zetten vennootschap, alsmede iedere bijzonder rechthebbende als bedoeld in artikel 320, door een verzoekschrift bij de rechter, tegen de aangekondigde omzetting in verzet komen op de grond dat hij in zijn positie wordt geschaad. Het verzoekschrift vermeldt welke zekerheid, waarborg, contractswijziging, ontbinding of schadevergoeding wordt verlangd.

11. Indien de rechter het verzet gegrond oordeelt, bepaalt hij de door de vennootschap of een derde te stellen maatregel, zekerheid of waarborg of te betalen schadevergoeding, dan wel de contractswijziging of -ontbinding die zal gelden wanneer de omzetting tot stand komt. Aan een contractswijziging of -ontbinding kan de rechter een, per de datum van de omzetting ingaande, op de vennootschap rustende verplichting tot schadevergoeding verbinden.

12. De akte van omzetting kan slechts worden verleden als geen verzet is aangetekend of, indien verzet is aangetekend, niet voordat het verzet is ingetrokken, de beslissing waarbij het verzet ongegrond is verklaard uitvoerbaar is of, bij gegrondverklaring, de vastgestelde waarborg of zekerheid is gesteld.

13. Elke bestuurder is hoofdelijk aansprakelijk naast de vennootschap voor de verbintenissen van de vennootschap van vóór de omzetting jegens degene aan wie geen aanschrijving is geschied als bedoeld in het negende lid. De aansprakelijkheid vervalt door verloop van één jaar na inschrijving van de omzetting in het handelsregister.

Artikel 306

1. Een stichting kan zich omzetten in een buitenlandse rechtspersoon met inachtneming van de volgende leden.

2. Van artikel 300 zijn het derde tot en met het zevende lid en de eerste volzin van het achtste lid van overeenkomstige toepassing.

3. Voor de omzetting is vereist een daartoe strekkend eenstemmig besluit van het bestuur dat is genomen met inachtneming van ten minste de vereisten voor een besluit tot statutenwijziging. Artikel 304, met uitzondering van het zesde lid, en artikel 305, met uitzondering van het eerste lid, onderdeel e, en het vierde tot en met het zevende lid, zijn van overeenkomstige toepassing.

Artikel 307

1. De omzetting in een buitenlandse rechtspersoon heeft geen

rechtsgevolg wanneer de minister, belast met justitiële aangelegenheden, of de minister, belast met economische aangelegenheden, zich daartegen heeft verzet om redenen van algemeen belang, door nederlegging van een daarop betrekking hebbende verklaring ten kantore van het handelsregister binnen dertig dagen na de aankondiging en kennisgeving, bedoeld in artikel 305, negende lid. Tegen het verzet staat voor de rechtspersoon beroep open bij de rechter.

2. De akte van omzetting wordt niet verleden voordat het verzet is ingetrokken of de opheffing van het verzet onherroepelijk is.

Afdeling 2 Algemene bepalingen omtrent fusie

Artikel 309

1. Fusie is de rechtshandeling van twee of meer rechtspersonen waarbij een van deze het vermogen van de andere onder algemene titel verkrijgt of waarbij een nieuwe rechtspersoon die bij deze rechtshandeling door hen samen wordt opgericht, hun vermogen onder algemene titel verkrijgt.

2. Indien na een fusie blijkt dat voor de overgang van een vermogensbestanddeel een nadere handeling is vereist, kan deze handeling namens de verdwenen rechtspersoon worden verricht door de verkrijgende rechtspersoon.

3. Indien een verdwijnende vennootschap aansprakelijke aandeelhouders kent als bedoeld in artikel 166, is het vijfde lid van voornoemd artikel, van overeenkomstige toepassing ten aanzien van schulden die voortvloeien uit rechtshandelingen die zijn verricht vóór het van kracht worden van de fusie.

Artikel 310

1. Rechtspersonen kunnen fuseren met rechtspersonen die dezelfde rechtsvorm hebben.

2. Wordt de verkrijgende rechtspersoon nieuw opgericht, dan moet hij de rechtsvorm hebben van de fuserende rechtspersonen.

3. Voor de toepassing van dit artikel worden de naamloze vennootschap en de vennootschap met beperkte aansprakelijkheid als rechtspersonen met dezelfde rechtsvorm aangemerkt.

4. Een verkrijgende rechtspersoon kan, ongeacht zijn rechtsvorm, fuseren met een vereniging, coöperatie, onderlinge waarborgmaatschappij, naamloze vennootschap of vennootschap met beperkte aansprakelijkheid waarvan hij enig lid of aandeelhouder is.

5. Een ontbonden rechtspersoon mag niet fuseren, indien reeds uit hoofde van de vereffening een uitkering is gedaan.

6. Een rechtspersoon mag niet fuseren gedurende faillissement of surseance van betaling.

Artikel 311

1. Met uitzondering van de verkrijgende rechtspersoon houden de fuserende rechtspersonen door het van kracht worden van de fusie op te bestaan.

2. De leden of aandeelhouders van de verdwijnende rechtspersonen worden door de fusie lid of aandeelhouder van de verkrijgende rechtspersoon, uitgezonderd in de gevallen van de artikelen 310, vierde lid, artikel 325, vierde lid, 333 of 334, of wanneer krachtens de ruilverhouding van de aandelen zelfs geen recht bestaat op een enkel aandeel.

Artikel 312

1. De besturen van de te fuseren rechtspersonen stellen een voorstel tot fusie op.

2. Dit voorstel vermeldt ten minste:

a. de rechtsvorm, naam en statutaire zetel van de te fuseren rechtspersonen;
b. de statuten van de verkrijgende rechtspersoon zoals die luiden en zoals zij na de fusie zullen luiden of, indien de verkrijgende rechtspersoon nieuw wordt opgericht, het ontwerp van de akte van oprichting;
c. welke rechten of vergoedingen ingevolge artikel 320 ten laste van de verkrijgende rechtspersoon worden toegekend aan degenen die anders dan als lid of aandeelhouder bijzondere rechten hebben jegens de verdwijnende rechtspersonen, zoals rechten op een uitkering van winst of tot het nemen van aandelen, en met ingang van welk tijdstip;
d. welke voordelen in verband met de fusie worden toegekend aan een bestuurder of commissaris van een te fuseren rechtspersoon of aan een ander die bij de fusie is betrokken;
e. de voornemens over de samenstelling na de fusie van het bestuur en, als er een raad van commissarissen zal zijn, van die raad;
f. voor elk van de verdwijnende rechtspersonen het tijdstip met ingang waarvan financiële gegevens zullen worden verantwoord in de jaarrekening of andere financiële verantwoording van de verkrijgende rechtspersoon;
g. de voorgenomen maatregelen in verband met de overgang van het lidmaatschap of aandeelhouderschap van de verdwijnende rechtspersonen;
h. de voornemens omtrent voortzetting of beëindiging van werkzaamheden;
i. wie in voorkomend geval het besluit tot fusie moeten goedkeuren.

3. Het voorstel tot fusie wordt ondertekend door de bestuurders van elke te fuseren rechtspersoon; ontbreekt de handtekening van een of meer hunner, dan wordt daarvan onder opgave van reden melding gemaakt.

4. Indien een fuserende rechtspersoon een naamloze vennootschap is waarvan de statuten een bepaling bevatten als bedoeld in artikel 139, moet het voorstel tot fusie zijn goedgekeurd door de raad van commissarissen van die vennootschap en wordt het door de commissarissen medeondertekend; ontbreekt de handtekening van een of meer hunner, dan wordt daarvan onder opgave van redenen melding gemaakt.

Artikel 313

1. In een schriftelijke toelichting geeft het bestuur van elke te fuseren rechtspersoon de redenen voor de fusie met een uiteenzetting over de verwachte gevolgen voor de werkzaamheden en een toelichting uit juridisch, economisch en sociaal oogpunt.

2. Indien het laatste boekjaar van de rechtspersoon, waarover een jaarrekening of andere financiële verantwoording is vastgesteld, meer dan zes maanden voor de nederlegging van het voorstel tot fusie is verstreken, maakt het bestuur een jaarrekening of tussentijdse vermogensopstelling op. Deze heeft betrekking op de stand van het vermogen op ten vroegste de eerste dag van de derde maand voor de maand waarin zij wordt neergelegd. De vermogensopstelling wordt opgemaakt met inachtneming van de indeling en de waarderingsmethoden die in de laatst vastgestelde jaarrekening of andere financiële verantwoording zijn toegepast, tenzij daarvan gemotiveerd wordt afgeweken op de grond dat de actuele waarde belangrijk afwijkt van de boekwaarde.

3. In de gevallen van artikel 310, derde lid, is geen toelichting vereist voor de verdwijnende rechtspersoon, tenzij anderen dan de verkrijgende rechtspersoon een bijzonder recht jegens de verdwijnende rechtspersoon hebben, zoals een recht op uitkering van winst of tot het nemen van aandelen.

Artikel 314

1. Elke te fuseren rechtspersoon legt ten kantore van het handelsregister neer:
a. het voorstel tot fusie;
b. de laatste drie goedgekeurde jaarrekeningen of andere financiële verantwoordingen van de te fuseren rechtspersonen, met de deskundigenverklaring daarbij, voor zover deze stukken ter inzage liggen of moeten liggen;
c. de jaarverslagen van de te fuseren rechtspersonen over de laatste drie afgesloten jaren, voor zover deze ter openbare inzage liggen of moeten liggen;
d. tussentijdse vermogensopstellingen of niet goedgekeurde jaarrekeningen, voor zover vereist ingevolge artikel 313, tweede lid, en voor zover de jaarrekening van de rechtspersoon ter inzage moet liggen.

De genoemde bescheiden kunnen worden neergelegd in het Papiaments, Engels of Spaans, zonder dat hiervan een beëdigde vertaling in het Nederlands is bijgevoegd.

2. Tegelijkertijd legt het bestuur de stukken, met inbegrip van de laatste drie goedgekeurde jaarrekeningen en jaarverslagen die niet ter openbare inzage behoeven te liggen, samen met de toelichtingen van de besturen op het voorstel alsmede indien toepasselijk, het reglement als bedoeld in artikel 150, tweede lid, zoals dat met het van kracht worden van de fusie zal gelden, neer ten kantore van de rechtspersoon of, bij gebreke van een kantoor, aan de woonplaats van een bestuurder en, indien van toepassing, op het kantooradres van de wettelijk vertegenwoordiger. De stukken liggen tot het tijdstip van de fusie, en op het adres van de verkrijgende rechtspersoon onderscheidenlijk van een bestuurder daarvan en, indien van toepassing, op het kantooradres van de wettelijk vertegenwoordiger, nog zes maanden nadien, ter inzage voor de leden of aandeelhouders, en voor hen die een bijzonder recht jegens de rechtspersoon hebben, zoals een recht op een uitkering van winst, tot het nemen van aandelen of tot het bijwonen van vergaderingen. In dit tijdvak kunnen zij kosteloos een afschrift daarvan krijgen.

3. De te fuseren rechtspersonen kondigen in de Landscourant van Aruba en een in Aruba verschijnend nieuwsblad aan dat de stukken zijn

neergelegd, met opgave van de openbare registers waar zij liggen en van het adres waar zij krachtens het tweede lid ter inzage liggen. Indien het besluit tot fusie moet worden goedgekeurd op de voet van artikel 317, vijfde lid, wordt mededeling gedaan van de plaats en het tijdstip van de behandeling van het goedkeuringsverzoek.

4. Indien de besturen van de te fuseren rechtspersonen het voorstel tot fusie wijzigen, zijn het eerste tot en met het derde lid van overeenkomstige toepassing.

5. Het tweede lid is niet van toepassing op stichtingen.

Artikel 315

1. Het bestuur van elke te fuseren rechtspersoon is verplicht de algemene vergadering en de andere te fuseren rechtspersonen in te lichten over na het voorstel tot fusie gebleken belangrijke wijzigingen in de omstandigheden die, waren zij bekend geweest, de mededelingen in het voorstel tot fusie of in de toelichting zouden hebben beïnvloed.

2. Voor een stichting geldt deze verplichting jegens degenen die blijkens de statuten de fusie moeten goedkeuren.

Artikel 316

1. Tot een maand nadat alle fuserende rechtspersonen de in het derde lid van artikel 314 bedoelde aankondiging hebben gedaan kan iedere schuldeiser of contractuele wederpartij van een van de fuserende vennootschappen, alsmede iedere bijzonder rechthebbende in de zin van artikel 320, door een verzoekschrift bij de rechter in eerste aanleg van de statutaire zetel van een verdwijnende of verkrijgende vennootschap, tegen de aangekondigde fusie in verzet komen op de grond dat hij in zijn positie als crediteur, contractuele wederpartij of bijzonder rechthebbende wordt geschaad. Het verzoekschrift vermeldt welke zekerheid, waarborg, contractswijziging, ontbinding of schadevergoeding wordt verlangd.

2. Indien de rechter het verzet gegrond oordeelt bepaalt hij de door de verkrijgende vennootschap of een derde te stellen zekerheid of waarborg of te betalen schadevergoeding, dan wel de contractswijziging of -ontbinding die zal gelden wanneer de fusie tot stand komt. Aan een contractswijziging of -ontbinding kan hij een per de datum van de fusie ingaande, op de verkrijgende vennootschap rustende verplichting tot schadevergoeding verbinden.

3. De in artikel 318 bedoelde akte van fusie wordt niet verleden voordat het verzet is ingetrokken, de beslissing waarbij het verzet ongegrond is verklaard uitvoerbaar is of, bij gegrondverklaring, de vastgestelde waarborg of zekerheid is gesteld.

4. Indien de akte van fusie al is verleden, kan de rechter op een ingesteld rechtsmiddel het stellen van een door hem omschreven waarborg bevelen en daaraan een dwangsom verbinden.

Artikel 317

1. Het besluit tot fusie wordt genomen door de algemene vergadering; in een stichting wordt het besluit genomen door degene die de statuten mag wijzigen of, als geen ander dat mag, door het bestuur. Het besluit mag niet afwijken van het voorstel tot fusie.

2. Een besluit tot fusie kan eerst worden genomen na verloop van een maand na de dag waarop alle fuserende rechtspersonen de nederlegging van het voorstel tot fusie hebben aangekondigd.

3. Een besluit tot fusie wordt genomen op dezelfde wijze en met dezelfde meerderheid als een besluit tot wijziging van de statuten. Vereisen de statuten hiervoor goedkeuring, dan geldt dit ook voor het besluit tot fusie. Vereisen de statuten voor de wijziging van afzonderlijke bepalingen verschillende meerderheden, dan is voor een besluit tot fusie de grootste daarvan vereist en sluiten de statuten wijziging van bepalingen uit, dan zijn de stemmen van alle stemgerechtigde leden of aandeelhouders vereist; een en ander tenzij die bepalingen na de fusie onverminderd zullen gelden. De notulen van de vergaderingen waarin tot fusie wordt besloten worden opgemaakt bij notariële akte.

4. Het derde lid is niet van toepassing, voor zover de statuten een andere regeling voor besluiten tot fusie geven.

5. Een besluit tot fusie van een stichting behoeft de voorafgaande goedkeuring van de rechter, tenzij uitsluitend stichtingen bij de fusie betrokken zijn en de statuten van deze stichtingen het mogelijk maken alle bepalingen daarvan te wijzigen. De rechter wijst het verzoek af, indien er gegronde redenen zijn om aan te nemen dat de fusie strijdig is met het belang van de stichting of dat de belangen van aangeslotenen of derden onevenredig worden geschaad.

Artikel 318

1. De fusie geschiedt bij notariële akte en wordt van kracht met ingang van de dag na die waarop de akte is verleden. De akte wordt slechts verleden binnen zes maanden na de aankondiging van de nederlegging van het voorstel of, indien dit als gevolg van gedaan verzet niet mag, binnen een maand na het in artikel 316, derde lid, bedoelde tijdstip.

2. Aan de voet van de akte verklaart de notaris dat hem is gebleken dat de vormvoorschriften in acht zijn genomen voor alle besluiten die deze en de volgende afdeling en de statuten en het reglement, bedoeld in artikel 150, tweede lid, voor het tot stand komen van de fusie vereisen en dat voor het overige de daarvoor in deze en de volgende afdeling, in de statuten en in het reglement gegeven voorschriften zijn nageleefd.

3. De artikelen 4 en 5 zijn van overeenkomstige toepassing, met dien verstande dat de vereiste stukken worden aangeboden ten kantore van het handelsregister van de verkrijgende en van elke gefuseerde rechtspersoon. Bij de toepassing van artikel 24 wordt telkens naast ‘oprichting’, ‘oprichtingshandeling’ en ‘oprichtingsbalans’ ook gelezen: fusie, fusiehandeling en fusiebalans.

4. De verkrijgende rechtspersoon doet binnen een maand opgave van de fusie aan de beheerders van andere openbare registers waarin overgang van rechten of de fusie kan worden ingeschreven. Gaat door de fusie een registergoed op de verkrijgende rechtspersoon over, dan is deze verplicht binnen deze termijn aan de bewaarder van de openbare registers, bedoeld in titel 1, afdeling 2 van Boek 3, de voor de inschrijving van de fusie vereiste stukken aan te bieden.

Artikel 319

1. Pandrecht en vruchtgebruik op een recht van lidmaatschap of op aandelen van de verdwijnende rechtspersonen gaan over op hetgeen daarvoor in de plaats treedt.
2. Rust het pandrecht of vruchtgebruik op een recht van lidmaatschap of op aandelen waarvoor niets in de plaats treedt, dan moet de verkrijgende rechtspersoon een gelijkwaardige vervanging geven.

Artikel 320

1. Degene die, anders dan als lid of aandeelhouder, een bijzonder recht jegens een verdwijnende rechtspersoon heeft, zoals een recht op een uitkering van winst of tot het nemen van aandelen, moet een gelijkwaardig recht in de verkrijgende rechtspersoon krijgen, of schadevergoeding. Schadevergoeding kan niet worden gevorderd door iemand die reeds op de voet van artikel 316 schadevergoeding heeft verzocht, tenzij de rechter in die procedure op dat verzoek nog niet heeft beslist.
2. De schadevergoeding wordt bij gebreke van overeenstemming bepaald door een of meer onafhankelijke deskundigen, ten verzoeke van de meest gerede partij te benoemen door de rechter in eerste aanleg van de statutaire zetel van de verkrijgende rechtspersoon.
3. Artikel 319 is van overeenkomstige toepassing op pandrecht of vruchtgebruik dat op de bijzondere rechten was gevestigd.

Artikel 321

1. Op het tijdstip met ingang waarvan de verkrijgende rechtspersoon de financiële gegevens van een verdwijnende rechtspersoon zal verantwoorden in de eigen jaarrekening of andere financiële verantwoording, is het laatste boekjaar van die verdwijnende rechtspersoon geëindigd.
2. De verplichtingen omtrent de jaarrekening of andere financiële verantwoording van de verdwijnende rechtspersonen rusten na de fusie op de verkrijgende rechtspersoon.
3. Waarderingsverschillen tussen de verantwoording van activa en passiva in de laatste jaarrekening of andere financiële verantwoording van de verdwijnende rechtspersonen en in de eerste jaarrekening of andere financiële verantwoording waarin de verkrijgende rechtspersoon deze activa en passiva verantwoordt, moeten worden toegelicht.

Artikel 322

1. Indien ten gevolge van de fusie een overeenkomst van een fuserende rechtspersoon naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid niet ongewijzigd in stand behoort te blijven, wijzigt of ontbindt de rechter de overeenkomst op vordering van een der partijen. Aan de wijziging of ontbinding kan terugwerkende kracht worden verleend.
2. De bevoegdheid tot het instellen van de vordering vervalt door verloop van zes maanden na de nederlegging van de akte van fusie ten kantore van de in artikel 318, derde lid, bedoelde registers. De vordering kan niet worden ingesteld door iemand die reeds op de voet van artikel 316 wijziging of ontbinding van de overeenkomst heeft verzocht,

tenzij de rechter in die procedure op dat verzoek nog niet heeft beslist.

3. Indien uit de wijziging of ontbinding van de overeenkomst schade ontstaat voor de wederpartij, is de rechtspersoon gehouden tot vergoeding daarvan.

Artikel 323

1. De rechter kan een fusie alleen vernietigen:
a. indien de door een notaris ondertekende akte van fusie geen authentiek geschrift is;
b. wegens het niet naleven van artikel 310, vierde en vijfde lid, artikel 316, derde lid, of 318, tweede lid;
c. wegens nietigheid, het niet van kracht zijn of een grond tot vernietiging van een voor de fusie vereist besluit van de algemene vergadering of, in een stichting, van het bestuur;
d. wegens het niet naleven van artikel 317, vijfde lid.

2. Vernietiging geschiedt op vordering tegen de verkrijgende rechtspersoon van een lid, aandeelhouder, bestuurder of andere belanghebbende. Een niet door de rechter vernietigde fusie is geldig.

3. De bevoegdheid tot het instellen van de vordering tot vernietiging vervalt door herstel van het verzuim of door verloop van zes maanden na de nederlegging van de akte van fusie ten kantore van de in artikel 318, derde lid, bedoelde registers.

4. De fusie wordt niet vernietigd:
a. indien de rechtspersoon binnen een door de rechter te bepalen tijdvak het verzuim heeft hersteld;
b. indien de reeds ingetreden gevolgen van de fusie bezwaarlijk ongedaan kunnen worden gemaakt.

5. Heeft de eiser tot vernietiging van de fusie schade geleden door een verzuim dat tot vernietiging had kunnen leiden, en vernietigt de rechter de fusie niet, dan kan de rechter de rechtspersoon veroordelen tot vergoeding van de schade. De rechtspersoon heeft daarvoor verhaal op de schuldigen aan het verzuim en, tot ten hoogste het genoten voordeel, op degenen die door het verzuim zijn bevoordeeld.

6. De vernietiging wordt, door de zorg van de griffier van het gerecht waar de vordering laatstelijk aanhangig was, ingeschreven in de registers waarin de fusie ingevolge artikel 318, derde lid, moet zijn ingeschreven.

7. De rechtspersonen zijn hoofdelijk aansprakelijk voor verbintenissen die, ten laste van de rechtspersoon waarin zij gefuseerd zijn geweest, zijn ontstaan na de fusie en voordat de vernietiging in de registers is ingeschreven.

8. De onherroepelijke uitspraak tot vernietiging van een fusie is voor ieder bindend. Verzet van derden en herroeping zijn niet toegestaan.

Artikel 323a

1.Een rechtspersoon kan fuseren met een met zijn rechtsvorm vergelijkbare buitenlandse rechtspersoon, mits het recht dat die buitenlandse rechtspersoon beheerst dit toelaat. Aan de akte van fusie wordt alsdan een verklaring gehecht van de daartoe bevoegde autoriteit of, bij gebreke daaraan, van een op het rechtsgebied van de

buitenlandse rechtspersoon deskundige, dat het recht dat de buitenlandse rechtspersoon beheerst de fusie als omschreven in het fusievoorstel toelaat.

2. Onverminderd de voorschriften die dienen te worden nageleefd ingevolge het recht dat de buitenlandse rechtspersoon beheerst, zijn, tenzij uit de wet anders voortvloeit, op de fusie met een buitenlandse rechtspersoon de artikelen 309 tot en met 323 zoveel mogelijk van toepassing.

3. Tenzij de verkrijgende rechtspersoon een rechtspersoon naar Arubaans recht is of zich daarin met het van kracht worden van de fusie omzet, wordt door de verdwijnende rechtspersoon naar Arubaans recht in aanvulling op artikel 314, tegelijkertijd met de aankondiging van het voornemen tot fusie en de deponering van de in dat artikel bedoelde stukken, van de bedoelde aankondiging en deponering schriftelijk kennis gegeven aan de leden dan wel aandeelhouders en elke bij de rechtspersoon bekende schuldeiser, contractuele wederpartij, alsmede iedere bijzonder rechthebbende in de zin van artikel 320.

4. In het geval van een fusie van een naamloze vennootschap of een vennootschap met beperkte aansprakelijk met een buitenlandse verkrijgende rechtspersoon die daarbij niet de rechtsvorm van een naamloze vennootschap of een vennootschap met beperkte aansprakelijkheid aanneemt,

a. wordt indien de verkrijgende vennootschap aandelen toekent ingevolge de fusie, in aanvulling op artikel 312, in het fusievoorstel tevens de waarde vermeldt van de aandelen in het kapitaal van de verdwijnende vennootschap, zo nodig onderscheiden naar soort en aanduiding, vastgesteld door een deskundige als bedoeld in artikel 121; van de waardering wordt een verslag opgemaakt waarop artikel 314, tweede lid van overeenkomstige toepassing is; en
b. geeft de vennootschap tegelijkertijd met de deponering en aankondiging, de minister, belast met justitiële aangelegenheden, en de minister, belast met economische aangelegenheden, schriftelijk kennis van het voornemen tot omzetting en van de deponering van die stukken.

5. Het vierde lid, onderdeel a, blijft buiten toepassing indien de algemene vergadering van aandeelhouders daartoe met instemming van alle aandeelhouders besluit, indien de aandelen van de verdwijnende vennootschap zijn toegelaten tot de officiële notering van een gereglementeerde effectenbeurs die onder overheidstoezicht staat of onder toezicht staat van een van overheidswege erkende autoriteit of instelling, of indien de verkrijgende vennootschap ingevolge het fusievoorstel dergelijke aandelen toekent. Artikel 323b blijft alsdan eveneens buiten toepassing.

6. Elke bestuurder is hoofdelijk aansprakelijk naast de rechtspersoon voor de verbintenissen van de vennootschap van vóór de fusie jegens degene aan wie geen aanschrijving is geschied als bedoeld in het vierde lid, onderdeel a. De aansprakelijkheid vervalt door verloop van één jaar na inschrijving van de fusie in het handelsregister.

7. Artikel 323 is van toepassing met dien verstande dat de fusie niet tot stand komt indien het recht dat de buitenlandse rechtspersoon beheerst de fusie niet toelaat.

8. Ten aanzien van de in artikel 318, tweede lid, bedoelde verklaring kan de notaris zich verlaten op een verklaring van de autoriteit die daartoe bevoegd is naar het recht dat de buitenlandse rechtspersoon beheerst of, bij gebreke daaraan, van een op het rechtsgebied van de buitenlandse rechtspersoon deskundige, dat aan de voorschriften voor fusie die gelden voor de buitenlandse vennootschap is voldaan, onverminderd het negende lid.

9. Indien ingevolge het recht dat op de buitenlandse rechtspersoon van toepassing is de fusie niet van kracht wordt op de dag na het passeren van de notariële akte van fusie, wordt hiervan in de verklaring, bedoeld in artikel 318, tweede lid, melding gemaakt. In dat geval wordt de fusie van kracht op het door dat recht aangewezen tijdstip. De notaris draagt alsdan zorg dat zo spoedig mogelijk van het van kracht worden van de fusie opgaaf wordt gedaan ten kantore van het handelsregister.

Artikel 323b

1. In geval van een fusie als bedoeld in artikel 323a, vierde lid, wordt een besluit tot fusie niet van kracht indien één of meer aandeelhouders die tegen het voorstel tot fusie hebben gestemd of één of meer aandeelhouders zonder stemrecht, ter vergadering de vennootschap verzoeken hen de waarde van hun aandelen, bedoeld in artikel 323a, vierde lid, onderdeel a, uit te keren. De identiteit van deze aandeelhouders wordt opgetekend in de notulen van de vergadering. Bij statuten kan het recht van aandeelhouders als bedoeld in dit lid worden uitgesloten of beperkt; artikel 323a, vierde lid, onderdeel a, mist dan in zoverre toepassing.

2. De besturen stellen in het geval als bedoeld in het eerste lid, eerste volzin, een nieuw fusievoorstel op, uitgaande van de situatie dat de uitkering, bedoeld in het eerste lid, heeft plaatsgehad en de aandelen waarop die uitkering betrekking heeft, zijn vervallen; artikel 314, derde lid, en artikel 316 missen toepassing indien het voor de uitkering benodigde bedrag wordt verkregen door bijstorting of indien geen recht op uitkering bestaat, in welk geval de termijn, bedoeld in artikel 317, tweede lid, kan worden bekort met instemming van alle, met betrekking tot het in het volgende lid bedoelde besluit, stemgerechtigden. Artikel 323a, vierde lid, onderdeel b, blijft buiten toepassing.

3. Het bestuur gaat niet over tot uitkering van de waarde als bedoeld in het eerste lid, dan nadat de algemene vergadering van aandeelhouders heeft besloten tot fusie overeenkomstig het gewijzigde voorstel. Aan de aandeelhouders, bedoeld in het eerste lid, komt hierbij geen stemrecht toe.

4. Onverminderd artikel 316, mag de akte van fusie niet worden verleden voordat de waarde, bedoeld in het eerste lid, is uitgekeerd. De aandelen waarop de uitkering betrekking heeft, vervallen op het moment dat de fusie van kracht wordt.

5. Het tweede tot en met het vierde lid blijven buiten toepassing indien alle aandelen waarop het verzoek als bedoeld in het eerste lid betrekking heeft, zijn overgenomen door een of meer andere aandeelhouders die geen verzoek als bedoeld in het eerste lid hebben gedaan. Het fusiebesluit wordt alsdan in afwijking van het eerste lid van kracht op het moment dat alle aandelen zijn overge-

gaan.

Artikel 323c

1. De fusie met een buitenlandse verkrijgende rechtspersoon die met het van kracht worden van de fusie niet de rechtsvorm aanneemt van een rechtspersoon naar Arubaans recht, heeft geen rechtsgevolg indien de minister, belast met justitiële aangelegenheden, of de minister, belast met economische aangelegenheden, zich daartegen heeft verzet om redenen van algemeen belang door nederlegging van een daarop betrekking hebbende verklaring ten kantore van het handelsregister binnen een maand na de in artikel 323a, vierde lid, onderdeel b, bedoelde kennisgeving. Tegen het verzet staat voor de vennootschap beroep open bij de rechter.

2. De akte van fusie wordt niet worden verleden voordat het verzet is ingetrokken of de opheffing van het verzet onherroepelijk is.

Afdeling 3Bijzondere bepalingen voor fusies van naamloze vennootschappen en vennootschappen met beperkte aansprakelijkheid.

Artikel 324

Deze afdeling is van toepassing, indien een naamloze vennootschap of vennootschap met beperkte aansprakelijkheid fuseert.

Artikel 325

1. Indien aandelen of certificaten van aandelen van een te fuseren vennootschap zijn opgenomen in de prijscourant van een beurs, kan de ruilverhouding afhankelijk zijn van de prijs van die aandelen onderscheidenlijk certificaten op die beurs op een of meer in het voorstel tot fusie te bepalen tijdstippen, gelegen voor de dag waarop de fusie van kracht wordt.

2. Indien krachtens de ruilverhouding van de aandelen recht bestaat op geld of schuldvorderingen, mag het gezamenlijke bedrag daarvan een tiende van het door de toegekende aandelen vertegenwoordigde eigen vermogen niet te boven gaan.

3. Bij de akte van fusie kan de verkrijgende vennootschap eigen aandelen die zij zelf of een andere fuserende vennootschap houdt, intrekken tot ten hoogste het bedrag waarmee door de toegekende aandelen in het kapitaal wordt deelgenomen.

4. Aandelen van de verdwijnende vennootschappen die worden gehouden door of voor rekening van de fuserende vennootschappen, vervallen.

Artikel 326

1. Het voorstel tot fusie bevat naast de in artikel 312 genoemde gegevens:

a. de ruilverhouding van de aandelen en eventueel de omvang van de betalingen krachtens de ruilverhouding;
b. met ingang van welk tijdstip en in welke mate de aandeelhouders van de verdwijnende vennootschappen zullen delen in de winst van de verkrijgende vennootschap;

c. hoeveel aandelen eventueel zullen worden ingetrokken met toepassing van artikel 325, derde lid;
d. een fusiebalans van de verkrijgende vennootschap;
e. of bij de fusie een reglement als bedoeld in artikel 150, tweede lid, van kracht wordt, wordt gewijzigd of wordt ingetrokken.

2. De fusiebalans van de verkrijgende vennootschap toont een eigen vermogen als omschreven in artikel 118, vijfde lid, dat niet lager is dan het bedrag waarmee na de fusie in het kapitaal van de verkrijgende vennootschap wordt deelgenomen. Zij heeft betrekking op het vermoedelijke tijdstip van de fusie. Gegevens daarvoor mogen worden ontleend aan de in artikel 313, tweede lid, bedoelde jaarrekeningen of vermogensopstellingen. Afwijkingen daarvan worden toegelicht.

Artikel 327

In de toelichting op het voorstel tot fusie moet het bestuur mededelen:
a. volgens welke methode of methoden de ruilverhouding van de aandelen is vastgesteld;
b. of deze methode of methoden in het gegeven geval passen;
c. tot welke waardering elke gebruikte methode leidt;
d. indien meer dan een methode is gebruikt, of het bij de waardering aangenomen betrekkelijke gewicht van de methoden in het maatschappelijke verkeer als aanvaardbaar kan worden beschouwd; en
e. welke bijzondere moeilijkheden er eventueel zijn geweest bij de waardering en bij de bepaling van de ruilverhouding.

Artikel 328

1. Een door het bestuur aangewezen externe deskundige als bedoeld in artikel 121 onderzoekt het voorstel tot fusie en verklaart of de voorgestelde ruilverhouding van de aandelen, mede gelet op de bijgevoegde stukken, naar zijn oordeel redelijk is. Hij stelt tevens een verslag op, waarin hij zijn oordeel geeft over de fusiebalans van de verkrijgende vennootschap en de mededelingen, bedoeld in artikel 327. De eerste en de tweede volzin, voor zover zij betrekking heeft op de mededelingen als bedoeld in artikel 327, blijven buiten toepassing indien alle aandeelhouders van de fuserende vennootschappen en eventuele andere stemgerechtigden daarmee instemmen.

2. Indien een van de fuserende vennootschappen een naamloze vennootschap is, wordt bij deze slechts dezelfde persoon als bij een andere fuserende rechtspersoon als deskundige aangewezen, indien de algemene vergadering het besluit daartoe heeft goedgekeurd.

3. De deskundigen zijn bij alle fuserende vennootschappen gelijkelijk tot onderzoek bevoegd.

4. Op de verklaring van de deskundige is artikel 314 van overeenkomstige toepassing en op zijn verslag artikel 314, tweede en derde lid.

Artikel 331

1. Tenzij de statuten anders bepalen, kan een verkrijgende vennootschap bij bestuursbesluit tot fusie besluiten. De statuten of het reglement als bedoeld in artikel 150, tweede lid, van de verkrijgende

vennootschap kunnen alsdan niet worden gewijzigd door het van kracht worden van de fusie.

2. Dit besluit kan slechts worden genomen, indien de vennootschap het voornemen hiertoe heeft vermeld in de aankondiging dat het voorstel tot fusie is neergelegd.

3. Het besluit kan niet worden genomen, indien een of meer aandeelhouders die tezamen ten minste een tiende van het eigen vermogen vertegenwoordigen, of een zoveel geringer bedrag als in de statuten is bepaald, binnen een maand na de aankondiging aan het bestuur hebben verzocht de algemene vergadering bijeen te roepen om over de fusie te besluiten. Artikel 317 is dan van toepassing.

4. Op een besluit tot fusie van een naamloze vennootschap dan wel van een vennootschap met beperkte aansprakelijkheid is artikel 134, vierde tot en met achtste lid, respectievelijk artikel 180, derde tot en met zevende lid, en artikel 181, tweede lid, van overeenkomstige toepassing.

Artikel 333

1. Indien de verkrijgende vennootschap fuseert met een vennootschap waarvan zij alle aandelen houdt of met een vereniging, coöperatie of onderlinge waarborgmaatschappij waarvan zij het enige lid is, zijn de artikelen 326 tot en met 328 niet van toepassing.

2. Indien iemand, of een ander voor zijn rekening, alle aandelen houdt van de te fuseren vennootschappen en de verkrijgende vennootschap geen aandelen toekent ingevolge de akte van fusie, zijn de artikelen 326 tot en met 328 niet van toepassing.

3. Indien alle aandeelhouders van de fuserende vennootschappen en eventuele andere stemgerechtigden daarmee instemmen, blijft artikel 327 buiten toepassing. In dat geval blijft ook artikel 328, eerste lid, eerste en tweede volzin, voor zover zij betrekking heeft op de mededelingen als bedoeld in artikel 327, buiten toepassing.

4. Indien een verkrijgende vereniging, coöperatie, onderlinge waarborgmaatschappij of stichting fuseert met een naamloze vennootschap of een vennootschap met beperkte aansprakelijkheid waarvan zij alle aandelen houdt, zijn de bepalingen van deze afdeling niet van toepassing.

Artikel 334

1. De akte van fusie kan bepalen dat de aandeelhouders van de verdwijnende vennootschappen aandeelhouder worden van een groepsmaatschappij van de verkrijgende vennootschap. Zij worden dan geen aandeelhouder van de verkrijgende vennootschap.

2. Zulk een fusie is slechts mogelijk, indien de groepsmaatschappij alleen of samen met een andere groepsmaatschappij alle aandelen van de verkrijgende vennootschap houdt. De artikelen 317, eerste tot en met vierde lid, en 331 zijn op het besluit van de groepsmaatschappij van overeenkomstige toepassing.

3. De groepsmaatschappij die de aandelen toekent geldt naast de verkrijgende vennootschap als fuserende rechtspersoon. Op haar rusten de verplichtingen die ingevolge de artikelen 312 tot en met 328 op een verkrijgende vennootschap rusten, met uitzondering van de verplichtingen uit de artikelen 316, 317, 318, vierde lid, 321, tweede lid, en

323, zevende lid; voor de toepassing van artikel 328, derde lid, blijft zij buiten beschouwing. De artikelen 312, tweede lid, onderdeel b, 320, 325, derde lid, en 326, eerste lid, onderdeel b, gelden alsdan niet voor de verkrijgende vennootschap.

Afdeling 4 Algemene bepalingen omtrent splitsingen

Artikel 335

1. Splitsing is zuivere splitsing en afsplitsing.
2. Zuivere splitsing is de rechtshandeling waarbij het vermogen van een rechtspersoon die bij de splitsing ophoudt te bestaan onder algemene titel overeenkomstig de aan de akte van splitsing gehechte beschrijving wordt verkregen door twee of meer andere rechtspersonen.
3. Afsplitsing is de rechtshandeling waarbij het vermogen of een deel daarvan van een rechtspersoon die bij de splitsing niet ophoudt te bestaan onder algemene titel overeenkomstig de aan de akte van splitsing gehechte beschrijving wordt verkregen door een of meer andere rechtspersonen.
4. Partij bij de splitsing is de splitsende rechtspersoon, alsmede elke verkrijgende rechtspersoon, met uitzondering van rechtspersonen die bij de splitsing worden opgericht.
5. Indien na zuivere splitsing blijkt dat voor de overgang van een vermogensbestanddeel een nadere handeling is vereist, kan deze handeling namens de gesplitste rechtspersoon worden verricht door de rechtspersoon die als verkrijger van dat vermogensbestanddeel is aangemerkt.
6. Indien een verdwijnende vennootschap aansprakelijke aandeelhouders kent als bedoeld in artikel 166, is het vijfde lid van voornoemd artikel, van overeenkomstige toepassing ten aanzien van schulden die voortvloeien uit rechtshandelingen die zijn verricht vóór het van kracht worden van de splitsing.

Artikel 336

1. De partijen bij een splitsing moeten dezelfde rechtsvorm hebben.
2. Wordt een verkrijgende rechtspersoon bij de splitsing opgericht, dan moet hij de rechtsvorm hebben van de splitsende rechtspersoon.
3. Voor de toepassing van dit artikel worden de naamloze vennootschap en de vennootschap met beperkte aansprakelijkheid als rechtspersonen met dezelfde rechtsvorm aangemerkt.
4. Bij splitsing van een vereniging, coöperatie, onderlinge waarborgmaatschappij of stichting kunnen ook naamloze vennootschappen of vennootschappen met beperkte aansprakelijkheid worden opgericht, mits de splitsende rechtspersoon daarvan bij de splitsing alle aandelen verkrijgt.
5. Een ontbonden rechtspersoon mag niet partij zijn bij een splitsing, indien reeds uit hoofde van de vereffening een uitkering is gedaan.
6. Een rechtspersoon mag niet partij zijn bij een splitsing gedurende faillissement of surseance van betaling.

7. Een splitsende rechtspersoon mag in faillissement of surseance van betaling zijn, mits alle verkrijgende rechtspersonen bij de splitsing opgerichte naamloze vennootschappen of vennootschappen met beperkte aansprakelijkheid zijn en de splitsende rechtspersoon daarvan bij de splitsing enig aandeelhouder wordt. Indien de splitsende rechtspersoon in faillissement is, kan de curator tot splitsing besluiten en rusten de verplichtingen die ingevolge deze en de volgende afdeling op het bestuur rusten, op de curator; indien de rechtspersoon in surseance van betaling is, behoeft het besluit tot splitsing de goedkeuring van de bewindvoerder. Artikel 338, tweede lid, artikel 340, tweede lid, onderdeel e, voor zover het betreft de waarde van het deel van het vermogen dat de splitsende rechtspersoon zal behouden, artikel 341, tweede lid, artikel 343, eerste lid, en artikel 361, derde lid, gelden niet in faillissement; artikel 338, tweede lid, geldt niet in surseance.

Artikel 337

1. Indien het gehele vermogen van de splitsende rechtspersoon overgaat, houdt hij door het van kracht worden van de splitsing op te bestaan.
2. Het eerste lid geldt niet, indien ten minste een verkrijgende rechtspersoon een bij de splitsing opgerichte naamloze vennootschap of vennootschap met beperkte aansprakelijkheid is en de splitsende rechtspersoon daarvan bij de splitsing alle aandelen verkrijgt.

Artikel 338

1. De waarde van het deel van het vermogen van de splitsende rechtspersoon dat elke verkrijgende rechtspersoon verkrijgt ten tijde van de splitsing, mag niet negatief zijn.
2. Hetzelfde geldt voor het eigen vermogen dat een voortbestaande splitsende rechtspersoon behoudt.

Artikel 339

1. De leden of aandeelhouders van de splitsende rechtspersoon worden door de splitsing lid of aandeelhouder van alle verkrijgende rechtspersonen.
2. Geen aandelen in een verkrijgende vennootschap worden verkregen voor aandelen in een splitsende vennootschap die door of voor rekening van die verkrijgende vennootschap of door of voor rekening van de splitsende vennootschap worden gehouden.
3. Het eerste lid geldt voorts niet voor zover:
a. alle aandelen in de verkrijgende vennootschappen direct of indirect worden gehouden door of voor rekening van de splitsende vennootschap en de splitsende vennootschap niet ophoudt te bestaan;
b. ten aanzien van verkrijgende vennootschappen artikel 360 of artikel 363 wordt toegepast;
c. krachtens de ruilverhouding van de aandelen zelfs geen recht bestaat op een enkel aandeel.

Artikel 340

1. De besturen van de partijen bij de splitsing stellen een voorstel tot splitsing op.

2. Dit voorstel vermeldt ten minste:

a. de rechtsvorm, naam en statutaire zetel van de partijen bij de splitsing en, voor zover de verkrijgende rechtspersonen bij de splitsing worden opgericht, van deze rechtspersonen;

b. de statuten van de verkrijgende rechtspersonen en van de voortbestaande splitsende rechtspersoon, zoals die statuten luiden en zoals zij na de splitsing zullen luiden dan wel, voor zover de verkrijgende rechtspersonen bij de splitsing worden opgericht, het ontwerp van de akte van oprichting;

c. of het gehele vermogen van de splitsende rechtspersoon zal overgaan of een gedeelte daarvan;

d. een beschrijving aan de hand waarvan nauwkeurig kan worden bepaald welke vermogensbestanddelen van de splitsende rechtspersoon zullen overgaan op elk van de verkrijgende rechtspersonen en, indien niet het gehele vermogen van de splitsende rechtspersoon zal overgaan, welke vermogensbestanddelen door hem zullen worden behouden, alsmede een pro forma winst- en verliesrekening dan wel exploitatierekening van de verkrijgende rechtspersonen en de voortbestaande splitsende rechtspersoon;

e. de waarde, bepaald naar de dag waarop de in artikel 341, tweede, lid bedoelde jaarrekening of tussentijdse vermogensopstelling van de splitsende rechtspersoon betrekking heeft en berekend met inachtneming van de derde volzin van die bepaling, van het deel van het vermogen dat elke verkrijgende rechtspersoon zal verkrijgen en van het deel dat de voortbestaande splitsende rechtspersoon zal behouden, alsmede de waarde van aandelen in het kapitaal van verkrijgende rechtspersonen die de voortbestaande splitsende rechtspersoon bij de splitsing zal verkrijgen;

f. welke rechten of vergoedingen ingevolge artikel 349 ten laste van de verkrijgende rechtspersonen worden toegekend aan degenen die anders dan als lid of aandeelhouder bijzondere rechten hebben jegens de splitsende rechtspersoon, zoals rechten op een uitkering van winst of tot het nemen van aandelen, en met ingang van welk tijdstip de toekenning geschiedt;

g. welke voordelen in verband met de splitsing worden toegekend aan een bestuurder of commissaris van een partij bij de splitsing of aan een ander die bij de splitsing is betrokken;

h. de voornemens over de samenstelling na de splitsing van de besturen van de verkrijgende rechtspersonen en van de voortbestaande splitsende rechtspersoon, alsmede, voor zover er raden van commissarissen zullen zijn, van die raden;

i. het tijdstip met ingang waarvan financiële gegevens betreffende elk deel van het vermogen dat zal overgaan zullen worden verantwoord in de jaarrekening of andere financiële verantwoording van de verkrijgende rechtspersonen;

j. de voorgenomen maatregelen in verband met het verkrijgen door de leden of aandeelhouders van de splitsende rechtspersoon van het lidmaatschap of aandeelhouderschap van de verkrijgende rechtspersonen;

k. de voornemens omtrent voortzetting of beëindiging van werkzaamheden;
l. wie in voorkomend geval het besluit tot splitsing moet goedkeuren.

3. Het voorstel tot splitsing wordt ondertekend door de bestuurders van elke partij bij de splitsing; ontbreekt de handtekening van een of meer hunner, dan wordt daarvan onder opgave van redenen melding gemaakt.

4. Indien een partij bij de splitsing een naamloze vennootschap is waarvan de statuten een bepaling bevatten als bedoeld in artikel 139, moet het voorstel tot splitsing zijn goedgekeurd door de raad van commissarissen van die vennootschap en wordt het door de commissarissen medeondertekend; ontbreekt de handtekening van een of meer hunner, dan wordt daarvan onder opgave van redenen melding gemaakt.

Artikel 341

1. In een schriftelijke toelichting geeft het bestuur van elke partij bij de splitsing de redenen voor de splitsing met een uiteenzetting over de verwachte gevolgen voor de werkzaamheden en een toelichting uit juridisch, economisch en sociaal oogpunt.

2. Indien het laatste boekjaar van de rechtspersoon, waarover een jaarrekening of andere financiële verantwoording is vastgesteld, meer dan zes maanden voor de nederlegging van het voorstel tot splitsing is verstreken, maakt het bestuur een jaarrekening of tussentijdse vermogensopstelling op. Deze heeft betrekking op de stand van het vermogen op ten vroegste de eerste dag van de derde maand voor de maand waarin zij wordt neergelegd. De vermogensopstelling wordt opgemaakt met inachtneming van de indeling en de waarderingsmethoden die in de laatst vastgestelde jaarrekening of andere financiële verantwoording zijn toegepast, tenzij daarvan gemotiveerd wordt afgeweken op grond dat de actuele waarde belangrijk afwijkt van de boekwaarde.

Artikel 342

1. Elke partij bij de splitsing legt ten kantore van het handelsregister neer:
a. het voorstel tot splitsing;
b. de laatste drie goedgekeurde jaarrekeningen of andere financiële verantwoordingen van de partijen bij de splitsing, met de deskundigenverklaring daarbij, voor zover deze stukken ter inzage liggen of moeten liggen;
c. de jaarverslagen van de partijen bij de splitsing over de laatste drie afgesloten jaren, voor zover deze ter inzage liggen of moeten liggen;
d. tussentijdse vermogensopstellingen of niet goedgekeurde jaarrekeningen, voor zover vereist ingevolge artikel 341, tweede lid, en voor zover de jaarrekening van de rechtspersoon ter inzage moet liggen.

De genoemde bescheiden kunnen worden neergelegd in het Papiaments, Engels of Spaans, zonder dat hiervan een beëdigde vertaling in het Nederlands is bijgevoegd.

2. Tegelijkertijd legt het bestuur de stukken, met inbegrip van de laatste drie goedgekeurde jaarrekeningen en jaarverslagen die niet ter openbare inzage hoeven te liggen, samen met de toelichtingen van de

besturen op het voorstel alsmede indien toepasselijk, het reglement als bedoeld in artikel 150, tweede lid, zoals dat met het van kracht worden van de splitsing zal gelden, neer ten kantore van de rechtspersoon of, bij gebreke van een kantoor, aan de woonplaats van een bestuurder en, indien van toepassing, op het kantooradres van de wettelijk vertegenwoordiger. De stukken liggen tot het tijdstip van de splitsing op het adres van elke verkrijgende rechtspersoon en de voortbestaande gesplitste rechtspersoon, onderscheidenlijk op het adres van een bestuurder daarvan en, indien van toepassing, op het kantooradres van de wettelijk vertegenwoordiger, nog zes maanden nadien ter inzage voor de leden of aandeelhouders en voor hen die een bijzonder recht jegens de rechtspersoon hebben, zoals een recht op een uitkering van winst, tot het nemen van aandelen of tot het bijwonen van vergaderingen. In dit tijdvak kunnen zij kosteloos een afschrift daarvan krijgen.

3. De partijen bij de splitsing kondigen in de Landscourant van Aruba en een in Aruba verschijnend nieuwsblad aan dat de stukken zijn neergelegd, met opgave van de openbare registers waar zij liggen en van het adres waar zij krachtens het tweede lid ter inzage liggen. Indien het besluit tot splitsing moet worden goedgekeurd op de voet van artikel 346, vijfde lid, wordt mededeling gedaan van het tijdstip van behandeling van het goedkeuringsverzoek.

4. Indien de besturen van de partijen bij de splitsing het voorstel tot splitsing wijzigen, is het eerste tot en met het derde lid van overeenkomstige toepassing.

5. Het tweede lid is niet van toepassing op stichtingen.

Artikel 343

1. Het bestuur van elke partij bij de splitsing is verplicht de algemene vergadering en de andere partijen bij de splitsing in te lichten over na het voorstel tot splitsing gebleken belangrijke wijzigingen in de omstandigheden die de mededelingen in het voorstel tot splitsing of in de toelichting hebben beïnvloed.

2. Voor een stichting geldt deze verplichting jegens degenen die blijkens de statuten de splitsing moeten goedkeuren.

Artikel 344

1. Een rechtsverhouding waarbij de splitsende rechtspersoon partij is mag, op straffe van gegrondverklaring van een verzet als bedoeld in artikel 345, slechts in haar geheel overgaan.

2. Is echter een rechtsverhouding verbonden met verschillende vermogensbestanddelen die op onderscheiden verkrijgende rechtspersonen overgaan, dan mag zij worden gesplitst in dier voege dat zij overgaat op alle betrokken verkrijgende rechtspersonen naar evenredigheid van het verband dat de rechtsverhouding heeft met de vermogensbestanddelen die elke rechtspersoon verkrijgt.

3. Indien een rechtsverhouding mede verbonden is met vermogensbestanddelen die de voortbestaande splitsende rechtspersoon behoudt, is het tweede lid te zijnen aanzien van overeenkomstige toepassing.

4. Het eerste tot en met derde lid laten de rechten die de wederpartij bij een rechtsverhouding kan ontlenen aan artikel 351 onverlet.

Artikel 345

1. Tot een maand nadat alle partijen bij de splitsing de nederlegging van het voorstel tot splitsing hebben aangekondigd kan iedere schuldeiser of contractuele wederpartij van zulk een partij, alsmede iedere bijzonder rechthebbende in de zin van artikel 349, door een verzoekschrift bij de rechter in eerste aanleg van de statutaire zetel van zulk een partij tegen een aangekondigde splitsing in verzet komen op de grond dat het voorstel ten aanzien van zijn rechtsverhouding strijdt met artikel 344 of dat hij anderszins in zijn positie als crediteur, contractuele wederpartij of bijzonder rechthebbende wordt geschaad. In voorkomende gevallen vermeldt het verzoekschrift welke zekerheid, waarborg, contractswijziging, ontbinding of schadevergoeding wordt verlangd.

2. Voordat de rechter beslist, kan hij de partijen bij de splitsing in de gelegenheid stellen binnen een door hem gestelde termijn een door hem omschreven wijziging in het voorstel tot splitsing aan te brengen en het gewijzigde voorstel overeenkomstig artikel 342 openbaar te maken. Oordeelt hij dat het verzet om een andere aangevoerde reden gegrond is dan bepaalt hij de door een of meer bij de splitsing betrokken partijen of een derde te stellen zekerheid of waarborg of te betalen schadevergoeding, dan wel de contractswijziging of -ontbinding die zal gelden wanneer de splitsing tot stand komt. Aan een contractswijziging of -ontbinding kan hij een per de datum van de splitsing ingaande, op een of meer partijen rustende verplichting tot schadevergoeding verbinden.

3. De in artikel 347 bedoelde akte van splitsing mag niet worden verleden voordat het verzet is ingetrokken, de beslissing waarbij het verzet ongegrond is verklaard uitvoerbaar is of, bij gegrondverklaring om een andere reden dan schending van artikel 344, de vastgestelde zekerheid of waarborg is gesteld.

4. Indien de akte van splitsing al is verleden, kan de rechter op een ingesteld rechtsmiddel:

a. bevelen dat een rechtsverhouding die in strijd met artikel 344 is overgegaan geheel of gedeeltelijk wordt overgedragen aan een of meer door hem aan te wijzen verkrijgende rechtspersonen of aan de voortbestaande gesplitste rechtspersoon, of bepalen dat twee of meer van deze rechtspersonen hoofdelijk tot nakoming van de uit de rechtsverhouding voortvloeiende verbintenissen verbonden zijn;
b. bevelen dat een door hem omschreven waarborg wordt gegeven.

De rechter kan aan een bevel als bedoeld een dwangsom verbinden.

5. Indien door een overdracht als bedoeld in het vierde lid, onderdeel a, de overdragende of verkrijgende rechtspersoon nadeel lijdt, is de andere rechtspersoon gehouden dit nadeel te compenseren.

Artikel 346

1. Het besluit tot splitsing wordt genomen door de algemene vergadering; in een stichting wordt het besluit genomen door degene die de statuten mag wijzigen of, als geen ander dat mag, door het bestuur. Het besluit mag niet afwijken van het voorstel tot splitsing.

2. Een besluit tot splitsing kan eerst worden genomen na verloop van een maand na de dag waarop alle partijen bij de splitsing de nederlegging van het voorstel tot splitsing hebben aangekondigd.

3. Een besluit tot splitsing wordt genomen op dezelfde wijze en met dezelfde meerderheid als een besluit tot wijziging van de statuten. Vereisen de statuten hiervoor goedkeuring, dan geldt dit ook voor het besluit tot splitsing. Vereisen de statuten voor de wijziging van afzonderlijke bepalingen verschillende meerderheden, dan is voor een besluit tot splitsing de grootste daarvan vereist, en sluiten de statuten wijziging van bepalingen uit, dan zijn de stemmen van alle stemgerechtigde leden of aandeelhouders vereist; een en ander tenzij die bepalingen na de splitsing onverminderd zullen gelden. De notulen van de vergaderingen waarin tot splitsing wordt besloten worden opgemaakt bij notariële akte.

4. Het derde lid geldt niet voor zover de statuten een andere regeling voor besluiten tot splitsing geven.

5. Een besluit tot splitsing van een stichting behoeft de voorafgaande goedkeuring van de rechter, tenzij uitsluitend stichtingen bij de splitsing betrokken zijn en de statuten van deze stichtingen het mogelijk maken alle bepalingen daarvan te wijzigen. De rechter wijst het verzoek af, indien er gegronde redenen zijn om aan te nemen dat de splitsing strijdig is met het belang van de stichting of dat de belangen van aangeslotenen of derden onevenredig worden geschaad.

Artikel 347

1. De splitsing geschiedt bij notariële akte en wordt van kracht met ingang van de dag na die waarop de akte is verleden. De akte mag slechts worden verleden binnen zes maanden na de aankondiging van de nederlegging van het voorstel tot splitsing of, indien dit als gevolg van gedaan verzet niet mag, binnen een maand na het in artikel 345, derde lid bedoelde tijdstip.

2. Aan de voet van de akte verklaart de notaris dat hem is gebleken dat de vormvoorschriften in acht zijn genomen voor alle besluiten die deze en de volgende afdeling en de statuten voor het tot stand komen van de splitsing vereisen en dat voor het overige de daarvoor in deze en de volgende afdeling en in de statuten gegeven voorschriften zijn nageleefd. Aan de akte wordt de in artikel 340, tweede lid, onderdeel d, bedoelde beschrijving gehecht.

3. De artikelen 4 en 5 zijn van overeenkomstige toepassing, met dien verstande dat de vereiste stukken worden aangeboden ten kantore van het handelsregister van elk van de partijen bij de splitsing. Bij de toepassing van artikel 24 wordt telkens naast 'oprichting', 'oprichtingshandeling' en 'oprichtingsbalans' ook gelezen: splitsing, splitsingshandeling en splitsingsbalans.

4. De verkrijgende rechtspersonen, elk voor zover het goederen betreft die bij de splitsing op hen zijn overgegaan, doen binnen een maand na de splitsing opgave aan de beheerders van andere openbare registers waarin overgang van rechten of de splitsing kan worden ingeschreven. Gaat door de splitsing een registergoed op een verkrijgende vennootschap over, dan is de gesplitste rechtspersoon of, zo deze bij de splitsing is opgehouden te bestaan, elk van de verkrijgende rechtspersonen in zijn plaats verplicht binnen deze termijn aan de bewaarder van de openbare registers, bedoeld in titel 1, afdeling 2 van Boek 3, de voor de inschrijving van de splitsing vereiste stukken aan te bieden.

Artikel 348

1. De rechthebbende van een pandrecht of vruchtgebruik op een recht van lidmaatschap of op aandelen in het kapitaal van de splitsende rechtspersoon verkrijgt eenzelfde recht op hetgeen het lid of de aandeelhouder krachtens de akte van splitsing verkrijgt. Indien de splitsende rechtspersoon na de splitsing blijft voortbestaan, blijft daarnaast het bestaande pandrecht of recht van vruchtgebruik in stand.
2. Vervallen aandelen waarop een pandrecht of vruchtgebruik rust, en treedt daarvoor niets in de plaats, dan moeten de verkrijgende rechtspersonen de rechthebbende een gelijkwaardige vervanging geven.

Artikel 349

1. Degene die, anders dan als lid of aandeelhouder, een bijzonder recht jegens de splitsende rechtspersoon heeft, zoals een recht op een uitkering van winst of tot het nemen van aandelen, moet hetzij zodanige rechten in verkrijgende rechtspersonen krijgen, dat deze, waar toepasselijk samen met het recht dat hij jegens de voortbestaande splitsende rechtspersoon heeft, gelijkwaardig zijn aan zijn recht voor de splitsing, hetzij schadevergoeding krijgen. Schadevergoeding kan niet worden gevorderd door iemand die reeds op de voet van artikel 345 schadevergoeding heeft verzocht, tenzij de rechter in die procedure op dat verzoek niet heeft beslist.
2. De schadevergoeding wordt bij gebreke van overeenstemming bepaald door een of meer onafhankelijke deskundigen, ten verzoeke van de meest gerede partij te benoemen door de rechter in eerste aanleg van de statutaire zetel van de splitsende rechtspersoon.
3. Artikel 348 is van overeenkomstige toepassing op pandrecht of vruchtgebruik dat op de bijzondere rechten was gevestigd.

Artikel 350

1. Indien de gesplitste rechtspersoon bij de splitsing ophoudt te bestaan, is zijn laatste boekjaar geëindigd op het tijdstip met ingang waarvan de financiële gegevens betreffende zijn vermogen zullen worden verantwoord in de jaarrekening of andere financiële verantwoording van de verkrijgende rechtspersonen.
2. Indien de gesplitste rechtspersoon bij de splitsing ophoudt te bestaan, rusten de verplichtingen omtrent zijn jaarrekening of andere financiële verantwoording na de splitsing op de gezamenlijke verkrijgende rechtspersonen.
3. Waarderingsverschillen tussen de verantwoording van activa en passiva in de laatste jaarrekening of andere financiële verantwoording van de gesplitste rechtspersoon en in de eerste jaarrekening of andere financiële verantwoording waarin een verkrijgende rechtspersoon deze activa en passiva verantwoordt, moeten worden toegelicht.

Artikel 351

1. Indien ten gevolge van de splitsing een overeenkomst van een partij bij de splitsing naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid niet ongewijzigd in stand behoort te blijven, wijzigt of ontbindt de rechter de overeenkomst op vordering van een der partijen bij de over-

eenkomst. Aan de wijziging of ontbinding kan terugwerkende kracht worden verleend.

2. De bevoegdheid tot het instellen van de vordering vervalt door verloop van zes maanden na de nederlegging van de akte van splitsing ten kantore van de in artikel 347, derde lid, bedoelde registers. De vordering kan niet worden ingesteld door iemand die reeds op de voet van artikel 345 wijziging of ontbinding van de overeenkomst heeft verzocht, tenzij de rechter in die procedure op dat verzoek niet heeft beslist.

3. Indien uit de wijziging of ontbinding van de overeenkomst schade ontstaat voor de wederpartij, is de betrokken rechtspersoon gehouden tot vergoeding daarvan.

Artikel 352

1. Het tweede tot en met vierde lid zijn van toepassing indien van een vermogensbestanddeel aan de hand van de aan de akte van splitsing gehechte beschrijving niet kan worden bepaald welke rechtspersoon daarop na de splitsing rechthebbende is.

2. Indien het gehele vermogen van de gesplitste rechtspersoon is overgegaan, zijn de verkrijgende rechtspersonen gezamenlijk rechthebbende. Elke verkrijgende rechtspersoon deelt in het vermogensbestanddeel naar evenredigheid van de waarde van het deel van het vermogen van de gesplitste rechtspersoon dat hij verkrijgt.

3. Indien niet het gehele vermogen is overgegaan, is de gesplitste rechtspersoon rechthebbende.

4. Voor zover verkrijgende rechtspersonen uit hoofde van het tweede lid aansprakelijk zijn voor schulden, zijn zij hoofdelijk verbonden.

Artikel 353

1. De verkrijgende rechtspersonen en de voortbestaande gesplitste rechtspersoon zijn aansprakelijk tot nakoming van de verbintenissen van de gesplitste rechtspersoon ten tijde van de splitsing.

2. Voor ondeelbare verbintenissen zijn de verkrijgende rechtspersonen en de voortbestaande gesplitste rechtspersoon elk voor het geheel aansprakelijk.

3. Voor deelbare verbintenissen is de verkrijgende rechtspersoon waarop de verbintenis is overgegaan of, zo de verbintenis niet op een verkrijgende rechtspersoon is overgegaan, de voortbestaande gesplitste rechtspersoon voor het geheel aansprakelijk. De aansprakelijkheid voor deelbare verbintenissen is voor elke andere rechtspersoon beperkt tot de waarde van het vermogen dat hij bij de splitsing heeft verkregen of behouden.

4. Andere rechtspersonen dan de rechtspersoon waarop de verbintenis is overgegaan of, zo de verbintenis niet op een verkrijgende rechtspersoon is overgegaan, dan de voortbestaande gesplitste rechtspersoon zijn niet tot nakoming gehouden voordat de laatstbedoelde rechtspersoon in de nakoming van de verbintenis is tekortgeschoten.

5. Ten aanzien van de aansprakelijkheid zijn de bepalingen betreffende hoofdelijke verbondenheid van overeenkomstige toepassing.

Artikel 354

1. De rechter kan een splitsing alleen vernietigen:
a. indien de door een notaris ondertekende akte van splitsing geen authentiek geschrift is;
b. wegens het niet naleven van artikel 336, vijfde of zesde lid, artikel 345, derde lid, of de eerste volzin van artikel 347, tweede lid;
c. wegens nietigheid, het niet van kracht zijn of een grond tot vernietiging van een voor de splitsing vereist besluit van de algemene vergadering of, in een stichting, van het bestuur;
d. wegens het niet naleven van artikel 346, vijfde lid.

2. Vernietiging geschiedt door een uitspraak van de rechter van de statutaire zetel van de gesplitste rechtspersoon op vordering tegen alle verkrijgende rechtspersonen en de voortbestaande gesplitste rechtspersoon van een lid, aandeelhouder, bestuurder of andere belanghebbende. Een niet door de rechter vernietigde splitsing is geldig.

3. De bevoegdheid tot het instellen van de vordering tot vernietiging vervalt door herstel van het verzuim of door verloop van zes maanden na de nederlegging van de akte van splitsing ten kantore van de in artikel 347, derde lid, bedoelde registers.

4. De splitsing wordt niet vernietigd:
a. indien het verzuim binnen een door de rechter te bepalen termijn is hersteld;
b. indien de reeds ingetreden gevolgen van de splitsing bezwaarlijk ongedaan kunnen worden gemaakt.

5. Heeft de eiser tot vernietiging van de splitsing schade geleden door een verzuim dat tot vernietiging had kunnen leiden, en vernietigt de rechter de splitsing niet, dan kan de rechter de verkrijgende rechtspersonen en de voortbestaande gesplitste rechtspersoon veroordelen tot vergoeding van de schade. De rechtspersonen hebben daarvoor verhaal op de schuldigen aan het verzuim en, tot ten hoogste het genoten voordeel, op degenen die door het verzuim zijn bevoordeeld.

6. De vernietiging wordt, door de zorg van de griffier van het gerecht waar de vordering laatstelijk aanhangig was, ingeschreven in de registers waarin de splitsing ingevolge artikel 347, derde lid, moet zijn ingeschreven.

7. De gesplitste rechtspersoon is naast de betrokken verkrijgende rechtspersoon hoofdelijk verbonden tot nakoming van verbintenissen die ten laste van de verkrijgende rechtspersonen zijn ontstaan na de splitsing en voordat de vernietiging in de registers is ingeschreven.

8. De onherroepelijke uitspraak tot vernietiging van een splitsing is voor eenieder bindend. Verzet van derden en herroeping zijn niet toegestaan.

Afdeling 5 Bijzondere bepalingen voor splitsingen waarbij een naamloze vennootschap of vennootschap met beperkte aansprakelijkheid wordt gesplitst of opgericht.

Artikel 355

Deze afdeling is van toepassing, indien bij een splitsing een naamloze vennootschap of een vennootschap met beperkte aansprakelijkheid wordt gesplitst of wordt opgericht.

Artikel 356

1. Indien aandelen of certificaten van aandelen van een splitsende vennootschap zijn opgenomen in de prijscourant van een beurs, kan de ruilverhouding afhankelijk zijn van de prijs van die aandelen onderscheidenlijk certificaten op die beurs op een of meer in het voorstel tot splitsing te bepalen tijdstippen, gelegen voor de dag waarop de splitsing van kracht wordt.

2. Indien krachtens de ruilverhouding van de aandelen recht bestaat op geld of schuldvorderingen, mag het gezamenlijke bedrag daarvan een tiende van het door de toegekende aandelen vertegenwoordigde eigen vermogen niet te boven gaan.

3. Bij de akte van splitsing kan een verkrijgende vennootschap eigen aandelen die zij zelf houdt of krachtens de akte van splitsing verkrijgt, intrekken tot ten hoogste het bedrag waarmee door de toegekende aandelen in het kapitaal wordt deelgenomen.

4. Aandelen van de splitsende vennootschap die worden gehouden door of voor rekening van een verkrijgende rechtspersoon of door of voor rekening van de splitsende vennootschap vervallen, indien de splitsende vennootschap bij de splitsing ophoudt te bestaan.

Artikel 357

1. Het voorstel tot splitsing bevat naast de in artikel 340 genoemde gegevens:

a. de ruilverhouding van de aandelen en eventueel de omvang van de betalingen krachtens de ruilverhouding;
b. met ingang van welk tijdstip en in welke mate de aandeelhouders van de splitsende vennootschap zullen delen in de winst van de verkrijgende vennootschappen;
c. hoeveel aandelen eventueel zullen worden ingetrokken met toepassing van artikel 356, derde lid;
d. een splitsingsbalans van alle partijen bij de splitsing die naamloze vennootschap of vennootschap met beperkte aansprakelijkheid zijn en niet ophouden te bestaan;
e. of bij de splitsing een reglement als bedoeld in artikel 150, tweede lid, van kracht wordt, wordt gewijzigd of ingetrokken.

2. De in het eerste lid, onderdeel d, bedoelde splitsingsbalans toont een eigen vermogen als omschreven in artikel 118, vijfde lid, dat niet lager is dan het bedrag waarmee na de splitsing in het kapitaal van de betrokken vennootschap wordt deelgenomen. Zij heeft betrekking op het vermoedelijke tijdstip van de splitsing. Gegevens daarvoor mogen worden ontleend aan de in artikel 341, tweede lid, bedoelde jaarrekeningen of vermogensopstellingen. Afwijkingen daarvan worden toegelicht.

Artikel 358

In de toelichting op het voorstel tot splitsing moet het bestuur mededelen:
a. volgens welke methode of methoden de ruilverhouding van de aandelen is vastgesteld;
b. of deze methode of methoden in het gegeven geval passen;
c. tot welke waardering elke gebruikte methode leidt;
d. indien meer dan een methode is gebruikt, of het bij de waardering aangenomen betrekkelijke gewicht van de methoden in het maatschappelijk verkeer als aanvaardbaar kan worden beschouwd; en
e. welke bijzondere moeilijkheden er eventueel zijn geweest bij de waardering en bij de bepaling van de ruilverhouding.

Artikel 359

1. Een door het bestuur aangewezen externe deskundige als bedoeld in artikel 121 moet het voorstel tot splitsing onderzoeken en moet verklaren of de voorgestelde ruilverhouding van de aandelen, mede gelet op de bijgevoegde stukken, naar zijn oordeel redelijk is. Hij moet tevens een verslag opstellen, waarin hij zijn oordeel geeft over de splitsingsbalansen bedoeld in artikel 357, eerste lid, onderdeel d, en de mededelingen, bedoeld in artikel 358. De eerste en de tweede volzin, voor zover zij betrekking heeft op de mededelingen als bedoeld in artikel 358, blijven buiten toepassing indien alle aandeelhouders van elke partij bij de splitsing en eventuele andere stemgerechtigden daarmee instemmen.

2. Indien twee of meer van de partijen bij de splitsing naamloze vennootschappen zijn, wordt slechts dezelfde persoon als deskundige aangewezen, indien de algemene vergaderingen het besluit daartoe hebben goedgekeurd.

3. De deskundigen zijn bij alle partijen bij de splitsing gelijkelijk tot onderzoek bevoegd.

4. Op de verklaring van de deskundige is artikel 342 van overeenkomstige toepassing en op zijn verslag artikel 342, tweede en derde lid.

Artikel 360

In het geval van een zuivere splitsing kan de akte van splitsing bepalen dat onderscheiden aandeelhouders van de splitsende rechtspersoon aandeelhouder worden of zullen zijn van onderscheiden verkrijgende rechtspersonen. In dat geval:
a. vermeldt het voorstel tot splitsing naast de in de artikelen 340 en 357 genoemde gegevens welke aandeelhouders van welke verkrijgende rechtspersonen aandeelhouder worden of zullen zijn;
b. deelt het bestuur in de toelichting op het voorstel tot splitsing mee volgens welke criteria deze verdeling is vastgesteld;
c. moet de deskundige bedoeld in artikel 359 mede verklaren dat de voorgestelde verdeling, mede gelet op de bijgevoegde stukken, naar zijn oordeel redelijk is; en
d. wordt het besluit tot splitsing door de algemene vergadering van de splitsende vennootschap genomen met een meerderheid van drie vier-

den van de uitgebrachte stemmen in een vergadering waarin ten minste 95% van het door de aandelen vertegenwoordigde vermogen is vertegenwoordigd. In het geval dat slechts één van de aandeelhouders, enig aandeelhouder wordt of zal zijn in een van de verkrijgende rechtspersonen, behoeft het besluit tot splitsing tevens de instemming van de desbetreffende aandeelhouder.

Artikel 361

1. Tenzij de statuten anders bepalen, kan een verkrijgende vennootschap bij bestuursbesluit tot splitsing besluiten. Hetzelfde geldt voor de splitsende vennootschap, mits de splitsende vennootschap enig aandeelhouder is van alle verkrijgende vennootschappen, of alle verkrijgende rechtspersonen bij de splitsing opgerichte naamloze vennootschappen of vennootschappen met beperkte aansprakelijkheid zijn en de splitsende vennootschap daarvan bij de splitsing enig aandeelhouder wordt. De statuten of het reglement als bedoeld in artikel 150, tweede lid, van de verkrijgende vennootschap kunnen alsdan niet worden gewijzigd door het van kracht worden van de splitsing.

2. Dit besluit kan slechts worden genomen, indien de vennootschap het voornemen hiertoe heeft vermeld in de aankondiging dat het voorstel tot splitsing is neergelegd.

3. Het besluit kan niet worden genomen, indien een of meer aandeelhouders die tezamen ten minste een tiende van het eigen vermogen vertegenwoordigen, of een zoveel geringer bedrag als in de statuten is bepaald, binnen een maand na de aankondiging aan het bestuur hebben verzocht de algemene vergadering bijeen te roepen om over de splitsing te besluiten. Artikel 346 is dan van toepassing.

4. Op een besluit tot splitsing van een naamloze vennootschap dan wel van een vennootschap met beperkte aansprakelijkheid is artikel 134, vierde tot en met achtste lid, respectievelijk artikel 180, derde tot en met zevende lid, en artikel 181, tweede lid, van overeenkomstige toepassing.

Artikel 362

1. Indien alle verkrijgende vennootschappen bij de splitsing worden opgericht en de splitsende rechtspersoon daarvan bij de splitsing direct of indirect enig aandeelhouder wordt, of indien de splitsende rechtspersoon direct of indirect enig aandeelhouder is van alle verkrijgende vennootschappen, zijn de artikelen 340, vierde lid, en 357 tot en met 359 niet van toepassing.

2. Artikel 358 blijft buiten toepassing indien alle aandeelhouders van elke partij bij de splitsing en eventuele andere stemgerechtigden daarmee instemmen. In dat geval blijft ook artikel 359, eerste lid, eerste en tweede volzin, voor zover zij betrekking heeft op de mededelingen als bedoeld in artikel 358, buiten toepassing.

Artikel 363

1. De akte van splitsing kan bepalen dat de aandeelhouders van de splitsende vennootschap aandeelhouder worden van een groepsmaatschappij van een verkrijgende vennootschap. Zij worden dan geen aandeelhouder van die verkrijgende vennootschap.

2. Zulk een splitsing is slechts mogelijk, indien de groepsmaatschappij alleen of samen met een andere groepsmaatschappij alle aandelen van de verkrijgende vennootschap houdt. Artikel 346, eerste tot en met vierde lid, en artikel 361 zijn op het besluit van de groepsmaatschappij van overeenkomstige toepassing.

3. De groepsmaatschappij die de aandelen toekent geldt naast de verkrijgende vennootschap als partij bij de splitsing. Op haar rusten de verplichtingen die ingevolge de artikelen 340 tot en met 360 op een verkrijgende rechtspersoon rusten, met uitzondering van de verplichtingen uit de artikelen 345, 346 en artikel 350, tweede lid; voor de toepassing van artikel 359, vierde lid, blijft zij buiten beschouwing; de artikelen 352, 353 en artikel 354, zevende lid, gelden voor haar niet. Artikel 340, tweede lid, onderdeel b, artikel 356, derde lid, en artikel 357, eerste lid, onderdeel b, gelden alsdan niet voor de verkrijgende vennootschap.

Artikelen 364 tot en met 550
(vervallen)

BOEK 4

ERFRECHT

Artikelen 551 tot en met 857
(vervallen)

ELFDE TITEL

Van erfopvolging bij versterf

EERSTE AFDELING

Algemene bepalingen

Artikel 858

Erfopvolging heeft alleen door de dood plaats.

Artikel 859

Indien verscheiden personen van welke de een tot des anderen erfenis geroepen is, door een en hetzelfde ongeval of op dezelfde dag omkomen, zonder dat men weten kunne wie het eerst overleden zij, worden zij vermoed op hetzelfde ogenblik gestorven te zijn en er heeft geen overgang van erfenis van de een ten behoeve van de andere plaats.

Artikel 860

1. Tot de erfenis worden door de wet geroepen zij die tot de overledene in familierechtelijke betrekkingen stonden, en de langstlevende echtgenoot, volgens de hierna vastgestelde regelen.
2. Bij gebreke van zodanige personen als bedoeld in het eerste lid, vervallen de goederen aan het Land onder de last om de schulden te voldoen voor zover de waarde van die goederen toereikend is.

Artikel 861

1. De erfgenamen treden van rechtswege in het bezit der goederen en rechtsvorderingen van de overledene.
2. Indien er geschil ontstaat wie erfgenaam en alzo tot dat bezit bevoegd is, kan de rechter bevel en, dat de goederen onder gerechtelijke bewaring zullen worden gesteld.
3. Het Land moet zich door de rechter doen in het bezit stellen en is op straffe van schadevergoeding en gehouden de nalatenschap te laten verzegelen en een boedelbeschrijving te doen opmaken, in de vorm voor de aanvaarding van nalatenschappen onder het voorrecht van boedelbeschrijving vastgesteld.

Artikel 862

1. De erfgenaam heeft een rechtsvordering tot verkrijging der erfenis tegen al degenen die, hetzij onder die titel of zonder titel, in het bezit zijn van de gehele nalatenschap of van een gedeelte daarvan, mitsgaders tegen degenen die met arglist hebben opgehouden te bezitten.

2. Hij kan deze rechtsvordering instellen voor het geheel, indien hij alleen erfgenaam is, en voor zijn aandeel, zo er meer erfgenamen zijn.

3. Die rechtsvordering strekt tot afgifte van al hetgeen zich, onder welke titel ook, in de nalatenschap bevindt met de vruchten, inkomsten en schadeloosstelling, volgens de regelen welke ten aanzien van de opvordering van eigendom zijn voorgeschreven.

Artikel 863
(vervallen)

Artikel 864

Ten einde als erfgenaam te kunnen optreden, moet men bestaan op het ogenblik dat de erfenis is opengevallen.

Artikel 865

Als onwaardig om erfgenaam te zijn worden beschouwd, en is als zodanig van de erfenis uitgesloten:

a. hij die veroordeeld is ter zake dat hij de overledene heeft omgebracht of getracht heeft om te brengen;
b. hij die bij rechterlijke uitspraak overtuigd is tegen de erflater lasterlijk te hebben ingebracht een beschuldiging van een misdrijf, waartegen een vrijheidsstraf met een maximum van ten minste vier jaren is bedreigd;
c. hij die de overledene door geweld of feitelijkheid be let heeft zijn uiterste wil te maken of te herroepen;
d. hij die de uiterste wil van een overledene heeft verduisterd, vernietigd of vervalst.

Artikel 866

De erfgenaam die uithoofde van onwaardigheid van de erfenis is uitgesloten, is gehouden tot de teruggave van alle vruchten en inkomsten, waarvan hij sedert het openvallen der erfenis genot heeft gehad.

Artikel 867

Kinderen van een onwaardig verklaarde persoon, uit eigen hoofde tot de erfenis komende, zijn niet uitgesloten door de schuld van hun

ouders; doch deze zijn in geen geval bevoegd om van de goederen van die nalatenschap het vruchtgenot te vorderen, hetwelk de wet aan ouders op de goederen van hun kinderen toekent.

Artikel 868

Plaatsvervulling geeft aan de vertegenwoordigende persoon het recht om te treden in de plaats, in de graad en in de rechten van degene die vertegenwoordigd wordt.

Artikel 869

1. Plaatsvervulling heeft in de rechte nedergaande linie in het oneindige plaats.
2. Dezelve wordt in alle gevallen toegelaten, hetzij de kinderen van de overledene tezamen tot de erfenis komen met de nakomelingen van een vooroverleden kind, hetzij, al de kinderen van de overledene voor hem gestorven zijnde, de nakomelingen van die vooroverleden kinderen zich onderling in gelijke of ongelijke grad en bestaan

Artikel 870

Er bestaat geen plaatsvervulling ten opzichte van naastbestaanden in de opgaande linie. De naaste in ieder der beide liniën sluit te allen tijde degene uit, die in een verdere graad is.

Artikel 871

In de zijlinie wordt de plaatsvervulling toegelaten ten voordele van kinderen en nakomelingen des overledenen broeders en zusters, hetzij die gezamenlijk met hun ooms of moeien tot de nalatenschap komen, hetzij dat na het vooroverlijden der broeders en zusters van de overledene de erfenis overga tot derzelver nakomelingen, aan elkander in gelijke of in ongelijke graden bestaande.

Artikel 872

Plaatsvervulling wordt ook toegelaten in de erfopvolging van zijmagen, wanneer nevens degenen die de erflater het naast in den bloede bestaat, er nog kinderen of nakomelingen aanwezig zijn van vooroverleden broeders of zusters van eerstgemelden.

Artikel 873

In al de gevallen waarin plaatsvervulling wordt toegelaten, heeft de verdeling bij staken plaats; indien dezelfde staak verscheidene takken heeft voortgebracht, geschiedt de onderverdeling in iedere tak wederom bij staken en onder de personen in dezelfde tak geschiedt de

verdeling bij hoofden.

Artikel 874

Niemand kan voor een levende persoon bij plaatsvervulling optreden.

Artikel 875

Een kind ontleent niet van zijn ouders het recht om hen te vertegenwoordigen en men kan zelfs degene vertegenwoordigen, wiens boedel men niet heeft willen aanvaarden.

Artikel 876

De wet slaat geen acht, noch op de aard noch op de oorsprong van goederen, om de erfopvolging in dezelve te regelen.

Artikel 877

1. Alle erfenissen welke, hetzij geheel hetzij voor een gedeelte, aan bloedverwanten in de opgaande of zijlinie tebeurtvallen, worden in twee gelijke delen gekloofd, waarvan het ene aan de nabestaanden in de vaderlijke en het andere aan die in de moederlijke linie te beurt valt, behoudens de bepalingen in de artikelen 881, 882 en 886 voorkomende.

2. De erfenis kan nimmer van de ene linie tot de andere overgaan, dan wanneer er in een der beide liniën, noch bloedverwant in de opgaande linie noch zijmaag gevonden wordt.

Artikel 878

De eerste verdeling tussen de vaderlijke en de moederlijke liniën daargesteld zijnde heeft er geen verdere kloving tussen de onderscheidene takken plaats; maar de helft aan iedere linie tebeurtgevallen behoort aan de erfgenaam of de erfgenamen, welke de overledene het naast in graad bestaan, behoudens het geval van plaatsvervulling.

TWEEDE AFDELING

Van de orde der erfopvolging

Artikel 879

1. De kinderen of hun afstammelingen erven van hun ouders, grootouders, of verdere bloedverwanten in de opgaande linie, zonder onderscheid van kunne of eerstgeboorte en zelfs wanneer zij uit verschillende huwelijken verwekt zijn.

2. Zij erven voor gelijke delen bij hoofden, wanneer zij allen in de eerste graad zijn en uit eigen hoofde geroepen worden; zij erven bij staken, wanneer zij allen of een gedeelte van hun bij plaatsvervulling opkomen.

Artikel 879a

Voor zoveel betreft de nalatenschap van de vooroverleden echtgenoot, wordt de langstlevende echtgenoot voor de toepassing der bepalingen van deze titel met een kind van de overledene gelijkgesteld.

Artikel 879b

1. De langstlevende echtgenoot mag de inboedel tot zich nemen, tenzij hij tezamen erft met nakomelingen van de erflater die niet zijn eigen nakomelingen zijn.
2. Voor zover deze inboedel behoort tot de nalatenschap van de erflater, komt de waarde daarvan alsdan in mindering van het erfdeel van die echtgenoot.
3. Overtreft die waarde die van het erfdeel, dan moet het verschil aan de medeërfgenamen vooraf worden vergoed.
4. In dit artikel wordt onder inboedel verstaan alle roerende zaken, met uitzondering van geld, geldswaardige papieren, schepen, luchtvaartuigen en zaken die in de uitoefening van een beroep of bedrijf worden gebruikt.

Artikel 879c
(vervallen)

Artikel 880

1. Indien de overledene noch nakomelingen noch echtgenoot noch broeders of zusters achtergelaten heeft, wordt de nalatenschap in twee gelijke delen tussen de bloedverwanten in de vaderlijke en die in de moederlijke opgaande linie verdeeld, behoudens de bepaling van artikel 886.
2. De naaste in graad in de opgaande linie bekomt de helft aan zijn linie behorende, met uitsluiting van alle anderen.
3. Bloedverwanten in de opgaande linie van dezelfde graad erven bij hoofde.

Artikel 881

1. Wanneer de vader en de moeder van een persoon welke overleden is zonder nakomelingen en zonder echtgenoot na te laten, hem overleven, bekomt ieder van hun een derde gedeelte der nalatenschap, indien de verstorvene slechts een broeder of een zuster heeft achtergelaten, welke het overige derde gedeelte bekomt.

2. De vader en de moeder erven ieder voor een vierde gedeelte, indien de overledene meerdere broeders of zusters heeft achtergelaten, en in dat geval vallen aan deze laatsgemelden de twee overige vierde gedeelten tebeurt.

Artikel 882

Wanneer de vader of de moeder van iemand, overleden zonder nakomelingen en zonder echtgenoot na te laten, voor hem gestorven is, zal de langstlevende de helft der nalatenschap bekomen, indien de overledene slechts een broeder of een zuster achterlaat; een derde, indien hij er twee achtergelaten heeft; en een vierde gedeelte, indien er meerdere broeders of zusters achtergebleven zijn. De overige delen vallen aan de broeders en zusters te beurt.

Artikel 883

Indien vader en moeder van een persoon welke gestorven is zonder nakomelingen en zonder echtgenoot na te laten, vooroverleden zijn, worden de broeders en zusters tot de gehele erfenis geroepen.

Artikel 884

1. De verdeling van al hetgeen volgens de bepalingen der hierbovenstaande artikelen aan de broeders en de zusters toekomt, geschiedt onder hen in gelijke delen, indien zij allen van hetzelfde bed zijn; indien dit niet het geval is, wordt hetgeen zij erven in twee gelijke delen tussen de vaderlijke en de moederlijke liniën des overledenen verdeeld; de volle broeders en zusters bekomen hun deel in beide de liniën en die van halve bedde slechts in de linie tot welke zij behoren.
2. Indien er niet dan halve broeders of zusters, van een kant slechts zijn achtergebleven, bekomen zij de gehele nalatenschap, met uitsluiting van alle andere bloedverwanten in de andere linie.

Artikel 885

1. Bij gebreke van broeders en zusters en tevens van nabestaanden in een der beide opgaande liniën, komt de nalatenschap voor de ene helft aan de in leven zijnde bloedverwanten in de opgaande linie en voor de wederhelft aan de zijmagen in de andere linie, met uitzondering van het geval bij artikel 886 vermeld.
2. Bij gebreke van broeders en zusters en van nabestaanden in de beide opgaande liniën, worden in iedere zijlinie de naaste bloedverwanten, ieder voor de helft, tot de erfenis geroepen.
3. Indien er in dezelfde zijlinie bloedverwanten van dezelfde graad gevonden worden, delen zij onder elkander bij hoofden, behoudens de bepaling van artikel 872.

Artikel 886

De langstlevende vader of moeder erft alleen de gehele nalatenschap van zijn kind, hetwelk zonder nakomelingen, echtgenoot, broeders of zusters na te laten overleden is.

Artikel 887

Onder de benaming van broeders en zusters, in deze afdeling voorkomende, worden steeds de afstammelingen van ieder van hun begrepen.

Artikel 888

1. Bloedverwanten welke de overledene verder dan in de zesde graad in de zijlinie bestaan, erven niet.
2. Indien in de ene linie geen bloedverwanten van de graad waarin men erven kan, gevonden worden, bekomen de bloedverwanten in de andere linie de gehele erfenis.

DERDE AFDELING
(vervallen)

TWAALFDE TITEL

Van uiterste willen

EERSTE AFDELING

Algemene bepalingen

Artikel 901

1. De goederen welke iemand bij zijn overlijden nalaat, behoren aan zijn wettelijke erfgenamen, voor zover hij daarover niet bij uiterste wil wettiglijk mocht hebben beschikt.
2. Men kan geen afstand doen van een erfenis die nog niet opengevallen is, noch over een zodanige nalatenschap enig beding aangaan, zelfs niet met toestemming van degene over wiens nalatenschap gehandeld wordt, behoudens de bepalingen van artikel 146 van Boek 1.

Artikel 902

Een testament of uiterste wil is een akte, houdende de verklaring van hetgeen iemand wil dat na zijn dood zal geschieden, en welke akte door hem kan worden herroepen.

Artikel 903

1. Uiterste wilsbeschikkingen ten aanzien van goederen zijn of algemeen of onder een algemene titel of onder een bijzondere titel.
2. Elk dezer beschikkingen, hetzij dezelve gedaan zij onder de benaming van erfstelling, hetzij onder de benaming van legaat of onder elke andere benaming, zal kracht hebben, volgens de regelen bij deze titel voorgeschreven.

Artikel 904

Een uiterste wilsbeschikking ten voordele van de naaste bloedverwanten of het naaste bloed van de erflater, zonder verdere aanduiding, wordt geacht te zijn gemaakt ten voordele van zijn door de wet geroepen erfgenamen.

Artikel 905

De uiterste wilsbeschikking ten voordele van de armen, zonder andere aanduiding, wordt geacht gemaakt te zijn ten behoeve van al de noodlijdenden, zonder onderscheid van godsdienst, welke in de plaats alwaar de erfenis is opengevallen, door armeninrichtingen bedeeld worden.

Artikel 906

1. De erfstellingen over de hand of fidei-commissaire substitutien zijn verboden.
2. Dienvolgens is, zelfs ten aanzien van de benoemde erfgenaam of legataris, nietig en van onwaarde elke beschikking waarbij dezelve belast wordt de erfenis of het legaat te bewaren, en aan een derde voor het geheel of voor een gedeelte uit te keren.

Artikel 907

Van de bij artikel 906 verboden erfstellingen over de hand zijn uitgezonderd die welke bij de Zevende en Achtste Afdelingen van deze titel zijn toegelaten.

Artikel 908

1. De bepaling waarbij een derde of, bij diens vooroverlijden, alle deszelfs kinderen, reeds geboren of die nog zullen worden geboren, zijn geroepen tot het geheel of tot een gedeelte van hetgeen de erfgenaam of legataris bij zijn overlijden van de erfenis of van het legaat onvervreemd of onverteerd zal overlaten, is geen verboden erfstelling over de hand.
2. Door zodanige erfstelling of legaat mag de erflater zijn erf-

genamen aan welke een wettelijk erfdeel toekomt, niet benadelen.

Artikel 909

De beschikking waardoor een derde tot een erfenis of legaat geroepen wordt, in het geval dat de geroepen erfgenaam of legataris dezelve niet geniet, is van waarde.

Artikel 910

Artikel 906 is niet van toepassing op een legaat van een vruchtgebruiker.

Artikel 911

Een voorwaarde of een last die de strekking heeft de bevoegdheid tot vervreemding of bezwaring van goederen uit te sluiten, wordt als niet geschreven beschouwd.

Artikel 912

Indien de bewoordingen van een uiterste wilsbeschikking duidelijk zijn, mag men daarvan door uitlegging niet afwijken.

Artikel 913

Indien daarentegen de bewoordingen van een uiterste wilsbeschikking voor onderscheidene opvattingen vatbaar zijn, moet men veeleer nagaan, welke de bedoeling des erflaters geweest zij, dan zich, tegen die bedoeling, aan de letterlijke zin der woorden houden.

Artikel 914

In zodanig geval moeten ook de bewoordingen worden opgevat in de zin die met de aard der beschikking en derzelver onderwerp het meest overeenkomt, en bijvoorkeur in dier voege, dat de beschikking enige uitwerking of gevolg hebbe.

Artikel 915

In alle uiterste wilsbeschikkingen worden de voorwaarden die onverstaanbaar of onmogelijk zijn of die met de wetten en goede zeden strijden, voor niet geschreven gehouden.

Artikel 916

De voorwaarde wordt gehouden voor vervuld, wanneer hij die bij de niet-vervulling daarvan belang mocht hebben, de vervulling heeft be-

let.

Artikel 917

De vermelding van een valse beweegreden wordt voor niet geschreven gehouden, tenzij uit de uiterste wil blijken mocht, dat de erflater de beschikking niet zoude hebben gemaakt, indien hij van de valsheid der beweegredenen kennis had gedragen.

Artikel 918

De vermelding van een, hetzij ware hetzij valse, beweegreden die echter met de wet ten of de goede zeden strijdt, maakt de erfstelling of het legaat nietig.

Artikel 919

Indien een ondeelbare last aan verscheidene erfgenamen of legatarissen is opgelegd geworden en een of meer hunner van de erfenis of het legaat afzien of wel onbekwaam zijn om het gemaakte te beuren, zal hij die zich voor het geheel van de last wil kwijten, het hem nagelaten gedeelte kunnen vorderen en zijn verhaal hebben op de nalatenschap voor hetgeen hij voor de andere mocht hebben betaald.

Artikel 920

Uiterste willen, gemaakt ten gevolge van dwang, bedrog of arglist, zijn nietig. Artikel 44 van Boek 3 is niet van toepassing.

Artikel 921

Indien door een en hetzelfde ongeval of op dezelfde dag mochten omkomen de erflater en de erfgenaam of de legataris of degene die bij een geoorloofde ondererfstelling in plaats van deze laatste zoude zijn opgetreden, zonder dat men weten kon wie van de alzo omgekomen en het eerst overleden zij, worden zij vermoed op hetzelfde ogenblik gestorven te zijn en er heeft geen overgang van rechten ten gevolge van de uiterste wil plaats.

TWEEDE AFDELING

Van de bekwaamheid om bij uiterste wil te beschikken
of daarvan voordeel te genieten

Artikel 922

Tot het maken of herroepen van een uiterste wil moet men zijn verstandelijke vermogens bezitten.

Artikel 923

Alle personen kunnen bij uiterste wil beschikken en daaruit voordeel genieten, uitgezonderd de zodanigen die daartoe volgens de bepalingen van deze afdeling zijn onbekwaam verklaard.

Artikel 924

1. Behalve zij die handelingsbekwaam zijn, kunnen ook minderjarigen die de leeftijd van zestien jaren hebben bereikt, uiterste wilsbeschikkingen maken.
2. Degene die onder curatele staat, kan slechts met toestemming van de rechter in eerste aanleg uiterste wilsbeschikkingen maken. De rechter kan aan zijn toestemming voorwaarden verbinden.
3. De bekwaamheid van de erflater wordt beoordeeld naar de staat waarin hij zich bevond op het tijdstip dat de beschikking werd gemaakt.

Artikel 925

De bekwaamheid van de erflater wordt beoordeeld naar de staat waarin hij zich bevond op het ogenblik dat de uiterste wil gemaakt is.

Artikel 926

1. Om uit kracht van een uiterste wil iets te kunnen genieten, moet men bestaan op het ogenblik van de dood des erflaters.
2. Deze bepaling is niet toepasselijk op personen die geroepen zijn om uit stichtingen genot te trekken.

Artikel 927
(vervallen)

Artikel 928

Een echtgenoot kan geen voordeel genieten door de uiterste wilsbeschikking van zijn medeëchtgenoot, indien het huwelijk zonder behoorlijke toestemming mocht zijn aangegaan en de erflater gestorven is op een tijdstip waarop de wettigheid van dit huwelijk te dier oorzake nog in rechten kon worden betwist.

Artikel 929, 929a en 929b
(vervallen)

Artikel 930

Echtgenoten kunnen ten opzichte van de goederen welke in gemeenschap zijn, niet verder beschikken dan over het aandeel dat ieder van

hun in de gemeenschap heeft. Indien echter enig goed uit de gemeenschap is gemaakt, kan de legataris hetzelve niet in natura vorderen, indien dat goed niet aan de erfgenamen van de erflater is aanbedeeld. In dat geval wordt de legataris schadeloosgesteld uit het aandeel in de gemeenschap, aan de erfgenamen van de erflater aangekomen en, bij ongenoegzaamheid, uit de goederen aan die erfgenamen persoonlijk toebehorende.

Artikel 931

1. Een minderjarige, ofschoon de ouderdom van achttien jaren bereikt hebbende, kan bij uiterste wil ten voordele van zijn voogd geen beschikking maken.

2. Meerderjarig geworden zijnde, kan hij zijn gewezen voogd niet bij uiterste wil bevoordelen dan na het afleggen en sluiten der voogdijrekening.

3. Van de twee hierboven gemelde gevallen zijn uitgezonderd bloedverwanten van de minderjarige in de opgaande linie, die zijn voogden zijn of geweest zijn.

Artikel 932

1. Minderjarigen kunnen niet bij uiterste wil beschikken ten voordele van hun leermeesters, gouverneurs of gouvernanten, welke met hen tezamen wonen, noch ten voordele van hun onderwijzers of onderwijzeressen, bij welke de minderjarigen in de koste besteed zijn.

2. Hiervan zijn uitgezonderd de beschikkingen tot vergelding van gedane diensten, bij wijze van legaat gemaakt, met inachtneming echter zowel van de gegoedheid van de maker als van de diensten die aan dezelve zijn bewezen.

Artikel 933

1. De geneesheren, heelmeesters, apothekers en andere personen de geneeskunde uitoefenende, welke iemand gedurende de ziekte waaraan hij overleden is, bediend hebben, alsmede de bedienaars van de godsdienst, welke hem gedurende die ziekte hebben bijgestaan, kunnen geen voordeel trekken uit de uiterste wilsbeschikkingen welke zodanig persoon gedurende de loop van die ziekte te hunnen behoeve mocht hebben gemaakt.

2. Ook kan degene die een voor de verzorging of verpleging van bejaarden of geestelijk gestoorden bestemde instelling exploiteert, of die daarvan de leiding heeft of daarin werkzaam is, geen voordeel trekken uit de uiterste wilsbeschikkingen, die zodanig persoon gedurende zijn verblijf in die instelling te zijnen behoeve mocht hebben gemaakt.

3. Hiervan zijn uitgezonderd:

a. de beschikkingen tot vergelding van gedane diensten, bij wijze van legaat gemaakt, evenals bij artikel 932 is vastgesteld;

b. de beschikkingen ten voordele van de echtgenoot van de erflater;
c. de beschikkingen, zelfs algemene, gemaakt ten voordele van bloedverwanten tot de vierde graad ingesloten, indien de overledene geen erfgenamen in de rechte linie mocht hebben nagelaten; ten ware degene te wiens voordele de beschikking gemaakt is, zelf onder het getal van die erfgenamen mocht behoren.

Artikel 934

De notaris die een uiterste wil bij openbare akte heeft verleden en de getuigen die daarbij zijn tegenwoordig geweest, kunnen niets genieten van hetgeen aan hen bij die uiterste wil mocht zijn gemaakt.

Artikel 935
(vervallen)

Artikel 936
(vervallen)
Artikel 937

1. Een uiterste wilsbeschikking gemaakt ten voordele van iemand die onbekwaam is om te erven, is nietig, zelfs wanneer de beschikking mocht zijn gemaakt op de naam van een tussen beiden komende persoon.
2. Voor tussen beiden komende personen worden gehouden de vader en de moeder, de kinderen en afstammelingen en de echtgenoot van degene die onbekwaam is om te erven.

Artikel 938

Hij die veroordeeld is omdat hij de erflater heeft omgebracht, hij die de uiterste wil des erflaters heeft verdonkerd, vernietigd of vervalst, of die de erflater door geweld of dadelijkheden heeft belet zijn uiterste wil te herroepen of te veranderen, zal, evenmin als zijn medeëchtgenoot en zijn kinderen, uit de uiterste wil enig voordeel kunnen genieten.

DERDE AFDELING

Van de legitieme portie of het wettelijk erfdeel en van de inkorting der giften welke die portie zouden verminderen

Artikel 939

De legitieme portie of het wettelijk erfdeel is een gedeelte der goederen, hetwelk aan de bij de wet geroepen erfgenamen in de rechte linie wordt toegekend, en waarover de overledene, noch bij gifte onder de levenden noch bij uiterste wil, heeft mogen beschikken.

Artikel 940

1. In de nederdalende linie, indien de erflater slechts een kind nalaat, bestaat dat wettelijk erfdeel in de helft van de goederen welke het kind bij versterf zoude hebben geërfd.

2.Indien er twee kinderen overblijven,is het wettelijk erfdeel voor ieder kind twee derde gedeelten van hetgeen hetzelve bij versterf zoude erven.

3. Ingeval de overledene drie of meer kinderen nalaat, zal het wettelijk erfdeel drie vierde gedeelten bedragen van hetgeen elk kind bij versterf zoude gehad hebben.

4. Onder de naam van kinderen worden begrepen de afstammelingen, in welke graad zij ook zijn; echter worden deze alleen gerekend in plaats van het kind hetwelk zij in de nalatenschap van de erflater vertegenwoordigen.

Artikel 941

In de opgaande linie bedraagt het wettelijk erfdeel altijd de helft van hetgeen volgens de wet aan elke bloedverwant in die linie bij versterf toekomt.

Artikel 942
(vervallen)

Artikel 942a

1. In de gevallen waarin voor het berekenen der legitieme portie rekening moet worden gehouden met erfgenamen die wel zijn erfgenamen bij versterf, doch niet zijn legitimarissen, zullen, wanneer aan anderen dan bedoelde erfgenamen, hetzij bij akte onder de levenden hetzij bij uiterste wil, meer is geschonken dan het aandeel bedraagt, waarover men zou mogen beschikken, indien zodanige erfgenamen niet aanwezig waren, bedoelde giften of schenkingen kunnen worden verminderd tot genoemd bedrag, zulks op de vordering en ten bate van de legitimarissen en van derzelver erfgenamen of rechthebbenden.

2. De artikelen 946 tot en met 955 vinden overeenkomstige toepassing.

Artikel 943

Bij gebreke van legitimarissen mogen de giften, bij akte onder de levenden of bij uiterste wil gedaan, het gehele beloop der goederen van de nalatenschap bevatten.

Artikel 944

Wanneer de beschikking, bij akte onder de levenden of bij ui-

terste wil gedaan, bestaat in een vruchtgebruik of in een lijfrente, waarvan het beloop het wettelijk erfdeel benadeelt, hebben de erfgenamen, aan welke dat erfdeel is toegekend, de keus, of om deze beschikking uit te voeren, of wel om aan de begiftigden of legatarissen de eigendom van het beschikbaar gedeelte af te staan.

Artikel 945

Het aandeel waarover men beschikken mag, kan, hetzij in het geheel of gedeeltelijk, bij akte onder de levenden, of bij uiterste wil, aan vreemden of wel aan kinderen of andere personen die tot een erfenis gerechtigd zijn, worden weggeschonken, behoudens de gevallen waarin deze laatsten naar aanleiding van de Zestiende Titel van dit boek tot inbreng gehouden zijn.

Artikel 946

1. Legitimarissen en hun rechtverkrijgenden onder algemene titel kunnen makingen en giften, die aan het wettelijk erfdeel tekort doen, door inkorting verminderen, indien voldaan is aan de vereisten, in deze afdeling daartoe gesteld. Door inkorting wordt een making of gift vernietigd, voor zover zij aan het wettelijk erfdeel tekort doet. Artikel 52 van Boek 3 is niet van toepassing.

2. Desniettegenstaande zullen de legitimarissen van die vermindering niets kunnen genieten ten nadele van de schuldeisers van de overledene.

Artikel 947

Om de hoegrootheid van het wettelijk erfdeelte bepalen, maakt men een opsomming van al de goederen die op het tijdstip van het overlijden van de gever of erflater aanwezig waren; men voegt daarbij het beloop der goederen waarover bij giften onder de levenden beschikt is, berekend naar de staat waarin zij zich op het tijdstip der gift bevonden hebben, en hun waarde op het ogenblik van het overlijden van de gever; men berekent over al die goederen, na de schulden daarvan te hebben afgetrokken, hoeveel, naar mate van de betrekking der legitimarissen, het erfdeel is, hetwelk zij kunnen vorderen, en men trekt daarvan af hetgeen dezen zelfs met vrijstelling van inbreng van de overledene hebben ontvangen.

Artikel 948

Alle vervreemding van enig goed, hetzij onder de last van een lijfrente hetzij met voorbehoud van vruchtgebruik, aan een der erfgenamen in de rechte linie gedaan, wordt beschouwd als een gift.

Artikel 949

1. Indien de gegeven zaak voor het overlijden van de schenker buiten schuld van de begiftigde is verloren gegaan, zal zij niet worden begrepen onder de massa der goederen over welke het wettelijk erfdeel moet worden berekend.

2. De gegeven zaak zal onder de massa worden begrepen, indien zij ter oorzaak van het onvermogen van de begiftigde niet kan worden teruggverkregen.

Artikel 950

De giften onder de levenden zullen nimmer mogen worden verminderd, dan nadat al de goederen welke bij uiterste wil zijn weggemaakt, zullen bevonden worden niet genoegzaam te zijn om het wettelijk aandeel te verzekeren. Wanneer alsdan een vermindering van de giften onder de levenden moet plaats hebben, zal men dezelve aanvangen met de gift welke het laatst gedaan is, en alzo verder van deze tot de vroegere opklimmen.

Artikel 951

1. De teruggave van de goederen welke naar aanleiding van artikel 950 moet plaats hebben, geschiedt in natura, niettegenstaande alle tegenstrijdige bepalingen.

2. Indien echter de vermindering moet worden toegepast op een goed hetwelk niet gevoeglijk kan worden verdeeld, zal de begiftigde, zelfs wanneer het een vreemde is, de bevoegdheid hebben om in gereed geld op te leggen, hetgeen de legitimaris toekomt.

Artikel 952

De vermindering der bij uiterste wil gedane making en zal geschieden zonder onderscheid te maken tussen de erfstellingen en legaten, tenzij de erflater uitdrukkelijk mocht hebben bevolen, dat deze of gene erfstelling of legaat bij voorkeur moest worden voldaan; in welk geval zodanige erfstelling of legaat niet zal worden verminderd, dan ingeval de waarde van de andere making en niet mocht toereikend zijn om het wettelijk erfdeel op te leveren.

Artikel 953

De begiftigde zal de vruchten van hetgeen de gift meer bedraagt dan het gedeelte waarover beschikt kan worden, teruggeven, te rekenen van de dag dat de gever overleden is, indien de eis tot vermindering is gedaan binnen het jaar en anderszins van de dag dat die eis gedaan is.

Artikel 954

De goederen die uit kracht van vermindering in de boedel moeten terugkeren, worden daardoor vrij van beperkte rechten die daarop sinds de uitvoering van de gift zijn gevestigd.

Artikel 955

1. Tegenover derde-verkrijgers van vermaakte of gegeven goederen, aan wie niet een beroep op de artikelen 86 tot en met 88 van Boek 3 toekomt, moet worden ingekort volgens de volgorde van die vervreemdingen, te beginnen met de vervreemding die het laatst gedaan is.
2. Desniettemin zal de inkorting tegen derde verkrijgers geen plaats hebben, dan voor zover de begiftigde geen andere goederen mocht hebben overgehouden, welke in de gift begrepen waren, en deze niet genoegzaam zijn om het wettelijk erfdeel in zijn geheel te voldoen, en indien de waarde der vervreemde goederen niet op zijn persoonlijke goederen mocht kunnen worden verhaald.
3. De rechtsvordering tot inkorting jegens derde-verkrijgers verjaart door het tijdsverloop van drie jaren, te rekenen van de dag waarop de legitimaris de erfenis heeft aanvaard.

VIERDE AFDELING

Van de vorm der uiterste willen

Artikel 956

Geen uiterste wil kan bij dezelfde akte door twee of meer personen gemaakt worden, hetzij ten voordele van een derde hetzij onder de titel van een wederkerige of onderlinge beschikking.

Artikel 957

Een uiterste wil kan alleen worden gemaakt, of bij een olographische of eigenhandig geschreven akte of bij een openbare akte of bij een geheime of gesloten beschikking.

Artikel 958

1. Een olographische uiterste wil moet met de hand des erflaters geheel geschreven en getekend zijn.
2. Dezelve moet door de erflater bij een notaris in bewaring worden gesteld.
3. De notaris, bijgestaan door twee getuigen, zal daarvan onmiddellijk een door hem met de erflater en de getuigen getekende akte van bewaargeving opmaken, hetzij aan de voet van de uiterste wil, indien dezelve open aan hem is ter hand gesteld hetzij afzonderlijk, indien

het stuk verzegeld aan hem mocht zijn aangeboden; in welk laatste geval de erflater in tegenwoordigheid van de notaris en de getuigen op de omslag moet aantekenen en door zijn ondertekening bekrachtigen, dat hetzelve zijn uiterste wil bevat.

4. In geval de erflater door enige verhindering die na de ondertekening van de uiterste wil of van de omslag is opgekomen, de omslag of de akte van bewaargeving, ofwel beiden, niet kan tekenen, moet de notaris daarvan, evenals van de oorzaak des beletsels, melding maken.

Artikel 959

1. Zodanige olographische uiterste wil, overeenkomstig artikel 958 door de notaris zijnde in bewaring genomen, heeft dezelfde kracht als een bij openbare akte gemaakte uiterste wil en wordt gerekend gemaakt te zijn op de dag der akte van bewaargeving, zonder aanzien der dagtekening welke zich in de uiterste wil zelf mocht bevinden.

2. De als olographische uiterste wil, door de notaris in bewaring genomen akte wordt, tot het bewijs van het tegendeel, vermoed met de hand van de erflater geheel geschreven en getekend te zijn.

Artikel 960

1. De erflater kan te allen tijde zijn olographisch testament terugvorderen, mits hij, ter verantwoording van de notaris, van de teruggave bij een authentieke akte doe blijken.

2. Door de teruggave wordt het olographisch testament als herroepen beschouwd.

Artikel 961

1. Bij een enkel onderhands door de erflater geheel geschreven, gedagtekend en ondertekend stuk kunnen zonder verdere formaliteiten beschikkingen na dode worden gemaakt, doch alleen en bij uitsluiting ter aanstelling van executeuren, ter bestelling van begrafenis, tot het maken van legaten van klederen, van lijfstoebehoren, van bepaalde lijfsieraden en van bijzondere meubelen.

2. De herroeping van zodanig stuk kan op dezelfde wijze onder de hand geschieden.

Artikel 962

Indien zodanig stuk als waarvan in artikel 961 is gesproken, na het overlijden van de erflater gevonden wordt, moet hetzelve worden aangeboden aan de rechter in eerste aanleg; deze zal, indien het stuk verzegeld is, hetzelve openen en in alle gevallen een proces-verbaal van de aanbieding, alsmede van de staat waarin hetzelve zich bevindt, opmaken; hij zal eindelijk dat stuk aan een notaris terhandstellen, ten einde hetzelve onder zijn minuten te bewaren.

Artikel 963

Een olographische uiterste wil welke gesloten aan de notaris is terhandgesteld, zal na de dood des erflaters aan de rechter in eerste aanleg worden aangeboden, welke zal handelen zoals bij artikel 968 ten aanzien van besloten uiterste willen is voorgeschreven.

Artikel 964

Een uiterste wil bij openbare akte moet ten overstaan van een notaris en in tegenwoordigheid van twee getuigen worden verleden.

Artikel 965

1. De notaris moet de wil des erflaters, zoals die zakelijk aan hem door de erflater is opgegeven, in duidelijke bewoordingen schrijven of doen schrijven.
2. Indien de opgave buiten de tegenwoordigheid der getuigen is gedaan en het opstel door de notaris is gereed gemaakt, moet de erflater, alvorens de voorlezing daarvan geschiede, zijn wil nader zakelijk, in tegenwoordigheid der getuigen, opgeven.
3. Daarna zal, in tegenwoordigheid der getuigen, de uiterste wil door de notaris worden voorgelezen en na die voorlezing door hem aan de erflater worden afgevraagd, of het voorgelezene zijn uiterste wil bevat.
4. Indien de uiterste wil in tegenwoordigheid der getuigen is opgegeven en terstond is in geschrift gebracht, zal gelijke voorlezing en afvraging in tegenwoordigheid der getuigen geschieden.
5. De akte moet vervolgens door de erflater, de notaris en de getuigen worden ondertekend.
6. Indien de erflater verklaart, dat hij niet kan ondertekenen, of indien hij daarin verhinderd wordt, moet ook die verklaring en de oorzaak der verhindering in de akte worden vermeld.
7. Van de nakoming van al deze formaliteiten moet uitdrukkelijk worden melding gemaakt in de akte van uiterste wil.

Artikel 966

1. Wanneer de erflater een besloten of geheim testament wil maken, zal hij verplicht zijn zijn beschikkingen te ondertekenen, hetzij hij die zelf geschreven hebbe, hetzij hij die door een ander hebbe laten schrijven; het papier hetwelk zijn beschikkingen bevat, of het papier hetwelk tot een omslag dient, indien er een omslag gebruikt wordt, zal gesloten en verzegeld worden.
2. De erflater zal hetzelve alzo gesloten en verzegeld aan de notaris, in tegenwoordigheid van vier getuigen, aanbieden of hij zal het in hun tegenwoordigheid moeten doen sluiten en verzegelen en moeten verklaren, dat in het gemelde papier zijn uiterste wil begrepen is, en

dat die uiterste wil, hetzij door hem zelf geschreven en door hem getekend is of door een ander geschreven en door hem getekend is. De notaris zal daarvan een akte van superscriptie opmaken, die op dat papier of op het papier tot omslag dienende zal geschreven worden; deze akte zal zowel door de erflater als door de notaris, Benevens de getuigen, ondertekend worden, en, ingeval de erflater door enige verhindering die na de ondertekening van de uiterste wil is opgekomen, de akte van superscriptie niet kan ondertekenen, zal van de oorzaak van het beletsel melding gemaakt worden.

3. Al de in tegenwoordigheid van de notaris en de getuigen in acht te nemen formaliteiten moeten worden vervuld,zonder intussen tot enige andere akte over te gaan.

4. De besloten of geheime uiterste wil moet onder de minuten van de notaris blijven berusten, die dat stuk ontvangen heeft.

Artikel 967

1. Ingeval de erflater niet kan spreken, maar wel schrijven, zal hij een besloten uiterste wil kunnen maken, mits dezelve met zijn hand geheel geschreven, gedagtekend en ondertekend worde, hij dezelve aan de notaris en de getuigen aanbiede en boven de akte van superscriptie in hun tegenwoordigheid schrijve en ondertekene, dat het papier hetwelk hij hun aanbiedt, zijn uiterste wil is; waarna de notaris de akte van superscriptie zal schrijven en daarin melding maken, dat de erflater die verklaring in tegenwoordigheid van de notaris en de getuigen geschreven heeft en zal bovendien worden in acht genomen al hetgeen bij artikel 966 is bepaald.

2. De uiterste willen in artikel 966 en in dit artikel bedoeld, worden, tot het bewijs van het tegendeel, vermoed door de erflater ondertekend, laatstgemelde uiterste willen daarenboven met zijn hand geheel geschreven en gedagtekend te zijn.

Artikel 968

Na de dood van de erflater moet de besloten of geheime uiterste wil worden aangeboden aan de rechter in eerste aanleg; de rechter zal die uiterste wil openen en proces-verbaal opmaken van de aanbieding en de opening van de uiterste wil, alsmede van de staat waarin zich dezelve bevindt, en dit stuk daarna aan de notaris die de aanbieding heeft gedaan, teruggeven.

Artikel 969

De notaris die onder zijn minuten een uiterste wil, van welke aard ook, heeft, moet daarvan na de dood van de erflater aan de belanghebbende personen kennisgeven.

Artikel 970

1. De getuigen die bij het maken van uiterste willen tegenwoordig zijn, moeten zijn meerderjarig en ingezetenen van Aruba. Zij moeten de taal verstaan, waarin de uiterste wil is opgesteld, of die waarin de akte van superscriptie of bewaargeving is geschreven.

2. Tot getuigen van een uiterste wil, bij openbare akte op te maken, kunnen niet genomen worden de erfgenamen of legatarissen noch derzelver bloedverwanten of aangehuwden tot in de vierde graad ingesloten noch de kinderen of kleinkinderen of bloedverwanten in dezelfde graad noch de huisbedienden der notarissen voor welke de uiterste wil verleden wordt.

Artikel 971

1. Een ingezetene van Aruba, die zich in een vreemd land bevindt, zal geen andere uiterste wil kunnen maken dan bij authentieke akte en met inachtneming van de formaliteiten welke in het land alwaar de akte verleden wordt, gebruikelijk zijn.

2. Hij is echter bevoegd om bij een onderhands stuk te beschikken, op de voet en de wijze als bij artikel 961 is omschreven.

Artikel 972

In tijd van oorlog kunnen de krijgslieden en andere personen tot de legers behorende en zich in het veld of wel in een belegerde plaats bevindende, hun uiterste wil maken ten overstaan van een officier of, zo er geen officier aanwezig is, van de persoon die op de plaats het hoogste militaire gezag uitoefent, en in tegenwoordigheid van twee getuigen.

Artikel 973

De uiterste wil van personen die zich gedurende de loop van een reis op zee bevinden, kan verleden worden ten overstaan van de kapitein of de stuurman van het vaartuig of, bij gebreke van dezelve, voor degene die hun plaats vervult, in tegenwoordigheid van twee getuigen.

Artikel 974

In plaatsen met welke alle gemeenschap uit hoofde van de pest of andere besmettelijke ziekte verboden is of waar geen mogelijkheid bestaat om zich van het ministerie van een notaris te bedienen, kunnen uiterste willen gemaakt worden voor elke openbaar ambtenaar, in tegenwoordigheid van twee getuigen.

Artikel 975

1. De uiterste willen in de artikelen 972, 973 en 974 vermeld, zullen door de erflaters, alsmede door degenen voor wie zij verleden zijn en ten minste door een der getuigen ondertekend moeten worden.

2. Indien de erflater of een der getuigen verklaart, dat hij niet schrijven kan of belet wordt te tekenen, zal van die verklaring alsmede van de oorzaak van het beletsel, in de akte uitdrukkelijk worden melding gemaakt.

Artikel 976

Deze uiterste willen zullen krachteloos zijn, indien de erflater komt te sterven zes maanden nadat de oorzaak, waarom dezelve in die vorm zijn gemaakt, heeft opgehouden.

Artikel 977

In de gevallen bij de artikelen 972, 973 en 974 voorzien, kunnen de daarbij vermelde personen beschikken bij een onderhands stuk, mits hetzelve geheel door de hand des erflaters zij geschreven, gedagtekend en ondertekend.

Artikel 978

Zodanige uiterste wil zal krachteloos zijn, indien de erflater is overleden drie maanden nadat de oorzaak, in de artikelen 972, 973 en 974 vermeld, heeft opgehouden, ten ware dat stuk bij een notaris mocht zijn in bewaring gegeven, op de wijze als bij artikel 958 is voorgeschreven.

Artikel 979

De formaliteiten waaraan de onderscheide uiterste willen volgens de bepalingen van deze afdeling onderworpen zijn, moeten worden in acht genomen op straffe van nietigheid.

VIJFDE AFDELING

Van de erfstellingen

Artikel 980

Erfstelling is een uiterste wilsbeschikking waarbij de erflater aan een of meer personen de goederen geeft, welke hij bij zijn overlijden zal nalaten, hetzij in het geheel hetzij voor een gedeelte, zoals de helft, een derde.

Artikel 981

1. Bij het overlijden van de erflater treden van rechtswege in het bezit van de nagelaten goederen, zowel de bij uiterste wil benoemde erfgenamen als degenen aan wie de wet een gedeelte in de nalatenschap toe kent.

2. Artikel 862 is op hen toepasselijk.

Artikel 982
(vervallen)

ZESDE AFDELING

Van legaten

Artikel 983

Een legaat is een bijzondere beschikking waarbij de erflater aan een of meer personen zekere bepaalde goederen geeft of wel alle zijn goederen van een zekere soort of het vruchtgebruik van alle of van een gedeelte zijner goederen.

Artikel 984

Alle zuivere en onvoorwaardelijke legaten geven van de dag van het overlijden van de erflater af aan de legataris het recht op verkrijging van het gelegateerde, welk recht op zijn erfgenamen of rechtverkrijgenden overgaat.

Artikel 985

1. De legataris zal de afgifte van het gelegateerde aan de erfgenamen of legatarissen, die daarmede belast zijn, moeten vragen.

2. Hij heeft het recht op de vruchten of rente en van de dag van het overlijden van de erflater af, indien de eis tot afgifte binnen het jaar is gedaan of indien die afgifte binnen hetzelfde tijdvak vrijwillig heeft plaats gehad. Indien die eis later geschiedt, heeft hij slechts recht op de vruchten en de rente en, te rekenen van de dag dat de eis gedaan is.

3. Degenen op wie de schuld uit een legaat van een geldsom rust, komt niet in verzuim door het enkele verstrijken van een voor de voldoening bepaalde termijn.

Artikel 986
(vervallen)

Artikel 987

De belastingen welke, onder welke benaming ook, op legaten ten behoeve van het Land gelegd zijn, komen ten taste van de legataris, tenzij de erflater het tegendeel hebbe bevolen.

Artikel 988

Indien de erflater aan onderscheidene legatarissen de voldoening van een last heeft opgelegd, zijn zij daartoe gehouden, elk in evenredigheid van de hoegrootheid van zijn legaat, tenzij de erflater daaromtrent anders mocht hebben beschikt.

Artikel 989

Het gelegateerde zal worden uitgekeerd met al hetgeen daartoe behoort, en in de staat waarin het zich op de dag van het overlijden van de erflater bevindt.

Artikel 990

1. Hetgeen echter de erflater, na het legateren van enige onroerende zaak of een beperkt recht waaraan deze is onderworpen, tot vergroting van die zaak heeft aangekocht of verkregen, is, al ware het ook daaraan grenzende, niet in het legaat begrepen, tenzij de erflater anders mocht hebben bevolen.

2. De verbeteringen, verfraaiingen of nieuwe opbouwingen op de onroerende zaak door de erflater gemaakt of de vergroting van de omtrek van een ingesloten grond, zullen zonder nieuwe beschikking gerekend worden een gedeelte van het legaat uitte maken.

Artikel 991

Indien voor of na het maken van de uiterste wil de gelegateerde zaak voor een schuld van de nalatenschap of ook voor de schuld van een derde bij hypotheek verbonden of met een vruchtgebruik belast is, is degene die het legaat moet uitkeren, niet gehouden om het goed van dat verband te ontheffen, ten ware hij bij een uitdrukkelijke beschikking van de erflater belast zij zulks te doen.

Artikel 992

Wanneer de erflater enig bepaald goed van een ander gelegateerd heeft, zal dit legaat nietig zijn, hetzij de erflater al dan niet geweten hebbe, dat dit goed hem niet toebehoorde.

Artikel 993

De bepaling van artikel 992 belet echter niet, dat aan de erfgenaam of legataris als voorwaarde de verplichting kan worden opgelegd om aan derden zekere uitkeringen uit zijn eigen goederen te doen of schulden kwijt te schelden.

Artikel 994

Legaten van onbepaalde zaken, doch van een zeker geslacht, zijn bestaanbaar, hetzij de erflater zodanige zaken hebbe nagelaten of niet.

Artikel 995

Wanneer het legaat in een onbepaalde zaak bestaat, is de erfgenaam niet verplicht de beste soort te geven, maar hij kan ook met het afgeven der slechtste niet volstaan.

Artikel 996

Indien blotelijk de vruchten of inkomsten zijn gelegateerd, zonder dat de erflater het woord vruchtgebruik of gebruik heeft gebezigd, blijft het goed onder beheer van de erfgenaam, die verplicht is de vruchten en inkomsten aan de legataris uit te keren.

Artikel 997

Een legaat aan een schuldeiser gemaakt, wordt niet gerekend tot afdoening der schuld te zijn nagelaten, zomin als een legaat, aan dienstboden gemaakt, kan geacht worden tot betaling van verdiend loon gegeven te zijn.

Artikel 998

Wanneer de nalatenschap niet voor het geheel of een gedeelte is aanvaard of wanneer dezelve is aanvaard onder het voorrecht van boedelbeschrijving en de nagelaten goederen niet voldoende zijn om de legaten in hun geheel te voldoen, zullen al de legaten in evenredigheid van hun hoegrootheid worden verminderd, ten ware de erflater daaromtrent anders mocht hebben beschikt.

ZEVENDE AFDELING

Van de geoorloofde erfstellingen over de hand ten behoeve van kleinkinderen en afstammelingen van broeders en zusters

Artikel 999

1. De goederen waarover ouders het recht van beschikking hebben, kunnen door hen bij uiterste wil geheel of gedeeltelijk worden gegeven aan een of meer van hun kinderen, met last om die goederen uitte keren, zowel aan derzelver kinderen die reeds geboren zijn als aan die welke nog geboren zullen worden.

2. In geval van vooroverlijden van een kind zal dezelfde beschikking kunnen worden gemaakt ten voordele van een of meer kleinkinderen, met last om de goederen aan hun kinderen welke reeds geboren zijn en nog geboren zullen worden, uit te keren.

Artikel 1000

1. Insgelijks zal de uiterste wilsbeschikking bestaanbaar zijn ten voordele van een of meer broeders of zusters van de erflater, voor het geheel of een gedeelte der goederen, die bij de wet niet buiten beschikking gehouden zijn, onder de last om de goederen uitte keren, zowel aan de kinderen van zijn voorzeide broeders en zusters welke reeds geboren zijn als aan die welke nog geboren zullen worden.

2. Dezelfde beschikking kan worden gemaakt ten voordele van een of meer kinderen van vooroverleden broeders of zusters, onder de last om de goederen uitte keren, zowel aan derzelver kinderen die reeds geboren zijn als aan die welke nog geboren zullen worden.

Artikel 1001

1. Indien de bezwaarde erfgenaam sterft, met achterlating van kinderen in de eerste graad en afkomelingen van een vooroverleden kind, zullen deze laatsten bij plaatsvervulling het aandeel van het vooroverleden kind genie ten.

2. Hetzelfde zal plaats hebben, indien, al de kinderen in de eerste graad vooroverleden zijnde, degene die met de over gave belast is, niet dan kleinkinderen nalaat.

Artikel 1002

De beschikkingen, bij de artikelen 999 en 1000 toegelaten, zullen niet anders gelden dan voor zover de erfstelling over de hand slechts zal zijn gemaakt voor een graad en ten voordele van al de kinderen van de bezwaarde persoon die reeds geboren zijn en nog geboren zullen worden, zonder uitzondering of voorrang van ouderdom of kunne.

Artikel 1003

1. De rechten van de bij erfstelling over de hand geroepen erfgenamen nemen aanvang op het tijdstip dat het genot van de bezwaarde ophoudt.

2. De vrijwillige afstand van het genot ten voordele van de verwachters gedaan, zal geen nadeel kunnen toebrengen aan de schuldeisers van de bezwaarde persoon wiens schuldvorderingen ouder dan deze afstand zijn, noch aan de kinderen die na die afstand mochten geboren worden.

Artikel 1004

1. Hij die de volgens de voorgaande artikelen geoorloofde beschikkingen maakt, mag bij uiterste wil of bij een latere notariële akte het goed zelf gedurende de tijd van het bezwaar onder het beheer stellen van een of meer bewindvoerders.

2. Op het bewind zijn de bepalingen omtrent het bewind over een vruchtgebruik van toepassing.

Artikel 1005

Bij overlijden of bij gebreke van de gestelde bewindvoerder benoemt de rechter in eerste aanleg op verzoek van de bezwaarden of van andere belanghebbenden of ook op vordering van het openbaar ministerie, een andere in de plaats van de ontbrekenden.

Artikel 1006

1. Binnen een maand na het overlijden van degene die onder de last van uitkering over de goederen beschikt heeft, zal op verzoek van de gestelde bewindvoerder, van de belanghebbende of van het openbaar ministerie een boedelbeschrijving worden gemaakt van al de goederen die de nalatenschap uitmaken.

2. Indien het gemaakte slechts in een legaat bestaat, zal er een bijzondere lijst worden gemaakt van al de daaronder begrepen voorwerpen.

3. Deze boedelbeschrijving of lijst zal de begroting der goederen bevatten.

Artikel 1007

1. De boedelbeschrijving of lijst zal gemaakt worden in tegenwoordigheid van de benoemde bewindvoerder en ander belanghebbenden, of dezen behoorlijk zijnde opgeroepen.

2. Indien deze bij de boedelbeschrijving tegenwoordig zijn, kan dezelve onder de hand geschieden; in welk geval dat stuk binnen de tijd van veertien dagen na het voleindigen van de boedelbeschrijving

ter griffie van het gerecht in eerste aanleg moet worden overgebracht.

3. De kosten daarop vallende komen ten taste der goederen in de beschikking over de hand begrepen.

Artikel 1008

Indien de erflater geen bewindvoerder heeft benoemd, worden de goederen door de bezwaarde erfgenaam beheerd en is deze verplicht zekerheid te stellen voor de bewaring, het behoorlijk gebruik en de wederoplevering der goederen, ten ware de erflater hem uitdrukkelijk van alle verplichting tot het stellen van zekerheid hadde vrijgesteld.

Artikel 1009

De bezwaarde erfgenaam die, in het geval van artikel 1008, geen zekerheid kan stellen, moet gedogen, dat de goederen op verzoek van belanghebbenden of op de vordering van het openbaar ministerie worden gesteld onder het beheer van een bewindvoerder, door de rechter in eerste aanleg te benoemen. Op het bewind zijn de bepalingen omtrent het bewind over een vruchtgebruik van toepassing. De slotbepaling van artikel 1004 is ook op deze bewindvoerders toepasselijk.

Artikel 1010

De bezwaarde erfgenaam die zelf het beheer heeft, moet het bezwaarde goed als een goed huisvader gebruiken en staat daaromtrent, alsmede ten aanzien van het dragen van kosten en last en, en het doen van reparatiën, gelijk met een vruchtgebruiker.

Artikel 1011

1. De registergoederen, alsmede de renten en schuldvorderingen, mogen niet worden vervreemd of bezwaard dan op verlof van de rechter in eerste aanleg na verhoor van de verwachter.

2. Deze machtiging kan alleen verleend worden in geval van volstrekte noodzakelijkheid of van blijkbaar voordeel, zowel van de verwachter als van de bezwaarde erfgenamen, en in geval van vervreemding tegen zekerheid van wederbelegging onder het fideicommissair verband, indien de bezwaarde het goed zelf beheert.

3. Indien de goederen onder bewind zijn gesteld, zijn de bewindvoerders verplicht de opbrengst te beleggen, op de voet als ten aanzien van voogden is voorgeschreven.

Artikel 1012
(vervallen)

Artikel 1013
(vervallen)

Artikel 1014
(vervallen)

ACHTSTE AFDELING

Van de erfstellingen over de hand in hetgeen de erfgenaam of legataris onvervreemd en onverteerd zal nalaten

Artikel 1015

In geval van erfstelling of van legaat, op de voet als bij artikel 908 is vermeld, is de bezwaarde erfgenaam of legataris bevoegd om het aan hem gemaakte te vervreemden en te verteren en zelfs bij schenking onder de levenden daarover te beschikken, tenzij dit laatste door de erflater voor het geheel of ten dele mocht zijn verboden.

Artikel 1016

De verplichting tot het maken van een boedelbeschrijving of lijst, na het overlijden van de erflater, en tot het overbrengen van die stukken ter griffie van het gerecht in eerste aanleg, bij de artikelen 1006 en 1007 voorgeschreven, is ook toepasselijk op de bezwaarde erfgenaam of legataris, van welke bij deze afdeling wordt gehandeld; doch hij is niet gehouden om enige zekerheid te stellen.

Artikel 1017

1. Na het overlijden van de bezwaarde erfgenaam of legataris heeft de verwachter het recht om de dadelijke afgifte te vorderen van hetgeen van de erfenis of van het legaat in natura mocht zijn overgebleven.
2. Ten aanzien van de gerede penning en of van de opbrengst der vervreemde goederen kan uit aantekeningen van de bezwaarde erfgenaam of legataris, uit huiselijke papieren of door alle andere bewijsmiddelen worden opgemaakt, of en in hoeverre er iets van de erfenis of van het legaat is overgebleven.

NEGENDE AFDELING

Van het herroepen van uiterste wilsbeschikkingen en het vervallen van dezelve

Artikel 1018

Een uiterste wil kan noch in zijn geheel noch ten dele herroepen worden dan bij een latere uiterste wilsbeschikking of bij een bijzondere notariële akte waarbij de erflater de gehele of gedeeltelijke in trekking van zijn vroegere uiterste wil te kennen geeft, on-

verminderd de bepaling van artikel 960.

Artikel 1019

Indien een latere uiterste wil, welke de uitdrukkelijke herroeping van de vorige bevat, niet is voorzien van de formaliteiten welke tot de deugdelijkheid van een uiterste wil worden vereist, maar wel van die welke gevorderd worden tot de deugdelijkheid van een notariële akte, zullen de vroegere beschikkingen welke in de latere akte mochten zijn herhaald, niet als herroepen worden beschouwd.

Artikel 1020

1. Een latere uiterste wil waarbij de voorgaande niet op een uitdrukkelijke wijze herroepen wordt, vernietigt alleen de beschikkingen in die vroegere uiterste wil vervat, welke met de nieuwe beschikkingen niet zijn overeen te brengen of daarmede strijden.
2. De bepaling van dit artikel is niet toepasselijk, wanneer de latere uiterste wil nietig is uit hoofde van gebrek in de vorm, Al ware dezelve ook geldig als notariële akte.

Artikel 1021

De herroeping, hetzij uitdrukkelijk hetzij stilzwijgend, bij een latere uiterste wil gedaan, zal volkomen van kracht zijn, of schoon die nieuwe akte buiten gevolg blijve door de onbevoegdheid van de gestelde erfgenaam of legataris of door hun weigering om de erfenis te aanvaarden.

Artikel 1022

Alle vervreemding, zelfs bij verkoop met vermogen van wederinkoop of bij verruiling, welke de erflater van het gelegateerde goed geheel of gedeeltelijk doet, zal de herroeping van het legaat, ten aanzien van al wat vervreemd of verruild is, met zich brengen, ten ware het vervreemde goed in des erflaters boedel mocht zijn teruggekeerd.

Artikel 1023

Alle beschikking bij uiterste wil gedaan onder een voorwaarde, van een onzekere gebeurtenis afhangende, en van zodanige aard, dat de erflater gerekend moet worden aan het al of niet voorvallen van die gebeurtenis de uitvoering zijner beschikking verbonden te hebben, zal vervallen, indien de gestelde erfgenaam of legataris voor de vervulling der voorwaarde komt te overlijden.

Artikel 1024

Wanneer de voorwaarde, volgens de bedoeling van de erflater, alleen de uitvoering der beschikking opschort, belet zulks niet, dat de gestelde erfgenaam of legataris een verkregen recht hebbe, hetwelk hij aan zijn erfgenamen overdraagt.

Artikel 1025

1. Een legaat vervalt, wanneer het gelegateerde goed bij het leven van de erflater geheel is te niet gegaan.

2. Hetzelfde heeft ook plaats, indien het goed na zijn dood zonder toedoen of schuld van de erfgenaam of van andere personen, door welke het legaat verschuldigd is, te niet is gegaan, ofschoon deze mochten hebben verzuimd dat goed op zijn tijd uitte keren, wanneer het, in handen van de legataris geweest zijnde, eveneens zoude zijn te niet gegaan.

Artikel 1026

Een legaat van een rente, inschuld of andere schuldvordering op een derde vervalt ten aanzien van hetgeen gedurende het leven van de erflater daarop mocht zijn betaald.

Artikel 1027

1. Een beschikking, bij uiterste wil gedaan, vervalt, wanneer de gestelde erfgenaam of legataris de erfenis of het legaat verwerpt of onbekwaam bevonden wordt om dezelve te genieten.

2. Indien bij de beschikking voordelen aan derden waren gemaakt, zullen dezelve in dat geval niet vervallen, maar zal degene aan wie de erfenis of het legaat opkomt, daarmede belast blijven, behoudens echter de bevoegdheid van deze om van de erfenis of van het legaat gaaf en onvoorwaardelijk afstand te doen ten behoeve van degene aan wie de voordelen waren besproken.

Artikel 1028

1. Er zal aanwas plaats hebben ten voordele van de gestelde erfgenaam of legatarissen, ingeval de erfstelling of het legaat aan verscheidene personen gezamenlijk gemaakt is en de beschikking ten opzichte van enigen der medeërfgenamen of medelegatarissen geen gevolg kan hebben.

2. De erfstelling of het legaat zal geacht worden gezamenlijk gemaakt te zijn, wanneer het gemaakt is bij een en dezelfde beschikking en de erflater niet aan elk der medeërfgenamen of medelegatarissen zijn bepaald aandeel in het goed heeft aangewezen, zoals de helft, een derde deel, enzovoorts.

3. De uitdrukking voor gelijke aandelen of gedeelten wordt niet geacht een aanwijzing te zijn van een zodanig bepaald aandeel, als waarvan in dit artikel gesproken wordt.

Artikel 1029

Voorts zal de erflater mede geacht worden gezamenlijk gelegateerd te hebben, wanneer een zaak die zonder schade te lijden niet voor verdeling vatbaar is, bij dezelfde akte aan onderscheidene personen, al ware het ook afzonderlijk, is gemaakt geworden.

Artikel 1030

De vervallenverklaring van uiterste wilsbeschikkingen kan na de dood des erflaters worden gevraagd, ter zake van het niet ten uitvoer brengen der voorwaarden.

DERTIENDE TITEL

Van uitvoerders van uiterste wilsbeschikkingen en van bewindvoerders

Artikel 1031

1. Een erflater mag, hetzij bij uiterste wil hetzij bij zodanige onderhandse akte als bij artikel 961 vermeld is, hetzij bij een bijzondere notariële akte, een of meer uitvoerders van zijn uiterste wilsbeschikking aanstellen.
2. Hij kan ook verscheidene personen benoemen, ten einde bij ontstentenis elkander als uitvoerders op te volgen.

Artikel 1032

Handelingsonbekwamen, zij van wie een of meer goederen onder een bewind als bedoeld in titel 19 van Boek 1 zijn gesteld, en zij die in staat van faillissement verkeren, zijn geen uitvoerder van uiterste wilsbeschikkingen.

Artikel 1033

1. Aan de uitvoerders van uiterste wilsbeschikkingen kan door de erflater de bezitneming van al de goederen der nalatenschap of van een bepaald gedeelte daarvan worden gegeven.
2. Het bezit zal van rechtswege niet langer duren dan een jaar, te rekenen van de dag waarop de uitvoerders zich in het bezit hebben kunnen stellen.

Artikel 1034

Indien al de erfgenamen het daaromtrent eens zijn, kunnen zij het bezit doen ophouden, mits zij de uitvoerders der uiterste wilsbeschikking in staat stellen tot de betaling of afgifte der zuivere en onvoorwaardelijke legaten of doen blijken dat die legaten reeds zijn voldaan.

Artikel 1035

De uitvoerders van een uiterste wilsbeschikking moeten de nalatenschap doen verzegelen,indien er minderjarige of onder curatele gestelde erfgenamen zijn, welke op het overlijden van de erflater van geen voogden en curators zijn voorzien, of zodanige erfgenamen, welke noch in persoon noch bij gemachtigden tegenwoordig zijn.

Artikel 1036

Zij moeten een boedelbeschrijving doen opmaken van de goederen der nalatenschap in tegenwoordigheid of na bij behoorlijk exploit gedane oproeping der erfgenamen welke zich in Aruba bevinden.

Artikel 1037

Zij dragen zorg dat des overledenens uiterste wil worde tenuitvoergelegd en zij kunnen in geval van geschil in rechten optreden om de geldigheid van de uiterste wil staande te houden.

Artikel 1038

1. Indien de vereiste penningen niet voorhanden zijn tot het uitkeren der legaten, hebben de uitvoerders de bevoegdheid om de goederen des boedels, in het openbaar en volgens de gebruiken der plaats te doen verkopen; alles ten ware de erfgenamen mochten goedvinden om het nodige voorschot van penningen te doen. Voor de verkoop van registergoederen behoeven de uitvoerders de toestemming der erfgenamen of, bij gebreke daarvan, de machtiging van de rechter in eerste aanleg.

2. De verkoop zal ook onder de hand kunnen geschieden, indien al de erfgenamen het daaromtrent zijn eens geworden, behoudens de bepalingen ten opzichte van minderjarigen en onder curatele gestelde personen.

Artikel 1039

1. De uitvoerders zijn bevoegd in het openbaar en met inachtneming der plaatselijke gebruiken zodanige roerende goederen te verkopen, die aan bederf onderhevig zijn of uit anderen hoofde niet zonder schade voor de boedel kunnen worden aangehouden.

2. De onderhandse verkoop van die goederen kan alleen geschieden in het geval bij het tweede lid van artikel 1038 omschreven.

Artikel 1040

De uitvoerders die het bezit van de nalatenschap hebben, zijn bevoegd om zelfs in rechten de schulden in te vorderen, welke gedurende dat bezit vervallen en opeisbaar zijn.

Artikel 1041

Zij hebben geen bevoegdheid om de goederen der nalatenschap te verkopen ten einde dezelve tot verdeling te brengen, maar zijn verplicht om bij het eindigen van hun beheer aan de belanghebbenden rekening en verantwoording te doen met uitkering van al de goederen des boedels, benevens het slot der rekening, ten einde tussen de erfgenamen verdeeld te worden. In het maken der verdeling moeten zij de erfgenamen behulpzaam zijn, indien dezen zulks vorderen.

Artikel 1042

De macht van de uitvoerder eens uitersten wils gaat niet tot zijn erfgenamen over.

Artikel 1043

Indien er verscheidene uitvoerders van een uiterste wilsbeschikking zijn, die deze last aangenomen hebben, kan een van hun bij gebreke van de andere alleen werkzaam zijn en zij zijn ieder voor het geheel ter zake van hun beheer aansprakelijk, ten ware de erflater hun werkzaamheden mocht verdeeld hebben en dat ieder van hun zich binnen de kring der hem opgedragen bemoeienissen hebbe gehouden.

Artikel 1044

De onkosten door de uitvoerder van een uiterste wilsbeschikking gemaakt voor de verzegeling, de boedelbeschrijving, de rekening en verantwoording en de overige tot zijn werkzaamheden betrekkelijke zaken komen ten laste der nalatenschap.

Artikel 1045

Elke bepaling waarbij de erflater bevolen heeft, dat de uitvoerder zijns uitersten wils van het opmaken van een boedelbeschrijving of van het afleggen van rekening en verantwoording zal zijn ontheven is van rechtswege nietig.

Artikel 1046

1. Onverminderd het reeds bepaalde voor het geval van vruchtgebruik, van erfstellingen over de hand en van minderjarigen en onder curatele gestelden mag de erflater bij uiterste wil of bij bijzondere notariële akte een of meer bewindvoerders aanstellen ten einde de goederen, aan zijn erfgenamen of legatarissen nagelaten, gedurende derzelver leven of gedurende een bepaalde tijd te beheren, mits hierdoor geen inbreuk worde gemaakt op de vrije uitkering van het wettelijk aandeel der erfgenamen.
2. De bepalingen van artikel 1043 zijn op dit geval toepasselijk.

Artikel 1047

Indien de erflater geen personen heeft aangewezen, welke in de plaats van de ontbrekende bewindvoerders zullen optreden, wordt daarin door de rechter in eerste aanleg voorzien.

Artikel 1048

1. Niemand is gehouden de last van uitvoerder van een uiterste wilsbeschikking of van bewindvoerder van een erfenis of eens legaats aan te nemen, doch hij die zodanige last heeft aanvaard, is verplicht dezelve te voleindigen.
2. Indien de erflater aan de uitvoerder voor de waarneming zijner werkzaamheden geen bepaalde beloning heeft toegekend of geen bijzonder legaat daarvoor aan dezelve gemaakt heeft, is laatstgemelde voor zich of, meer dan een uitvoerder benoemd zijnde, zijn zij bevoegd voor hen tezamen als loon in rekening te brengen twee en een half procent der ontvangsten en anderhalf procent der uitgaven.

Artikel 1049

De uitvoerders van uiterste wilsbeschikkingen, mitsgaders de bewindvoerders bij artikel 1046 vermeld, kunnen om dezelfde redenen als de voogden worden afgezet.

VEERTIENDE TITEL

Van het recht van beraad en het voorrecht van boedelbeschrijving

Artikel 1050

1. Alle personen aan welke een erfenis is opgekomen en die verkiezen mochten om de gesteldheid der nalatenschap te onderzoeken ten einde te kunnen beoordelen of het van belang is dezelve, hetzij zuiver hetzij onder het voorrecht van boedelbeschrijving, te aanvaarden of wel te verwerpen, zullen het recht hebben om zich te be-

raden en daarvan een verklaring moeten afleggen ter griffie van het gerecht in eerste aanleg; zullende die verklaring in het daartoe bestemde register worden ingeschreven.

2. Een authentiek afschrift der opgemaakte akte wordt door de rechter in eerste aanleg, zodra mogelijk, opgezonden naar de griffier van het Gemeenschappelijk Hof van Justitie van Aruba, Curaçao, Sint Maarten en van Bonaire, Sint Eustatius en Saba.

Artikel 1051

1. Aan de erfgenaam wordt, te rekenen van de dag der afgelegde verklaring, een tijdvak van vier maanden vergund ten einde de boedel te doen beschrijven en zich te beraden.

2. Niettemin is de rechter in eerste aanleg bevoegd om, wanneer de erfgenaam in rechten vervolgd wordt, uit hoofde van dringende redenen de hierboven bepaalde termijn te verlengen.

Artikel 1052

1. Gedurende de voorgeschreven termijn kan de erfgenaam die zich beraadt, niet worden genoodzaakt de hoedanigheid van erfgenaam aan te nemen. Geen rechterlijke veroordeling kan tegen hem worden verkregen en de uitvoering van vonnissen die ten koste van de overledene zijn uitgesproken, blijft opgeschort.

2. Hij is verplicht, evenals een goed huisvader, voor het behoud der goederen van de nalatenschap zorg te dragen.

Artikel 1053

1. De erfgenaam die zich beraadt, is bevoegd om aan de rechter in eerste aanleg verlof te vragen ten einde al zodanige voorwerpen te verkopen, welke niet behoeven of niet kunnen worden bewaard, mitsgaders om al zulke daden te verrichten, die geen uitstel dulden.

2. De wijze van verkoop zal bij het rechterlijk verlof worden bepaald.

Artikel 1054

De rechter in eerste aanleg kan op verzoek der belanghebbende partijen al zodanige maatregelen voorschrijven, welke hij mocht nodig achten, zowel tot behoud van de goederen der nalatenschap als van de belangen van derden.

Artikel 1055

1. Na verloop van de termijn bij artikel 1051 bepaald, kan de erfgenaam worden genoodzaakt de nalatenschap te verwerpen of dezelve te aanvaarden, hetzij zuiver hetzij onder het voorrecht van boedel-

beschrijving. In het laatste geval moet daarvan een verklaring worden afgelegd, op dezelfde wijze als bij artikel 1050 is vastgesteld.

2. Het bepaalde bij het tweede lid van artikel 1050 is in dit geval mede van toepassing.

Artikel 1056

Zelfs na verloop van de termijn behoudt de erfgenaam het vermogen om de boedel te doen beschrijven en dezelve onder het voorrecht van boedelbeschrijving te aanvaarden, tenzij hij zich als zuiver erfgenaam hebbe gedragen.

Artikel 1057

De erfgenaam verliest het voorrecht van boedelbeschrijving en wordt als zuiver erfgenaam beschouwd:

a. indien hij willens en wetens en te kwader trouw enige goederen, tot de nalatenschap behorende, niet op de boedelbeschrijving heeft gebracht;
b. indien hij zich aan verduistering van goederen, tot de erfenis behorende, heeft schuldig gemaakt.

Artikel 1058

Het voorrecht van boedelbeschrijving heeft ten gevolge:

a. dat de erfgenaam niet verder tot de betaling der schulden en lasten der nalatenschap gehouden is dan ten belope der waarde van de goederen welke dezelve bevat, en zelfs dat hij zich van die betaling kan ontslaan door al de goederen, tot de nalatenschap behorende, aan de beschikking der schuldeisers en legatarissen over te laten;
b. dat de eigene goederen van de erfgenaam niet met die der nalatenschap worden vermengd en dat hij het recht behoudt om zijn eigen inschulden tegen de nalatenschap te doen gelden;
c. dat de erfgenaam die een schuld der nalatenschap uit zijn overig vermogen heeft voldaan, optreedt als schuldeiser van de nalatenschap voor het bedrag van die schuld in de rang die zij had.

Artikel 1059

De erfgenaam die de nalatenschap onder het voorrecht van boedelbeschrijving heeft aanvaard, is verplicht de daartoe behorende goederen als een goed huisvader te besturen en de nalatenschap zodra mogelijk tot effenheid te brengen; hij is aan de schuldeisers en legatarissen verantwoording verschuldigd.

Artikel 1060

1. Hij vermag de goederen der nalatenschap op geen andere wijze te verkopen dan in het openbaar en volgens de gebruiken der plaats.

2. De artikelen 57 tot en met 59 van de Faillissementsverordening zijn van overeenkomstige toepassing; tegen de gegeven beschikking en staat geen rechtsmiddel open.

Artikel 1061

1. Op verzoek van een belanghebbende kan de rechter in eerste aanleg een of meer erfgenamen van een nalatenschap die beneficiair is aanvaard, gelasten zekerheid te stellen voor hun beheer en de nakoming van hun overige verplichtingen. De rechter in eerste aanleg stelt het bedrag en de aard van de zekerheid vast.

2. Komt de erfgenaam zijn verplichting tot het stellen van zekerheid niet na, dan kan de rechter in eerste aanleg op verzoek van een belanghebbende een of meer vereffenaars benoemen. De bepalingen van de dertiende titel betreffende de uitvoerders van uiterste wilsbeschikkingen zijn op de vereffenaars zoveel mogelijk van overeenkomstige toepassing.

Artikel 1062

Binnen de tijd van drie maanden, te rekenen van het verloop des termijns bij artikel 1051 bepaald, zal de erfgenaam verplicht zijn om door middel van een aankondiging in een der in Aruba verschijnende nieuwsbladen, als mede door aanplakking aan het gebouw van het gerecht in eerste aanleg de onbekende schuldeisers op te roepen, ten einde zowel aan deze als aan degene die bekend zijn, en aan de legatarissen dadelijk rekening en verantwoording van zijn beheer af te leggen en hun schuldvorderingen en legaten te voldoen, voor zover het bedrag der nalatenschap toereikend zal zijn.

Artikel 1063

1. Na het aanzuiveren der rekening en verantwoording zal de erfgenaam aan de schuldeisers welke op dat tijdstip mochten bekend zijn, hun vorderingen, hetzij in het geheel hetzij in evenredigheid van het beloop der nalatenschap, moeten voldoen.

2. De schuldeisers die na de uitdeling opkomen, zullen naarmate dat zij zich aanmelden alleen uit de onverkochte goederen en het overschot worden betaald.

Artikel 1064

Indien er enig verzet plaats heeft, kunnen de schuldeisers niet worden voldaan dan ten gevolge ener rangschikking door de rechter te regelen.

Artikel 1065

1. De legatarissen kunnen de voldoening van hun legaten niet eisen dan na verloop van de bij artikel 1062 bepaalde termijn, en na de uitbetaling waarvan bij artikel 1063 gesproken wordt.
2. De schuldeisers die na de voldoening der legaten opkomen, hebben alleen hun verhaal tegen de legatarissen.
3. Dat verhaal verjaart door een verloop van drie jaren na de dag op welke de uitbetaling aan de legataris heeft plaats gehad.

Artikel 1066

1. De erfgenaam die de nalatenschap onder het voorrecht van boedelbeschrijving heeft aanvaard, kan niet vroeger in zijn eigen goederen worden aangesproken dan nadat hij, tot het afleggen zijner rekening zijnde aangemaand, mocht zijn in gebreke gebleven aan die verplichting te voldoen.
2. Na het aanzuiveren der rekening zijn zijn eigen goederen alleen aansprakelijk voor de voldoening der geldsommen welke, van de nalatenschap afkomstig, in zijn handen zijn gekomen.

Artikel 1067

De kosten van verzegeling, van boedelbeschrijving, van het opmaken der rekening, mitsgaders alle andere die op een wettige wijze gemaakt zijn, komen ten laste der nalatenschap.

Artikel 1068

De bepalingen van de artikelen 1051, 1057 en volgende zijn insgelijks toepasselijk op erfgenamen die, zonder zich van het recht van beraad bediend te hebben, een erfenis onder het voorrecht van boedelbeschrijving aanvaard hebben, door de verklaring af te leggen bij het slot van artikel 1055 vermeld.

Artikel 1069

Een bepaling waarbij de erflater zoude hebben verboden om van het recht van beraad en van het voorrecht van boedelbeschrijving gebruik te maken, is nietig en van onwaarde.

VIJFTIENDE TITEL

Van het aanvaarden en verwerpen van erfenissen

EERSTE AFDELING

Van het aanvaarden van erfenissen

Artikel 1070

Een erfenis kan, of zuiver of onder het voorrecht van boedelbeschrijving, worden aanvaard.

Artikel 1071

Niemand is gehouden een hem opgekomen erfenis te aanvaarden.

Artikel 1072

Erfenissen, aan minderjarige en onder curatele gestelde personen opgekomen, kunnen niet wettiglijk worden aanvaard dan met inachtneming der wetsbepalingen welke die personen betreffen.

Artikel 1073

Het aanvaarden ener erfenis heeft een terugwerkende kracht tot op de dag waarop dezelve is opengevallen.

Artikel 1074

De aanvaarding ener erfenis geschiedt uitdrukkelijk of stilzwijgend; dezelve geschiedt uitdrukkelijk, wanneer men in een authentiek of onderhands geschrift de titel of de hoedanigheid van erfgenaam aanneemt; de aanvaarding geschiedt stilzwijgend, wanneer de erfgenaam een daad verricht, welke zijn mening om de erfenis te aanvaarden noodzakelijk aan de dag legt en waartoe hij slechts in zijn hoedanigheid als erfgenaam zoude zijn bevoegd geweest.

Artikel 1075

Al hetgeen tot de begrafenis betrekking heeft, de daden dienende alleen tot bewaring, alsook die welke strekken om op de nalatenschap toezicht te hebben of dezelve bij voorraad te beheren, worden niet gerekend daden te zijn, welke de stilzwijgende aanvaarding ener erfenis kenschetsen.

Artikel 1076

1. Indien erfgenamen verschillen omtrent het al of niet aanvaarden ener erfenis, kan de een dezelve aanvaarden en de andere die verwerpen.
2. Indien erfgenamen verschillen omtrent de wijze van aanvaarding ener erfenis, wordt dezelve onder voorrecht van boedelbeschrijving aanvaard.

Artikel 1077

Wanneer iemand aan wie een erfenis is opgekomen, overleden is zonder die verworpen of aanvaard te hebben, zijn deszelfs erfgenamen bevoegd de erfenis in zijn plaats te aanvaarden of te verwerpen en de bepaling van artikel 1076 is op hen toepasselijk.

Artikel 1078

Hij die voor zijn erfdeel een erfenis heeft aanvaard, vermag het aandeel niet te verwerpen, hetwelk hem door recht van aanwas is opgekomen, behalve in het geval bij artikel 1080 voorzien.

Artikel 1079

Een aanvaarding is vatbaar voor vernietiging op grond van dwaling, indien de erfenis meer dan de helft is verminderd ten gevolge der ontdekking van een op het ogenblik der aanvaarding onbekende uiterste wilsbeschikking.

Artikel 1080

Het aandeel van een erfgenaam behoort na de vernietiging van zijn aanvaarding niet door aanwas aan zijn mede-erfgenamen, dan voor zover zij het aanvaarden.

Artikel 1081

De bevoegdheid om een erfenis te aanvaarden verjaart door het verloop van dertig jaren, te rekenen van de dag waarop dezelve is opengevallen, mits voor of na verloop van dat tijdvak de nalatenschap aanvaard zij door een van degenen die door de wet of door een uiterste wil daartoe geroepen zijn, onverminderd echter de rechten van derden op de nalatenschap door enige wettige titel verkregen.

Artikel 1082

De erfgenaam die de erfenis verworpen heeft, kan dezelve nog aanvaarden, zolang zij nog niet door degenen, welke door de wet of door

een uiterste wil geroepen worden, aanvaard is, behoudens de rechten van derden, zoals bij artikel 1081 gezegd is.

TWEEDE AFDELING

Van het verwerpen van erfenissen

Artikel 1083

Het verwerpen ener erfenis moet uitdrukkelijk geschieden en moet plaatshebben door middel ener verklaring, afgelegd ter griffie van het gerecht in eerste aanleg.

Artikel 1084

De erfgenaam die de erfenis verwerpt, wordt geacht nooit erfgenaam geweest te zijn.

Artikel 1085

Het erfdeel van degene die de erfenis verwerpt, vervalt aan degenen die tot hetzelve zouden zijn geroepen, indien degene die verwerpt, bij het overlijden des erflaters niet in leven ware geweest.

Artikel 1086

Hij die een erfenis verworpen heeft, kan nimmer bij plaatsvervulling vertegenwoordigd worden; indien hij de enige erfgenaam in zijn graad is of indien al de erfgenamen de erfenis verwerpen, komen de kinderen uit eigen hoofde en erven bij gelijke delen.

Artikel 1087

1. De schuldeisers van degene die ten nadele hunner rechten een erfenis heeft verworpen, kunnen zich door de rechter in eerste aanleg doen machtigen om de nalatenschap in naam van hun schuldenaar, in zijn plaats en voor hem te aanvaarden.

2. In dat geval wordt de verwerping der erfenis niet verder dan ten voordele der schuldeisers en ten belope van hun schuldvorderingen vernietigd; dezelve is geenszins nietig ten voordele van de erfgenaam die de erfenis heeft verworpen.

Artikel 1088

De bevoegdheid om een erfenis te verwerpen kan door geen verjaring verloren gaan.

Artikel 1089

Men kan, zelfs bij huwelijkse voorwaarden, geen afstand doen van de erfenis van iemand die nog in leven is, noch de rechten vervreemden, welke men bij vervolg van tijd op zodanige erfenis mocht kunnen verkrijgen.

Artikel 1090

Erfgenamen welke goederen, tot een nalatenschap behorende, hebben te zoek gemaakt of verborgen gehouden, verliezen de bevoegdheid om de erfenis te verwerpen; zij blijven zuivere erfgenamen, niettegenstaande hun verwerping, zonder dat zij enig deel in het te zoek gemaakte of verborgene mogen vorderen.

Artikel 1091 t/m 1111
(vervallen)

TWEEDE AFDELING

Van inbreng

Artikel 1112

De erfgenamen brengen alle schenkingen onder de levenden, die zij van de erflater hebben genoten, in en wel als volgt:

a. door de erfgenamen in de nederdalende linie, hetzij dezelve de nalatenschap zuiver of onder het voorrecht van boedelbeschrijving hebben aanvaard en hetzij dezelve slechts tot het wettelijk erfdeel of tot meer zijn geroepen; ten ware de giften met uitdrukkelijke vrijstelling van inbreng zijn gedaan of de begiftigden bij een authentieke akte of bij uiterste wil van de verplichting tot inbreng zijn ontheven;
b. door alle andere erfgenamen, hetzij bij versterf hetzij bij uiterste wil, doch alleen in het geval dat de erflater of schenker de inbreng uitdrukkelijk heeft bevolen of bedongen.

Artikel 1113

De erfgenaam die de erfenis verwerpt, is niet gehouden in te brengen hetgeen aan hem geschonken is, dan ter aanvulling van zodanig gedeelte als waardoor het wettelijk erfdeel zijner medeërfgenamen mocht verkort zijn.

Artikel 1114

Indien de inbreng meer bedraagt dan het erfdeel, behoeft dat meerdere niet te worden ingebracht, onverminderd het bepaalde bij ar-

tikel 1113.

Artikel 1115

1. De ouders behoeven de giften niet in te brengen, die aan hun kind door deszelfs grootouders gedaan zijn.
2. Op gelijke wijze behoeft een kind dat uit eigen hoofde de erfenis zijner grootouders beurt, niet in te brengen de door dezen aan zijn ouders gedane gift.
3. Daarentegen moet het kind dat slechts bij plaatsvervulling die erfenis beurt, de giften inbrengen, welke aan zijn ouders gedaan zijn, zelfs indien het kind de nalatenschap zijner ouders mocht hebben verworpen.
4. Het kind is echter in geval van zodanige verwerping niet jegens zijn medeërfgenamen in de grootouderlijke nalatenschap aansprakelijk voor de schulden zijner ouders.

Artikel 1116

1. Giften welke aan de ene echtgenoot door een der ouders van de andere echtgenoot gedaan zijn, zijn zelfs voor de helft niet aan inbreng onderworpen, al ware het ook, dat de geschonken voorwerpen in de gemeenschap vielen.
2. Indien de giften gezamenlijk aan de beide echtgenoten door de vader of de moeder van een hunner gedaan zijn, moet de inbreng voor de helft plaats hebben.
3. Wanneer de giften aan de echtgenoot door zijn eigen vader of zijn eigen moeder gedaan zijn, moet hij dezelve voor het geheel inbrengen.

Artikel 1117

1. De inbreng geschiedt alleen in de nalatenschap des schenkers; dezelve is slechts door de ene erfgenaam ten behoeve van de andere verschuldigd.
2. Ten behoeve van legatarissen of van schuldeisers van de boedel heeft geen inbreng plaats.

Artikel 1118

Inbreng geschiedt, hetzij door het genot in natura in de boedel terug te brengen, hetzij door zoveel minder dan de andere deelgenoot te ontvangen.

Artikel 1119

1. De inbreng van goederen kan geschieden ter keuze des inbrengers, hetzij door dezelve in natura terug te geven zoals zij zich op

het ogenblik van de inbreng bevonden hetzij door het inbrengen der waarde welke zij ten tijde der gift hadden.

2. In het eerste geval is de inbrenger verantwoordelijk voor de vermindering welke de goederen door zijn schuld hebben ondergaan, en verplicht om dezelve te zuiveren van de beperkte rechten die hij daarop heeft gevestigd.

3. De inbrenger heeft recht op vergoeding van de door hem gemaakte kosten die hij niet zou hebben gedragen, indien hij vruchtgebruiker was geweest.

Artikel 1120

De inbreng van gereed geld geschiedt ter keuze des inbrengers door de betaling van deszelfs bedrag of door zich dat bedrag in mindering van zijn erfdeel te doen aanbedelen.

Artikel 1121
(vervallen)

Artikel 1122

Behalve schenkingen, in artikel 1112 aan inbreng onderworpen, moet ook worden ingebracht al hetgeen is verstrekt om aan de erfgenaam een stand, een beroep of bedrijf te verschaffen of ter betaling van deszelfs schulden en al hetgeen ten huwelijk is gegeven.

Artikel 1123

Aan inbreng zijn niet onderworpen:

- de kosten van verzorging en opvoeding;
- de uitkeringen tot noodzakelijk levensonderhoud;
- de uitgaven tot het aanleren van enige tak van koophandel, kunst, handwerk of bedrijf;
- de kosten van studie;
- de kosten tot plaatsvervanging of nummerverwisseling in 's Lands gewapende dienst;
- de bruiloftskosten, klederen en kleinoden tot huwelijksuitzet gegeven.

Artikel 1124

De rente en vruchten van hetgeen aan inbreng is onderworpen worden eerst verschuldigd van de dag, dat een erfenis is opengevallen.

Artikel 1125

Al hetgeen door toeval en zonder schuld van de begiftigde is verloren gegaan, behoeft niet te worden ingebracht.

DERDE AFDELING

Van de betaling der schulden

Artikel 1126

De erfgenamen die een erfenis hebben aanvaard, moeten in de betaling der schulden, legaten en andere last en zoveel dragen als in evenredigheidstaat met hetgeen ieder uit de nalatenschap ontvangt.

Artikel 1127

Zij zijn tot die betaling persoonlijk en ieder naarmate van de hoegrootheid van zijn erfdeel gehouden, onverminderd de rechten der schuldeisers op de gehele nalatenschap, zolang die nog is onverdeeld, mitsgaders die der hypothekaire schuldeisers.

Artikel 1128

1. Indien tot de nalatenschap behorende goederen met pand of hypotheek bezwaard zijn, heeft ieder der medeërfgenamen het recht om te bevorderen, dat die lasten uit de boedel worden gekweten en de goederen van het verband bevrijd, alvorens er tot het vormen der kavelingen worde overgegaan.

2. Wanneer de erfgenamen de nalatenschap verdelen in de staat waarin zij zich bevindt, moet het bezwaarde goed worden geschat op dezelfde voet als de overige goederen; alsdan wordt de hoofdsom der lasten van de gehele prijs des goeds afgetrokken en de erfgenaam aan wie het goed te beurt is gevallen, blijft alsdan alleen ten aanzien zijner medeerfgenamen met de voldoening der schuld belast en moet hen daarvoor vrijwaren.

3. Indien de lasten alleen op het goed gevestigd zijn, zonder dat daarbij een personeel verband bestaat, kan geen der medeërfgenamen vorderen, dat de last worde afbetaald, en alsdan wordt het goed onder de verdeling begrepen onder aftrek van de hoofdsom dier lasten.

Artikel 1129
(vervallen)

Artikel 1130
(vervallen)

Artikel 1131

Een legataris is niet voor de schulden en lasten der nalatenschap verbonden.

Artikel 1132
(vervallen)

Artikel 1133

De schuldeisers en de legatarissen van de overledene mogen van de schuldeisers van de erfgenaam vorderen, dat de boedel van de overledene worde afgescheiden van die des erfgenaams.

Artikel 1134

Indien tot de nalatenschap een registergoed behoort en de schuldeisers of legatarissen hun rechtsvordering tot afscheiding binnen zes maanden nadat de nalatenschap is opengevallen, hebben aangevangen, zijn zij bevoegd om het instellen daarvan te doen inschrijven in de openbare registers, bedoeld in titel 1, afdeling 2, van Boek 3, waartoe aan de bewaarder mede een authentiek afschrift van de akte van overlijden van de erflater of een ander bewijs dat de rechtsvordering binnen de voornoemde termijn is ingesteld, wordt aangeboden. Na de inschrijving kan de erfgenaam het goed niet vervreemden of bezwaren ten nadele van de rechten van de eisers ten laste der nalatenschap.

Artikel 1135

Dat recht kan echter niet meer worden uitgeoefend, zodra er schuldvernieuwing in de schuldvordering tegen de overledene plaats heeft door de erfgenaam als schuldenaar aan te nemen.

Artikel 1136

Hetzelve recht verjaart door het tijdsverloop van drie jaren.

Artikel 1137

De schuldeisers van de erfgenaam hebben geen bevoegdheid om die afscheiding des boedels tegen de schuldeisers der nalatenschap te vorderen.

VIERDE AFDELING

Van de vernietiging van aangegane boedelscheiding

Artikelen 1138 t/m 1146
(vervallen)

VIJFDE AFDELING

Van boedelverdeling door bloedverwanten in de opgaande linie tussen hun afkomelingen onderling of tussen dezen en hun langstlevende echtgenoot gemaakt

Artikel 1147

De bloedverwanten in de opgaande linie mogen bij uiterste wilsbeschikking of bij notariële akte tussen hun afkomelingen onderling of tussen dezen en hun langstlevende echtgenoot de verdeling hunner goederen maken. Op deze verdeling is artikel 186, eerste lid, van Boek 3 niet van toepassing.

Artikel 1148

Indien al de goederen welke de bloedverwant in de opgaande linie op de dag van zijn overlijden nalaat, niet in de verdeling begrepen zijn geweest, zullen die niet verdeelde goederen volgens de wet worden verdeeld.

Artikel 1149

Indien de verdeling niet gemaakt is tussen al de kinderen die ten tijde van het overlijden in leven zijn, en de afkomelingen der vooroverledene, zal de verdeling geheel en al nietig zijn. Er kan een nieuwe verdeling in de wettelijke vorm worden gevorderd, hetzij door de kinderen of afkomelingen, die daarbij geen aandeel gekregen hebben, hetzij zelfs door degenen tussen welke de verdeling gemaakt is.

Artikel 1150

De verdeling overeenkomstig artikel 1147 gemaakt, kan worden vernietigd uit hoofde van benadeling, meer dan een vierde bedragende. Zij kan alsmede worden vernietigd, indien de verdeling, en hetgeen met vrijstelling van inbreng is vooruit gemaakt, het wettelijk erfdeel van de een of ander der afkomelingen mocht hebben verkort. De benadeelde kan de grond tot vernietiging inroepen.

Artikel 1151

De erfgenamen die een beroep doen op een der in artikel 1150 bedoelde gronden tot vernietiging, zullen de kosten, tot de schatting der goederen vereist, moeten voorschieten en die kosten zullen ten hunnen laste blijven, indien hun vordering ongegrond bevonden wordt.

ZEVENTIENDE TITEL

Van onbeheerde nalatenschappen

Artikel 1152

Wanneer bij het openvallen ener nalatenschap zich niemand opdoet, die daarop aanspraak maakt, of wanneer de bekende erfgenamen dezelve verwerpen, wordt de nalatenschap als onbeheerd beschouwd.

Artikel 1153

1. De rechter in eerste aanleg moet, op verzoek der belanghebbende personen of op de voordracht van het openbaar ministerie, een curator benoemen.
2. Van elke benoeming geeft de griffier van het gerecht in eerste aanleg onverwijld kennis aan de procureur-generaal.
3. Indien de curatele verleend wordt ter zake dat zich niemand opdoet, die als erfgenaam aanspraak op de nalatenschap maakt, benoemt de rechter bij voorkeur tot curator de gestelde uitvoerder van de uiterste wil, ten ware deze mocht verlangen door een ander vervangen te worden.

Artikel 1154

1. De curator is gehouden de nalatenschap te doen verzegelen en door een notaris een boedelbeschrijving te doen opmaken, mitsgaders de nalatenschap te beheren en tot effenheid te brengen.
2. Hij is verplicht door oproepingen in de openbare nieuwspapieren of andere doelmatige middelen de erfgenamen op te sporen.
3. Hij moet in rechten optreden ten aanzien der rechtsvorderingen die tegen de nalatenschap zijn aangevangen, en alle rechten die de overledene toebehoorden, uitoefenen en voortzetten. Hij is verplicht het gerede geld hetwelk zich in de nalatenschap bevindt, mitsgaders de opbrengst der verkochte goederen, in de kas der gerechtelijke consignatiën te storten, ten einde te strekken tot behoud der rechten van de belanghebbende partijen, en daarvan aan wie zulks zal behoren rekening te doen.

Artikel 1155

Indien zich na verloop van drie jaren, te rekenen van het openvallen der nalatenschap, geen erfgenaam opdoet, zal de slotrekening moeten worden gedaan aan het Land, hetwelk bevoegd zal zijn om zich bij voorraad in het bezit der nagelaten goederen te doen stellen.

Artikel 1156

De artikelen 1062 tot en met 1065 en 1067 zijn ook van toepassing op de curators van onbeheerde nalatenschappen. Zij kunnen als loon in rekening brengen twee en een half procent van de ontvangsten en ander half procent van de uitgaven.

Artikelen 1157 t/m 1249
(vervallen)

BOEK 7A

Bijzondere overeenkomsten; vervolg

Artikelen 1250 t/m 1473
(vervallen)

VIJFDE TITEL A

Van koop en verkoop op afbetaling

EERSTE AFDELING

Algemene bepalingen

Artikel 1474

Koop en verkoop is een overeenkomst waarbij de een zich verbindt om een zaak te leveren en de ander om daarvoor de bedongen prijs te betalen.

Artikel 1475

Zij wordt gehouden tussen de partijen voltrokken te zijn, zodra deze het eens zijn geworden over de zaak en de prijs, hoewel ook de zaak nog niet mocht geleverd, noch de prijs betaald zijn.

Artikel 1476

De eigendom van het verkochte goed gaat niet eer tot de koper over, dan nadat de levering daarvan geschied is overeenkomstig de artikelen 661, 662 en 665.

Artikel 1477

Indien de verkochte zaak in een zeker en bepaald voorwerp bestaat, is dezelve, van het ogenblik van de koop af, voor rekening van de koper hoewel de levering nog niet hebbe plaats gehad; en heeft de verkoper het recht om de prijs te vorderen.

Artikel 1478

Ingeval goederen niet bij de hoop, maar bij het gewicht, het getal of de maat verkocht zijn, blijven dezelve voor rekening van de verkoper, totdat dezelve gewogen, geteld of gemeten zijn.

Artikel 1479

Indien daarentegen de goederen bij de hoop verkocht zijn, zijn dezelve voor rekening van de koper, alhoewel dezelve nog niet gewogen, geteld of gemeten mochten zijn.

Artikel 1480

Koop en verkoop op de proef aangegaan of van goederen die men gewoon is vooraf te proeven, wordt altijd verondersteld onder een opschortende voorwaarde te hebben plaats gehad.

Artikel 1481

Indien de koop met het geven van een handgift of een godspenning is gesloten, kan geen der partijen van die koop afzien, hetzij door het laten behouden hetzij door het teruggeven van de handgift of de godspenning.

Artikel 1482

1. De koopprijs moet door de partijen bepaald worden. Dezelve kan echter aan de begroting van een derde worden overgelaten.
2. Indien die derde de begroting niet wil of niet kan doen, heeft er geen koop plaats.

Artikel 1483

De kosten der akten van koop en verkoop en andere bijkomende onkosten, komen ten taste van de koper, indien het tegendeel niet bedongen is.

Artikel 1484

1. Tussen echtgenoten kan geen koop of verkoop plaats hebben, dan in de drie volgende gevallen:
a. wanneer een der echtgenoten aan de andere, van wie hij gerechtelijk gescheiden is, goederen overdraagt, tot voldoening van hetgeen aan dezelve naar rechten toekomt;
b. wanneer de overdracht die de man doet aan zijn vrouw, zelfs van welke hij niet gescheiden is, enige wettige oorzaak heeft, als daar is tot wederbelegging van haar vervreemde goederen of van penningen die haar toebehoren, indien namelijk die goederen of die penning en van de gemeenschap zijn uitgesloten;
c. ingeval de vrouw aan haar man goederen overdraagt tot betaling van een som welke zij hem als huwelijks goed heeft beloofd, voor zover die goederen van de gemeenschap zijn uitgesloten.
2. Behoudens echter, in deze drie gevallen, de rechten der erf-

genamen van de handelende partijen, wanneer een van laatstgemelde alzo enig zijdelings voordeel mocht hebben bekomen.

Artikel 1485

Rechters, leden van het openbaar ministerie, de griffier, praktizijns, deurwaarders en notarissen mogen door overdracht geen eigenaars worden van rechten en rechtsvorderingen, waarover gedingen aanhangig zijn voor de rechter, op straffe van nietigheid en vergoeding van kosten, schade en interesten.

Artikel 1486

Openbare ambtenaren mogen, op dezelfde straf, door henzelve of door tussenkomende personen, geen zaken kopen die door hen of te hunnen overstaan verkocht worden.

Artikel 1487

1. Insgelijks mogen, op dezelfde straffen, door henzelve of door tussenkomende personen bij onderhandse verkoop geen kopers worden: lasthebbers, van zaken met welker verkoop zij belast waren; bewindvoerders, van zaken, aan het rijk, aan Aruba of aan andere openbare instellingen toebehorende, welke aan hun zorg en beheer zijn toevertrouwd.

2. Bij landsbesluit kan echter aan openbare bewindvoerders vrijstelling van dit verbod worden verleend.

3. De voogden kunnen de onroerende goederen, aan hun pupillen toebehorende, kopen op de wijze bij artikel 452 bepaald.

Artikel 1488

Koop en verkoop van eens anders goed is nietig en kan tegen de verkoper grond opleveren tot vergoeding van kosten, schade en interesten, indien de koper niet geweten heeft, dat de zaak aan een ander toebehoorde.

Artikel 1489

1. Indien, op het ogenblik der verkoping, het verkochte goed geheel mocht vergaan zijn, is de koop nietig.

2. Bijaldien slechts een gedeelte daarvan vergaan is, staat het aan de koper vrij om, of de koop te laten varen of het behouden gebleven gedeelte te vorderen, en de koopprijs daarvoor bij vergelijkende waardering te doen bepalen.

TWEEDE AFDELING

Van de verplichtingen des verkopers

Artikel 1490

De verkoper is gehouden om duidelijk uit te drukken waartoe hij zich verbindt; alle duistere en dubbelzinnige bedingen worden te zijnen nadele uitgelegd.

Artikel 1491

Hij heeft twee hoofdverplichtingen, namelijk om de verkochte zaak te leveren en dezelve te vrijwaren.

Artikel 1492

De levering is een overdracht van het verkochte goed in de macht en het bezit van de koper.

Artikel 1493

De kosten der levering zijn ten laste van de verkoper en die der weghaling ten laste van de koper, zo niet het tegendeel bedongen is.

Artikel 1494

De levering moet geschieden ter plaatse waar het verkochte goed zich op het tijdstip der verkoping bevond, indien daaromtrent geen andere overeenkomst getroffen is.

Artikel 1495

De verkoper is niet verplicht het goed te leveren, indien de koper de koopprijs niet betaalt en de verkoper hem geen uitstel van betaling heeft toegestaan.

Artikel 1496
(vervallen)

Artikel 1497

Indien de levering door de nalatigheid des verkopers achterwege blijft, kan de koper vernietiging van de koop vorderen, overeenkomstig de bepalingen van de artikelen 1283 en 1284.

Artikel 1498

1. Het goed moet geleverd worden in de staat waarin hetzelve zich op het ogenblik van de verkoop bevindt.
2. Van die dag af aan behoren alle vruchten aan de koper.

Artikel 1499

De verplichting om een zaak te lever en bevat al wat daartoe behoort en tot derzelver bestendig gebruik bestemd is, mitsgaders de bewijzen van eigendom, indien die aanwezig zijn.

Artikel 1500

De verkoper is verplicht het gekochte te leveren in deszelfs gehele omvang, zoals het in de overeenkomst uitgedrukt wordt, onder de navolgende wijzigingen.

Artikel 1501

Indien de verkoop van een onroerend goed geschied is met vermelding van deszelfs uitgestrektheid of inhoud, tegen bepaling van een zekere prijs voor de maat, is de verkoper gehouden om de hoeveelheid, bij de overeenkomst uitgedrukt, te leveren; en indien hem dit onmogelijk is of de koper zulks niet vordert, is de verkoper verplicht zich met een evenredige vermindering van prijs te vergenoegen.

Artikel 1502

Indien daarentegen, in het geval bij artikel 1501 vermeld, het onroerend goed een grotere omvang bevat, dan in de overeenkomst uitgedrukt is, heeft de koper de keus om, of de prijs in evenredigheid te verhogen of van de koop af te zien, indien namelijk het meerdere een twintigste gedeelte beloopt boven de omvang bij de overeenkomst uitgedrukt.

Artikel 1503

In alle andere gevallen, hetzij een zeker bepaald voorwerp verkocht zij hetzij de verkoop afgescheidene en afzonderlijke erven tot onderwerp hebbe, hetzij dezelve beginne met de opgave der maat of met de aanduiding van het verkochte goed, gevolgd van de opgave der maat, levert de vermelding dezer maat ten behoeve van de verkoper geen grond op tot enige vermeerdering van prijs voor het meerdere der maat, noch ten behoeve van de koper tot enige vermindering van prijs voor het mindere der maat, dan voor zover het onderscheid tussen de werkelijke maat en die welke in de overeenkomst is uitgedrukt, een twintigste meer of minder bedraagt,berekend naar de waarde van het geheel der

verkochte voorwerpen, tenzij het tegendeel mocht bedongen zijn.

Artikel 1504

Indien er, volgens artikel 1503, grond bestaat tot verhoging van de koopprijs voor het meerdere der maat, heeft de koper de keus om, of van de koop af te zien of de verhoogde koopprijs te betalen en zulks met de interesten, ingeval hij het onroerend goed gehouden heeft.

Artikel 1505

In alle gevallen waarin de koper het recht heeft om van de koop af te zien, is de verkoper gehouden hem, behalve de koopprijs, indien hij dezelve ontvangen heeft, de kosten, op de koop en levering gevallen, terug te geven, voor zover hij die volgens overeenkomst mocht hebben betaald.

Artikel 1506

De rechtsvordering tot aanvulling van de koopprijs, van de zijde des verkopers, en die tot vermindering van de prijs of tot vernietiging van de koop, van de kant des kopers, moeten aangelegd worden binnen de tijd van een jaar te rekenen van de dag waarop de levering is geschied; zullende, bij gebreke van dien, deze rechtsvordering vervallen zijn.

Artikel 1507

Indien twee erven bij dezelfde overeenkomst en gezamenlijk voor een prijs verkocht zijn, met opgave van de hoegrootheid van ieder, en er bevonden wordt, dat het ene meer en het andere minder omvang heeft, wordt dit verschil tot het vereiste beloop bij wege van vergelijking vereffend en heeft de vordering, hetzij tot aanvulling hetzij tot vermindering van de koopprijs, niet verder plaats dan overeenkomstig de hierboven vastgestelde regelen.

Artikel 1508

De vrijwaring waartoe de verkoper jegens de koper gehouden is, heeft twee strekkingen, namelijk voor eerst het rustigen vreedzaam bezit van de verkochte zaak, ten tweede de verborgen gebreken van die zaak of de zodanige die aanleiding geven tot vernietiging van de koop.

Artikel 1509

Hoezeer bij de verkoop geen beding omtrent de vrijwaring gemaakt zij, is de verkoper van rechtswege verplicht de koper te waarborgen voor de uitwinning welke deze op het gehele verkochte goed of op een

gedeelte daarvan komt te lijden of wegens de lasten welke men beweert op dat goed te hebben, en die bij het aangaan van de koop niet opgegeven zijn.

Artikel 1510

Partijen kunnen bij bijzondere overeenkomsten deze door de wet opgelegde verplichting uitbreiden of inkorten; zij kunnen zelfs overeenkomen, dat de verkoper tot geen vrijwaring, hoegenaamd, zal gehouden zijn.

Artikel 1511

Alhoewel bedongen moge zijn, dat de verkoper tot geen vrijwaring zal gehouden zijn, blijft hij nochtans aansprakelijk voor de zodanige, welke uit een daad, door hem zelf verricht, voortspruit; alle hiermede strijdende overeenkomsten zijn nietig.

Artikel 1512

De verkoper is, bij hetzelfde beding, in geval van uitwinning, gehouden de koopprijs terug te geven, ten ware de koper ten tijde van de koop het gevaar van uitwinning mocht gekend hebben of de zaak op eigen bate en schade mocht hebben gekocht.

Artikel 1513

Indien vrijwaring beloofd of dienaangaande niets is bedongen geworden, heeft de koper in geval van uitwinning het recht om van de verkoper te vorderen:
a. de teruggave van de koopprijs;
b. de teruggave der vruchten, ingeval hij verplicht is die aan de uitwinnende eigenaar uitte keren;
c. de kosten op de eis van de koper tot vrijwaring gevallen, alsmede de kosten door de oorspronkelijke eiser gemaakt;
d. de vergoeding van kosten, schade en interesten, mitsgaders de gerechtelijke kosten op de koop en de levering gevallen, voor zover de koper die mocht hebben betaald.

Artikel 1514

1. Indien op het ogenblik der uitwinning het verkochte goed bevonden wordt in waarde verminderd of aanmerkelijk vervallen te zijn, hetzij door de nalatigheid van de koper hetzij door overmacht, is de verkoper niettemin gehouden de gehele koopprijs terug te geven.

2. Doch indien de koper voordeel heeft genoten van de door hem toegebrachte schade, heeft de verkoper de bevoegdheid om een met dat voordeel gelijkstaande som van de koopprijs af te trekken.

Artikel 1515

Indien het verkochte goed bevonden wordt op het tijdstip der uitwinning in waarde te zijn vermeerderd, zelfs zonder toedoen van de koper, is de verkoper verplicht aan deze te betalen, hetgeen het verkochte goed boven de koopprijs waardig is.

Artikel 1516

1. De verkoper is verplicht aan de koper terug te geven, of door degene die de uitwinning gedaan heeft, te doen teruggeven, al hetgeen hij wegens reparatiën en nuttige verbeteringen aan het goed heeft uitgeschoten.
2. Indien de verkoper te kwader trouw eens anders goed verkocht heeft, is hij gehouden aan de koper alle gemaakte onkosten terug te geven, zelfs de zodanige welke alleen tot sieraad of vermaak aan het goed besteed zijn.

Artikel 1517

Indien slechts een gedeelte van het goed uitgewonnen is en dat gedeelte met betrekking tot het geheel zo aanmerkelijk is, dat de koper zonder het uitgewonnen gedeelte de koop niet zoude hebben aangegaan, kan hij de koop doen vernietigen, mits hij de rechtsvordering daartoe aanlegge binnen een jaar na de dag waarop het vonnis van uitwinning in kracht van gewijsde is gegaan.

Artikel 1518

Wanneer, in geval van uitwinning van een gedeelte van het verkochte goed, de koop niet vernietigd is, moet de koper voor het uitgewonnen gedeelte worden schadeloos gesteld, volgens de geschatte waarde welke het goed ten tijde der uitwinning gehad heeft, doch niet naar evenredigheid van de gehele koopprijs, hetzij het verkochte goed in waarde moge zijn vermeerderd of verminderd.

Artikel 1519

Indien het verkochte goed bevonden wordt bezwaard te zijn met erfdienstbaarheden, zonder dat die aan de koper zijn bekend gemaakt of dat deze daarvan kennis kon dragen, en die erfdienstbaarheden van zo groot belang zijn, dat men reden heeft om te vermoeden, dat de koper de koop niet zoude hebben gesloten, indien hij daarvan ware onderricht geweest, kan hij de vernietiging van de koop vorderen, ten ware hij liever verkoos zich met een schadeloosstelling te vergenoegen.

Artikel 1520

De vrijwaring ter zake van uitwinning houdt op, indien de koper zich bij een vonnis, hetwelk in kracht van gewijsde is gegaan, heeft laten veroordelen, zonder de verkoper te roepen, en deze bewijst, dat er genoegzame gronden aanwezig waren om de eis te doen ontzeggen.

Artikel 1521

De verkoper is gehouden tot vrijwaring wegens verborgen gebreken van het verkochte goed, die hetzelve ongeschikt maken tot het gebruik waartoe het bestemd is, of die dat gebruik in dier voege verminderen, dat bijaldien de koper de gebreken gekend had, hij het goed, of in het geheel niet, of niet dan voor een mindere prijs, zoude gekocht hebben.

Artikel 1522

De verkoper is niet gehouden in te staan voor zichtbare gebreken welke de koper zelf had kunnen ontdekken.

Artikel 1523

Hij moet voor de verborgen gebreken instaan, al ware hij daarvan ook zelf onkundig geweest, tenzij hij in dat geval bedongen had, dat hij tot geen vrijwaring hoegenaamd zoude gehouden zijn.

Artikel 1524

In de gevallen, bij de artikelen 1521 en 1523 vermeld, heeft de koper de keus om het goed terug te geven en de koopprijs terug te vorderen of het goed te behouden en zich zodanig gedeelte van de koopprijs te doen teruggeven, als de rechter na deskundigen hierop te hebben gehoord, zal bepalen.

Artikel 1525

Indien de verkoper de gebreken van het goed gekend heeft, is hij, behalve tot teruggave van de daarvoor ontvangen koopprijs, nog jegens de koper tot vergoeding van alle kosten, schade en interesten gehouden.

Artikel 1526

Indien de verkoper de gebreken van het goed niet gekend heeft, is hij slechts gehouden tot de teruggave van de koopprijs, alsmede om aan de koper de kosten op de koop en de levering gevallen te vergoeden, voor zover hij die mocht hebben betaald.

Artikel 1527

1. Indien de verkochte zaak die verborgen gebreken had, ten gevolge van dezelve vergaan is, valt het verlies voor rekening van de verkoper, die jegens de koper gehouden zal zijn tot teruggave van de koopprijs en tot de overige schadevergoedingen waarvan in de artikelen 1525 en 1526 is melding gemaakt.
2. Doch het verlies, door toeval veroorzaakt, is voor rekening van de koper.

Artikel 1528

De rechtsvordering, voortspruitende uit gebreken die de vernietiging van de koop ten gevolge hebben, moet door de koper aangelegd worden binnen een korte tijd, overeenkomstig de aard van die gebreken en met inachtneming der gebruiken van de plaats alwaar de koop gesloten is.

Artikel 1529

Deze rechtsvordering heeft geen plaats bij verkopingen die op rechterlijk gezag geschieden.

DERDE AFDELING

Van de verplichtingen van de koper

Artikel 1530

De hoofdverplichting van de koper bestaat in het betalen van de koopprijs, ten tijde en ter plaatse bij de overeenkomst bepaald.

Artikel 1531

Indien er bij het aangaan van de koop niets daaromtrent bepaald is, moet de koper betalen ter plaatse alwaar en op de tijd waarop de levering geschieden moet.

Artikel 1532
(vervallen)

Artikel 1533

Indien de koper door een hypothekaire rechtsvordering of door een rechtsvordering tot reclame in zijn bezit gestoord is of gegronde reden heeft om te vrezen, dat hij daarin zal gestoord worden, kan hij de betaling van de koopprijs opschorten, totdat de verkoper de stoornis heeft doen ophouden, ten ware deze liever verkoos zekerheid te stellen

of er bedongen mocht zijn, dat de koper, niettegenstaande alle stoornis, tot de betaling verplicht is.

Artikel 1534

Indien de koper de koopprijs niet betaalt, kan de verkoper de vernietiging van de koop vorderen, overeenkomstig de bepalingen van de artikelen 1283 en 1284.

Artikel 1535

Niettemin zal, in geval van verkoop van waren en meubelen, de vernietiging van de koop ten behoeve van de verkoper van rechtswege en zonder aanmaning plaats hebben na het verlopen van de tijd tot afhaling van het verkochte bepaald.

VIERDE AFDELING

Van het recht van wederinkoop

Artikel 1536

Het vermogen om het verkochte weder in te kopen spruit voort uit een beding waarbij de verkoper zich het recht voorbehoudt om het verkochte terug te nemen tegen teruggave van de oorspronkelijke koopprijs en de vergoeding waarvan in artikel 1549 gesproken wordt.

Artikel 1537

1. Het recht van wederinkoop mag voor geen langere tijd dan voor vijf jaren worden bedongen.
2. Indien hetzelve voor een langer tijdvak bedongen is, wordt die tijd tot de gemelde vijf jaren ingekort.

Artikel 1538

Het bepaalde tijdvak moet naar scherpheid van rechten worden opgevat; hetzelve mag door de rechter niet verlengd worden, en wanneer de verkoper verzuimt om zijn rechtsvordering tot wederinkoop binnen de voorgeschreven termijn te doen gelden, blijft de koper onherroepelijk eigenaar van het gekochte.

Artikel 1539

Dit tijdvak loopt ten nadele van een ieder, zelfs van minderjarigen, behoudens hun verhaal op die het aangaat, indien daartoe gronden bestaan.

Artikel 1540

De verkoper van een onroerend goed, die zich het vermogen om het verkochte weder in te kopen heeft voorbehouden, kan tegen een tweede koper zijn recht doen gelden, al ware ook bij de tweede overeenkomst van dat beding geen melding gemaakt.

Artikel 1541

Hij die gekocht heeft onder beding van wederinkoop, treedt in al de rechten van zijn verkoper; hij kan zich van de verjaring bedienen, zowel tegen de ware eigenaar als tegen degene die enige hypothecaire of andere rechten op de verkochte zaak mocht vermenen te hebben.

Artikel 1542

Hij kan tegen de schuldeisers van de verkoper het voorrecht van uitwinning doen gelden.

Artikel 1543

Indien hij die onder beding van wederinkoop een onverdeeld aandeel in een onroerend goed gekocht heeft, na een tegen hem gerichte rechtsvordering tot scheiding en deling, koper van het geheel is geworden, kan hij de verkoper verplichten het geheel over te nemen, ingeval deze van het gemelde beding wil gebruik maken.

Artikel 1544

Indien verscheidene personen enig goed, tussen hen gemeen, gezamenlijk en bij een en dezelfde overeenkomst verkocht hebben, kan ieder hunner het recht van wederinkoop slechts doen gelden voor zover zijn aandeel bedroeg.

Artikel 1545

1. Hetzelfde heeft ook plaats, wanneer iemand die alleen enig goed heeft verkocht, verscheidene erfgenamen nalaat.

2. Ieder van deze medeërfgenamen kan slechts van het vermogen van wederinkoop gebruik maken, voor zoveel zijn aandeel in de nalatenschap bedraagt.

Artikel 1546

Doch, in de gevallen der artikelen 1544 en 1545, kan de koper vorderen, dat al de medeverkopers of medeërfgenamen worden opgeroepen ten einde zich onderling nopens de wederinkoop van het gehele goed te verstaan; en indien zij het niet eens worden, zal de eis tot wederin-

koop worden ontzegd.

Artikel 1547

Indien de verkoop van een zaak, aan verscheidene personen toebehorende, niet door alle gezamenlijk en voor het geheel geschied is, maar ieder van dezelve afzonderlijk dat gedeelte verkocht heeft, hetwelk hem daarin toebehoorde, kan ieder hunner het recht van wederinkoop afzonderlijk, ten aanzien van het deel dat hem daarin toekwam, uitoefenen; en de koper kan degene die op deze wijze van zijn recht gebruik maakt, niet dwingen om het geheel over te nemen.

Artikel 1548

1. Indien de koper verscheidene erfgenamen heeft nagelaten, kan van het recht van wederinkoop tegen ieder van dezelve niet verder worden gebruik gemaakt, dan voor zoveel zijn aandeel betreft, zowel in het geval dat de boedel nog niet gescheiden is, als in het geval dat het verkochte goed onder de erfgenamen is verdeeld.

2. Maar indien de boedel gescheiden is en het verkochte goed aan een der erfgenamen is tebeurtgevallen, kan de rechtsvordering tot wederinkoop voor het geheel tegen deze worden aangelegd.

Artikel 1549

1. De verkoper die van het beding van wederinkoop gebruik maakt, is niet alleen verplicht de gehele oorspronkelijke koopprijs terug te geven, maar ook te vergoeden alle rechtmatige kosten, op en ter zake van de koop en de levering gevallen, mitsgaders de noodzakelijke kosten van reparatiën en die waardoor het verkochte goed in waarde vermeerderd is, ten belope van deze vermeerdering.

2. Hij kan niet in het bezit van het wederingekochte treden, dan na aan al deze verplichtingen te hebben voldaan.

3. Wanneer de verkoper ten gevolge van het beding van wederinkoop zijn goed terugbekomt, moet hetzelve vrij van alle lasten en hypotheken door de koper daarop gelegd, tot hem overgaan; hij is echter verplicht de huurovereenkomsten welke de koper te goeder trouw mocht hebben aangegaan, gestand te doen.

VIJFDE AFDELING

Bijzondere bepalingen betrekkelijk de koop en verkoop van inschulden en andere onlichamelijke rechten

Artikel 1550

De verkoop van een inschuld bevat al wat daartoe behoort, als borgtochten, voorrechten en hypotheken.

Artikel 1551

Hij die een inschuld of een ander onlichamelijk recht verkoopt, moet instaan voor het aanwezen daarvan ten tijde van de levering, hoewel ook de verkoop zonder belofte van vrijwaring geschied zij.

Artikel 1552

Hij is voor de genoegzame gegoedheid van de schuldenaar niet verantwoordelijk, tenzij hij zich daartoe verbonden heeft en slechts ten belope van de koopprijs welke hij voor de inschuld ontvangen heeft.

Artikel 1553

Indien hij beloofd heeft, te zullen instaan voor genoegzame gegoedheid van de schuldenaar, moet deze belofte verstaan worden van deszelfs tegenwoordige gegoedheid en strekt zich niet uit tot het toekomstige, ten ware het tegendeel uitdrukkelijk bedongen zij.

Artikel 1554

Die een erfenis verkoopt, zonder dat hij stuk voor stuk opgeeft, waarin dezelve bestaat, is niet verder gehouden dan tot vrijwaring van zijn hoedanigheid van erfgenaam.

Artikel 1555

Indien hij reeds de vruchten van enig stuk goed genoten, of het beloop van enige inschuld tot die erfenis behorende, ontvangen of enige goederen uit de nalatenschap verkocht mocht hebben, is hij verplicht dezelve aan de koper te vergoeden, indien niet uitdrukkelijk anders is bedongen.

Artikel 1556

De koper is van zijn kant verplicht aan de verkoper te vergoeden, al hetgeen deze wegens de schulden en lasten der nalatenschap mocht hebben betaald, en datgene te voldoen, hetwelk de verkoper als schuldeiser van de erfenis te vorderen had, ten ware het tegendeel mocht bedongen zijn.

Afdeling 1 Van koop en verkoop op afbetaling in het algemeen

Artikel 1557

1. Koop en verkoop op afbetaling is de koop en verkoop, waarbij partijen overeenkomen dat de koopprijs wordt betaald in termijnen, waarvan twee of meer verschijnen, nadat de verkochte zaak aan de koper

is afgeleverd.

2. De overeenkomst is niet van kracht, voordat partijen de door de koper te betalen prijs hebben bepaald.

3. Alle overeenkomsten die dezelfde strekking hebben, onder welke vorm of welke benaming ook aangegaan, worden als koop en verkoop op afbetaling aangemerkt.

4. Koop en verkoop op afbetaling in de zin der wet zijn niet de overeenkomsten die betrekking hebben op:

a. onroerende zaken;
b. zeeschepen waarvan de bruto-inhoud ten minste twintig kubieke meters of de bruto-tonnage ten minste zes bedraagt, die teboekstaan of teboekgesteld kunnen worden in het in artikel 193 van Boek 8 genoemde register;
c. luchtvaartuigen, teboekstaand in het register, genoemd in titel 15 van Boek 8.

5. Het in deze titel bepaalde vindt overeenkomstige toepassing op vermogensrechten, niet zijnde registergoederen, voor zover dat in overeenstemming is met de aard van het recht.

Artikel 1557a

Van de bepalingen van deze titel mag slechts worden afgeweken, indien en voor zover dit daaruit blijkt.

Artikel 1557b

1. Bedingen waarbij of krachtens welke de schuldenaar, voor het geval hij enige verplichting uit de overeenkomst niet vervult, de betaling van zekere som als schadevergoeding of enige straf wordt of kan worden opgelegd, kunnen alleen bij schriftelijk aangegane overeenkomst worden gemaakt.

2. Indien de overeengekomen of opgelegde schadevergoeding of straf de rechter bovenmatig voorkomt, kan deze haar ten aanzien van het hem voorgelegde geval verminderen of opheffen.

Artikel 1557c

1. Vervroegde opeisbaarheid als straf wegens nalatigheid van de koper in het betalen van termijnen, kan alleen bedongen worden voor het geval de achterstand bedraagt, ten aanzien van een termijn ten minste een tiende of ten aanzien van meer termijnen gezamenlijk ten minste een twintigste deel van de gehele koopprijs.

2. Onder gehele koopprijs wordt verstaan de som van alle betalingen, waartoe de koper bij regelmatige nakoming van de overeenkomst gehouden is.

3. Het tweede lid van artikel 1557b is hier niet van toepassing.

Artikel 1557d

Op enig beding als bedoeld in de artikelen 1557b en 1557c, kan wegens niet tijdige nakoming beroep alleen worden gedaan, indien de schuldenaar, na in gebreke te zijn gesteld, nalatig blijft om zijn verplichtingen na te komen.

Artikel 1557e

1. De koper is steeds bevoegd tot vervroegde betaling van een of meer eerstvolgende termijnen van de koopprijs.

2. In geval van vervroegde betaling ineens van het gehele nog verschuldigde bedrag heeft hij recht op een aftrek, berekend naar vijftenhonderd 's jaars over elke daarbij vervroegd betaalde termijn.

3. Van de bepalingen van dit artikel kan ten voordele van de koper door partijen worden afgeweken.

Artikel 1557f

1. Overdracht, inpandgeving of elke handeling waardoor de koper aan de verkoper of aan een derde enig recht toe kent op zijn loon, pensioen of andere periodieke inkomsten wegens arbeidsovereenkomst, kan ter zake van koop en verkoop op afbetaling, behalve voor opeisbare verplichtingen, alleen geschieden voor betalingen, waartoe de koper bij regelmatige nakoming van de overeenkomst zal gehouden zijn, en voor de kosten.

2. De handeling heeft alsdan geen werking dan naar gelang bedoelde termijnen verschijnen overeenkomstig een bij schriftelijke overeenkomst vastgelegd plan van regelmatige afbetaling of naar gelang er kosten vallen, telkens tot het beloop daarvan.

3. Bovendien is vereist, dat de koper, na in gebreke te zijn gesteld, nalatig is gebleven. Alleen de termijnen en kosten, waarover de ingebrekestelling is geschied, en die welke daarna verschijnen, komen in aanmerking bij het bepalen van bedoelde werking.

4. Ten aanzien van hem die de uitkering wegens arbeidsovereenkomst verschuldigd is, heeft de handeling geen gevolg, alvorens de ingebrekestelling van de koper en het plan van regelmatige afbetaling met opgave van hetgeen daarop voldaan is en van de gevorderde kosten schriftelijk te zijner kennis zijn gebracht dan wel schriftelijk door hem zijn erkend. Betalingen, dienovereenkomstig te goeder trouw door hem gedaan, bevrijden hem tegenover de koper.

Artikel 1557g

Volmacht tot invordering van loon, pensioen of andere periodieke vorderingen ter zake van een arbeidsovereenkomst, onder welke vorm of welke benaming ook, door de koper verleend, is steeds herroepelijk.

Afdeling 2 Van huurkoop

Artikel 1557h

1. Huurkoop is de koop en verkoop op afbetaling, waarbij partijen overeenkomen, dat de verkochte zaak niet door enkele aflevering in eigendom overgaat, maar pas door vervulling van de opschortende voorwaarde van algehele betaling van wat door de koper uit hoofde van de koopovereenkomst verschuldigd is.

2. Alle overeenkomsten welke dezelfde strekking hebben, hetzij als huur en verhuur, hetzij onder andere vorm of andere benaming aangegaan, worden als huurkoop aangemerkt.

3. Onder huurkoop is begrepen de overeenkomst, waarbij ter zake van een koop en verkoop een derde, die de eigendom der zaak verwerft, aan de koper krediet verleent des dat het geheel van handelingen de strekking van huurkoop erlangt.

Artikel 1557i

1. Huurkoop wordt aangegaan bij authentieke of onderhandse akte, welke voldoet aan de bepalingen van artikel 1557j.

2. Hetzelfde geldt voorovereenkomsten, welke bestaande overeenkomsten zodanig wijzigen of aanvullen, dat daardoor huurkoop zou ontstaan.

3. Wordt de overeenkomst aangegaan bij onderhandse akte, dan moet deze, zo de koper dit verlangt, in dubbel worden opgemaakt.

4. Het dubbel, of zo dit niet is opgemaakt, een authentiek of door de verkoper ondertekend afschrift, wordt zo spoedig mogelijk na het sluiten van de overeenkomst door de verkoper aan de koper verstrekt.

5. Verder afschrift kan de koper te allen tijde tegen betaling van de kosten vorderen.

Artikel 1557j

1. De akte van huurkoop moet duidelijk vermelden de gehele koopprijs als bedoeld in artikel 1557c, het plan van regelmatige afbetaling als bedoeld in artikel 1557f, en de bedingen betreffende voorbehoud en overgang van eigendom.

2. In de gevallen, bedoeld in het tweede en het derde lid van artikel 1557h, treden de overeenkomstige gegevens hiervoor in de plaats.

3. Ontbreekt een akte welke voldoet aan genoemde voorwaarden, dan geldt de overeenkomst niet als huurkoop, doch wordt de koop en verkoop op afbetaling geacht te zijn gesloten zonder beding dat de verkochte zaak niet door enkele aflevering aan de koper overgaat.

Artikel 1557k

Ter zake van huurkoop kan de koper, indien hij bij het aangaan van de overeenkomst werkelijke woonplaats hier te lande heeft, geen woonplaats kiezen, behalve voor het geval dat hij te eniger tijd geen bekende werkelijke woonplaats hier te lande mocht hebben.

Artikel 1557l

1. De verkoper is verplicht de verkochte zaak aan de koper te leveren door aan deze de macht over de zaak te verschaffen. Op zijn verdere verplichtingen zijn de bepalingen van titel 1, afdeling 1 tot en met 3, van Boek 7 van toepassing.

2. Vervreemding door de verkoper van de in huurkoop afgeleverde zaak werkt niet ten nadele van de huurkoper.

Artikel 1557m

1. De koper heeft van de zaak die hij krachtens huurkoop onder zich heeft, het genot, ook voordat hij de eigendom daarvan verkrijgt.

2. Hij mag de zaak gebruiken overeenkomstig haar bestemming.

3. Haar gedaante of inrichting mag hij niet veranderen, noch de zaak verhuren of zijn genot aan anderen afstaan.

4. De zaak is voor risico van de koper vanaf het tijdstip van de aflevering af. Het tweede, derde en vierde lid van artikel 10 van Boek 7 zijn van toepassing.

5. Van deze bepalingen kan bij overeenkomst worden afgeweken. Van het vierde lid kan echter bij een consumentenkoop niet ten nadele van de koper worden afgeweken.

Artikel 1557n

1. De vruchten welke de zaak tijdens het genot oplevert, behoren de koper toe. Voor zover bij de akte van huurkoop hiervan is afgeweken, heeft de koper niettemin het genot der vruchten, indien niet anders is overeengekomen.

2. De burgerlijke vruchten worden, voor zover niet anders is overeengekomen, gerekend van dag tot dag verkregen te worden en de koper toe te behoren, naarmate zijn genot duurt, welk ook het tijdstip moge wezen, waarop dezelve betaalbaar zijn.

3. De verplichting tot teruggave van de in huurkoop afgeleverde zaak omvat die tot teruggave van de vruchten welke de verkoper toebehoren.

Artikel 1557o
(vervallen)

Artikel 1557p
(vervallen)

Artikel 1557q

Ontbinding van huurkoop of teruggave van een in huurkoop gehouden zaak krachtens daartoe gemaakt beding kan, wegens niet tijdige nakoming door de koper van zijn verplichtingen, niet worden ingeroepen of gevorderd, tenzij de koper, na in gebreke te zijn gesteld, nalatig blijft om zijn verplichtingen na te komen.

Artikel 1557r

Wanneer de verkoper ontbinding van de overeenkomst of teruggave van de in huurkoop afgeleverde zaak kan vorderen, zal hij, indien er redelijk belang bestaat bij onverwijlde voorziening, een rechterlijk bevel tot teruggave bij voorraad kunnen verkrijgen.

Artikel 1557s

Indien, wegens het niet nakomen door de koper van zijn verplichtingen, de in huurkoop afgeleverde zaak krachtens daartoe gemaakt beding wordt teruggenomen, heeft dit ontbinding van de overeenkomst tot gevolg, tenzij tussen partijen anders overeengekomen is.

Artikel 1557t

Indien bij ontbinding van de overeenkomst wegens het niet nakomen door de koper van zijn verplichtingen de verkoper in betere vermogenstoestand zou geraken dan bij het in stand blijven van de overeenkomst, vindt de volledige verrekening plaats.

Artikel 1557u

Indien bij ontbinding der overeenkomst de koper recht mocht hebben op enige terugbetaling, kan hij door de rechter worden gemachtigd de zaak die hij terug moet geven, onder zich te houden, totdat het hem verschuldigde wordt betaald of de verkoper daarvoor voldoende zekerheid heeft gesteld.

Artikel 1557v

1. Indien wegens niet betaling van verschenen termijnen de in huurkoop afgeleverde zaak is teruggenomen zonder voorafgaande rechterlijke tussenkomst, kan de koper gedurende veertien dagen na de terugneming de zaak inlossen, door betaling van de verschenen termijnen en de verschuldigde rente, boeten en kosten.
2. Mocht de overeenkomst zijn ontbonden, dan wordt dit door de

inlossing ongedaan gemaakt.

3. Bij herhaling van het in het eerste lid genoemde geval heeft de koper het recht van inlossing alleen onder volledige betaling.

4. Aan de vordering tot inlossing, anders dan onder volledige betaling, behoeft de verkoper niet te voldoen, indien omstandigheden aanwezig zijn, die tot toepassing van artikel 1557r aanleiding zouden geven.

5. Van de bepalingen van dit artikel kan ten voordele van de koper door partijen worden afgeweken.

Artikel 1557w

In het vonnis, waarbij de verplichting tot teruggave van een in huurkoop afgeleverde zaak wordt vastgesteld of de overeenkomst wordt ontbonden, kan een bevel tot teruggave worden opgenomen.

Artikel 1557x

1. Bij het vonnis dat bevel tot teruggave uit kracht van huurkoop inhoudt, kan de geldswaarde der terug te geven zaak worden vastgesteld.

2. In dat geval kan de tenuitvoerlegging ook door uitwinning geschieden.

ZESDE TITEL

Van ruiling

Artikelen 1558 t/m 1563
(vervallen)

ZEVENDE TITEL

Van huur en verhuur

EERSTE AFDELING

Algemene bepalingen

Artikel 1564
(vervallen)

Artikel 1565

1. Huur en verhuur is een overeenkomst, waarbij de ene partij zich verbindt om de andere het genot van een zaak te doen hebben, gedurende een bepaalde tijd en tegen een bepaalde prijs, welke de laatstgemelde aanneemt te betalen.

2. Men kan allerlei soort van zaken, hetzij onroerende hetzij roerende, verhuren.

Artikel 1566

De bepalingen van deze en de volgende afdeling zijn mede van toepassing op de huur van vermogensrechten, voor zover de strekking van die bepalingen of de aard van het recht zich daartegen niet verzet.

TWEEDE AFDELING

Van de regelen welke gemeen zijn aan verhuringen van huizen en van landen

Artikel 1567

De verhuurder is door de aard van de overeenkomst en zonder dat daartoe enig bijzonder beding vereist wordt, verplicht:
a. om het verhuurde aan de huurder ter beschikking te stellen;
b. om hetzelve te onderhouden in zodanige staat, dat het tot het gebruik waartoe het verhuurd is, dienen kan;
c. om de huurder het rustig genot daarvan te doen hebben, zo lang de huur duurt.

Artikel 1568

1. De verhuurder stelt de verhuurde zaak in alle opzichten in goede staat van onderhoud ter beschikking.

2. Hij moet daaraan gedurende de huurtijd alle reparaties laten doen, welke noodzakelijk mochten worden, met uitzondering van degene tot welke de huurder verplicht is.

Artikel 1569

1. De verhuurder moet de huurder instaan voor alle gebreken van de verhuurde zaak, welke het gebruik daarvan verhinderen, al mocht ook de verhuurder dezelve tijdens het doen der verhuring niet gekend hebben.

2. Indien door die gebreken enig nadeel voor de huurder ontstaat, is de verhuurder gehouden hem deswege schadeloos te stellen.

Artikel 1570

Indien gedurende de huurtijd de verhuurde zaak door enig toeval geheel en al vergaan is, vervalt de huurovereenkomst van rechtswege. Indien de zaak slechts ten dele vergaan is, heeft de huurder de keus om naar gelang der omstandigheden, of vermindering van de huurprijs te vorderen of de huurovereenkomst te ontbinden; doch hij kan in geen van

die beide gevallen, aanspraak op schadevergoeding maken.

Artikel 1571

De verhuurder mag gedurende de huurtijd de gedaante of inrichting van de verhuurde zaak niet veranderen.

Artikel 1572

1. Indien gedurende de huurtijd de verhuurde zaak dringende reparaties nodig heeft, welke niet tot het eindigen der huur kunnen worden uitgesteld, moet de huurder dezelve gedogen, welke ongemakken hem ook hierdoor worden veroorzaakt, en hoewel hij ook gedurende het doen van die reparaties van een gedeelte van het verhuurde goed verstoken zij.

2. Doch indien deze reparaties langer dan veertig dagen duren, zal de huurprijs verminderd worden naar evenredigheid van de tijd en van het gedeelte van het verhuurde goed, waarvan de huurder zal zijn verstoken geweest.

3. Indien de reparaties van die aard zijn, dat daardoor het gehuurde, hetgeen de huurder en zijn huisgezin ter bewoning noodzakelijk is, onbewoonbaar wordt, kan dezelve de huur doen verbreken.

Artikel 1573

De verhuurder is niet verplicht de huurder te waarborgen tegen de belemmeringen, welke hem derden door feitelijkheden in zijn genot toebrengen, zonder overigens enig recht op het gehuurde te beweren; behoudens het recht van de huurder om dezelve uit eigen hoofde te vervolgen.

Artikel 1574

Indien daarentegen de huurder in des zelfs genot is gestoord geworden ten gevolge van een rechtsvordering, welke tot de eigendom van de zaak betrekking heeft, heeft hij het recht om een geëvenredigde vermindering van de huurprijs te vorderen, mits van die stoornis of belemmering aan de eigenaar behoorlijk kennis gegeven zij.

Artikel 1575

Indien degenen die de feitelijkheden gepleegd hebben, enig recht ten aanzien van de verhuurde zaak beweren te hebben of indien de huurder zelf in rechten gedagvaard is om tot ontruiming van het geheel of van een gedeelte van de zaak verwezen te worden of om de uitoefening van enige erfdienstbaarheid of een ander recht ten aanzien van de zaak te gedogen, moet hij de verhuurder daarvan betekening doen en hij kan dezelve tot vrijwaring oproepen.

Artikel 1576

1. De huurder mag, indien hem dit vermogen niet is toegestaan, het goed niet weder verhuren, noch zijn huur aan een ander afstaan.

2. Indien het gehuurde in een huis of in een woning bestaat, welke de huurder zelf bewoont, kan hij een gedeelte daarvan onder zijn verantwoordelijkheid aan een ander verhuren, indien hem dat vermogen niet bij de overeenkomst is ontzegd geworden.

Artikel 1577

De huurder is tot twee hoofdverplichtingen gehouden:

a. om het gehuurde als een goed huurder te gebruiken en overeenkomstig de bestemming welke daaraan bij de huurovereenkomst gegeven is, of volgens die welke, bij gebreke van overeenkomst daaromtrent, naargelang der omstandigheden verondersteld wordt;
b. om de huurprijs op de bepaalde termijnen te voldoen.

Artikel 1578
(vervallen)

Artikel 1579

Indien tussen de verhuurder en de huurder een beschrijving van het verhuurde is opgemaakt, is laatstgemelde gehouden de zaak in die staat weder op te leveren, waarin hij deze volgens die beschrijving heeft aanvaard; met uitzondering van hetgeen door ouderdom of door onvermijdelijke toevallen vergaan of van waarde verminderd is.

Artikel 1580

Indien geen beschrijving is opgemaakt, wordt de huurder ten aanzien van het onderhoud, hetwelk ten laste van huurders komt, behoudens tegenbewijs, verondersteld het gehuurde in goede staat te hebben aanvaard en moet hij hetzelve in die staat teruggeven.

Artikel 1581

1. De huurder is aansprakelijk voor schade aan de verhuurde zaak, die is ontstaan door een hem toe te rekenen tekortschieten in de nakoming van een verplichting uit de huurovereenkomst.

2. Alle schade behalve brandschade wordt vermoed daardoor te zijn ontstaan.

Artikel 1582
(vervallen)

Artikel 1583

De huurder is jegens de verhuurder op gelijke wijze als voor eigen gedragingen aansprakelijk voor de gedragingen van hen die met zijn goedvinden het gehuurde gebruiken of zich met zijn goedvinden daarop bevinden.

Artikel 1584

De huurder mag, bij ontruiming van de gehuurde zaak, afbreken en naar zich nemen, al hetgeen hij daaraan op zijn kosten heeft doen maken, mits zulks gedaan worde zonder beschadiging van de zaak.

Artikel 1585
(vervallen)

Artikel 1586

Wanneer er geschil ontstaat over de prijs van een verhuring, bij monde aangegaan, waarvan de uitvoering begonnen is, en er geen kwijting aanwezig is, moet de verhuurder op zijn eed geloofd worden, ten ware de huurder mocht verkiezen de huurprijs door deskundigen te doen begroten.

Artikel 1587

Indien de huur bij geschrift is aangegaan, houdt dezelve van rechtswege op, wanneer de bepaalde tijd verstreken is, zonder dat daartoe een opzegging vereist worde.

Artikel 1588

Indien de huur zonder geschrift is aangegaan, houdt dezelve op de bepaalde tijd niet op, dan voor zover de ene partij aan de andere de huur heeft opgezegd, met inachtneming der termijnen, welke bij wettelijke regeling bepaald zijn of welke, bij gebreke van zodanige wettelijke regeling, het plaatselijk gebruik medebrengt.

Artikel 1589

Wanneer de ene partij aan de andere een opzegging van huur heeft betekend, kan de huurder, hoewel in het genot blijvende, zich niet beroepen op een stilzwijgende wederinhuring.

Artikel 1590

Indien, na het eindigen van een verhuring bij geschrift aangegaan, de huurder in het genot is gebleven en gelaten, ontstaat daar-

door een nieuwe huur, waarvan de gevolgen geregeld worden bij de artikelen tot mondelinge verhuren betrekkelijk.

Artikel 1591

In het geval der artikelen 1589 en 1590 strekt zich de borgtocht, voor de huur gesteld, niet uit tot de verplichtingen die uit de verlenging der huur ontstaan.

Artikel 1592

De huurovereenkomst gaat geenszins te niet door de dood van de verhuurder, noch door die van de huurder.

Artikel 1593

1. Door verkoop van het verhuurde wordt een tevoren aangegane huur niet verbroken, ten ware dit bij de verhuring mocht voorbehouden zijn.
2. Bij zodanig voorbehoud kan de huurder zonder uitdrukkelijk beding geen aanspraak op vergoeding maken, maar met dat laatste beding is hij niet tot ontruiming van het gehuurde verplicht, zolang de verschuldigde vergoeding niet is gekweten.

Artikel 1594
(vervallen)

Artikel 1595

1. Een koper die gebruik wil maken van de bevoegdheid, bij de huurovereenkomst voorbehouden, om ingeval van verkoop de huurder tot de ontruiming van het gehuurde te noodzaken, is verplicht de huurder zodanige tijd tevoren te waarschuwen, als bij wettelijke regeling tot het doen van opzeggingen geregeld is of, bij gebreke van zodanige wettelijke regeling, het plaatselijk gebruik medebrengt.
2. Bij huur van landerijen moet de waarschuwing ten minste een jaar aan de ontruiming voorafgaan.

Artikel 1596

De verhuurder kan de huur niet doen ophouden door te verklaren, dat hij de verhuurde zaak zelf wil betrekken, ten ware het tegendeel mocht bedongen zijn.

Artikel 1597

Indien men bij de huurovereenkomst is overeengekomen, dat de verhuurder de bevoegdheid zoude hebben om het verhuurde huis of land zelf

te betrekken, is hij verplicht vooraf een opzegging te doen betekenen, zoveel tijd tevoren als bij artikel 1595 is vastgesteld.

DERDE AFDELING

Van de regelen welke bijzonder betrekkelijk zijn tot huur van huizen en huisraad

Artikel 1598
(vervallen)

Artikel 1599
(vervallen)

Artikel 1600

1. Geringe en dagelijkse reparatiën zijn voor rekening van de huurder.
2. Bij gebreke van overeenkomst worden als zodanig aangemerkt reparatiën van winkelkasten, de sluiting der luiken of blinden, de binnensloten, de vensterglazen zo binnen- als buitenshuis, en al hetgeen verder door het plaatselijk gebruik daaronder begrepen wordt.
3. Niettemin komen die reparatiën ten laste van de verhuurder, indien zij door de vervallen toe stand van het verhuurde of door overmacht zijn noodzakelijk geworden.

Artikel 1601

1. Het schoonhouden van putten, regenbakken en sekreten komt ten laste van de verhuurder, indien het tegendeel niet bedongen is.
2. Het schoonhouden der schoorstenen komt, bij gebreke van beding, ten laste van de huurder.

Artikel 1602

De huur van meubelen om een geheel huis, een gehele woning, een winkel of enig ander vertrek daarmede te stofferen wordt gehouden voor zolang te zijn aangegaan, als de huizen, woningen, winkels of vertrekken, volgens plaatselijk gebruik, doorgaans verhuurd worden.

Artikel 1603

1. De huur van gestoffeerde kamers wordt gehouden:
- bij het jaar te zijn aangegaan, wanneer dezelve is aangegaan voor een zekere som in het jaar;
- bij de maand, wanneer dezelve is aangegaan tegen een bepaalde som in de maand;
- bij de dag, wanneer dezelve is aangegaan tegen een bepaalde som

voor iedere dag.

2. Indien niet blijkt, dat de huur voor een zekere som bij het jaar, bij de maand of voor iedere dag is aangegaan, wordt dezelve geacht volgens plaatselijk gebruik te zijn gesloten.

Artikel 1604

Indien de huurder van een huis of vertrek, na het eindigen van de huurtijd, bij schriftelijke overeenkomst bepaald, in het bezit van het gehuurde blijft, zonder dat zich de verhuurder daartegen verzet, wordt hij geacht het verhuurde op dezelfde voorwaarden te blijven behouden voor de tijd welke bij wettelijke regeling geregeld is of bij gebreke daarvan het plaatselijk gebruik medebrengt, en kan hij het verhuurde niet verlaten, noch daaruit gezet worden, dan na een tijdige opzegging, overeenkomstig de wettelijke regeling of het plaatselijk gebruik gedaan.

VIERDE AFDELING

Van de regelen welke bijzonder betrekkelijk zijn tot huur van landerijen

Artikel 1605

Indien bij een huurovereenkomst van landerijen een kleinere of grotere uitgestrektheid wordt opgegeven, dan dezelve werkelijk hebben, geeft zulks geen grond tot vermeerdering of vermindering van de huurprijs, dan alleen in de gevallen en volgens de bepalingen bij de Vijfde Titel van dit boek vastgesteld.

Artikel 1606

Indien de huurder van landerijen dezelve niet van de tot beweiding of bebouwing noodzakelijke beesten en bouwgereedschappen voorziet; indien hij met de beweiding of bebouwing ophoudt of te dien opzichte niet als een goed huurder handelt; indien hij de gehuurde zaak tot een ander einde gebruikt, dan waartoe hetzelve bestemd is; of indien hij in het algemeen, de bedingen, bij de huurovereenkomst gemaakt, niet nakomt en daardoor enig nadeel voor de verhuurder ontstaat, is deze bevoegd om naar gelang der omstandigheden de vernietiging van de huur, met vergoeding van kosten, schade en interesten, te vorderen.

Artikel 1607

Alle huurders van landerijen zijn gehouden de vruchten in de daartoe bestemde bergplaatsen te bergen.

Artikel 1608

1. De huurder van landerijen is, op straffe van vergoeding van schade, gehouden de eigenaar van alle feitelijkheden te doen kennis dragen, welke op de gehuurde erven mochten gepleegd worden.

2. Deze kennisgeving moet gedaan worden binnen dezelfde termijn, welke tussen de tijd der oproepingen ter terechtzitting en de dag der verschijning, naar mate van de afstand der plaatsen, bepaald is.

Artikel 1609

De huur van landen, zonder geschrift aangegaan wordt gerekend aangegaan te zijn voor een jaar.

Artikel 1610

Indien na het eindigen van een schriftelijk aangegane verhuring de huurder in het genot van de zaak blijft en daarin gelaten wordt, worden de gevolgen van de nieuwe huur door de vroeger aangegane overeenkomst geregeld.

Artikel 1611

De huurder wiens huur eindigt, en hij welke hem in de huur opvolgt, zijn verplicht elkander over en weer met al datgene te gerieven, dat vereist wordt om het verlaten en het betrekken van de zaak gemakkelijk te maken, zo wat betreft de bebouwing voor het volgende jaar, het inoogsten der nog te velde staande vruchten, als anderszins; alles overeenkomstig het plaatselijk gebruik.

Artikel 1612

De huurder moet insgelijks, bij zijn vertrek, het stro en de mest van het afgelopen jaar achterlaten, indien hij dezelve bij de aanvang van zijn huur ontvangen heeft; en al had hij die zelfs niet ontvangen, kan de eigenaar dezelve, volgens een te maken begroting, aan zich behouden.

ZEVENDE TITEL A

Van de overeenkomsten tot het verrichten van arbeid

EERSTE AFDELING

Algemene bepalingen

Artikel 1613
(vervallen)

Artikel 1613a

De arbeidsovereenkomst is de overeenkomst, waarbij de ene partij, de arbeider, zich verbindt, in dienst van de andere partij, de werkgever, tegen loon gedurende zekere tijd arbeid te verrichten.

Artikel 1613aa

1. Arbeid die ten behoeve van een ander tegen beloning door die ander gedurende drie opeenvolgende maanden, wekelijks ten minste twintig uren dan wel gedurende ten minste tachtig uren per maand wordt verricht, wordt gelijkgesteld met arbeid, verricht krachtens arbeidsovereenkomst, tenzij er geen gezagsverhouding wordt beoogd.
2. Indien een arbeidsovereenkomst ten minste drie maanden heeft geduurd, wordt de omvang van de bedongen arbeid in enige maand gelijkgesteld met de gemiddelde omvang van de arbeid per maand in de drie voorafgaande maanden.

Artikel 1613b

De aanneming van werk van stoffelijke aard is de overeenkomst, waarbij de ene partij, de aannemer, zich verbindt, voor de andere partij, de aanbesteder, tegen een bepaalde prijs een bepaald werk tot stand te brengen.

Artikel 1613c

1. Indien een overeenkomst de kenmerken bevat van een arbeidsovereenkomst en van enige andere soort van overeenkomst, zullen zowel de bepalingen betreffende de arbeidsovereenkomst, als die betreffende de andere soort van overeenkomst welker kenmerken zij mede bevat, van toepassing zijn; in geval van strijd tussen deze bepalingen zullen die der arbeidsovereenkomst van toepassing zijn.
2. Indien een aanneming van werk door meerdere soortgelijke overeenkomsten, zij het ook telkens met enige tussentijd, is gevolgd of indien het bij het aangaan van een aanneming van werk, blijkbaar in de bedoeling van partijen ligt meerdere dergelijke overeenkomsten aan te gaan, in dier voege, dat de verschillende aannemingen te zamen als een arbeidsovereenkomst kunnen worden beschouwd, zullen de bepalingen betreffende de arbeidsovereenkomst op deze overeenkomsten gezamenlijk en op elk harer afzonderlijk, met uitsluiting van de bepalingen der Zesde Afdeling van deze titel van toepassing zijn. Is evenwel in een dergelijk geval de eerste overeenkomst bij wijze van proef aangegaan, dan zal deze geacht worden haar aard van aanneming van werk te hebben behouden en zullen de bepalingen der Zesde Afdeling op haar van toepassing zijn.

TWEEDE AFDELING

Van de arbeidsovereenkomst in het algemeen

Artikel 1613d

Wanneer een arbeidsovereenkomst schriftelijk wordt aangegaan, zijn de kosten der akte en andere bijkomende onkosten ten laste van de werkgever.

Artikel 1613e
(vervallen)

Artikel 1613f

1. Een minderjarige is bekwaam als arbeider arbeidsovereenkomsten aan te gaan, indien hij daartoe door zijn wettelijke vertegenwoordiger, hetzij mondeling hetzij schriftelijk, is gemachtigd.

2. Een mondelinge machtiging kan slechts strekken tot het aangaan van een bepaalde arbeidsovereenkomst. Zij wordt verleend in tegenwoordigheid van de werkgever of van degene die namens deze handelt. Zij kan niet voorwaardelijk worden verleend.

3.Indien de machtiging schriftelijk is verleend, is de minderjarige verplicht haar ter hand te stellen aan de werkgever, die de minderjarige afschrift daarvan geeft en de machtiging bij het einde der dienstbetrekking aan de minderjarige of diens rechtverkrijgenden terug geeft.

4. Voor zover zulks niet door het stellen van bepaalde voorwaarden in de machtiging uitdrukkelijk is uitgesloten, staat de minderjarige in alles wat betrekking heeft op de arbeidsovereenkomst, door hem ingevolge de verleende machtiging aangegaan, met een meerderjarige gelijk, behoudens het bepaalde bij het derde lid van artikel 1614f. Echter kan hij niet in rechte verschijnen zonder bijstand van zijn wettelijke vertegenwoordiger, behalve wanneer de rechter gebleken is, dat de wettelijke vertegenwoordiger niet bij machte is zich te verklaren.

Artikel 1613g

Indien een daartoe niet bekwaam minderjarige een arbeidsovereenkomst heeft aangegaan en dient en gevolge gedurende vier weken zonder verzet van zijn wettelijke vertegenwoordiger in dienst van de werkgever arbeid heeft verricht, wordt hij geacht door die vertegenwoordiger mondeling tot het aangaan van die arbeidsovereenkomst gemachtigd te zijn geweest.

Artikel 1613h

1. Een beding dat de werkgever de bevoegdheid geeft een in de ar-

beidsovereenkomst voorkomende arbeidsvoorwaarde eenzijdig te wijzigen, is nietig.

2. Een beding dat de werkgever de bevoegdheid geeft de overeengekomen arbeidsomvang te verminderen, is nietig.

Artikel 1613i

1. Een door de werkgever vastgesteld reglement is voor de arbeider slechts verbindend, indien is voldaan aan de navolgende vereisten:

a. dat een volledig exemplaar van het reglement kosteloos door of vanwege de werkgever aan de arbeider is verstrekt;
b. dat volledig exemplaar van het reglement ter inzage voor een ieder is nedergelegd ter griffie van het gerecht in eerste aanleg;
c. dat een volledig exemplaar van het reglement in de Nederlandse taal en bovendien in het Papiaments gesteld op een voor de arbeider gemakkelijk toegankelijke plaats, zo mogelijk in het arbeidslokaal, zodanig opgehangen is en blijft, dat het duidelijk leesbaar is. De nederlegging en de inzage van het reglement ter griffie geschieden kosteloos.

2. Het reglement is eveneens slechts verbindend voor zover de inhoud niet in strijd is met de door de arbeider aangegane arbeidsovereenkomst.

3. Elk beding, strijdig met enige bepaling van dit artikel, is nietig.

Artikel 1613j

1. Indien gedurende de dienstbetrekking een reglement wordt vastgesteld of het bestaande wordt gewijzigd, is dit nieuwe of gewijzigde reglement voor de arbeider slechts verbindend, indien een volledig exemplaar van het ontwerp daarvan of van de ontworpen wijzigingen algemeen bekend is gemaakt zodanige tijd te voren, dat hij zich over de inhoud behoorlijk heeft kunnen beraden.

2. Indien de arbeider na vaststelling van het nieuwe of het gewijzigde reglement mededeelt, dat hij zich daarmede niet verenigt, wordt deze mededeling aangemerkt als een opzegging van de dienstbetrekking tegen de dag waarop het nieuwe of het gewijzigde reglement in werking zal treden. Is de tijd tussen de dag waarop het nieuwe of gewijzigde reglement door of vanwege de werkgever aan de arbeider is verstrekt, en die waarop het in werking zal treden, korter dan die gedurende welke de dienstbetrekking bij regelmatige beëindiging had behoren voort te duren, dan is de werkgever schadeplichtig.

3. Elk beding, strijdig met enige bepaling van dit artikel, is nietig.

Artikel 1613k

Een verklaring van de arbeider, waarbij hij zich verbindt zich

met elk in de toekomst vastgesteld reglement of met elke toekomstige wijziging van een bestaand reglement te verenigen, is nietig.

Artikel 1613l

Van de bepalingen van het reglement kan alleen dan bij bijzondere overeenkomst worden afgeweken, indien deze schriftelijk is aangegaan.

Artikel 1613m

Ter berekening van het in geld vastgesteld loon per dag wordt, voor de toepassing van deze titel, de dag gesteld op tien uren, de week op zes dagen, de maand op vijfentwintig dagen en het jaar op driehonderd dagen. Is het loon, hetzij voor het geheel hetzij gedeeltelijk, op andere wijze dan naar tijdruimte vastgesteld, dan wordt als het in geld vastgesteld loon per dag aangenomen het gemiddeld loon des arbeiders, berekend over de laatste voorafgegane dertig werkdagen; bij gebreke van die maatstaf wordt als loon aangenomen het gebruikelijk loon voor de, wat aard, plaats en tijd betreft, meest nabijkomende arbeid.

Artikel 1613n

Het loon van arbeiders welke niet bij de werkgever inwonen, mag niet anders worden vastgesteld dan in:

a. geld;
b. voedsel te nuttigen, alsmede verlichtingsmiddelen te gebruiken ter plaatse waar ze worden verstrekt;
c. kleding, door de arbeider bij de waarneming der dienstbetrekking te dragen;
d. een bepaalde hoeveelheid der voortbrengselen van het bedrijf waarin het loon verdiend wordt, of der grond- of hulpstoffen, in dat bedrijf gebruikt, een en ander voor zover die voortbrengselen of grond- of hulpstoffen, wat aard en hoeveelheid betreft, behoren tot de eerste levensbehoeften van de arbeider en zijn gezin, of als grond- of hulpstoffen, werktuigen of gereedschappen in het bedrijf des arbeiders worden gebezigd, en in ieder geval met uitsluiting van alcoholhoudende drank;
e. het gebruik van een aangewezen woning of lokaal, van een bepaald stuk grond of stalling voor een bepaald aantal naar de soort aangeduide dieren, toebehorende aan de arbeider of aan een der leden van zijn gezin, het gebruik van werktuigen of gereedschappen, alsmede onderhoud daarvan;
f. bepaalde werkzaamheden of diensten, door of voor rekening van de werkgever voor de arbeider te verrichten;
g. onderricht, door of vanwege de werkgever aan de arbeider te verstrekken.

Artikel 1613o

1. Indien bij overeenkomst of bij reglement geen bepaald loon is vastgesteld, heeft de arbeider aanspraak op zodanig loon als ten tijde van het sluiten der overeenkomst voor arbeid als de bedongene, ter plaatse waar deze moest worden verricht, gebruikelijk was.

2. Indien zodanig gebruik niet bestaat, wordt het loon met inachtneming der omstandigheden naar billijkheid bepaald.

Artikel 1613p

1. Voor zover het loon, anders dan volgens artikel 1613n geoorloofd is, is vastgesteld, wordt het op een bedrag in geld gewaardeerd en geacht vastgesteld te zijn op het vijfvoud van dit bedrag.

2. Het gehele loon dat dientengevolge verschuldigd zal zijn, zal echter het overeenkomstig de bepalingen van artikel 1613o berekende loon niet met meer dan een derde mogen overschrijden.

3. Elk beding, strijdig met enige bepaling van dit artikel, is nietig.

Artikel 1613q

1. Ongeoorloofd en nietig is elk beding tussen de werkgever of diens vertegenwoordiger en een arbeider, waarbij deze zich verbindt het loon of zijn overige inkomsten of een gedeelte daarvan op een bepaalde wijze te besteden, of zich zijn benodigdheden op een bepaalde plaats of bij een bepaalde persoon aan te schaffen.

2. Van deze bepalingen zijn uitgezonderd:

a. het beding waarbij de arbeider deelneemt in enig fonds waarvan bij landsbesluit is vastgesteld dat het voldoende waarborg van soliditeit biedt, of waarbij de arbeider toestemt, dat te zijnen behoeve een inlage in de Postspaarbank van Aruba wordt gestort;

b. ten aanzien van minderjarige arbeiders het beding, dat een gedeelte van het gedurende de minderjarigheid verdiend loon door de werkgever ten name van de arbeider zal worden geplaatst in de Postspaarbank van Aruba of in een fonds als onder a bedoeld, met bepaling, dat het door de arbeider eerst zal kunnen worden opgevorderd, wanneer hij zekere, niet hoger dan eenentwintig jaren te stellen, leeftijd zal hebben bereikt of uit anderen hoofde meerderjarig geworden is, of wanneer de rechter in eerste aanleg op verzoek van de wettelijke vertegenwoordiger en na verhoor of behoorlijke oproeping van de minderjarige en de werkgever tot de uitbetaling machtiging heeft verleend.

Artikel 1613r

1. Indien de arbeider ingevolge een ongeoorloofd en nietig beding als bedoeld bij artikel 1613q, met de werkgever enige overeenkomst

heeft aangegaan, ontstaat daaruit generlei verbintenis. De arbeider is gerechtigd het reeds te dier zake op zijn loon in rekening geledene of door hem betaalde van de werkgever terug te vorderen, zonder gehouden te zijn tot teruggave van hetgeen hem ter voldoening aan de overeenkomst is verstrekt.

2. Niettemin is de rechter bevoegd, bij toewijzing van de vordering des arbeiders, de veroordeling te beperken tot zodanig bedrag als hem met het oog op de omstandigheden van het geval billijk zal voorkomen, doch uiterlijk tot de som waarop de door de arbeider geleden schade door hem wordt gewaardeerd.

3. Heeft de arbeider ingevolge een ongeoorloofd en nietig beding als voormeld, met een ander dan de werkgever enige overeenkomst aangegaan, dan heeft hij het recht het bedrag van hetgeen hij uit dien hoofde betaald heeft of nog verschuldigd is, van de werkgever te vorderen. De bepaling van het tweede lid is ook ten deze van toepassing.

4. Ieder vorderingsrecht des arbeiders krachtens dit artikel vervalt na verloop van zes maanden.

Artikel 1613s

1. De werkgever kan slechts boete stellen op de overtreding van voorschriften van een reglement, indien die voorschriften bepaaldelijk zijn aangeduid en de boete in het reglement is aangegeven.

2. De overeenkomst waarbij boete wordt bedongen, wordt schriftelijk aangegaan.

3. De overeenkomst of het reglement, waarbij boete is bedongen, moet nauwkeurig de bestemming der boeten vermelden. Zij mogen noch onmiddellijk noch middellijk strekken tot persoonlijk voordeel van de werkgever zelf of van degene wie deze de bevoegdheid heeft verleend de arbeiders boete op te leggen.

4.Iedere boete, in een reglement of in een overeenkomst bedongen, moet op een bepaald bedrag gesteld zijn, uitgedrukt in de munt waarin het loon in geld is vastgesteld.

5. Binnen een week mag aan een arbeider geen hoger bedrag aan gezamenlijke boeten worden opgelegd dan zijn in geld vastgesteld loon voor een dag. Geen afzonderlijke boete mag hoger dan dit bedrag worden gesteld.

6. Elk beding, strijdig met enige bepaling van dit artikel, is nietig.

7. Het bepaalde in dit artikel en in artikel 1613t is mede van toepassing op een door de werkgever bedongen boete als bedoeld in de artikelen 91 tot en met 94 van Boek 6.

Artikel 1613t

1. De mogelijkheid een boete op te leggen laat onverlet het recht op schadevergoeding op grond van de wet. Echter mag de werkgever ter zake van een zelfde feit niet boete heffen en tevens schadevergoeding

vorderen.

2. Elk beding strijdig met de tweede volzin van het eerste lid is nietig.

Artikel 1613u

1. Indien partijen een proeftijd overeenkomen, is deze voor beide partijen gelijk.

2. De proeftijd wordt schriftelijk overeengekomen.

3. Elk beding waarbij de proeftijd niet voor beide partijen gelijk is dan wel op langer dan twee maanden wordt gesteld, alsmede elk beding waarbij door het aangaan van een nieuwe proeftijd de gezamenlijke proeftijden langer dan twee maanden worden, is nietig.

Artikel 1613v

1. Een beding tussen de werkgever en de arbeider, waarbij deze laatste beperkt wordt in zijn bevoegdheid om na het einde der dienstbetrekking op zekere wijze werkzaam te zijn, is slechts geldig, indien het bij schriftelijk aangegane overeenkomst of bij reglement met een meerderjarige arbeider is tot stand gekomen.

2. De rechter kan, hetzij op de vordering van de arbeider hetzij ingevolge diens daartoe strekkend verweer in een geding, zulk een beding geheel of gedeeltelijk te niet doen op grond dat, in verhouding tot het te beschermen belang des werkgevers, de arbeider door dat beding onbillijk wordt benadeeld.

3. Aan een beding als in het eerste lid bedoeld, kan de werkgever geen rechten ontlenen, indien hij wegens de wijze waarop de dienstbetrekking is beëindigd, schadeplichtig is geworden.

4. Indien door de werkgever van de arbeider een schadevergoeding is bedongen voor het geval, dat deze in strijd handelt met een beding als in het eerste lid bedoeld, zal de rechter steeds bevoegd zijn de schadevergoeding op een kleinere som te bepalen, zo de bedongene hem bovenmatig voorkomt.

5. Indien een beding als in het eerste lid bedoeld, de arbeider in belangrijke mate belemmert om anders dan in dienst van de werkgever werkzaam te zijn, kan de rechter steeds bepalen, dat de werkgever voor de duur der beperking aan de arbeider een vergoeding moet betalen. De rechter stelt de hoogte van deze vergoeding met het oog op de omstandigheden van het geval naar billijkheid vast; hij kan toestaan, dat de vergoeding op de door hem te bepalen wijze in termijnen wordt betaald. De vergoeding is niet verschuldigd, indien de arbeider wegens de wijze waarop de dienstbetrekking is beëindigd, schadeplichtig is geworden.

Artikel 1613w

Alle akten en geschriften betreffende het aangaan, wijzigen of eindigen van arbeidsovereenkomsten, benevens alle stukken die door de

werkgever en de arbeider of hun wettelijke vertegenwoordigers te zamen of ieder afzonderlijk, hetzij in onderhandse vorm hetzij ten overstaan van een openbare ambtenaar, zonder medewerking van derden ter uitvoering van de arbeidsovereenkomst worden opgemaakt, zijn vrij van zegel en van de formaliteit van registratie of worden, indien deze formaliteit wordt gewenst, kosteloos geregistreerd.

Artikel 1613x

1. Een arbeidsovereenkomst voor bepaalde tijd wordt schriftelijk aangegaan.

2. Een arbeidsovereenkomst kan slechts voor bepaalde tijd worden aangegaan indien deze:

a. noodzakelijk is om te voorzien in een behoefte aan tijdelijke arbeidskrachten, welke behoefte slechts in een gedeelte van het kalenderjaar bestaat en voortvloeit uit de toename van de bedrijvigheid in de onderneming gedurende die periode, hetzij
b. betrekking heeft op de vervanging van een of meer tijdelijk afwezige arbeiders, hetzij
c. betrekking heeft op de uitvoering van een nauwkeurig omschreven werk of project, hetzij
d. betrekking heeft op het verrichten van losse, ongeregelde arbeid.

3. Indien een arbeidsovereenkomst voor bepaalde tijd is aangegaan zonder inachtneming van het eerste of tweede lid, zijn daarop de bepalingen inzake de beëindiging van een arbeidsovereenkomst voor onbepaalde tijd van toepassing.

4. Onverminderd het derde lid kan de rechter aan de werknemer een door de werkgever te betalen, naar billijkheid te bepalen schadevergoeding toekennen, indien dit artikel niet in acht is genomen.

5. Het eerste tot en met het vierde lid staat niet in de weg aan de geldigheid van een beding, inhoudende dat de arbeidsovereenkomst van rechtswege eindigt bij het bereiken door de werknemer van een pensioenleeftijd, behoudens indien het recht op ouderdomspensioen is opgeschort op grond van artikel 8a, eerste lid, van de Landsverordening algemene ouderdomsverzekering (AB 1990 no. GT 33), in welker geval de pensioenleeftijd pas geacht wordt te zijn bereikt met ingang van de dag waarop voor de betrokkene de opschorting van het recht op ouderdomspensioen is geëindigd.

6. Het eerste tot en met het vierde lid staat niet in de weg aan de geldigheid van een arbeidsovereenkomst voor bepaalde tijd die wordt aangegaan nadat de werknemer een pensioenleeftijd heeft bereikt.

Artikel 1613y

1. De bepalingen van deze titel zijn niet van toepassing op de arbeidsovereenkomst tussen de rederij en de schipper en op die tussen de schipper en de scheepsofficieren en scheepsgezellen.

2. Zij zijn voorts niet van toepassing ten aanzien van personen

in dienst van de overheid, ten ware zij, hetzij voor of bij de aanvang der dienstbetrekking door of namens partijen hetzij bij wettelijke regeling van toepassing zijn verklaard. Indien zij wel van toepassing zijn verklaard wordt de overheid ten aanzien van die bepalingen als werkgever beschouwd.

DERDE AFDELING

Van de verplichtingen des werkgevers

Artikel 1614

De werkgever is verplicht de arbeider zijn loon op de bepaalde tijd te voldoen.

Artikel 1614a

Het loon, naar tijdruimte vastgesteld, is verschuldigd van het tijdstip waarop de arbeider in dienst is getreden, tot dat van het einde der dienstbetrekking.

Artikel 1614b

Geen loon is verschuldigd voor de tijd, gedurende welke de arbeider de bedongen arbeid niet heeft verricht.

Artikel 1614c

1. De werknemer behoudt het recht op het naar tijdruimte vastgestelde loon indien hij de overeengekomen arbeid niet heeft verricht door een oorzaak die in redelijkheid voor rekening van de werkgever behoort te komen.

2. Indien het loon in geld op andere wijze dan naar tijdruimte is vastgesteld, is dit artikel van overeenkomstige toepassing, met dien verstande dat als loon wordt beschouwd het gemiddelde loon dat de werknemer, wanneer hij niet verhinderd was geweest, gedurende die tijd had kunnen verdienen.

3. Het loon wordt echter verminderd met het bedrag van de onkosten die de werknemer zich door het niet-verrichten van de arbeid heeft bespaard.

4. Eveneens behoudt de werknemer zijn aanspraak op het naar tijdruimte vastgesteld loon voor een korte tijd, naar billijkheid te berekenen, wanneer hij, hetzij ten gevolge van de vervulling van een door wettelijke regeling of overheid, zonder geldelijke vergoeding, opgelegde verplichting die niet in zijn vrije tijd kon geschieden, hetzij ten gevolge van bijzondere, buiten zijn schuld ontstane, omstandigheden, verhinderd is geweest zijn arbeid te verrichten.

5. Tot de bijzondere omstandigheden, bedoeld in het vierde lid,

worden gerekend de bevalling van de echtgenote van de werknemer zomede het overlijden en de begrafenis van een zijner huisgenoten of van een zijner bloed- of aanverwanten, in de rechte linie onbepaald en in de tweede graad der zijlinie. Evenzo wordt tot de vervulling van een door een wettelijke regeling of overheid opgelegde verplichting gerekend de uitoefening der kiesbevoegdheid.

6. Van het eerste tot en met het vijfde lid kan niet ten nadele van de werknemer worden afgeweken.

7. Onverminderd het gestelde in het vorige lid kan van het eerste lid slechts bij schriftelijke overeenkomst, collectieve arbeidsovereenkomst of reglement ten nadele van de werknemer worden afgeweken indien het schorsing van de werknemer betreft.

Artikel 1614ca

1. Onverminderd artikel 1614c heeft een vrouwelijke arbeider recht op verlof, zwangerschaps- en bevallingsverlof genaamd, met behoud van het volledige loon in het geval van het niet verrichten van arbeid gedurende een vooraf vastgestelde periode wegens zwangerschap en bevalling.

2. De periode, bedoeld in het eerste lid, bedraagt ten minste vier en ten hoogste zes aaneengesloten weken vóór de bevallingsdatum, en ten minste zes en ten hoogste acht aaneengesloten weken na deze bevallingsdatum, en bedraagt in totaal steeds maximaal 12 weken.

3. Indien de bevalling heeft plaatsgevonden gedurende het zwangerschapsverlof, eindigt het zwangerschapsverlof op de dag van de bevalling en vangt het bevallingsverlof op dezelfde dag aan; in dat geval bedraagt het bevallingsverlof twaalf aaneengesloten weken, verminderd met het aantal weken dat reeds genoten is aan zwangerschapsverlof.

4. De vrouwelijke arbeider meldt het voornemen om het zwangerschaps- en bevallingsverlof op te nemen ten minste twee maanden voor het tijdstip van ingang van het verlof schriftelijk aan de werkgever onder opgave van de duur van het verlof en de door een arts of verloskundige vastgestelde bevallingsdatum. De werkgever is verplicht in te stemmen met een verzoek om zwangerschaps- en bevallingsverlof.

5. Van het eerste tot en met vierde lid kan niet ten nadele van de vrouw worden afgeweken.

Artikel 1614cb

1. De vrouwelijke arbeider die een borstkind voedt, heeft, indien zij de werkgever hiervan in kennis heeft gesteld, gedurende de eerste 9 levensmaanden van dat kind het recht de arbeid te onderbreken ten einde in de nodige rust en afzondering haar kind te zogen dan wel de borstvoeding te kolven. De werkgever biedt haar daartoe de gelegenheid en stelt, indien nodig, een geschikte af te sluiten besloten ruimte ter beschikking.

2. De onderbrekingen, bedoeld in het eerste lid, vinden plaats zo vaak en zo lang als nodig is, doch niet meer dan een vierde van de overeengekomen dagelijkse arbeidstijd. De vaststelling van het tijdstip en de duur van de onderbrekingen vindt plaats door de betrokken vrouwelijke arbeider na overleg met de werkgever.
3. Gedurende de onderbrekingen behoudt de vrouwelijke arbeider haar aanspraak op loon.
4. Elk beding waarbij ten nadele van de vrouwelijke arbeider wordt afgeweken van het eerste tot en met derde lid, is nietig.

Artikel 1614cd

1. Na de bevalling van zijn echtgenote of vrouw met wie hij duurzaam samenleeft als ware hij gehuwd, heeft de mannelijke werknemer, onverminderd artikel 1614c, gedurende een tijdvak van vier weken recht op verlof met behoud van loon voor twee dagen waarop hij arbeid pleegt te verrichten. Het recht bestaat vanaf de eerste dag dat het kind feitelijk op hetzelfde adres als de moeder woont.
2. Van het eerste lid kan niet ten nadele van de werknemer worden afgeweken.

Artikel 1614d

1. Indien de werknemer de overeengekomen arbeid niet heeft verricht omdat hij in verband met ongeschiktheid ten gevolge van ziekte of ongeval daartoe verhinderd was, behoudt hij zijn recht op het naar tijdruimte vastgestelde loon voor een betrekkelijk korte tijd, doch ten minste voor een periode van zes weken.
2. Komt hem in zodanig geval krachtens de ziekte- of ongevallenverzekering of krachtens enige verzekering of uit enig fonds waarin de deelneming is bedongen bij of voortvloeit uit de arbeidsovereenkomst, een geldelijke vergoeding of uitkering toe, dan wordt het loon verminderd met het bedrag van die vergoeding of uitkering.
3. De werknemer heeft de in het eerste lid bedoelde aanspraak niet:

a. indien de ziekte door zijn opzet is veroorzaakt of het gevolg is van een lichaamsgebrek waaromtrent hij bij het aangaan der overeenkomst de werkgever opzettelijk valse inlichtingen heeft gegeven;
b. indien hij de door de werkgever schriftelijk gegeven redelijke voorschriften omtrent ziektemelding niet opvolgt;
c. indien hij zich schuldig maakt aan gedragingen waardoor zijn genezing wordt belemmerd.

4. Onkosten in verband met doktersbezoeken ter vaststelling van de arbeidsongeschiktheid van de werknemer komen voor rekening van de werkgever voor zover een dergelijk doktersbezoek door de werkgever is vereist.
5. Voor de toepassing van het eerste en vierde lid worden perioden, waarin de werknemer in verband met ongeschiktheid ten gevolge van

ziekte of ongeval verhinderd is geweest zijn arbeid te verrichten, samengeteld indien zij elkaar met een onderbreking van minder dan vier weken opvolgen, tenzij de ongeschiktheid redelijkerwijs niet geacht kan worden voort te vloeien uit dezelfde oorzaak.

6. Van het eerste tot en met het vijfde lid kan niet ten nadele van de werknemer worden afgeweken.

Artikel 1614da

1. Indien een arbeidsomvang van minder dan 15 uur per week is overeengekomen en de tijdstippen waarop de arbeid moet worden verricht niet zijn vastgelegd, dan wel indien de omvang van de arbeid niet of niet eenduidig is vastgelegd, heeft de werknemer voor iedere periode van minder dan drie uur waarin hij arbeid heeft verricht, recht op het loon waarop hij aanspraak zou hebben indien hij drie uur arbeid zou hebben verricht.

2. Van het eerste lid kan niet ten nadele van de werknemer worden afgeweken.

Artikel 1614e

1. Bestaat het loon voor het geheel of voor een gedeelte in een bedrag dat afhankelijk is gesteld van enig gegeven dat uit de administratie van de werkgever moet kunnen blijken, dan heeft de arbeider het recht van de werkgever mededeling te verlangen van zodanige bewijsstukken als voor hem nodig zijn om tot de kennis van dat gegeven te geraken.

2. Bij schriftelijk aangegane overeenkomst of bij reglement kan worden bepaald, dat mededeling van de genoemde bewijsstukken, in plaats van aan iedere arbeider afzonderlijk, zal geschieden aan een bepaald aantal arbeiders in dienst van de werkgever of aan een of meer deskundigen in zake boekhouding, allen door de arbeiders bij de schriftelijke keuze aan te wijzen.

3. De mededeling van de bewijsstukken door of vanwege de werkgever geschiedt desverlangd onder uitdrukkelijke verplichting van geheimhouding door de arbeider of degene die hem overeenkomstig het tweede lid vervangt; deze kan echter nimmer tot geheimhouding tegenover de arbeider worden verplicht.

4. De verplichting tot geheimhouding is voor zover nodig opgeheven, indien de opgave in rechte wordt betwist.

5. Voor zover het gegeven, in het eerste lid bedoeld, betreft de winst, in des werkgevers onderneming of een deel daarvan behaald, kan van de bepalingen van het eerste lid bij schriftelijk aangegane overeenkomst of bij reglement, ook op andere wijze dan in het tweede lid omschreven, worden afgeweken.

Artikel 1614f

1. Een volmacht tot de vordering van loon wordt schriftelijk verleend.

2. Indien in de in artikel 1613f genoemde schriftelijke machtiging de voorwaarde is opgenomen, dat het in geld vastgesteld loon, geheel of gedeeltelijk, instede van aan de minderjarige aan de wettelijke vertegenwoordiger zelf moet worden voldaan, wordt deze ten opzichte van de voldoening van het loon of van het gedeelte hetwelk hem moet worden voldaan, als de arbeider aangemerkt.

3. Ook indien geen zodanige voorwaarde in de machtiging is opgenomen, wordt het aan de minderjarige verschuldigd, in geld vastgesteld, loon aan de wettelijke vertegenwoordiger voldaan, wanneer deze zich tegen de voldoening aan de minderjarige schriftelijk verzet.

4. In andere gevallen dan die, bedoeld in het tweede en het derde lid van dit artikel, is de werkgever door betaling aan de minderjarige behoorlijk gekweten.

5. Voldoening aan derden, in strijd met de bepalingen van dit artikel of artikel 1614g, is nietig.

Artikel 1614g

1. Beslag onder de werkgever op het door deze aan de arbeider verschuldigd loon is niet verder geldig dan tot een derde gedeelte van het in geld vastgesteld loon. Generlei beperking geldt, indien het beslag dient tot verhaal van onderhoud waarop hij te wiens behoeve het beslag gelegd wordt, volgens de wet aanspraak heeft.

2. Overdracht, inpandgeving of elke andere handeling waardoor de arbeider enig recht op zijn loon aan een derde toekent, is slechts in zover geldig als een beslag op zijn loon geldig zoude zijn.

3. Volmacht tot invordering van het loon, onder welke vorm of welke benaming ook door de arbeider verleend, is steeds herroepelijk.

4. Elk beding, strijdig met enige bepaling van dit artikel, is nietig.

Artikel 1614h

1. De voldoening van het in geld vastgesteld loon geschiedt in wettig betaalmiddel van Aruba of met toepassing van artikel 114, eerste lid, van Boek 6, met dien verstande dat in buitenlands geld vastgesteld loon zal worden berekend naar de koers van dag en plaats der betaling, of, indien aldaar geen koers bestaat, naar die der naastbij gelegen handelsplaats waar een koers bestaat.

2. Wanneer met de berekening van het in geld van een vreemd rijk vastgesteld loon enige dagen voor de betaling ervan een aanvang wordt gemaakt, zal kunnen gelden de koers van de dag waarop de berekening geschiedt.

Artikel 1614i

De voldoening van het loon, voor zover het in andere bestanddelen dan geld is vastgesteld, geschiedt volgens hetgeen bij overeenkomst of reglement is bedongen, of in het geval, bedoeld in artikel 1613p, naar de daar gestelde regelen.

Artikel 1614j

1. Voldoening van het loon, voor zover zij anders heeft plaats gehad dan bij de artikelen 1614h en 1614i is bepaald, is nietig. De arbeider behoudt het recht van de werkgever het verschuldigde loon te vorderen, zonder gehouden te zijn hem het bij de nietige voldoening ontvangene terug te geven.

2. Niettemin is de rechter bevoegd, bij toewijzing van de vordering des arbeiders, de veroordeling te beperken tot zodanig bedrag als hem met het oog op de omstandigheden van het geval billijk zal voorkomen, doch uiterlijk tot de som waarop de door de arbeider geleden schade door hem wordt gewaardeerd.

3. Ieder vorderingsrecht des arbeiders krachtens dit artikel vervalt na verloop van zes maanden.

Artikel 1614k

Indien de plaats der voldoening van het loon niet bij overeenkomst of reglement of door het gebruik is bepaald of het loon met toepassing van artikel 114, eerste lid, van Boek 6 betaald wordt, geschiedt de voldoening, hetzij ter plaatse waar de arbeid in de regel wordt verricht, hetzij ten Kantore des werkgevers hetzij aan de woning des arbeiders, ter keuze van de werkgever.

Artikel 1614l

1. De uitbetaling van het in geld naar tijdruimte vastgesteld loon zal geschieden als volgt:

- indien het loon bij de week of bij kortere tijdruimte is vastgesteld, telkens na een week;
- indien het loon is vastgesteld bij een tijdruimte, langer dan een week, doch korter dan een maand, telkens na verloop van de tijd waarbij het loon vastgesteld is;
- indien het loon bij de maand is vastgesteld, telkens na een maand;
- indien het loon bij langere tijdruimte dan een maand is vastgesteld, telkens na een kwartaal.

2. De uitbetalingstermijnen, bij dit artikel vastgesteld, zullen door partijen met onderling goedvinden steeds mogen worden ingekort.

3. De uitbetalingstermijnen mogen niet dan na toestemming bij landsbesluit worden verlengd, terwijl deze toestemming te allen tijde kan worden ingetrokken.

Artikel 1614m

De uitbetaling van het in geld doch niet naar tijdruimte vastgesteld loon zal geschieden met inachtneming van de bepalingen van artikel 16141, met dien verstande dat dit loon geacht zal worden te zijn vastgesteld bij de tijdsruimte waarbij het loon gewoonlijk wordt vastgesteld voor de arbeid welke ten aanzien van aard, plaats en tijd het meest nabij komt aan de arbeid waarvoor het loon verschuldigd is.

Artikel 1614n

1. Voor zover het in geld vastgesteld loon bestaat in een bedrag dat afhankelijk is gesteld van enig gegeven dat uit de administratie van de werkgever moet kunnen blijken, zal de uitbetaling telkens geschieden, wanneer het bedrag van dat loon kan worden bepaald, met dien verstande dat de uitbetaling ten minste eenmaal per jaar zal geschieden.

2. Voor zover het gegeven in het eerste lid bedoeld betreft de winst, in des werkgevers onderneming of een deel daarvan behaald, en de aard van het bedrijf of het gebruik medebrengt, dat deze winst eerst na langer tijdsverloop dan een jaar wordt bepaald, kan bij schriftelijk aangegane overeenkomst of bij reglement worden bedongen, dat de uitbetaling telkens na die bepaling zal geschieden.

Artikel 1614o

Indien het loon in geld voor een gedeelte naar tijdruimte, voor een ander gedeelte op andere wijze, ofwel indien het loon in gedeelten naar meerdere verschillende tijdruimten is vastgesteld, zullen voor ieder van die gedeelten de voorschriften der artikelen 16141 tot en met 1614n van toepassing zijn.

Artikel 1614p

1. Bij iedere uitbetaling zal het gehele bedrag van het verschuldigde loon worden voldaan.

2. Echter kan ten aanzien van het in geld, doch afhankelijk van de uitkomsten van de te verrichten arbeid vastgesteld loon bij schriftelijk aangegane overeenkomst of bij reglement worden bedongen, dat telkens, behoudens definitieve afrekening op de eerste betaaldag waarop daartoe de mogelijkheid zal bestaan, zal worden uitbetaald een zeker gedeelte van het loon, bedragende ten minste drie vierden van het gebruikelijk loon voor de, wat aard, plaats en tijd betreft, meest nabijkomende arbeid.

Artikel 1614pa

1. De werkgever is verplicht bij elke voldoening van het in geld

vastgestelde loon de werknemer een schriftelijke opgave te verstrekken van het loonbedrag, van de bedragen waaruit dit is samengesteld en van de bedragen die op het loonbedrag zijn ingehouden.

2. De opgave vermeldt voorts de naam van de werkgever en van de werknemer, de termijn waarover het loon is berekend, alsmede de overeengekomen arbeidsduur.

3. Van het eerste en tweede lid kan niet ten nadele van de werknemer worden afgeweken.

Artikel 1614q

Voor zover het in geld vastgesteld loon of het gedeelte daarvan dat overblijft na aftrek van hetgeen door de werkgever niet behoeft te worden uitbetaald, en na aftrek van hetgeen waarop derden overeenkomstig de bepalingen van deze titel rechten doen gelden, niet wordt uitbetaald uiterlijk de achtste werkdag na die waarop ingevolge de artikelen 16141, 1614m en 16140 de betaling had moeten geschieden, heeft de arbeider, indien deze niet-betaling aan de werkgever is toe te schrijven, aanspraak op een verhoging wegens de vertraging, welke voor de negende tot en met de twaalfde werkdag bedraagt vijf ten honderd per dag en voor elke volgende dag een ten honderd, met dien verstande dat de verhoging wegens vertraging in geen geval de helft van het verschuldigd bedrag zal te boven gaan. Niettemin is de rechter bevoegd de verhoging te beperken tot zodanig bedrag als hem met het oog op de omstandigheden van het geval billijk zal voorkomen.

Artikel 1614r

1. Behalve bij het eindigen der dienstbetrekking, is verrekening door de werkgever van zijn schuld tot uitbetaling van het loon alleen toegelaten met de volgende vorderingen op de arbeider:

a. de door hem aan de werkgever verschuldigde schadevergoeding;
b. de boeten, door hem volgens artikel 1613s aan de werkgever verschuldigd, mits door deze een schriftelijk bewijs worde afgegeven, vermeldende het bedrag van iedere boete, alsmede de tijd waarop en de reden waarom zij is opgelegd, met opgave van de overtreden bepaling van het reglement of van de schriftelijk aangegane overeenkomst;
c. de bijdrage tot een fonds of de inlage in de Postspaarbank van Aruba door de werkgever overeenkomstig artikel 1613q, tweede lid, onderdelen a en b, ten behoeve van de arbeider gestort;
d. de huurprijs van een woning, een lokaal, een stuk grond of van werktuigen of gereedschappen, door de arbeider in eigen bedrijf gebruikt, welke door de werkgever bij schriftelijk aangegane overeenkomst aan de arbeider zijn verhuurd;
e. de koopprijs van gewone en dagelijkse benodigdheden der huishouding, daaronder niet begrepen alcoholhoudende drank, alsmede van grond- of hulpstoffen door de arbeider in eigen bedrijf gebruikt,

een en ander door de werkgever aan de arbeider geleverd, mits van die levering blijke uit een schriftelijke, door de arbeider afgegeven verklaring, vermeldende de oorzaak en het bedrag der schuld, en mits de werkgever niet meer berekene dan de kostende prijs en die prijs niet hoger zij dan die waarvoor de arbeider zich die benodigdheden der huishouding, grond- of hulpstoffen elders zoude kunnen aanschaffen;

f. de voorschotten op het loon, door de werkgever in geld aan de arbeider verstrekt, mits daarvan blijke door een verklaring als in onderdeel e vermeld;

g. het bedrag van hetgeen op het loon te veel is betaald;

h. de door de werkgever ingevolge wettelijke regeling voor de werknemer betaalde/te betalen belastingen.

2. Ter zake van hetgeen de werkgever krachtens de onderdelen b, c en e zoude kunnen vorderen, mag, behoudens toestemming bij landsbesluit, door hem bij elke uitbetaling van het loon niet meer worden verrekend dan een vijfde gedeelte van het in geld vastgesteld loon, hetwelk alsdan zoude moeten worden uitbetaald; ter zake van hetgeen hij krachtens de bepalingen van dit artikel in het geheel zoude kunnen vorderen, mag, behoudens toestemming bij landsbesluit, verrekening niet verder gaan dan tot twee vijfde gedeelte van hetzelfde bedrag.

3. Elk beding waardoor de werkgever een ruimere bevoegdheid tot verrekening zoude worden toegekend, is nietig.

Artikel 1614s

1. Bedingen welke de strekking hebben om een zeker bedrag van het loon op de betaaldag niet uit te betalen, zijn alleen geldig, indien zij bij schriftelijk aangegane overeenkomst of bij reglement zijn gemaakt met het doel om op dit bedrag te kunnen verhalen hetgeen de arbeider bij het einde der dienstbetrekking krachtens artikel 1615o, derde lid, verschuldigd mocht zijn, en indien zij voorts voldoen aan de verdere bepalingen van dit artikel.

2. De werkgever is verplicht het niet uitbetaalde bedrag ten name van de arbeider bij de Postspaarbank van Aruba te beleggen. De inlage van dit bedrag geschiedt binnen drie dagen na die der loonuitbetaling. Vanaf het ogenblik der loonuitbetaling wordt de arbeider geacht de eigenaar te zijn van het in te leggen bedrag.

3. Dit bedrag mag, behoudens toestemming bij landsbesluit, bij elke loonuitbetaling niet meer zijn dan een tiende gedeelte van het in geld vastgesteld, alsdan betaalbaar loon. In het geheel mag het ten hoogste het bedrag der schadeloosstelling, bedoeld bij artikel 1615r, evenaren.

4. Zodra de dienstbetrekking is geëindigd op een wijze waardoor de arbeider niet tot het betalen van een schadevergoeding gelijk bij het eerste lid bedoeld, gehouden is, erlangt hij of zijn rechtverkrijgenden de vrije beschikking over het aldus te zijnen name ingelegd bedrag en over de daarvan gekweekte renten.

5. Alles wat betreft de inlagen en de terugbetalingen krachtens dit artikel te doen zal verder bij landsbesluit, houdende algemene maatregelen, worden geregeld.

Artikel 1614t

1. Indien het loon des arbeiders geheel of gedeeltelijk in inwoning, kost of andere levensbenodigdheden is vastgesteld, is de werkgever verplicht dit, mits overeenkomstig de vereisten van gezondheid en goede zeden, volgens plaatselijk gebruik te voldoen.
2. Elk beding waardoor deze verplichting des werkgevers zoude worden uitgesloten of beperkt, is nietig.

Artikel 1614u

De werkgever die tijdelijk verhinderd is het loon, voor zover dit in inwoning, kost of andere levensbenodigdheden is vastgesteld, te voldoen, zonder dat deze verhindering het gevolg is van eigen toedoen van de arbeider, is deze een vergoeding schuldig, waarvan het bedrag bij overeenkomst of, bij gebreke van die, door het plaatselijk gebruik wordt bepaald.

Artikel 1614v

De werkgever is gehouden inwonende arbeiders zonder korting van het loon in de gelegenheid te stellen hun godsdienstplichten te vervullen, alsmede ontspanning van de arbeid te genieten, in beide gevallen op de wijze bij overeenkomst of, bij gebreke van die, door het plaatselijk gebruik bepaald.

Artikel 1614w

De werkgever is gehouden de arbeid dusdanig te regelen, dat de arbeider geen arbeid heeft te verrichten op zondagen en die dagen die volgens verordening ten aanzien van de bedongen arbeid met zondagen worden gelijkgesteld, behalve voor zover het tegendeel is bedongen of uit de aard van de arbeid voortvloeit.

Artikel 1614x

1. De werkgever is verplicht de ruimten, werktuigen en gereedschappen waarin of waarmee hij de arbeid doet verrichten, op zodanige wijze in te richten en te onderhouden alsmede voor het verrichten van de arbeid zodanige maatregelen te treffen en aanwijzingen te verstrekken als redelijkerwijs nodig is om te voorkomen dat de werknemer in de uitoefening van zijn werkzaamheden schade lijdt.
2. De werkgever is jegens de werknemer aansprakelijk voor de schade die de werknemer in de uitoefening van zijn werkzaamheden

lijdt, tenzij hij aantoont dat hij de in het eerste lid genoemde verplichtingen is nagekomen of dat de schade in belangrijke mate het gevolg is van opzet of bewuste roekeloosheid van de werknemer.

3. Indien de werknemer ten gevolge van het niet nakomen door de werkgever van de verplichtingen, bedoeld in het eerste lid, in de uitoefening van zijn werkzaamheden zodanig letsel heeft bekomen, dat daarvan de dood het gevolg is, is die werkgever jegens de overblijvende personen tot wie de werknemer in familierechtelijke betrekking stond en die door zijn arbeid plegen te worden onderhouden, verplicht tot schadevergoeding, tenzij door hem het bewijs wordt geleverd dat die niet-nakoming aan overmacht, of de dood in belangrijke mate aan opzet of bewuste roekeloosheid van de werknemer is te wijten.

4. Elk beding waardoor aansprakelijkheid van de werkgever wordt uitgesloten of beperkt, is nietig.

5. Degene die in de uitoefening van zijn beroep of bedrijf arbeid laat verrichten door een persoon met wie hij geen arbeidsovereenkomst heeft, is overeenkomstig het eerste tot en met het derde lid aansprakelijk voor de schade die deze persoon lijdt tijdens het verrichten van die arbeid.

Artikel 1614ij

De werkgever is in het algemeen verplicht al datgene te doen en na te laten, wat een goed werkgever in gelijke omstandigheden behoort te doen en na te laten.

Artikel 1614z

1. De werkgever is verplicht bij het einde van de arbeidsovereenkomst de werknemer op diens verzoek een getuigschrift uit te reiken.

2. Het getuigschrift vermeldt:

a. de aard van de verrichte arbeid en de arbeidsduur per dag of per week;
b. de begindatum en de einddatum van het dienstverband;
c. de wijze waarop de werknemer aan zijn verplichtingen uit hoofde van zijn arbeidsovereenkomst heeft voldaan;
d. de wijze waarop de arbeidsovereenkomst is geëindigd;
e. indien de werkgever de arbeidsovereenkomst heeft opgezegd, de reden daarvan.

3. De in het tweede lid, onderdelen c, d en e, genoemde gegevens worden slechts op verzoek van de werknemer in het getuigschrift vermeld.

4. Indien de werknemer de arbeidsovereenkomst heeft opgezegd en hij deswege schadeplichtig is geworden, is de werkgever gerechtigd dit in het getuigschrift te vermelden.

5. De werkgever die weigert het gevraagde getuigschrift af te geven, nalaat aan een verzoek als bedoeld in het derde lid te voldoen, in het getuigschrift opzettelijk of door grove nalatigheid onjuiste

mededelingen opneemt of het getuigschrift van een kenmerk voorziet of op bepaalde wijze inricht om daarmee aangaande de werknemer enige mededeling te doen die niet in de bewoordingen van het getuigschrift is vervat, is zowel jegens de werknemer als jegens derden aansprakelijk voor de daardoor veroorzaakte schade.

6. Van het eerste tot en met het vijfde lid kan niet ten nadele van de werknemer worden afgeweken.

Artikel 1614za

1. De werkgever onthoudt zich van al hetgeen de werknemer beperkt in de uitoefening van zijn recht om zich te verenigen ter behoud en bevordering van zijn belangen als werknemer.

2. Het eerste lid is niet van toepassing indien de uitoefening van dit recht in strijd is met de wet, de openbare orde of de goede zeden.

Artikel 1614zb

1. De werkgever mag geen onderscheid maken tussen mannen en vrouwen bij het aangaan van de arbeidsovereenkomst, het verstrekken van onderricht aan de werknemer, in de arbeidsvoorwaarden, bij de arbeidsomstandigheden, bij de bevordering en bij de opzegging van de arbeidsovereenkomst. Onder direct onderscheid wordt mede verstaan onderscheid op grond van zwangerschap, bevalling en moederschap. Onder indirect onderscheid wordt verstaan onderscheid op grond van andere hoedanigheden dan het geslacht, bijvoorbeeld echtelijke staat of gezinsomstandigheden, dat onderscheid op grond van geslacht tot gevolg heeft.

2. Van het eerste lid mag worden afgeweken indien:

a. voor zover het betreft het aangaan van de arbeidsovereenkomst en het verstrekken van onderricht, het gemaakte onderscheid gebaseerd is op een kenmerk dat verband houdt met het geslacht en dat kenmerk wegens de aard van de betrokken specifieke beroepsactiviteiten of de context waarin deze worden uitgevoerd, een wezenlijk en bepalend beroepsvereiste is, mits het doel legitiem is en het vereiste evenredig aan dat doel is;
b. het bedingen betreft die op de bescherming van de vrouw, met name in verband met zwangerschap of moederschap, betrekking hebben;
c. het bedingen betreft die vrouwelijke werknemers in een bevoorrechte positie beogen te plaatsen ten einde nadelen op te heffen of te verminderen en het onderscheid in een redelijke verhouding staat tot het beoogde doel.

3. Het verbod, bedoeld in het eerste lid, geldt niet ten aanzien van een indirect onderscheid dat objectief gerechtvaardigd wordt door een legitiem doel en de middelen voor het bereiken van dat doel passend en noodzakelijk zijn.

4. Een beding in strijd met het eerste lid is nietig.

Artikel 1614zc

1. De werkgever draagt ervoor zorg dat de werknemer niet wordt blootgesteld aan gedragingen of handelingen die met het geslacht van de werknemer verband houden en die tot doel of gevolg hebben dat de waardigheid van de werknemer wordt aangetast en dat een bedreigende, vijandige, beledigende, vernederende of kwetsende werkomgeving wordt gecreëerd.
2. Het eerste lid is van overeenkomstige toepassing op gedragingen of handelingen van verbale, non-verbale of fysieke aard en met een seksuele connotatie, die als doel of gevolg hebben dat de waardigheid van de persoon wordt aangetast, in het bijzonder wanneer een bedreigende, vijandige, beledigende, vernederende of kwetsende situatie wordt gecreëerd.

VIERDE AFDELING

Van de verplichtingen des arbeiders

Artikel 1615

De arbeider is verplicht de bedongen arbeid naar zijn beste vermogen te verrichten. Voor zover aard en omvang van de te verrichten arbeid niet bij overeenkomst of reglement zijn omschreven, beslist daaromtrent het gebruik.

Artikel 1615a

De arbeider is verplicht de arbeid zelf te verrichten; hij kan zich daarin niet dan met toestemming des werkgevers door een derde doen vervangen.

Artikel 1615b

De arbeider is verplicht zich te houden aan de voorschriften omtrent het verrichten van de arbeid, alsmede aan die welke strekken ter bevordering van de goede orde in de onderneming des werkgevers, hem door of namens de werkgever binnen de perken van de bestaande wettelijke regelingen, van overeenkomst of reglement gegeven.

Artikel 1615c

De arbeider die bij de werkgever inwoont, is verplicht zich te gedragen naar de orde des huizes.

Artikel 1615d

De arbeider is in het algemeen verplicht al datgene te doen en na

te laten, wat een goed arbeider in gelijke omstandigheden behoort te doen en na te laten.

Artikel 1615da

1. De arbeider die bij de uitvoering van de overeenkomst schade toebrengt aan de werkgever of aan een derde jegens wie de werkgever tot vergoeding van die schade is gehouden, is te dier zake niet jegens de werkgever aansprakelijk, tenzij de schade een gevolg is van zijn opzet of bewuste roekeloosheid. Uit de omstandigheden van het geval kan, mede gelet op de aard van de desbetreffende overeenkomst, iets anders voortvloeien, dan in de eerste volzin is bepaald.

2. Afwijking van het eerste lid en van artikel 170, derde lid, van Boek 6 ten nadele van de arbeider is slechts mogelijk bij schriftelijke overeenkomst en slechts voor zover de arbeider te dier zake is verzekerd.

Vierde afdeling A

Van de rechten van de werknemer bij overgang van een onderneming

Artikel 1615db

1. In deze afdeling wordt verstaan onder:

a. overgang : de overgang ten gevolge van een overeenkomst, een fusie of een splitsing, van een economische eenheid die haar identiteit behoudt;

b. economische eenheid : een geheel van georganiseerde middelen, bestemd tot het ten uitvoer brengen van een al dan niet hoofdzakelijk economische activiteit.

2. Voor de toepassing van deze afdeling wordt een vestiging of een onderdeel van een onderneming of vestiging beschouwd als een onderneming.

Artikel 1615dc

Door de overgang van een onderneming gaan de rechten en verplichtingen die op dat tijdstip voor de werkgever in die onderneming voortvloeien uit een arbeidsovereenkomst tussen hem en een daar werkzame werknemer, van rechtswege over op de verkrijger. Evenwel is die werkgever nog gedurende een jaar na de overgang naast de verkrijger hoofdelijk verbonden voor de nakoming van de verplichtingen uit de arbeidsovereenkomst, die zijn ontstaan vóór dat tijdstip.

Artikel 1615dd

1. Artikel 1615dc is niet van toepassing op rechten en verplichtingen van de werkgever die voortvloeien uit een toezegging omtrent

een wettelijk pensioen indien de verkrijger aan de werknemer dezelfde toezegging doet, die hij reeds voor het tijdstip van overgang heeft gedaan aan zijn werknemers.

2. Artikel 1615dc is niet van toepassing op rechten en verplichtingen van de werkgever die voortvloeien uit een spaarregeling, indien de verkrijger de werknemer opneemt in de spaarregeling die reeds voor het tijdstip van overgang gold voor zijn werknemers.

Artikel 1615de

Indien de overgang van een onderneming een wijziging van de omstandigheden ten nadele van de werknemer tot gevolg heeft en de arbeidsovereenkomst deswege wordt ontbonden ingevolge artikel 1615w, geldt zij met het oog op de toepassing van het vijfde lid van dat artikel als ontbonden wegens een reden welke voor rekening van de werkgever komt.

Artikel 1615df

De werkgever stelt de eigen werknemers die betrokken zijn bij de overgang van de onderneming tijdig in kennis van:

a. het voorgenomen besluit tot overgang;
b. de voorgenomen datum van de overgang;
c. de reden van de overgang;
d. de juridische, economische en sociale gevolgen van de overgang voor de werknemers, en;
e. de ten aanzien van de werknemers overwogen maatregelen.

Artikel 1615dg

1. Op degene die een failliete onderneming heeft overgenomen dan wel de bedrijvigheden van een failliete onderneming heeft overgenomen dan wel na faillissement heeft voortgezet, rust de inspanningsplicht om aan zoveel mogelijk werknemers die ten tijde van de faillietverklaring in dienst waren van de onderneming een arbeidsovereenkomst aan te bieden.

2. Degene die de in het eerste lid vervatte plicht niet nakomt, is schadeplichtig.

3. De in het eerste lid vervatte plicht is voor de duur van 1 jaar van kracht, gerekend vanaf de datum van de faillietverklaring.

VIJFDE AFDELING

Van de verschillende wijzen waarop de dienstbetrekking, door arbeidsovereenkomst ontstaan, eindigt

Artikel 1615e

1. De dienstbetrekking eindigt van rechtswege, wanneer de tijd is verstreken, bij overeenkomst of reglement, bij landsverordening of door het gebruik aangegeven.

2. Voorafgaande opzegging is in dat geval nodig:

a. indien zulks bij schriftelijk aangegane overeenkomst of bij reglement is bepaald;
b. indien volgens landsverordening of het gebruik opzegging behoort plaats te vinden en daarvan niet, waar zulks geoorloofd is, bij schriftelijk aangegane overeenkomst of bij reglement is afgeweken.

3. Een arbeidsovereenkomst als bedoeld in het eerste lid, kan slechts tussentijds worden opgezegd indien voor iedere partij dat recht schriftelijk is overeengekomen.

4. Indien een voor onbepaalde tijd aangegane arbeidsovereenkomst, die anders dan door rechtsgeldige opzegging of door ontbinding door de rechter is geëindigd, aansluitend op de beëindiging of eenmaal of meermalen met tussenpozen van niet meer dan drie maanden is voortgezet door een arbeidsovereenkomst voor bepaalde tijd, is in afwijking van het eerste lid voor de beëindiging van die laatste arbeidsovereenkomst voorafgaande opzegging nodig. De termijn van opzegging wordt berekend vanaf het tijdstip van totstandkoming van de arbeidsovereenkomst voor onbepaalde tijd. Het voorgaande geldt niet indien de arbeidsovereenkomst voor bepaalde tijd wordt aangegaan nadat de werknemer de pensioenleeftijd als bedoeld in artikel 1613x, zesde lid, heeft bereikt.

5. Van een voortgezette arbeidsovereenkomst als bedoeld in het vierde lid is eveneens sprake, indien eenzelfde werknemer achtereenvolgens in dienst is geweest bij verschillende werkgevers die redelijkerwijs geacht moeten worden ten aanzien van de verrichte arbeid elkanders opvolger te zijn.

6. Voor de beëindiging van een voor onbepaalde tijd aangegane arbeidsovereenkomst is voorafgaande opzegging nodig.

7. Nietig is het beding, krachtens hetwelk een arbeidsovereenkomst van rechtswege eindigt wegens:

a. het in huwelijk treden van de werknemer;
b. zwangerschap of bevalling van de vrouwelijke werknemer.

Artikel 1615f

1. Indien de dienstbetrekking na het verstrijken van de tijd, in het eerste lid van artikel 1615e omschreven, door partijen zonder tegenspraak wordt voortgezet, wordt zij geacht voor dezelfde tijd, doch telkens ten hoogste voor een jaar, op de vroegere voorwaarden wederom

te zijn aangegaan.

2. Hetzelfde geldt, wanneer in de gevallen waarin opzegging nodig is, tijdige opzegging achterwege blijft en de gevolgen van de voortzetting der dienstbetrekking niet opzettelijk zijn geregeld.

3. Vanaf de eerste dag dat tussen dezelfde partijen:

a. twee arbeidsovereenkomsten voor bepaalde tijd elkaar met een tussenpoos van niet meer dan drie maanden hebben opgevolgd en een periode van 36 maanden, deze tussenpoos inbegrepen, hebben overschreden, geldt met ingang van die dag de laatste arbeidsovereenkomst als aangegaan voor onbepaalde tijd; het voorgaande geldt niet indien de arbeidsovereenkomst voor bepaalde tijd wordt aangegaan nadat de werknemer de pensioenleeftijd als bedoeld in artikel 1613x, zesde lid, heeft bereikt;
b. meer dan twee voor bepaalde tijd aangegane arbeidsovereenkomsten elkaar hebben opgevolgd, hetzij aansluitend ingevolge het eerste lid, hetzij met tussenpozen van niet meer dan drie maanden, geldt de laatste arbeidsovereenkomst als aangegaan voor onbepaalde tijd.

4. Het derde lid, onderdeel a, eerste deelzin, is niet van toepassing op een arbeidsovereenkomst aangegaan voor niet meer dan drie maanden die onmiddellijk volgt op een tussen dezelfde partijen aangegane arbeidsovereenkomst voor 36 maanden of langer.

5. Het derde lid is van overeenkomstige toepassing op elkaar opvolgende arbeidsovereenkomsten tussen een werknemer en verschillende werkgevers, die ten aanzien van de verrichte arbeid redelijkerwijze geacht moeten worden elkanders opvolger te zijn.

6. De termijn van opzegging wordt berekend vanaf het tijdstip van totstandkoming van de eerste arbeidsovereenkomst, bedoeld in het derde lid, onderdelen a of b.

7. Van het derde tot en met het zesde lid kan slechts bij collectieve arbeidsovereenkomst worden afgeweken ten nadele van de werknemer.

Artikel 1615g
(vervallen)

Artikel 1615h

1. De werkgever kan niet opzeggen gedurende de tijd dat de werknemer ongeschikt is tot het verrichten van zijn arbeid wegens ziekte, tenzij de ongeschiktheid ten minste een jaar heeft geduurd. Voor de berekening van de termijn, bedoeld in de eerste zin, worden perioden van ongeschiktheid tot het verrichten van arbeid ten gevolge van zwangerschap voorafgaand aan het zwangerschapsverlof en perioden van ongeschiktheid tijdens het zwangerschaps- en bevallingsverlof, bedoeld in artikel 1614ca, niet in aanmerking genomen.

2. De werkgever kan de arbeidsovereenkomst met een werkneemster niet opzeggen gedurende de zwangerschap. De werkgever kan ter staving van de zwangerschap een verklaring van een arts of van een verloskun-

dige verlangen. Voorts kan de werkgever de arbeidsovereenkomst van de werkneemster niet opzeggen gedurende de periode waarin zij bevallingsverlof als bedoeld in artikel 1614ca geniet en na werkhervatting, gedurende het tijdvak van zes weken aansluitend op dat bevallingsverlof, dan wel aansluitend op een periode van ongeschiktheid tot het verrichten van haar arbeid die haar oorzaak vindt in de bevalling of de daaraan voorafgaande zwangerschap en die aansluit op dat bevallingsverlof.

3. De werkgever kan de arbeidsovereenkomst niet opzeggen wegens het lidmaatschap van de werknemer van een vereniging van werknemers die krachtens haar statuten ten doel heeft de belangen van de leden als werknemer te behartigen dan wel wegens het verrichten van of deelnemen aan activiteiten ten behoeve van die vereniging, tenzij die activiteiten in de arbeidstijd van de werknemer worden verricht zonder toestemming van de werkgever.

4. De werkgever kan de arbeidsovereenkomst niet opzeggen wegens het huwelijk van de werknemer.

5. De werkgever kan de arbeidsovereenkomst met de in zijn onderneming werkzame werknemer niet opzeggen wegens de in artikel 1615db, eerste lid, onderdeel a, bedoelde overgang van die onderneming.

6. De werkgever kan de arbeidsovereenkomst niet opzeggen wegens de omstandigheid dat de werknemer geen instemming verleent aan het werken op zondag als bedoeld in artikel 1 van de Arbeidsverordening, tenzij de werknemer op grond van zijn arbeidsovereenkomst gehouden is arbeid in ploegendienst te verrichten.

7. Van het eerste lid, eerste zin, kan slechts worden afgeweken bij collectieve arbeidsovereenkomst.

Artikel 1615i

1. Opzegging geschiedt tegen het einde van de maand, tenzij bij schriftelijke overeenkomst of door het gebruik een andere dag daarvoor is aangewezen.

2. De door de werkgever in acht te nemen termijn van opzegging bedraagt bij een arbeidsovereenkomst die op de dag van opzegging:
a. korter dan vijf jaar heeft geduurd: een maand;
b. vijf jaar of langer, maar korter dan tien jaar heeft geduurd: twee maanden;
c. tien jaar of langer, maar korter dan vijftien jaar heeft geduurd: drie maanden;
d. vijftien jaar of langer heeft geduurd: vier maanden.

3. De door de werknemer in acht te nemen termijn van opzegging bedraagt een maand.

4. De termijn, bedoeld in het tweede lid, kan slechts worden verkort bij collectieve arbeidsovereenkomst, met dien verstande dat de termijn nimmer korter kan zijn dan een betalingsperiode.

5. Van de termijn, bedoeld in het derde lid, kan schriftelijk worden afgeweken. De termijn van opzegging voor de werknemer mag bij verlenging niet langer zijn dan zes maanden en voor de werkgever niet

korter dan het dubbele van die voor de werknemer.

6. Bij collectieve arbeidsovereenkomst mag de termijn van opzegging, bedoeld in het vijfde lid, tweede volzin, voor de werkgever worden verkort, mits de termijn niet korter is dan die voor de werknemer.

7. Voor de toepassing van het tweede lid worden arbeidsovereenkomsten gelijkgesteld met eenzelfde, niet onderbroken arbeidsovereenkomst, indien eenzelfde werknemer achtereenvolgens in dienst is geweest bij verschillende werkgevers die redelijkerwijs geacht moeten worden ten aanzien van de verrichte arbeid elkanders opvolger te zijn, alsmede in geval van herstel van de arbeidsovereenkomst ingevolge artikel 1615t.

Artikel 1615j
(vervallen)

Artikel 1615k
(vervallen)

Artikel 1615l

De dienstbetrekking eindigt door de dood van de arbeider.

Artikel 1615m

De dienstbetrekking eindigt niet door de dood van de werkgever, tenzij uit de overeenkomst het tegendeel voortvloeit. Echter zijn zowel de erfgenamen van de werkgever als de arbeider bevoegd de dienstbetrekking, voor een bepaalde tijd aangegaan, door opzegging met inachtneming van de bepalingen der artikelen 1615h, 1615i en 1615j te doen eindigen, als ware zij aangegaan voor onbepaalde tijd.

Artikel 1615n

1. Indien een proeftijd is bedongen, is ieder der partijen, zolang de tijd niet is verstreken, bevoegd de arbeidsovereenkomst met onmiddellijke ingang op te zeggen.

2. Bij een zodanige opzegging zijn de artikelen 1615s en 1615t niet van toepassing.

Artikel 1615o

1. Ieder der partijen is bevoegd de arbeidsovereenkomst onverwijld op te zeggen om een dringende reden, onder gelijktijdige mededeling van die reden aan de wederpartij. De partij die opzegt zonder een dringende reden of zonder gelijktijdige mededeling van de dringende reden is schadeplichtig.

2. De partij die opzegt tegen een eerdere dag dan tussen partijen geldt, is schadeplichtig.

3. Eveneens is schadeplichtig de partij die door opzet of grove nalatigheid aan de wederpartij een dringende reden heeft gegeven om de arbeidsovereenkomst onverwijld op te zeggen, indien de wederpartij van die bevoegdheid heeft gebruik gemaakt of de rechter op die grond krachtens artikel 1615w de arbeidsovereenkomst heeft ontbonden.

4. Ingeval een der partijen schadeplichtig is, heeft de wederpartij de keus de in artikel 1615r genoemde wettelijke schadevergoeding of een volledige schadevergoeding te vorderen.

Artikel 1615p

1. Voor de werkgever worden als dringende redenen in de zin van het eerste lid van artikel 1615o beschouwd zodanige daden, eigenschappen of gedragingen van de arbeider, die ten gevolge hebben, dat van de werkgever redelijkerwijze niet gevergd kan worden de dienstbetrekking te laten voortduren.

2. Dringende redenen zullen onder andere aanwezig geacht kunnen worden:

a. wanneer de arbeider bij de afsluiting der overeenkomst de werkgever heeft misleid door het vertonen van valse of vervalste getuigschriften, of deze opzettelijk valse inlichtingen heeft gegeven omtrent de wijze waarop zijn vorige dienstbetrekking is geëindigd;
b. wanneer hij, in ernstige mate, de bekwaamheid of geschiktheid blijkt te missen tot de arbeid waarvoor hij zich heeft verbonden;
c. wanneer hij zich ondanks waarschuwing overgeeft aan dronkenschap of ander liederlijk gedrag;
d. wanneer hij zich schuldig maakt aan diefstal, verduistering, of bedrog of andere misdrijven waardoor hij het vertrouwen van de werkgever onwaardig wordt;
e. wanneer hij de werkgever, diens familieleden of huisgenoten, of zijn medearbeiders mishandelt, grovelijk beledigt of op ernstige wijze bedreigt;
f. wanneer hij de werkgever, diens familieleden of huisgenoten, of zijn medearbeiders verleidt of tracht te verleiden tot handelingen, strijdig met de wet ten of de goede zeden;
g. wanneer hij opzettelijk of, ondanks waarschuwing, roekeloos des werkgevers eigendom beschadigt of aan ernstig gevaar blootstelt;
h. wannneer hij opzettelijk of, ondanks waarschuwing, roekeloos zichzelf of anderen aan ernstig gevaar blootstelt;
i. wanneer hij bijzonderheden aangaande de huishouding of het bedrijf van de werkgever, welke hij behoorde geheim te houden, bekend maakt;
j. wanneer hij hardnekkig weigert te voldoen aan redelijke bevel en of opdrachten, hem door of namens de werkgever verstrekt;
k. wanneer hij op andere wijze grovelijk de plichten veronachtzaamt, welke de overeenkomst hem oplegt;
l. wanneer hij door opzet of roekeloosheid buiten staat geraakt of blijft de bedongen arbeid te verrichten.

3. Bedingen waardoor aan de werkgever de beslissing wordt overgelaten of er een dringende reden in de zin van artikel 1615c, eerste lid, aanwezig is, zijn nietig.

Artikel 1615q

1. Voor de arbeider worden als dringende redenen in de zin van artikel 16150, eerste lid, beschouwd zodanige omstandigheden die ten gevolge hebben, dat van de arbeider redelijkerwijze niet kan gevergd worden de dienstbetrekking te laten voortduren.

2. Dringende redenen zullen onder andere aanwezig geacht kunnen worden:

a. wanneer de werkgever de arbeider, diens familieleden of huisgenoten mishandelt, grovelijk beledigt of op ernstige wijze bedreigt of gedoogt, dat dergelijke handelingen door een zijner huisgenoten of ondergeschikten worden gepleegd;
b. wanneer hij de arbeider, diens familieleden of huisgenoten verleidt of tracht te verleiden tot handelingen, strijdig met de wet ten of de goede zeden, of gedoogt dat dergelijke verleiding of poging tot verleiding door een zijner huisgenoten of ondergeschikten worden gepleegd;
c. wanneer hij het loon niet op de bepaalde tijd voldoet;
d. wanneer hij, waar kost en inwoning bedongen zijn, niet op behoorlijke wijze daarin voorziet;
e. wanneer hij de arbeider wiens loon afhankelijk van de uitkomsten van de te verrichten arbeid is vastgesteld, geen voldoende arbeid verschaft;
f. wanneer hij de arbeider wiens loon afhankelijk van de uitkomsten van de te verrichten arbeid is vastgesteld, de bedongen hulp niet of niet in behoorlijke mate verschaft;
g. wanneer hij op andere wijze grovelijk de plichten veronachtzaamt, welke de overeenkomst hem oplegt;
h. wanneer hij, zonder dat de aard der dienstbetrekking dit medebrengt, de arbeider, niettegenstaande diens weigering, gelast arbeid in het bedrijf van een andere werkgever te verrichten;
i. wanneer de voortduring der dienstbetrekking voor de arbeider zou verbonden zijn met ernstige gevaren voor leven, gezondheid, zedelijkheid of goede naam, welke niet blijkbaar waren ten tijde van het sluiten der overeenkomst;
j. wanneer de arbeider door ziekte of andere oorzaken zonder zijn toedoen buiten staat geraakt de bedongen arbeid te verrichten.

3. Bedingen waardoor aan de arbeider de beslissing wordt overgelaten of er een dringende red en in de zin van artikel 16150, eerste lid, aanwezig is, zijn nietig.

Artikel 1615r

1. De schadeloosstelling, bedoeld in artikel 16150, derde lid, is

gelijk aan het bedrag van het in geld vastgesteld loon voor de tijd dat de dienstbetrekking bij regelmatige beëindiging had behoren voort te duren.

2. Is het loon van de arbeider, hetzij voor het geheel hetzij gedeeltelijk, niet naar tijdruimte vastgesteld, dan geldt de maatstaf van artikel 1613m, tweede zin.

3. Elk beding waarbij ten behoeve van de arbeider een schadeloosstelling tot een lager bedrag wordt bedongen, is nietig. Bij schriftelijk aangegane overeenkomst of bij reglement mag een schadeloosstelling tot een hoger bedrag worden vastgesteld. De rechter is bevoegd de schadeloosstelling, zo deze hem met het oog op de omstandigheden van het geval bovenmatig voorkomt, op een kleinere Born te bepalen, doch niet minder dan het in geld vastgesteld loon voor de duur van de opzeggingstermijn ingevolge de artikelen 1615h, 1615i en 1615j, noch op minder dan het in geld vastgesteld loon voor drie maanden.

4. Indien de door de arbeider verschuldigde schadeloosstelling meer bedraagt dan het in geld vastgesteld loon voor een maand, of de door de werkgever verschuldigde schadeloosstelling meer bedraagt dan het in geld vastgesteld loon voor drie maanden, kan de rechter toestaan, dat de schadeloosstelling op de door hem te bepalen wijze in termijnen wordt betaald.

5. Van het bedrag der verschuldigde schadeloosstelling is de wettelijke rente verschuldigd, te rekenen van de dag waarop de dienstbetrekking is geëindigd.

Artikel 1615s

1. Indien een der partijen de dienstbetrekking al of niet met inachtneming van de voor de beëindiging geldende bepalingen, kennelijk onredelijk doet eindigen, kan de rechter steeds aan de wederpartij naar billijkheid een schadevergoeding toekennen.

2. Beëindiging van de dienstbetrekking door de werkgever zal onder andere kennelijk onredelijk geacht kunnen worden:

a. wanneer deze geschiedt zonder opgave van redenen of onder opgave van een voorgewende of valse red en;
b. wanneer, mede in aanmerking genomen de voor de arbeider getroffen voorzieningen en de voor hem bestaande mogelijkheden om ander passend werk te vinden, de gevolgen der beëindiging voor hem te ernstig zijn in vergelijking met het belang van de werkgever bij de beëindiging;
c. wanneer deze geschiedt in verband met een verhindering van de arbeider om de bedongen arbeid te verrichten als bedoeld in artikel 1615h, derde lid;
d. wanneer deze geschiedt in afwijking van een in de bedrijfstak of de onderneming krachtens wettelijke regeling of gebruik geldende getalsverhoudings- of anciënniteitsregeling, tenzij hiervoor zwaarwichtige gronden aanwezig zijn.

3. Beëindiging van de dienstbetrekking door de arbeider zal onder

andere kennelijk onredelijk geacht kunnen worden:

a. wanneer deze geschiedt zonder opgave van redenen of onder opgave van een voorgewende of valse red en;
b. wanneer de gevolgen der beëindiging voor de werkgever te ernstig zijn in vergelijking met het belang van de arbeider bij de beëindiging.

4. Bedingen waardoor aan een der partijen de beslissing wordt overgelaten, of de dienstbetrekking al of niet kennelijk onredelijk is beëindigd, zijn nietig.

Artikel 1615t

1. De rechter kan de partij die schadeplichtig is geworden volgens artikel 16150 of die de dienstbetrekking kennelijk onredelijk doet eindigen, ook veroordelen de dienstbetrekking te herstellen.

2. Indien de rechter een zodanige veroordeling uitspreekt, kan hij bepalen voor of op welk tijdstip de dienstbetrekking moet worden hersteld, en kan hij voorzieningen treffen omtrent de rechtsgevolgen van de onderbreking.

3. De rechter kan in het vonnis, houdende veroordeling tot herstel der dienstbetrekking, bepalen, dat de verplichting tot herstel vervalt door betaling van een in het vonnis vastgestelde afkoopsom. Is in het vonnis geen afkoopsom vastgesteld, dan zal de rechter deze alsnog vaststellen, indien een der partijen daartoe een verzoek indient.

4. Een zodanig verzoek, door de tot herstel veroordeelde partij ingediend, schorst de tenuitvoerlegging van het vonnis, voor zover betreft de veroordeling tot herstel der dienstbetrekking, totdat op het verzoek is beslist, met dien verstande dat, wanneer het verzoek is ingediend door de werkgever, deze in ieder geval verplicht blijft gedurende de schorsing het loon te betalen.

5. De rechter stelt de hoogte der afkoopsom met het oog op de omstandigheden van het geval naar billijkheid vast; hij kan toestaan, dat de afkoopsom op door hem te bepalen wijze in termijnen wordt betaald. Indien een afkoopsom wegens het niet naleven van een verplichting om een dienstbetrekking te herstellen op andere wijze is vastgesteld, kan de rechter het bedrag van de verschuldigde afkoopsom op verzoek van de meest gerede partij wijzigen in zodanig bedrag als hem met het oog op de omstandigheden van het geval billijk zal voorkomen, en kan hij toelaten, dat de afkoopsom op door hem te bepalen wijze in termijnen wordt betaald.

Artikel 1615u

Ieder vorderingsrecht krachtens artikel 16150, derde lid, 1615s, eerste lid, en 1615t, eerste lid, verjaart na verloop van zes maanden.

Artikel 1615v

1. Indien de dienstbetrekking is aangegaan voor langer dan vijf jaren of voor de duur van het leven van een bepaalde persoon, is niettemin de arbeider bevoegd van het ogenblik waarop vijf jaren sedert haar aanvang zijn verlopen, haar op te zeggen met inachtneming van een termijn van zes maanden.

2. Elk beding waardoor deze bevoegdheid tot opzegging wordt uitgesloten of beperkt, is nietig.

Artikel 1615w

1. Ieder der partijen is te allen tijde bevoegd zich wegens gewichtige redenen tot de rechter te wenden met het schriftelijk verzoek de arbeidsovereenkomst ontbonden te verklaren. Elk beding waardoor deze bevoegdheid wordt uitgesloten of beperkt, is nietig.

2. Als gewichtige redenen worden beschouwd omstandigheden welke een dringende reden als bedoeld in artikel 1615o, eerste lid, zouden hebben opgeleverd, indien de dienstbetrekking deswege onverwijld beeindigd ware, alsook veranderingen in de omstandigheden welke van dien aard zijn, dat de dienstbetrekking billijkheidshalve dadelijk of na korte tijd behoort te eindigen.

3. De rechter willigt het verzoek niet in dan na verhoor of behoorlijke oproeping van de wederpartij.

4. Indien de rechter het verzoek inwilligt, bepaalt hij op welk tijdstip de dienstbetrekking eindigt.

5. Indien de rechter het verzoek inwilligt wegens veranderingen in de omstandigheden, kan hij, zo hem dat met het oog op de omstandigheden van het geval billijk voorkomt, aan een der partijen ten laste van de wederpartij een vergoeding toekennen; hij kan toestaan, dat de vergoeding op door hem te bepalen wijze in termijnen wordt betaald.

6. Alvorens een ontbinding waaraan een vergoeding verbonden wordt, uitte spreken, stelt de rechter de partijen van zijn voornemen in kennis en stelt hij een termijn binnen welke de verzoeker de bevoegdheid heeft zijn eis in te trekken.

7. Indien de verzoeker dat doet, zal de rechter alleen een beslissing geven omtrent de proceskosten.

8. Tegen een beschikking krachtens dit artikel is generlei voorziening toegelaten.

Artikel 1615x

De bepalingen van deze afdeling sluiten voor geen van beide partijen de mogelijkheid uit van ontbinding wegens een tekortkoming in de nakoming van de overeenkomst en van schadevergoeding. De ontbinding wordt door de rechter uitgesproken.

Vijfde Afdeling A

Uitzendovereenkomst

Artikel 1615ij

1. De uitzendovereenkomst is de arbeidsovereenkomst waarbij de werknemer door de werkgever, in het kader van de uitoefening van het beroep of bedrijf van de werkgever ter beschikking wordt gesteld van een derde om krachtens een door deze aan de werkgever verstrekte opdracht arbeid te verrichten onder toezicht en leiding van de derde.

2. Onverminderd artikel 1614c, eerste lid, heeft de werknemer als bedoeld in het eerste lid geen aanspraak op loon gedurende de periode waarin hij niet ter beschikking wordt gesteld.

ZESDE AFDELING

Van de aanneming van werk

Artikel 1616

Bij aanneming van werk kan men overeenkomen, dat de aannemer alleen arbeid verricht, ofwel dat hij ook de stof leveren zal.

Artikel 1617

Ingeval de aannemer de stof moet leveren en het werk, op welke wijze ook, vergaat, alvorens het geleverd is, komt het verlies voor zijn rekening, ten ware de aanbesteder nalatig zij geweest om het werk te ontvangen.

Artikel 1618

Indien de aannemer alleen arbeid moet verrichten en het werk vergaat, is hij slechts voor zijn schuld aansprakelijk.

Artikel 1619

Indien het werk, in het geval bij artikel 1618 vermeld, buiten enig plichtsverzuim van de aannemer is verloren gegaan, voordat de levering geschied is, en zonder dat de aanbesteder nalatig is geweest om het werk op te nemen en goed te keuren, heeft de aannemer geen aanspraak op de bedongen prijs, ten ware de zaak door een gebrek in de stof zelf verloren ware gegaan.

Artikel 1620

Indien een werk bij het stuk of bij de maat bearbeid wordt, kan

hetzelve bij gedeelten worden opgenomen; die opneming wordt geacht geschied te zijn voor al de betaalde gedeelten, wanneer de aanbesteder de aannemer telkens betaalt naar evenredigheid van hetgeen afgewerkt is.

Artikel 1621

Indien een gebouw, voor een bepaalde prijs aangenomen en afgemaakt, geheel of gedeeltelijk vergaat door een gebrek in de samenstelling of zelfs uit hoofde van de ongeschiktheid van de grond, zijn de bouwmeesters en aannemers daarvoor gedurende tien jaren aansprakelijk.

Artikel 1622

Indien een bouwmeester of aannemer op zich genomen heeft om een gebouw bij aanneming te maken, volgens een bestek met de eigenaar van de grond beraamd en vastgesteld, kan hij geen vermeerdering van de prijs vorderen, noch onder voorwendsel van vermeerdering der arbeidslonen of bouwstoffen noch onder dat van gemaakte veranderingen of bijvoegselen, die niet in het bestek begrepen zijn, indien die veranderingen of vergrotingen niet schriftelijk zijn ingewilligd en over derzelver prijs met de eigenaar geen overeenkomst is getroffen.

Artikel 1623

De aanbesteder kan, des goedvindende, de aanneming opzeggen, ofschoon het werk reeds begonnen zij, mits hij de aannemer wegens al deszelfs gemaakte kosten, arbeid en winstderving volkomen schadeloos stelle.

Artikel 1624

1. Aanneming van werk houdt op door de dood van de aannemer.
2. Maar de aanbesteder is gehouden aan de erfgenamen naar evenredigheid van de bij de overeenkomst bedongen prijs te betalen de waarde van het gedane werk en die der in gereedheid gebrachte bouwstoffen, mits dat werk of die bouwstoffen hem tot enig nut kunnen verstrekken.

Artikel 1625
(vervallen)

Artikel 1626

Metselaars, timmerlieden, smeden en andere ambachtslieden, welke tot het zetten van een gebouw of het maken van enig ander aangenomen werk gebezigd zijn, hebben geen rechtsvordering tegen degene te wiens behoeve de werken gemaakt zijn, dan ten belope van hetgeen deze aan de aannemer schuldig is op het ogenblik waarop zij hun rechtsvordering

aanleggen.

Artikel 1627

1. Metselaars, timmerlieden, smeden en andere ambachtslieden, die zelf onmiddellijk en voor een bepaalde prijs een werk op zich nemen, zijn gehouden aan de regelen in deze afdeling voorgeschreven.
2. Zij zijn aannemers in het vak waarin zij werkzaam zijn.

Artikel 1628
(vervallen)

Artikel 1629

De rechten en verplichtingen van voerlieden en schippers zijn in het Wetboek van Koophandel van Aruba vastgesteld.

ACHTSTE TITEL

Van maatschap

EERSTE AFDELING

Algemene bepalingen

Artikel 1630

Maatschap is een overeenkomst waarbij twee of meer personen zich verbinden om iets in gemeenschap te brengen, met het oogmerk om het daaruit ontstaande voordeel met elkander te delen.

Artikel 1631
(vervallen)

Artikel 1632

Maatschappen zijn, of algeheel of bijzonder.

Artikel 1633

De wet Kent slechts de algehele maatschap van winst. Zij verbiedt alle maatschappen, hetzij van al de goederen hetzij van een bepaald gedeelte van dezelve onder een algemene titel; onverminderd de bepalingen, vastgesteld in de Zesde en Zevende Titel van het Eerste Boek.

Artikel 1634

De algehele maatschap van winst bevat slechts hetgeen partijen onder

welke benaming ook gedurende de loop der maatschap door haar vlijt zullen verkrijgen.

Artikel 1635

De bijzondere maatschap is de zodanige welke slechts betrekking heeft tot zekere bepaalde goederen of tot derzelver gebruik of tot de vruchten die daarvan zullen getrokken worden, of tot een bepaalde onderneming of tot de uitoefening van enig bedrijf of beroep.

TWEEDE AFDELING

Van de verbintenissen der vennoten onderling

Artikel 1636

De maatschap begint van het ogenblik der overeenkomst, indien daarbij geen ander tijdstip bepaald is.

Artikel 1637

1. De inbreng van de vennoot kan bestaan uit geld, goederen, genot van goederen of arbeid.
2. Op de inbreng van een goed zijn de bepalingen omtrent koop, op de inbreng van genot van een goed de artikelen 1564 tot en met 1612 van overeenkomstige toepassing, voor zover de aard van de rechtsverhouding zich daartegen niet verzet.

Artikelen 1638 t/m 1639
(vervallen)

Artikel 1640

Wanneer een der vennoten voor zijn eigen rekening een opeisbare som te vorderen heeft van iemand die mede een insgelijks opeisbare som verschuldigd is aan de maatschap, moet de betaling welke hij ontvangt, op de inschuld der maatschap en op die van hemzelve naar evenredigheid van beide die vorderingen toegerekend worden, al ware het ook dat hij bij de kwijting alles in mindering of voldoening van zijn eigen schuld mocht gebracht hebben; maar indien hij bij kwijting bepaald heeft, dat de gehele betaling zoude strekken voor de schuld der maatschap, zal deze bepaling worden nagekomen.

Artikel 1641

Indien een der vennoten zijn geheel aandeel in een gemene inschuld der maatschap ontvangen heeft en de schuldenaar naderhand onvermogend is geworden, is die vennoot gehouden het ontvangene in de

gemene kas in te brengen, al had hij ook voor zijn aandeel kwijting gegeven.

Artikelen 1642 t/m 1644
(vervallen)

Artikel 1645

1. Indien bij de overeenkomst van maatschap het aandeel van iedere vennoot in de winsten en de verliezen niet is bepaald, is elks aandeel geëvenredigd aan hetgeen hij in de maatschap heeft ingebracht.

2. Ten aanzien van degene die slechts zijn nijverheid heeft ingebracht, wordt het aandeel in de winsten en de verliezen berekend gelijk te staan met het aandeel van degene der vennoten, die het minst heeft ingebracht.

Artikel 1646

1. De vennoten kunnen niet bedingen, dat zij de regeling der begroting van hun aandeel aan een van hun of aan een derde zullen overlaten.

2. Een zodanig beding wordt verondersteld niet geschreven te zijn en zullen alzo de verordeningen van artikel 1645 worden inachtgenomen.

Artikel 1647

1. Het beding waarbij aan een der vennoten al de voordelen mochten toegezegd zijn, is nietig.

2. Maar het is geoorloofd te bedingen, dat al de verliezen bij uitsluiting door een of meer der vennoten zullen gedragen worden.

Artikel 1648

1. De vennoot die bij een bijzonder beding van de overeenkomst van maatschap met het beheer belast is, kan zelfs in weerwil der overige vennoten alle daden verrichten, welke tot zijn beheer betrekkelijk zijn.

2. Deze macht kan, zo lang de maatschap duurt, niet zonder gewichtige reden herroepen worden, maar indien dezelve niet bij de overeenkomst der maatschap, maar bij een latere akte is gegeven, is zij evenals een eenvoudige lastgeving herroepelijk.

Artikel 1649

Indien verscheidene vennoten met het beheer belast zijn, zonder dat hun bijzondere werkzaamheden bepaald zijn of zonder beding dat de een buiten de ander niets zoude mogen verrichten, is ieder van hen af-

zonderlijk tot alle handelingen, dat beheer betreffende, bevoegd.

Artikel 1650

Indien er bedongen is, dat een der beheerders niets buiten de andere zoude mogen verrichten, vermag de ene zonder een nieuwe overeenkomst niet te handelen zonder medewerking van de andere, al mocht deze zich ook voor het ogenblik in de onmogelijkheid bevinden om aan de daden van het beheer deel te nemen.

Artikel 1651

Bij gebreke van bijzondere bedingen omtrent de wijze van beheer, moeten de volgende regelen worden inachtgenomen:

a. de vennoten worden geacht zich over en weder de macht te hebben verleend om de een voor de ander te beheren; hetgeen ieder van hen verricht, is ook verbindend voor het aandeel der overige vennoten, zonder dat hij hun toe stemming hebbe bekomen; onverminderd het recht van deze laatstgemelden of van een hunner om zich tegen de handeling, zolang die nog niet gesloten is, te verzetten;
b. ieder der vennoten mag gebruik maken van de goederen, aan de maatschap toebehorende, mits hij dezelve tot zodanige einden gebruike als waartoe zij gewoonlijk bestemd zijn, en mits hij zich van dezelve niet bediene tegen het belang der maatschap of op zodanige wijze, dat de overige vennoten daardoor verhinderd worden om van die goederen volgens hun recht mede gebruik te maken;
c. iedere vennoot heeft de bevoegdheid om de overige vennoten te verplichten in de onkosten te dragen, welke tot behoud der aan de maatschap behorende goederen noodzakelijk zijn;
d. geen der vennoten kan zonder toe stemming der overige enige nieuwigheden daar stellen ten aanzien der onroerende zaken welke tot de maatschap behoren, al beweerde hij ook, dat dezelve voor de maatschap voordelig waren.

Artikel 1652
(vervallen)

Artikel 1653

Elk der vennoten mag, zelfs zonder toestemming der overige, een derde persoon aannemen als deelgenoot in het aandeel hetwelk hij in de maatschap heeft, doch hij kan dezelve, zonder zodanige toe stemming, niet als medelid der maatschap toelaten, al mocht hij ook met het beheer der zaken van de maatschap belast zijn.

DERDE AFDELING

Van de verbintenissen der vennoten ten aanzien van derden

Artikel 1654

De vennoten zijn niet ieder voor het geheel voor de schulden der maatschap verbonden en een der vennoten kan de overige niet verbinden, indien deze hem daartoe geen volmacht gegeven hebben.

Artikel 1655

De vennoten kunnen door de schuldeiser met wie zij gehandeld hebben, aangesproken worden, ieder voor gelijke som en gelijk aandeel, al ware het dat het aandeel in de maatschap van de een minder dan dat van de andere bedroeg, tenzij bij het aangaan der schuld derzelver verplichting om in evenredigheid van het aandeel in de maatschap van elke vennoot te dragen uitdrukkelijk zij bepaald.

Artikel 1656

Het beding dat een handeling voor rekening der maatschap is aangegaan, verbindt slechts de vennoot die dezelve aangegaan heeft, maar niet de overige, tenzij de laatstgenoemden hem daar toe volmacht hadden gegeven of de zaak ten voordele der maatschap gestrekt hebbe.

Artikel 1657

Indien een der vennoten in naam der maatschap een overeenkomst heeft aangegaan, kan de maatschap de uitvoering daarvan vorderen.

VIERDE AFDELING

Van de verschillende wijzen waarop de maatschap eindigt

Artikel 1658

Een maatschap wordt ontbonden:

a. door verloop van de tijd voor welke dezelve is aangegaan;
b. door het tenietgaan van een goed of de volbrenging der handeling, die het onderwerp der maatschap uitmaakt;
c. door opzegging van een vennoot aan de andere vennoten;
e. door de dood of de curatele van een van hun of indien hij in staat van faillissement is verklaard.

Artikel 1659

1. De rechter kan op vordering van ieder der vennoten de maatschap wegens gewichtige redenen ontbinden.

2. Een zodanige ontbinding heeft geen terugwerkende kracht. De rechter kan de vordering toewijzen onder door hem te stellen voorwaarden en een partij die in de naleving van haar verplichtingen is te-

kortgeschoten, met overeenkomstige toepassing van artikel 277 van Boek 6 tot schadevergoeding veroordelen.

3. De artikelen 265 tot en met 279 van Boek 6 zijn op een maatschap niet van toepassing.

Artikel 1660
(vervallen)

Artikel 1661

1. Een opzegging is vernietigbaar, indien zij in strijd met de redelijkheid en billijkheid is geschied.

2. Een vennootschap, voor bepaalde tijd of voor een bepaald werk aangegaan, kan niet worden opgezegd, tenzij dit is bedongen.

Artikel 1662
(vervallen)

Artikel 1663

1. Indien bedongen is, dat in geval van overlijden van een der vennoten de maatschap met deszelfs erfgenaam of alleen tussen de overblijvende vennoten zoude voortduren, moet dat beding worden nagekomen.

2. In het tweede geval heeft de erfgenaam des overledene geen verder recht dan op de verdeling der maatschap, overeenkomstig de gesteldheid waarin dezelve zich ten tijde van dat overlijden bevond; doch hij deelt in de voordelen en draagt in de verliezen die de noodzakelijke gevolgen zijn van verrichtingen welke voor het overlijden van de vennoot wiens erfgenaam hij is, hebben plaats gehad.

Artikel 1664
(vervallen)

NEGENDE TITEL

Van zedelijke lichamen

Artikel 1665

Behalve de eigenlijke maatschap erkent de wet ook verenigingen van personen als zedelijke lichamen, hetzij dezelve op openbaar gezag als zodanig zijn ingesteld hetzij dezelve als zedelijke lichamen zijn erkend.

Artikel 1666

Een vereniging die niet op openbaar gezag is ingesteld, moet om als rechtspersoon te kunnen optreden bij landsbesluit als zedelijk li-

chaam erkend worden.

Artikel 1667

1. De erkenning, in artikel 1666 bedoeld, geschiedt door goedkeuring van de statuten of reglementen der vereniging.
2. Die statuten of reglementen bevatten het doel, de grondslagen, de werkkring en de overige regelen der vereniging.
3. Wijziging of verandering der goedgekeurde statuten vereist nadere goedkeuring.
4. De goedgekeurde statuten, wijzigingen of veranderingen worden op kosten der belanghebbenden in de Landscourant van Aruba openbaar gemaakt.
5. Bij openbaarmaking van wijzigingen of verandering der goedgekeurde statuten moet worden vermeld in welk nieuwsblad vorige bekendmakingen hebben plaats gehad.

Artikel 1668

1. De erkenning wordt alleen geweigerd bij landsbesluit, op gronden ontleend aan het algemeen belang.
2. Het landsbesluit van weigering is met redenen omkleed.

Artikel 1669

Alle als rechtspersonen bestaande zedelijke lichamen zijn evenals particuliere personen bevoegd tot het aangaan van burgerlijke handelingen, behoudens de openbare verordeningen waarbij die bevoegdheid mocht zijn gewijzigd, beperkt of aan zekere formaliteiten onderworpen.

Artikel 1670

De bestuurders van zodanig zedelijk lichaam zijn, voor zover daaromtrent niet anders bij de statuten en de reglementen is bepaald, gerechtigd om in naam van het lichaam te handelen, hetzelve aan derden en derden aan hetzelve te verbinden, mitsgaders zo eisende als verwerende in rechten op te treden.

Artikel 1671

Alle handelingen waartoe de bestuurders onbevoegd waren, verbinden het zedelijk lichaam slechts in zoverre hetzelve daardoor werkelijk is gebaat of de handelingen naderhand behoorlijk zijn goedgekeurd geworden.

Artikel 1672

Indien de statuten en de reglementen niets bepalen nopens het be-

stuur van het zedelijk lichaam, is niemand der leden bevoegd in naam van hetzelve te handelen of het lichaam op een andere wijze te verbinden dan bij het slot van artikel 1671 is bepaald.

Artikel 1673

Voor zover daaromtrent niet bij de statuten en de reglementen op een nadere wijze is voorzien, zijn de bestuurders verplicht om aan de gezamenlijke leden van het zedelijk lichaam rekening en verantwoording af te leggen, waartoe elk lid bevoegd is hen in rechten op te roepen.

Artikel 1674

Indien bij de statuten en de reglementen geen bepalingen opzichtelijk het stemrecht zijn gemaakt, heeft ieder lid van een zedelijk lichaam gelijk recht zijn stem uit te brengen en wordt het besluit bij meerderheid van stem men opgemaakt.

Artikel 1675

De rechten en verplichtingen der leden van zodanige vereniging worden geregeld naar de verordeningen waarop zij door het openbaar gezag zijn ingesteld, of naar haar eigen statuten en reglementen en, voor zover die ontbreken, naar de bepalingen van deze titel.

Artikel 1676

1. De leden van een zedelijk lichaam zijn niet persoonlijk aansprakelijk voor de verbintenissen van hetzelve.
2. De schulden kunnen alleen verhaald worden op de goederen van het lichaam.

Artikel 1677

1. Het zedelijk lichaam, op openbaar gezag ingesteld, wordt niet vernietigd door de dood of de afstand van het lidmaatschap van al de leden, maar blijft als zodanig bestaan, tot zolang hetzelve wettiglijk is ontbonden.
2. Indien al de leden in voege voorschreven ontbreken, is de rechter bevoegd om op verzoek van belanghebbende en zelfs op requisitoir van het openbaar ministerie de maatregelen voor te schrijven, welke tussentijds in het belang van het zedelijk lichaam mochten worden vereist.

Artikel 1678

Alle andere zedelijke lichamen blijven bestaan, totdat zij uitdrukkelijk zijn ontbonden volgens hun statuten of reglementen, of tot-

dat het doel of het voorwerp der vereniging ophoudt.

Artikel 1679

Indien de verordeningen van het zedelijk lichaam of deszelfs statuten en reglementen deswege geen andere bepalingen inhouden, is het recht der leden van hetzelve persoonlijk en gaat niet over op hun erfgenamen.

Artikel 1680

1. Bij de ontbinding van zodanig zedelijk lichaam zijn de overblijvende leden ofwel het laatst overblijvende lid verplicht de schulden van het lichaam te voldoen ten bedrage der baten en kunnen zij alleen het voordelig slot onderling verdelen of zich persoonlijk toeëigenen en alzo op hun erfgenamen overdragen.

2. Zij zijn ten opzichte van de oproeping der schuldeisers, het aanzuiveren der rekening en verantwoording en het uitbetalen der schulden aan dezelfde verplichtingen onderworpen als erfgenamen die een erfenis onder het voorrecht van boedelbeschrijving hebben aanvaard.

3. Bij gebreke van voldoening aan die verplichtingen zijn zij persoonlijk, elk voor het geheel, aansprakelijk voor de schulden en dragen zij de last daarvan op hun erfgenamen over.

Artikel 1681

1. Afwijking van de statuten waarop een vereniging als zedelijk lichaam is erkend, geeft aan het openbaar ministerie de bevoegdheid om bij de burgerlijke rechter de vervallenverklaring der vereniging van haar hoedanigheid van rechtspersoon te vorderen.

2. De rechter, de vervallenverklaring uitsprekende, kan aan de vereniging de bevoegdheid tot het plegen van burgerlijke handelingen bij voorraad ontzeggen.

3. De verevening der zaken van een van haar rechtspersoonlijkheid vervallen verklaarde vereniging geschiedt onder toezicht des rechters die de vervallenverklaring uitsprak, op de wijze en met inachtneming der vormen omtrent onbeheerde nalatenschappen vastgesteld.

Artikel 1682

Nadat door de benoemde curator de goederen der vereniging verkocht en de schulden betaald zijn, wordt het batig slot, zo er een is, aan hen welke op het ogenblik der vervallenverklaring leden der vereniging zijn, of aan hun rechthebbenden, elk voor het aandeel dat zij in de vereniging hebben, uitgekeerd.

Artikel 1683

1. Verenigingen, niet als rechtspersonen ingesteld of erkend, kunnen als zodanig geen burgerlijke handelingen aangaan.

2. De overeenkomsten, namens haar gesloten, en de goederen, namens haar verkregen, worden ten opzichte van het rijk, van Aruba en van derden beschouwd als volgende de personen welke de overeenkomsten gesloten en de goederen aanvaard hebben, al is het ook dat in de overeenkomsten en titels de handelende personen slechts als gemachtigden of beheerders der verenigingen zijn aangewezen.

Artikel 1684

1. De onderlinge verhouding der leden van verenigingen welke niet als rechtspersonen kunnen optreden, regelt zich naar de door hun vastgestelde reglementen en de algemene regelen van het burgerlijk recht.

2. De bepalingen van de artikelen 1678 en 1679 blijven op deze verenigingen, ofschoon niet als rechtspersonen beschouwd, van toepassing.

TIENDE TITEL

Van schenkingen

EERSTE AFDELING

Algemene bepalingen

Artikel 1685

1. Schenking is een overeenkomst waarbij de schenker bij zijn leven om niet en onherroepelijk enig goed afstaat ten behoeve van de begiftigde die hetzelve aanneemt.

2. De wet erkent geen andere schenkingen dan schenkingen onder de levenden.

Artikel 1686

1. Schenking vermag alleen de tegenwoordige goederen van de schenker te bevatten.

2. Indien dezelve toekomstige goederen bevat, is zij te dien opzichte nietig.

Artikel 1687

De schenker mag zich niet voorbehouden de bevoegdheid om over een voorwerp, in de schenking begrepen, te beschikken; zodanige schenking wordt, voor zoveel dat voorwerp aangaat, als nietig beschouwd.

Artikel 1688

Het is aan de schenker geoorloofd zich het genot of vruchtgebruik van geschonken goederen te zijnen eigen voordele voor te behouden of daarvoor ten behoeve van een ander te beschikken; in welke gevallen de bepalingen van titel 8 van Boek 3 zullen moeten worden inachtgenomen.

Artikel 1689

Een schenking is nietig, indien zij gemaakt is onder voorwaarde om andere schulden of last en te voldoen dan die welke uitgedrukt staan in de akte van schenking zelf of in een staat welke daaraan zal moeten zijn vastgehecht.

Artikel 1690

1. De schenker mag zich voorbehouden om over een bepaalde geldsom uit de geschonken goederen te beschikken.
2. Indien hij overlijdt zonder over die geldsom beschikt te hebben, blijf het geschonkene in het geheel aan de begiftigde.

Artikel 1691

De schenker vermag zich het recht voor te behouden om de gegeven goederen tot zich te doen terugkeren, hetzij ingeval de begifigde alleen of deze en zijn nakomelingen voor de schenker kwamen te overlijden, maar dit kan niet anders bedongen worden dan ten behoeve van de schenker alleen.

Artikel 1692

Het gevolg van het recht van terugkering zal daarin bestaan, dat alle vervreemdingen der geschonken goederen worden vernietigd en die goederen tot de schenker terugkeren vrij en ontheven van alle lasten en hypotheken, welke daarop sedert het tijdstip der schenking mochten gelegd zijn.

Artikel 1693

De schenker is in geval van uitwinning tot geen vrijwaring gehouden.

Artikel 1694

De bepalingen van de artikelen 906, 907, 908, 909 en 911, die van artikel 921 en eindelijk de Zevende en Achtste Afdeling van de Twaalfde Titel van Boek 4 zijn op schenkingen toepasselijk.

TWEEDE AFDELING

Van de bekwaamheid om bij wege van schenking te beschikken en voordeel te genie ten

Artikel 1695

Alle personen mogen bij wege van schenking beschikken en genie ten, uitgezonderd de zodanige welke de wet daartoe onbekwaam verklaart.

Artikel 1696

Minderjarigen mogen niet bij wege van schenking beschikken, behoudens hetgeen bij de Zevende Titel van het Eerste Boek is vastgesteld.

Artikel 1697

1. Schenkingen tussen echtgenoten, staande huwelijk gedaan, zijn verboden.
2. Deze bepaling is echter niet toepasselijk op geschenken of handgiften van roerende zaken of geldsommen, waarvan de waarden of het beloop niet bovenmatig is in aanmerking van de gegoedheid des schenkers.

Artikel 1698

Ten einde bekwaam te zijn om bij wege van schenking voordeel te genieten, moet de begiftigde op het tijdstip waarop de schenking heeft plaats gehad, bestaan.

Artikel 1699
(vervallen)

Artikel 1700

De bepalingen van het tweede en derde lid van artikel 931, mitsgaders de artikelen 933, 934 en 937, zijn op schenkingen toepasselijk.

DERDE AFDELING

Van de vorm der schenkingen

Artikel 1701

Geen schenking, uitgezonderd degene waarvan bij artikel 1706 wordt gehandeld, kan op straffe van nietigheid anders gedaan worden

dan bij een notariële akte waarvan de minuut onder de notaris is verbleven.

Artikel 1702

1. Geen schenking is voor de schenker verbindend of brengt enig gevolg hoegenaamd teweeg, dan van de dag waarop dezelve in uitdrukkelijke bewoordingen zal zijn aangenomen, hetzij door de begiftigde zelf hetzij door een persoon aan wie door deze bij een authentieke akte de volmacht is verleend om schenkingen aan te nemen, welke aan de begiftigde gedaan zijn of in het vervolg mochten gedaan worden.

2. Indien de aanneming niet bij de akte van schenking zelf gedaan is, zal zulks kunnen geschieden bij een latere authentieke akte waarvan een minuut zal worden gehouden, mits dit plaats hebbe gedurende het leven van de schenker; in welk geval de schenking ten opzichte van deze laatstgenoemde, slechts van kracht zal zijn van de dag waarop de aanneming aan deze zal zijn betekend geworden.

Artikel 1703

1. Een schenker kan door geen akte van bevestiging de gebreken verhelpen van een schenking die naar zijn vorm nietig is; die schenking moet om geldig te zijn opnieuw in de wettelijk voorgeschreven vorm worden gebracht.

2. De bevestiging, bekrachtiging of vrijwillige nakoming van een schenking, door de erfgenamen of rechtverkrijgenden van de schenker na diens overlijden gedaan, ontzegt dezen de bevoegdheid om zich op enig gebrek in de vorm te beroepen.

Artikel 1704

1. Schenking aan minderjarigen die onder ouderlijk gezag van beide ouders staan, kan worden aangenomen door de ouders of indien een ouder het gezag alleen uitoefent, door die ouder.

2. Schenking, aan onder voogdij staande minderjarigen of onder curatele gestelden gedaan, wordt aangenomen door de voogd of curator.

3. Indien de in artikel 345, eerste lid, onderdeel c, van Boek 1, bedoelde machtiging is vereist en deze wordt verleend, blijft de schenking van kracht al mocht de schenker vóór het verlenen van de machtiging zijn overleden.

Artikel 1705
(vervallen)

Artikel 1706

De giften van hand tot hand van roerende zaken, geldsommen of schuldvorderingen aan toonder vereisen geen akte en zijn van kracht

door de enkele over levering aan de begiftigde of aan een derde die het gegevene voor hem aanneemt.

VIERDE AFDELING

Van het herroepen en te niet doen van schenkingen

Artikel 1707

Een schenking is, ongeacht of zij reeds is uitgevoerd, vernietigbaar:

a. uit hoofde van niet-vervulling van de voorwaarden waaronder zij gedaan is;
b. indien de begiftigde is veroordeeld wegens het opzettelijk plegen van of medeplichtigheid aan een misdrijf jegens de schenker;
c. indien de begiftigde wettelijk verplicht is in het onderhoud van de schenker bij te dragen en hij in verzuim is deze verplichting na te komen.

Artikelen 1708 t/m 1710
(vervallen)

Artikel 1711

1. De bevoegdheid in rechte een beroep te doen op een vernietigingsgrond, vermeld in artikel 1707, vervalt na verloop van een jaar na de dag waarop die grond is ontstaan en aan de schenker bekend heeft kunnen zijn.

2. Het beroep kan niet worden gedaan door de schenker tegen de erfgenamen van de begiftigde, noch door de erfgenamen van de schenker tegen de begiftigde, ten ware in dat laatste geval de rechtsvordering reeds door de schenker ware aangevangen of deze binnen het jaar van de te taste gelegde daad mocht zijn overleden.

Artikel 1712

Door de bepalingen van deze titel wordt geen hinder toegebracht aan hetgeen bij de Zevende Titel van het Eerste Boek is vastgesteld.

ELFDE TITEL

Van bewaargeving

EERSTE AFDELING

Van bewaargeving in het algemeen en van derzelver verschillende soorten

Artikelen 1713 t/m 1758
(vervallen)

TWAALFDE TITEL

Van bruiklening

EERSTE AFDELING

Algemene bepalingen

Artikel 1759

Bruiklening is een overeenkomst waarbij de ene partij aan de ander een zaak om niet ten gebruike geeft, onder voorwaarde dat degene die deze zaak ontvangt, dezelve na daarvan gebruikte hebben gemaakt of na een bepaalde tijd, zal teruggeven.

Artikel 1760

De uitlener blijft eigenaar van de geleende zaak.

Artikel 1761
(vervallen)

Artikel 1762

1. De verbintenissen welke uit de bruiklening voorspruiten, gaan over tot de erfgenamen van degene die ter leen geeft, en van hem die ter leen ontvangt.
2. Maar indien men de uitlening gedaan heeft alleen uit aanmerking van degene die ter leen ontvangt, en aan deszelfs persoon in het bijzonder, kunnen deszelfs erfgenamen het verder genot van de geleende zaak niet blijven behouden.

TWEEDE AFDELING

Van de verplichtingen van degene die iets ter bruiklening ontvangt

Artikel 1763

1. Die iets ter leen ontvangt, is gehouden als een goed huisvader voor de bewaring en het behoud van de geleende zaak te zorgen.
2. Hij mag daarvan geen ander gebruik maken dan hetwelk de aard der zaak medebrengt, of bij de overeenkomst bepaald is.

Artikel 1764

Indien de geleende zaak verloren gaat door een toeval hetwelk degene die dezelve ter leen ontvangen heeft, door zijn eigen zaak te gebruiken, had kunnen voorkomen, of indien hij, slechts een van beide kunnende behouden, aan de zijne een voorrang heeft gegeven, is hij voor het verlies der andere zaak aansprakelijk.

Artikel 1765

Indien de zaak bij het ter leen geven geschat is, komt het verlies van dezelve, al ontstond dat ook door toeval, ten laste van degene die de zaak ter leen ontvangen heeft, ten ware het tegendeel mocht bedongen zijn.

Artikel 1766

Indien de zaak alleen ten gevolge van het gebruik waartoe dezelve geleend is, en buiten schuld van de gebruiker in waarde vermindert, is deze wegens die vermindering niet aansprakelijk.

Artikel 1767

Indien de gebruiker om van de geleende zaak gebruikte kunnen maken enige onkosten gemaakt heeft, kan hij dezelve niet terugvorderen.

Artikel 1768

Indien een zaak in bruikleen is gegeven aan twee of meer personen tezamen, zijn zij hoofdelijk verbonden tot teruggave daarvan en tot vergoeding van de schade die het gevolg is van een tekortschieten in de nakoming van die verplichting, tenzij de tekortkoming aan geen van hen kan worden toegerekend.

DERDE AFDELING

Van de verplichtingen van de uitlener

Artikel 1769

De uitlener kan de geleende zaak niet terugvorderen dan na ver-

loop van de bepaalde tijd, of, bij gebreke van een dusdanige bepaling, nadat dezelve tot het gebruik waartoe zij was uitgeleend, gediend heeft of heeft kunnen dienen.

Artikel 1770

Indien evenwel de uitlener gedurende dat tijdsverloop of voordat de behoefte van de gebruiker opgehouden heeft, de geleende zaak om dringende en onverwachts opkomende redenen zelf benodigd heeft, kan de rechter naar gelang der omstandigheden de gebruiker noodzaken het geleende aan de uitlener terug te geven.

Artikel 1771

Indien de gebruiker gedurende de bruiklening tot behoud der zaak enige buitengewone noodzakelijke onkosten heeft moeten maken, welke zo dringend waren, dat hij daarvan tevoren aan de uitlener geen kennis heeft kunnen geven, is deze verplicht hem dezelve te vergoeden.

Artikel 1772

Indien de ter leen gegeven zaak zodanige gebreken heeft, dat daardoor aan degene die zich van dezelve bedient, nadeel zoude kunnen worden toegebracht, is de uitlener, zo hij die gebreken gekend en daarvan aan de gebruiker geen kennis gegeven heeft, voor de gevolgen verantwoordelijk.

DERTIENDE TITEL

Van verbruiklening

EERSTE AFDELING

Algemene bepalingen

Artikel 1773

Verbruiklening is een overeenkomst waarbij de ene partij aan de andere een zekere hoeveelheid van verbruikbare goederen afgeeft, onder voorwaarde dat de laatstgemelde haar evenzoveel, van gelijke soort en hoedanigheid, teruggeve.

Artikel 1774

Uit kracht dezer verbruiklening wordt degene die ter leen ontvangt, rechthebbende op het geleende goed en, indien hetzelve op welke wijze ook vergaat, komt dat verlies voor zijn rekening.

Artikel 1775

De schuld, uit lening van geld voortspruitende, bestaat alleen in de geldsom die bij overeenkomst is uitgedrukt.

Artikelen 1776 en 1777
(vervallen)

TWEEDE AFDELING

Van de verplichtingen des uitleners

Artikel 1778

De uitlener kan het ter leen gegevene niet terugeisen, voordat de tijd, bij de overeenkomst bepaald, verstreken is.

Artikel 1779

Geen tijdsbepaling uitgemaakt zijnde, kan de rechter, wanneer de uitlener de teruggave vordert, naar gelang der omstandigheden aan degene die het goed ter leen ontvangen heeft, enig uitstel toestaan.

Artikel 1780

Indien men is overeengekomen dat hij die een goed ter leen heeft ontvangen, dit zal teruggeven, wanneer hij daartoe in staat zal zijn, zal de rechter, naar gelang der omstandigheden, de tijd der teruggave bepalen.

Artikel 1781

De bepaling van artikel 1772 is op verbruiklening toepasselijk.

DERDE AFDELING

Van de verplichtingen des leners

Artikel 1782

Die iets ter leen ontvangt, is verplicht hetzelve in gelijke hoeveelheid en hoedanigheid en op de bepaalde tijd terug te geven.

Artikel 1783

1. Indien hij zich in de onmogelijkheid bevindt om hieraan te voldoen, is hij gehouden de waarde van het geleende goed te betalen, waarbij zullen moeten in aanmerking genomen worden de tijd en de

plaats waarop het goed ten gevolge der overeenkomst had moeten worden teruggegeven.

2. Indien deze tijd en plaats niet bepaald zijn, moet de voldoening geschieden overeenkomstig de waarde welke het geleende goed ten tijde waarop en ter plaatse alwaar de lening geschied is, gehad heeft.

VIERDE AFDELING

Van het ter leen geven op interesten

Artikel 1784
(vervallen)

Artikel 1785
(vervallen)

Artikel 1786

De hoegrootheid der bij overeenkomst bedongen rente moet in geschrift worden bepaald.

Artikel 1787

Indien de uitlener rente bedongen heeft, zonder dat het beloop daarvan bepaald zij, is degene die ter leen ontvangen heeft, gehouden het beloop der wettelijke rente te voldoen.

Artikel 1788

Het bewijs van de betaling der hoofdsom, zonder voorbehoud van rente gegeven zijnde, doet de voldoening der rente vooronderstellen en de schuldenaar wordt daarvan bevrijd.

VEERTIENDE TITEL

Van gevestigde of altijddurende renten

Artikel 1789

Het vestigen van een altijddurende rente is een overeenkomst waarbij de uitlener interesten bedingt tegen betaling van een hoofdsom welke hij aanneemt niet terug te zullen vorderen.

Artikel 1790

1. Deze rente is uit haar aard aflosbaar.

2. Partijen kunnen alleenlijk overeenkomen, dat de aflossing niet geschieden zal dan na verloop van een zekere tijd welke niet langer

dan voor tien jaren mag gesteld worden, of zonder dat zij de schuldeiser vooraf verwittigd hebben op een zekere door hen bevorens vastgestelde termijn welke echter de tijd van een jaar niet zal mogen te boven gaan.

Artikel 1791

De schuldenaar van een altijddurende rente kan tot de aflossing genoodzaakt worden:
a. indien hij niets betaald heeft op de gedurende twee achtereenvolgende jaren verschuldigde renten;
b. indien hij verzuimt aan de geldschieter de bij de overeenkomst beloofde zekerheid te bezorgen;
c. indien hij in staat van faillissement is verklaard.

Artikel 1792

In de twee eerste gevallen, bij artikel 1791 vermeld, kan de schuldenaar zich van de verplichting tot aflossing ontheffen, indien hij binnen de twintig dagen, te rekenen van de gerechtelijke aanmaning, al de verschenen termijnen betaalt of de beloofde zekerheid stelt.

VIJFTIENDE TITEL

Van kansovereenkomsten

EERSTE AFDELING

Algemene bepaling

Artikel 1793

1. Een kansovereenkomst is een handeling waarvan de uitkomsten met betrekking tot voordeel en nadeel, hetzij voor al de partijen hetzij voor enige derzelve van een onzekere gebeurtenis afhangen.
2. Van die aard zijn: de overeenkomst van verzekering; lijfrenten; spel en weddingschap.
3. De eerste overeenkomst wordt bij het Wetboek van Koophandel van Aruba geregeld.

TWEEDE AFDELING

Van de overeenkomst van lijfrenten en derzelver gevolgen

Artikel 1794
(vervallen)

Artikel 1795

Lijfrente kan worden gevestigd, hetzij op het lijf des geldschieters of van hem wie men daarvan het genot geeft, hetzij op dat van een derde, ofschoon deze daarvan geen genot hebbe.

Artikel 1796

Dezelve kan gevestigd worden op het lijf van een of meer personen.

Artikel 1797
(vervallen)

Artikel 1798
(vervallen)

Artikel 1799

Lijfrente kan tot zodanig beloop van renten gesteld worden, als partijen goedvinden te bepalen.

Artikel 1800

1. Degene te wiens behoeve een lijfrente bij bezwarende titel is gevestigd, kan de vernietiging van de overeenkomst vorderen, indien de schuldenaar hem de bedongen zekerheid voor derzelver nakoming niet bezorgt.
2. In geval van vernietiging is de schuldenaar gehouden de achterstallige bedongen rente te betalen tot de dag toe, waarop de hoofdsom zal zijn afgelost.

Artikel 1801

Indien de schuldenaar met betaling van verschenen lijfrente in verzuim is, kan de renteheffer vorderen dat zekerheid wordt gesteld over de te vervallen rente.

Artikel 1802
(vervallen)

Artikel 1803
(vervallen)

Artikel 1804

1. De gerechtigde tot een lijfrente heeft slechts een verkregen recht op de lijfrente naar evenredigheid van het get Al der dagen wel-

ke degene geleefd heeft, op wiens lijf de rente is gevestigd.

2. Indien echter de overeenkomst medebrengt, dat de rente vooruit moet worden betaald, is het recht op de termijn die betaald had behoren te zijn, verkregen van de dag waarop de betaling had moeten geschieden.

Artikel 1805
(vervallen)

Artikel 1806

De renteheffer kan de verschenen rente niet vorderen dan door te doen blijken van het leven van hem op wie de lijfrente gevestigd is.

DERDE AFDELING

Van spel en weddingschap

Artikel 1807

De wet staat geen rechtsvordering toe ter zake van een schuld uit spel of uit weddingschap voortgesproten.

Artikel 1808

1. Onder de hierboven staande bepaling zijn echter niet begrepen die spelen, welke geschikt zijn tot lichaamsoefening als het schermen, wedlopen en dergelijke.

2. Niettemin kan de rechter de eis ontzeggen of verminderen, wanneer hem de som overmatig toeschijnt.

Artikel 1809

Van de artikelen 1807 en 1808 wordt afgeweken.

Artikel 1810

In geen geval kan hij die het verlorene vrijwillig betaald heeft, hetzelve terugeisen, ten ware van de kant van degene die gewonnen heeft, bedrog, list of oplichting hebbe plaatsgehad.

Artikelen 1811 t/m 1883
(vervallen)

Artikelen 1884 t/m 2012
(vervallen)

Artikel 2013

Deze landsverordening kan worden aangehaald als Burgerlijk Wetboek van Aruba.

Algemene slotbepaling

Artikel 2031

1. De Algemene termijnenverordening (AB 1991 no. 107) is niet van toepassing op de termijnen, gesteld in de artikelen 253p, eerste lid, 280, onderdeel b, 281, tweede lid, 377d, eerste lid, 383, vierde lid, 434, tweede lid, 435, zevende lid, 451, vijfde lid, en 452, zevende lid, van Boek 1 en 252 van Boek 3, alsmede op die, gesteld in titel 7, afdeling 4, van Boek 7 en titel 7A van Boek 7A.

2. Onder met een zondag gelijkgestelde dagen worden in dit wetboek verstaan de in artikel 8, eerste lid, onderdeel b, van de Arbeidsverordening (AB 1990 no. GT 57) als zodanig genoemde dagen.